

Programmarekening 2018

**Gemeente
De Ronde Venen**

Inhoudsopgave

Programmarekening 2018.....	1
Inhoudsopgave	4
Algemeen.....	6
Bestuurlijke aanbieding	7
Leeswijzer	8
Inhoudelijke samenvatting per portefeuillehouder	10
Uiteenzetting financiële positie	15
Kerngegevens 2015 -2018	25
Jaarverslag 2018.....	27
Programma's	28
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	29
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	34
Programma 3 Economische zaken	41
Programma 4 Onderwijs.....	48
Programma 5 Cultuur, recreatie en sport.....	57
Programma 6 Sociaal domein	67
Programma 7 Milieu en duurzaamheid	93
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....	100
Programma 9 Bestuur en ondersteuning	114
Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	123
Paragrafen.....	129
Paragraaf lokale heffingen	130
Paragraaf weerstandsvermogen en risicoheersing.....	138
Paragraaf kapitaalgoederen	146
Paragraaf financiering	149
Paragraaf bedrijfsvoering	156
Paragraaf verbonden partijen.....	165
Paragraaf grondbeleid.....	176
Paragraaf subsidies.....	181
Jaarrekening 2018	185
Financieel totaaloverzicht van de programma's	186
Overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting, post onvoorzien en overige stelposten	195
Overzicht budgetaanpassingen 2018.....	198
Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	209
Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	210
(+ = toevoeging en - = onttrekkingen)	210
Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	212
Overzicht vorming en besteding reserves	225
Overzicht vorming en besteding voorzieningen	229

Overzicht incidentele baten en lasten	233
Investeringsrapportage.....	240
Analyse sociaal domein 2016 - 2018	253
EMU-saldo.....	256
Wet normering topinkomens	258
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	260
Balans per 31 december 2017 en 2018	264
Toelichting op de balans	268
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	274
Overzicht niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.....	282
Bijlagen.....	285
Bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.....	286
Overzicht van taakvelden naar programma's.....	287
Begrippenlijst.....	295
Gebruikte afkortingen.....	301
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant over 2018.....	310

Algemeen

Bestuurlijke aanbieding

Geachte raadsleden,

'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten'

Onder dit motto presenteerde de partijen CDA, VVD, D66 en Seniorenpartij De Ronde Venen in april 2018 het coalitieakkoord. Met veel ambitie en energie is het nieuwe college aan de slag gegaan en met genoegen bied ik u het eerste jaarverslag en de jaarrekening aan van deze nieuwe bestuursperiode. Hierin blikken we terug op het afgelopen jaar.

Als het begrotingsjaar voorbij is wordt de jaarrekening door het college opgemaakt. In de jaarrekening legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid. Hebben we bereikt wat we wilde bereiken? Hebben we gedaan wat we wilde doen? Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten? Door antwoord te geven op deze vragen kan de gemeenteraad zijn controlerende taak vervullen. De jaarstukken laten zien wat er in werkelijkheid van de begrote bedragen terecht is gekomen. Is er een tekort of een overschot? En waar komt dit vandaan? Als er belangrijke verschillen zijn met de financiële begroting, dan moet het college daarover een toelichting geven. De jaarrekening is hiermee een wettelijk verplicht document, evenals de verklaring van de accountant bij de jaarrekening. De jaarrekening vormt na de kadernota, begroting en bestuursrapportages het sluitstuk in de planning- en verantwoordingscyclus over 2018.

Het financieel resultaat van ruim 2,7 miljoen euro geeft, evenals de afgelopen jaren, een positief beeld over onze financiën. Dit resultaat is vooral te danken aan de tussentijdse winstneming van de grondexploitaties. Daarnaast hebben we ook op de overige budgetten en op de zorgkosten een voordeel gehaald.

U ontvangt nu deze jaarrekening, maar tegelijkertijd loopt nog de kritische blik van de accountant en de in 2017 ingestelde auditcommissie/werkgroep. Het college wil beiden alvast bedanken voor hun inzet om onze processen continu te verbeteren.

Ik wens u veel leesplezier en een goede behandeling.

Namens het college van burgemeester en wethouders
Alberta Schuurs
Wethouder Financiën

Leeswijzer

De Gemeentewet schrijft voor dat iedere gemeente jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat de regelgeving daarvoor. In de Programmarekening legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over de wijze waarop het afgelopen jaar invulling is gegeven aan de beleidsinhoudelijke doelstellingen en wat dit heeft gekost. De programmarekening bestaat eigenlijk uit twee onderdelen: het jaarverslag en de jaarrekening.

Algemeen

In het algemeen deel worden de bestuurlijke hoofdlijnen van deze rekening en de financiële positie van de gemeente toegelicht. Daarnaast zijn meerjarige kerngegevens opgenomen over onder meer de ontwikkeling van het aantal inwoners en woningen.

Jaarverslag: programma's

In het jaarverslag van de programmarekening wordt per programma verantwoording afgelegd. Enerzijds verantwoorden we over de in de programmabegroting 2018 geformuleerde ambities. Anderzijds wordt per programmaonderdeel verantwoord over beleid en middelen. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat na de raadsverkiezingen van maart 2018 er een nieuw bestuur is met nieuwe ambities. De voortgang van de nieuwe ambities komen onder meer terug in de bestuurlijke hoofdlijnen.

In de programma's zijn de landelijk vastgestelde indicatoren opgenomen die elke gemeente verantwoordt in de programmarekening. Het is het tweede jaar dat dit plaatsvindt. Deze korte termijn en het ontbreken van een informatie over een aantal indicatoren zorgen ervoor dat nog geen trends zichtbaar worden. De komende jaren zal dit verbeteren.

In de programma's is informatie over verbonden partijen opgenomen. Per verbonden partij wordt toegelicht op welke wijze een verbonden partij een relatie heeft met de programmadoelstellingen. Een totaaloverzicht van de verbonden partijen is te benaderen via de gelijknamige paragraaf.

Jaarverslag: paragrafen

In de paragrafen wordt ingegaan op veelal beheersmatige zaken die over verschillende programma's lopen. Naast wettelijk voorgeschreven onderwerpen, zoals risico's, lokale heffingen en financiering, zijn de verstrekte subsidies toegelicht.

In deze paragrafen is extra aandacht besteed aan een eenduidig gebruik van de termen 'voordeel', 'nadeel' en het gebruik '+' en '-'. Dit sluit aan bij de aanbevelingen vanuit het Eindverslag auditcommissie onderzoek programmarekening 2017.

Jaarrekening

In de jaarrekening is vanuit verschillende perspectieven informatie opgenomen over financiën. Daarbij is ook de balans opgenomen waarin de bezittingen, schulden en eigen vermogen tot uitdrukking komen.

Bijlagen

In de bijlagen is onder meer opgenomen een verantwoording over een aantal specifieke uitkeringen, zoals de BUIG-uitkering waaruit bijstandsuitkeringen worden gefinancierd. Daarnaast is - conform een bestuurlijke toezegging - voor de eerste keer een begrippenlijst en gebruikte afkortingen samengesteld.

Financiën algemeen

De bedragen in de verantwoording zijn automatisch afgerond op een veelvoud van € 1.000. Hierdoor ontstaan in de presentatie van de financiële tabellen beperkte afrondingsverschillen.

Inhoudelijke samenvatting per portefeuillehouder

Terugblik burgemeester Maarten Divendal

Portefeuille:

Openbare orde en integrale veiligheid, integrale handhaving, algemeen bestuurlijke zaken, communicatie, juridische zaken, archief, regionale samenwerking.

Terugblik:

Het jaar 2018 is begonnen met het afsluiten van een bestuursperiode met de partijen CDA, VVD en RVB. Maar na een dergelijke afsluiting volgt uiteraard ook een nieuwe bestuursperiode. Om de nieuwe raadsleden te kiezen en vervolgens het nieuwe college vorm te geven, hebben alle stemgerechtigde inwoners in maart 2018 hun stem kunnen laten horen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Met hier en daar wat verschuiving in de zetels en een nieuwe politieke partij in ons midden, zijn de kersverse raadsleden eind maart 2018 geïnstalleerd. Om de raadsleden zo goed mogelijk voor te bereiden op hun taak zijn vanaf april diverse avonden georganiseerd om de raadsleden mee te nemen in alle onderwerpen die er de komende tijd op hen afkomen. In juni heeft een nadere kennismaking plaatsgevonden met de (lokale) politie en brandweer.

De uitslag van de verkiezingen heeft er ook toe geleid dat de partijen CDA, VVD, D66 en Seniorenpartij De Ronde Venen met ingang van april 2018 een nieuwe coalitie vormen in De Ronde Venen, onder het coalitieakkoord "Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten!". Elk van deze partijen heeft een wethouder geleverd en zij zijn op 26 april benoemd in hun functie. Het nieuwe college zit vol ambities en ziet uit naar de komende bestuursperiode die inmiddels al weer bijna een jaar onderweg is.

Aan het begin van een nieuwe bestuursperiode is het altijd zaak om goed te kijken naar welke koers in de toekomst wordt gevaren. Met ingang van deze bestuursperiode is de regionale samenwerking geïntensiveerd. Het gegeven dat De Ronde Venen onderdeel uitmaakt van verschillende bestuurlijke regio's, vereist veel aandacht van collegeleden. Op onderdelen zijn we ten behoeve van de belangen van onze inwoners en de voorzieningen in onze gemeente actief in Utrechtse regio's, in het Amstel-Meerlandengebied (als onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam) en in het Groene Hart.

Op het gebied van Integrale Veiligheid is in 2018 een concept nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld. Dit plan hebben we niet alleen opgesteld, maar is tot stand gekomen door in gesprek te gaan met diverse andere partijen. Zo is de raad nauw betrokken geweest bij het proces en hebben ook inwoners hun wensen kenbaar kunnen maken. Een mooie manier van integraal samenwerken.

Op het gebied van handhaving zijn in 2018 extra accenten gelegd als het gaat om de handhaving op de Vinkeveense Plassen. Zo is vooruitlopend op het nog vast te stellen nieuwe bestemmingsplan afgesproken nu stringenter te handhaven op ongewenste ontwikkelingen ná het zogenoemde 'fotomoment' van voorjaar 2018. De extra aandacht voor veiligheid in het Plassengebied wordt structureel gecontinueerd. Verder is in 2018 structureel inhoud gegeven aan het controleren van het parkeergedrag in de blauwe zone.

In 2018 zijn ook de eerste stappen gezet door de jongerenwerkers van Streetcornerwork. De jongerenwerkers maken contact met en zijn zichtbaar voor onze jeugd en jong volwassen inwoners. Afgelopen jaar zijn ze volop bezig geweest om hun rol als hulpverlener duidelijk te maken.

Terugblik wethouder drs. Rein Kroon (eerste locoburgemeester)

Portefeuille:

Ruimtelijke ordening, bestemmingsplan Buitengebied- West, volkshuisvesting, de grondexploitaties Vinkeveld en Land van Winkel, economie (exclusief arbeidsmarkt) en sport.

Terugblik:

Het jaar 2018 is voor menig inwoner wellicht een jaar geweest dat zij een nieuwe woning hebben kunnen betrekken in De Ronde Venen. Zowel op Vinkeveld, Land van Winkel en De Marick en zijn tientallen woningen opgeleverd. Hiermee komen we tegemoet aan de woonbehoefte die er leeft onder onze inwoners. Om continu alert te zijn op die woonbehoefte is in 2018 de eerste aanzet gemaakt voor het strategische woononderzoek. De uitkomsten komen halverwege 2019, zodat we in de toekomst zorgen voor een prettige woonomgeving in De Ronde Venen.

In 2018 is tevens een belangrijke ontwikkeling tot stand gekomen met betrekking tot de toekomst van het terrein De Meijert. Na gesprekken gevoerd te hebben met betrokken stakeholders is gebleken dat er grote bereidheid was tot spoedige herontwikkeling van het terrein. De interesse die 'marktpartijen' hierbij innamen hadden daar een gunstige invloed op. De synergie en samenwerking die daarmee tussen bestaande en nieuwe partijen én de gemeente is ontstaan is een prachtig voorbeeld voor toekomstige gebiedsontwikkelingen in onze gemeente.

2018 is het jaar geweest dat we intensief hebben ingezet op de relatie met ondernemers. Hierbij zijn de contacten aangehaald met de ondernemersverenigingen in onze gemeente. Hierbij was de 'Dag van de ondernemer' in november 2018 een goede start voor een positieve en constructieve samenwerking met de ondernemers voor de toekomst.

Op sportief gebied is er afgelopen jaar volop beweging zichtbaar. Zo is onder meer de tennisbaan van tennisvereniging De Ronde Venen toegankelijk gemaakt voor minder valide sporters. Om sporten en bewegen in de buitenlucht voor iedereen in De Ronde Venen te stimuleren en toegankelijk te maken, is in Mijdrecht de eerste Beweegtuin aangelegd. Een mooi initiatief dat ook in 2019 op andere plekken in De Ronde Venen een vervolg zal krijgen. Daarnaast zijn er sportstimuleringsprojecten gestart waaronder Oktober Actief. Dit geeft alle inwoners in De Ronde Venen de gelegenheid om op een laagdrempelige manier te ontdekken welke sport hen het beste past. Hiermee zal in 2019 worden doorgepakt.

Terugblik wethouder drs. Alberta Schuurs - Jensema (tweede locoburgemeester)

Portefeuille:

Participatie, economie-arbeidsmarkt, mobiliteit, recreatie, Sporthuis Abcoude, Bestemmingsplan Plassengebied, grondexploitaties De Marick en de Stationslocatie, financiën, HR en ICT.

Terugblik:

In het jaar 2018 is het nodige bereikt op het gebied van mobiliteit; de rotondes op de Veenweg en de Mijdrechtse Dwarsweg zijn aangepast, er is sprake geweest van een actieve inbreng van de gemeentelijke belangen in de door de provincie vast te stellen tracévisie (N201), en er zijn de nodige voorbereidingen getroffen met betrekking tot het fietsplan. Ook hebben we gekeken op welke manier we het openbaar vervoer aantrekkelijk kunnen maken. Zo hebben we haltevoorzieningen verbeterd en hebben we in oktober een eerste sessie met de raad gehad over het opstellen van een strategisch OV plan.

Met betrekking tot het Sporthuis Abcoude kan 2018 gekenmerkt worden als een jaar van het zetten van concrete stappen. De plannen rondom het sporthuis zijn duidelijk geworden, er is - onder andere - gewerkt aan de samenwerkingsovereenkomst, de vrijstelling van bouwleges en de parkeerproblematiek. Al met al ontwikkelingen die er voor zorgen dat het project goed op koers ligt.

In 2018 hebben we veel voorbereidend werk verricht op het gebied van zowel taal als armoede en schuldhelpverlening. Onder het motto van het coalitieakkoord (met de blik naar buiten) zijn we samen met tientallen inwoners en professionals met beide thema's aan de slag gegaan. Voor het thema taal was in mei een startbijeenkomst, en voor het thema armoede en schuldhelpverlening is in november een conferentie gehouden. Iedereen die in deze bijeenkomsten een bijdrage heeft geleverd was (en is) zeer betrokken en begaan met het betreffende thema. Door op deze manier met inwoners en professionals samen te werken, kan ik zeggen dat we tot mooie plannen van aanpak zijn gekomen. De plannen bieden nu de mogelijkheid om ook gezamenlijk een vliegende start te maken en dit jaar concrete resultaten te boeken op deze thema's.

Het jaar 2018 was een bewogen jaar voor wat betreft de taken vanuit de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). De doelstelling van afgelopen jaar was om te komen tot een lokaal inrichtingsplan. Om dit te bereiken en daarmee zélf de dienstverlening aan, en de begeleiding van de Wsw-medewerkers te kunnen organiseren, is de Gemeenschappelijke Regeling PAUW Bedrijven ontmanteld en zijn - als onderdeel van het lokaal inrichtingsplan - een drietal stichtingen opgericht. De doelstellingen zijn behaald en het belangrijkste resultaat is uiteraard dat alle Wsw-medewerkers in 2018 een werkplek hebben.

Terugblik wethouder Kiki Hagen (derde locoburgemeester)

Portefeuille:

Integraal jongerenbeleid, onderwijs, jeugdzorg, duurzaamheid, milieu, groen, openbare ruimte en dienstverlening.

Terugblik:

Metaforisch gezien stond 2018 in het teken van planten en zaaien. Een investering op verschillende domeinen waarop we de komende tijd kunnen doorbouwen.

Letterlijk zijn in het najaar van 2018 op diverse plekken in onze gemeente bloembollen geplant. Het resultaat mag er zijn; op veel plekken in onze gemeente zijn de narcissen en krokussen dit voorjaar uitgekomen. Om onze gemeente nog meer kleur te geven en aantrekkelijk te maken is tevens in 2018 het groenbeleidsplan verder uitgewerkt. Deze aanvulling heeft er meteen toe geleid dat op verschillende plekken rijen bomen zijn teruggekomen met verschillende soorten, ter verrijking van het

beeld en de biodiversiteit. Door deze toespitsing houdt onze gemeente een duurzaam bomenbestand passend bij onze Groene Hart gemeente!

In 2018 hebben we grote stappen gezet op het gebied van dienstverlening aan onze inwoners. Dit vraagt ook afstemming met de complete organisatie. Inwoners kunnen steeds makkelijker de gemeente bereiken zowel via de traditionele analoge als de meer eigentijdse digitale wegen. Bovendien zijn ook de communicatiekanalen verrijkt met een uitbreiding van onze sociale media. Volgt u ons Instagram account al?

Na de kanteling van het sociaal domein zijn afgelopen jaar bij de zorg voor onze jeugd stappen gemaakt in het verzamelen van relevante informatie over de kwaliteit en hoeveelheid zorg die geleverd is. Door analyse kan de echte transformatie steeds meer vorm krijgen. We zijn ons terdege bewust dat er ook nog belangrijke stappen te maken zijn binnen onze eigen organisatie en de samenwerking met derden. Een fantastisch voorbeeld van wat de transformatie onze jeugdzorg kan brengen is 'Eigenwijs op Reis'. Een voorbeeld van vertrouwen op de eigen kracht van mensen; het leerlingenvervoer dat leerlingen uitnodigt om zelfstandig te reizen en in 2018 de William Schrikker Initiatief Prijs heeft gewonnen. Het is niet het enige initiatief dat afgelopen jaar beloond is. Ook de Leerwerkplaats voor jongeren die dagbesteding voor jongeren verzorgt, kreeg koninklijke aandacht. Op het gebied van onderwijs zijn investeringen geweest: door de inzet van een techniek innovator op de basisschool in samenwerking met het Veen Landen College kan het primair onderwijs straks handen en voeten geven aan de extra uren techniekonderwijs. Daarnaast vonden de voorbereidingen voor VMBO on Stage met veel betrokken bedrijven plaats en werd de Techniek Driedaagse weer voorbereid. Stap voor stap krijgt ook de duurzame klimaatneutrale nieuwbouw locatie voor het basisonderwijs in Mijdrecht vorm.

Op het gebied van duurzaamheid is de koers als snelle volger verder doorgezet. In februari 2018 is namelijk het Transitie ontwerp Elektriciteit vastgesteld. Zorgvuldig zijn de verschillende sporen uit het spoorboekje verder voorbereid en ook daarvan oogsten we nu al resultaat. Inwoners zijn middels groepsaankopen in staat gesteld om collectief zonnepanelen aan te schaffen, het kernteam duurzame bedrijven heeft vorm gekregen en inwoners werden voorzien van uitgebreide informatie als eerste stap naar de maatschappelijke discussie over de impact van zon en wind op onze omgeving. Ik kijk terug op een vruchtbaar en bewogen duurzaam jaar.

Terugblik wethouder ing. Marja Becker (vierde locoburgemeester)

Portefeuille:

Integraal ouderenbeleid, zorg, kunst en cultuur, cultuurhistorie, natuur en afval.

Terugblik:

In 2018 zijn veel voorbereidende werkzaamheden verricht om de ambities in het coalitieakkoord te verwezenlijken. Zo zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een integraal ouderenbeleid en een afvaluitvoeringsplan. De beleidsnota's 'Cultuurhistorie' en 'Kunst & Cultuur' zijn geëvalueerd en is er een aanzet gedaan tot nieuwe nota's. Al deze beleidsnota's hebben in 2018 een vergevorderd stadium bereikt en bieden de nodige handvatten voor de uitvoering in de toekomst.

Om in 2018 de zorg beter en dichter bij de inwoner te organiseren, zijn zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie de nodige werkzaamheden verricht. Zo kan binnen een huisartsenpraktijk in Mijdrecht op korte termijn een Praktijkondersteuner GGZ jeugd worden aangesteld en in Abcoude krijgt deze binnen het kernteam een plek. Daarnaast zijn uitgebreide voorbereidingen getroffen om de dekking van automatische externe defibrillator (AED) binnen De Ronde Venen zo optimaal mogelijk te maken en hebben in 2018 nieuwe partners in het project 'Dementievriendelijke gemeente' de intentieverklaring ondertekend.

Binnen onze eigen ambtelijke organisatie zijn we eveneens volop bezig geweest om de zorg en ondersteuning voor onze inwoners te verbeteren. Zo zijn er kern- en spreekkamers op het gemeentehuis ingericht met als doel "ontschot, integraal en inwoner centraal" te werken. Ook op andere vindplekken, daar waar onze inwoners en partners zich bevinden, zijn wij sinds 2018 dichtbij en laagdrempelig vertegenwoordigd. Al met al bijzonder waardevolle aanvullingen op de zorg voor onze inwoners!

Met betrekking tot Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang heeft in 2018 een (regionaal) onderzoek plaatsgevonden. Op basis van dit onderzoek is de toekomstige behoefte aan huisvesting en begeleiding per gemeente, en zo ook voor De Ronde Venen, in beeld gebracht. De input uit dit onderzoek is waardevol en zal daarom ook in de nabije toekomst gebruikt worden voor het opstellen van een strategische woonvisie.

Op cultureel gebied zijn in 2018 de forten en buitenplaatsen meer op de kaart gezet. Deze locaties lenen zich uitermate goed voor diverse culturele activiteiten en dat wordt ook steeds meer op die manier ervaren. Muziekfestivals en theatervoorstellingen, maar ook de verbinding met andere (recreatieve) activiteiten kunnen op deze plaatsen tot hun recht komen

Uiteenzetting financiële positie

Algemeen

Gemeentefinanciën zijn complex. Toch werkt de financiële huishouding van een gemeente in de basis zoals iedere andere financiële huishouding. Naast de jaarlijkse baten en lasten die in de exploitatie staan, kan er voor aanvullende lasten geld uit reserves worden gehaald. En als de baten hoger zijn dan de lasten dan kan het overschot terugvloeien naar de reserves, na resultaatbepaling.

Via de balans en de exploitatierekening kan snel inzicht worden verkregen in de financiën van de gemeente De Ronde Venen. In de balans komt de verhouding tussen de bezittingen (activa) en de daarvoor beschikbare eigen middelen (reserves) en financieringsmiddelen van derden (schulden) tot uitdrukking. In de exploitatierekening wordt duidelijk welke inkomsten de gemeente heeft en waar het geld aan wordt uitgegeven. Het jaarrekeningresultaat volgt uit het saldo van de baten en lasten in dat jaar en de verrekening met de reserves. Het saldo van baten en lasten voor verrekening met reserves geeft aan of er per saldo middelen aan het eigen vermogen kunnen worden toegevoegd (bij een positief saldo), of dat er middelen aan het eigen vermogen moeten worden onttrokken (bij een negatief saldo).

In de hierop volgende onderdelen geven we een financiële beschouwing van de jaarrekening inclusief de vermogenspositie. Ook lichten we toe hoe het resultaat over 2018 is opgebouwd en hoe dit zich verhoudt tot het door de raad vastgestelde begrote resultaat.

Financieel resultaat 2018

In onderstaande tabel is opgenomen het financieel resultaat van 2018. Hierbij zijn de verschillen tussen raming na het vaststellen van de tweede bestuursrapportage 2018 en realisatie vermeld. In deze uiteenzetting van de financiële positie zijn de verschillen op hoofdlijnen toegelicht. In de tien programma's zijn de financiële verschillen meer gedetailleerd weergegeven.

Financieel resultaat 2018 (bedragen x € 1.000)				
	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil	Voor- of nadeel
Lasten	98.830	90.990	7.840	Voordeel
Baten	-92.490	-90.920	-1.570	Nadeel
Gerealiseerd saldo	6.340	70	6.270	Voordeel
Mutaties reserves	-6.390	-2.740	-3.650	Nadeel

Financieel resultaat 2018 (bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil	Voor- of nadeel
Gerealiseerd resultaat	-50	-2.670	2.620	Voordeel

Hoofdlijnenanalyse

Na het verwerken van de genomen raadsbesluiten 2018 was rekening gehouden met een positief resultaat van € 50.000. Dit resultaat is door ontwikkelingen toegenomen met € 2.620.000 naar € 2.670.000. Deze ontwikkelingen zijn vermeld in onderstaande tabel.

Hoofdlijnenanalyse (bedragen x € 1.000)

1. Bouwgronden in exploitatie	1.470	Voordeel
2. Overige	760	Voordeel
3. Sociaal domein	390	Voordeel
Totaal te verklaren verschil	2.620	Voordeel

Bouwgronden in exploitatie

Bij de bouwgronden in exploitatie is er sprake van een extra voordeel van € 1.470.000. Dit is voor € 1.310.000 te danken aan de projecten De Maricken en Land van Winkel. Daarnaast is gebleken dat de verwachte verkoopopbrengsten voor Stationslocatie Mijdsrecht hoger zullen uitvallen. Hierdoor daalt de benodigde verliesvoorziening met € 160.000.

Overige

De post overige is een samenstel van diverse voor- en nadelen.

1	Er zijn diverse incidentele lasten en baten die verrekend zijn met de algemene reserve en bestemmingsreserves. Doordat deze budgetten niet volledig zijn ingezet en de werkzaamheden worden voortgezet in 2019 en volgende jaren ontstaat een voordeel van € 3.650.000. Het gaat onder andere om revitalisering woonwagendplaatsen, uitvoeren van de visie op	3.650.000	Voordeel
---	---	-----------	----------

	dienstverlening, ICT en het onderhoud van de brandweerkazernes. Een totaaloverzicht is vermeld in deze verantwoording in het 'Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'. Zie ook de toelichting bij nummer 8.		
2	Binnen de apparaatskosten (personeel, inhuur, huisvesting, ICT e.d.) is een voordeel ontstaan van € 1.115.000. Na verrekening met kosten hiervan via de reserves en de gesloten stelsels zoals riolering, afval en bouwgronden in exploitaties blijft € 434.000 aan voordeel over.	434.000	Voordeel
3	Diversen posten zorgen voor een voordeel van € 264.000.	264.000	Voordeel
4	Doordat de woz-waarden 2018 (peildatum 1 januari 2017) van woningen en niet-woningen hoger zijn uitgevallen dan de prognoses zijn de opbrengsten hiervoor € 55.000 respectievelijk € 165.000 hoger. In de paragraaf lokale heffingen zijn de opbrengsten van alle heffingen zichtbaar. De hogere woz-waarden worden betrokken bij de tariefstelling voor 2020.	220.000	Voordeel
5	De opbrengsten zijn toegenomen met € 108.000 dankzij een hogere bijdrage van de provincie in de kosten van de bushaltes Rondweg Mijdrecht, verkoop van bedrijfsmiddelen en leges voor verkeer en vervoer	108.000	Voordeel
6	Door het opruimen van stormschade aan de bomen, het vervangen van bomen en planten door de extreme droogte in 2018 en het onvoorzien snoeien/ kappen van bomen in de Reigerstraat van Vinkeveen ontstaat een nadeel van € 100.000.	-100.000	Nadeel
7	Het aantal in behandeling genomen omgevingsvergunningen is lager uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt ervoor dat de leges voor wonen is afgenomen met € 404.000 van € 2.145.000 naar € 1.741.000. De kosten van de uitvoering van deze vergunningen is € 238.000 lager. Samen zorgt dit voor een nadeel van € 166.000.	-166.000	Nadeel
8	Het voordeel bij onderdeel 1 zorgt voor een lagere inzet van de algemene reserve en bestemmingsreserves.	-3.650.000	Nadeel
	Totaal	760.000	Voordeel

Sociaal domein

De zorgkosten voor onder meer de jeugdhulp, bijstandsverlening, re-integratie en Wmo-voorzieningen zijn € 190.000 lager uitgevallen. Hier bovenop komt € 200.000 aan hogere rijksbijdrage voor het bekostigen van bijstandsuitkeringen. Bij elkaar ontstaat een voordeel van € 390.000.

In deze verantwoording is een aparte analyse sociaal domein 2016 - 2018 opgenomen waarin de zorgkosten zijn gespecificeerd.

Onderscheid tussen structureel en incidenteel resultaat

Incidentele baten of lasten worden maar één keer of enkele jaren gedaan. Structurele baten en lasten hebben een meer permanent karakter. Het onderscheid is van belang met het oog op de beheersing van het financieel evenwicht. De 'gouden' regel daarbij is dat de structurele lasten altijd gedekt moeten zijn door structurele baten. Als dit niet het geval is komt het financieel evenwicht in gevaar. In onderstaande tabel is het financieel resultaat 2018 gesplitst in structureel en incidenteel.

Structureel en incidenteel resultaat 2018 (bedragen x € 1.000)			
	Structureel 2018	Incidenteel 2018	Totaal 2018
1. Lasten	78.030	12.960	90.990
2. Baten	78.490	12.430	90.920
3. Gerealiseerd saldo van lasten en baten	-460	530	70
4. Mutaties reserves	-700	-2.040	-2.740
5. Gerealiseerd resultaat	-1.160	-1.510	-2.670

Het structureel resultaat voldoet aan de 'gouden' regel waarbij structurele lasten gedekt zijn door structurele baten.

In het incidenteel resultaat is onder meer opgenomen de tussentijdse winst van de grondexploitaties. En diverse incidentele kosten die verrekend zijn met de algemene reserve. Een totaaloverzicht per programma van de incidentele baten en lasten is opgenomen in deze jaarrekening.

Doorwerking naar begroting 2019 en volgende jaren

Uit de verantwoording over 2018 blijkt dat er sprake is van zowel incidentele als een structurele doorwerking naar de begroting 2019 en de daarop volgende jaren. De voorgestelde budgetaanpassingen zullen worden betrokken bij de bestuursrapportages 2019. Dit geldt ook voor de

investeringen die een looptijd hebben van meer dan twee jaar. Met deze werkwijze wordt onderscheid gemaakt tussen de programmarekening 2018 als verantwoordingsinstrument en het bijsturen van beleid en financiën via de bestuursrapportages. Dit is conform bestuurlijke toezegging 119/16.

Lokale heffingen

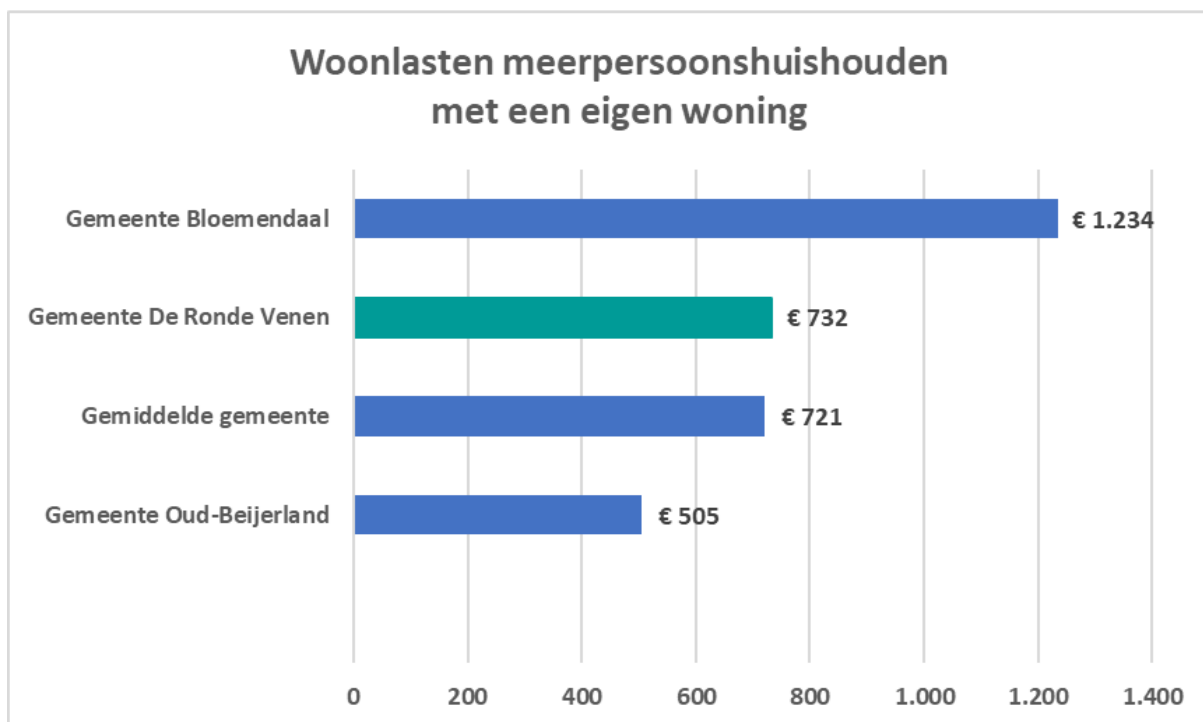
De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De lokale heffingen bestaan uit:

- belastingen (bijvoorbeeld Onroerende Zaakbelasting (OZB) en Forensenbelasting);
- bestemmingsheffingen zoals rioolheffing en afvalstoffenheffing;
- rechten zoals leges burgerzaken en begraafplaatsrechten.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit van Groningen vergelijkt periodiek onder andere de diverse lokale lasten met elkaar. Het COELO brengt hierover jaarlijks de 'Atlas van lokale lasten' uit, met daarin informatie over alle gemeenten in Nederland.

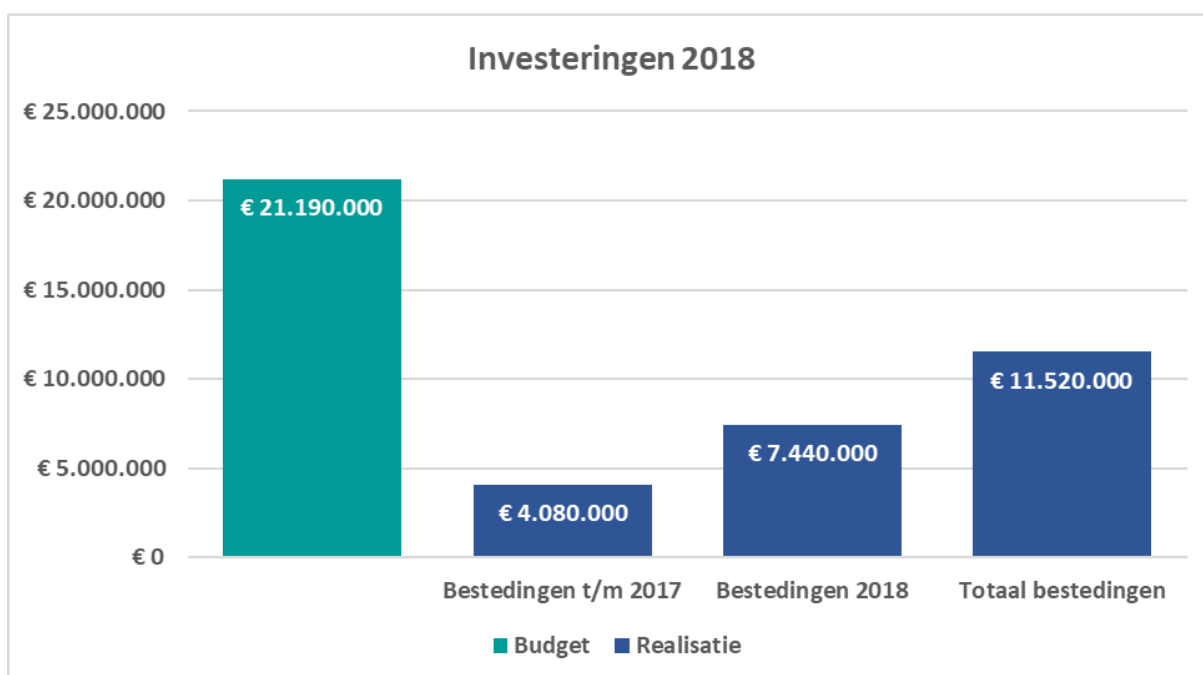
In 2018 neemt De Ronde Venen een middenpositie in ten opzichte van andere gemeenten. De gemiddelde woonlasten voor woningeigenaren liggen in veel gemeenten rond het gemiddelde van € 721. In 71 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 600 en € 800. Voor De Ronde Venen is dit voor 2018 € 732. Dit is inclusief een incidentele korting van drie procent en een structurele korting van drie procent op de onroerende zaakbelastingen. Als rekening wordt gehouden met de teruggave precariobelasting van € 80 aan huishoudens waren de woonlasten € 652 in plaats van € 732. Met deze teruggave is in de landelijke vergelijking geen rekening gehouden.

In onderstaande grafiek is zichtbaar de goedkoopste, de duurste en de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishoudens en die van de gemeente De Ronde Venen.

Investeringen

In 2018 hebben we geïnvesteerd in voorzieningen waarvan onze inwoners meerdere jaren gebruik kunnen maken. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg en verbetering van wegen, het beschoeien van de legakkers en de aanschaf van lichtmasten. In onderstaande grafiek is de financiële omvang van die investeringen vermeld.

De voortgang van de individuele investeringen is apart zichtbaar gemaakt in een aparte rapportage. Uit deze rapportage en bovenstaande grafiek blijkt dat verschillende investeringen worden uitgevoerd in 2019. Het gaat onder meer om sporthuis Abcoude, diverse wegen, riolering en ICT.

In de financiële verordening is de afspraak opgenomen dat investeringen een doorlooptijd hebben van maximaal twee jaar, tenzij er sprake is van een raadsbesluit. Uit de rapportage blijkt dat een tiental investeringen een langere looptijd hebben dan de geplande twee jaar. Dit wordt nader toegelicht in de 'Investeringsrapportage' die ook onderdeel uitmaakt van deze jaarrekening. Het bijstellen van de planning en de middelen wordt opgenomen in de eerste bestuursrapportage 2019.

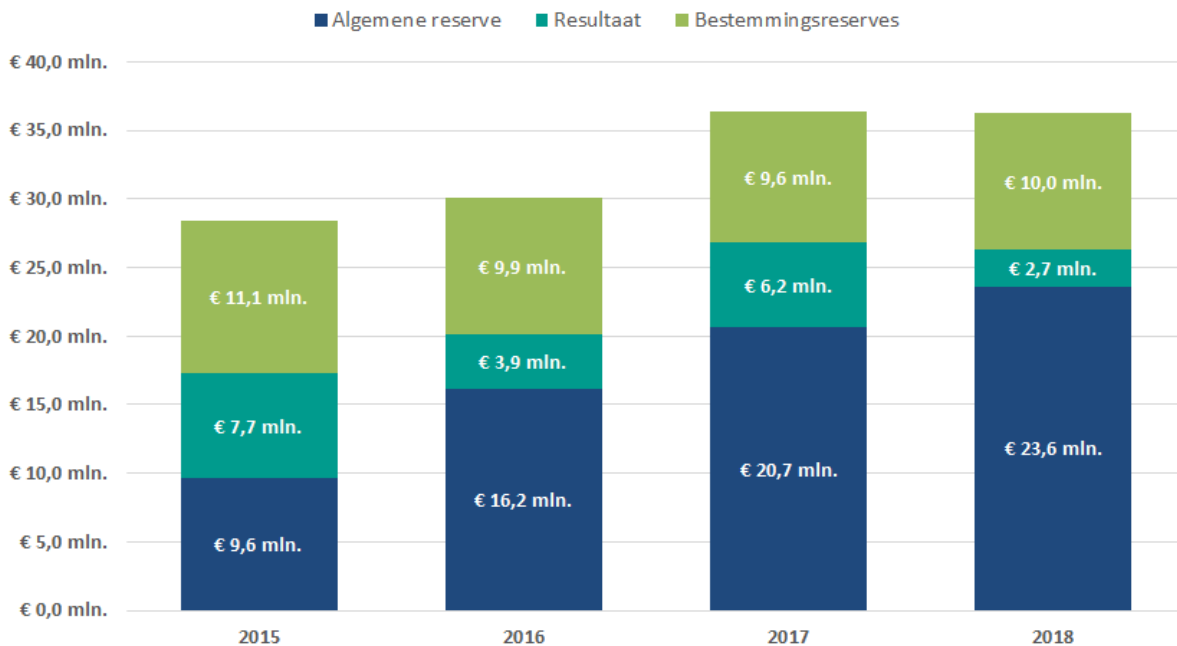
Reservepositie

Zoals eerder vermeld is het resultaat € 2,7 mln. Wij stellen voor om dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Deze werkwijze sluit aan bij het uitgangspunt van de nota reserves en voorzieningen om rekeningresultaten te verrekenen met de algemene reserve. Het effect van het bovenstaande voorstel op de omvang van de reserves is hieronder weergegeven.

Reservepositie voor en na bestemming resultaat (bedragen x € 1 mln.)			
	Stand voor bestemming resultaat	Bestemming resultaat	Stand na bestemming resultaat
Algemene reserve	23,6	2,7	26,3
Bestemmingsreserves	10,0		10,0
Gerealiseerd resultaat	2,7		0
Totaal	36,3		36,3

De ontwikkeling van de reservepositie over de jaren 2015 - 2018 is zichtbaar in onderstaande grafiek.

Ontwikkeling reservepositie 2015 - 2018

De algemene reserve vertoont een stijgende lijn en is een belangrijke buffer voor het opvangen van risico's en incidentele kosten. Deze reserve wordt vooral gevoed door rekeningresultaten en winsten uit bouwgronden in exploitatie. De verwachting is dat na 2022 deze reserve uitsluitend wordt gevoed door rekeningresultaten.

Hierbij geldt wel de kanttekening dat het saldo van de algemene reserve en de bestemmingsreserves lager zou zijn geweest als diverse projecten in 2018 waren afgerond. Het gaat onder andere om revitalisering woonwagendplaatsen, uitvoeren van de visie op dienstverlening, ICT en het onderhoud van de brandweerkazernes. Een totaaloverzicht van deze projecten is opgenomen in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.

Waar komt het geld vandaan?

De gemeente is sterk afhankelijk van inkomstenoverdrachten van het Rijk. De grootste gemeentelijke inkomstenbron is met € 46,6 mln. het gemeentefonds. In beginsel is het gemeentefonds vrij besteedbaar, zij het dat ook wettelijke taken hieruit betaald moeten worden.

De gemeente brengt geleverde diensten in rekening via tarieven, leges en heffingen. Voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van afvalverwijdering (€ 3,7 mln.) en rioolbeheer (€ 4,6 mln.) brengt de gemeente heffingen in rekening bij de inwoners, bedrijven en instellingen. Deze heffingen mogen enkel aan deze taken worden besteed. Voor de aanvragen van bijvoorbeeld een paspoort of een omgevingsvergunning brengt de gemeente leges in rekening.

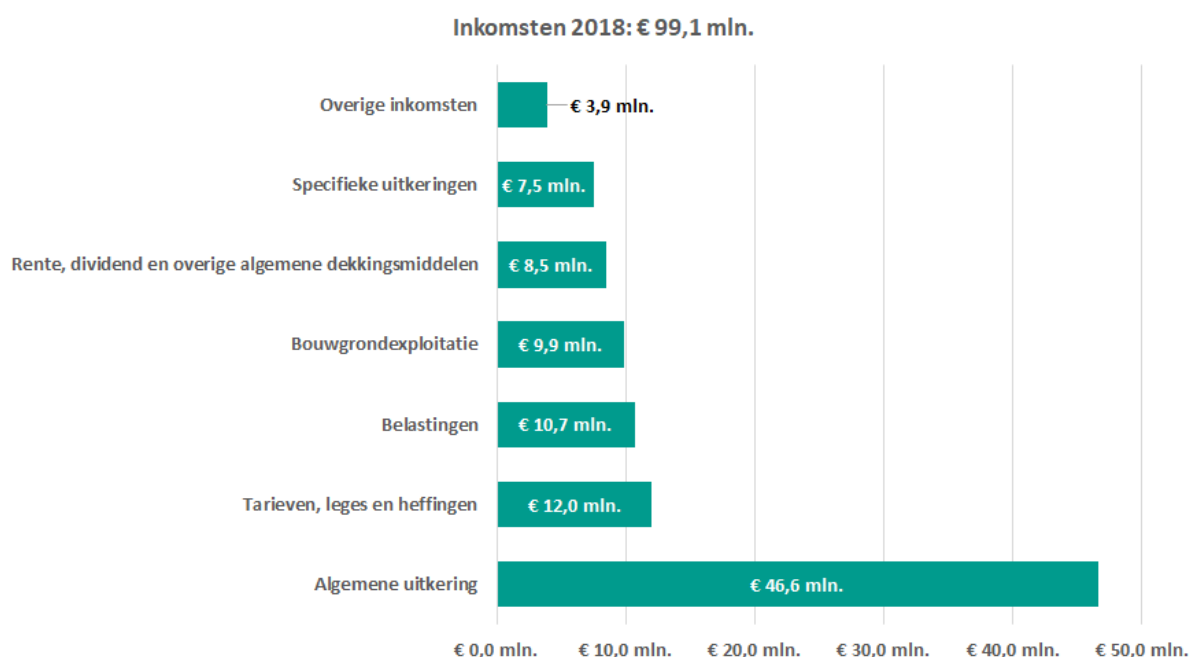
De onroerende zaakbelasting is met € 7,6 mln. de belangrijkste belasting. Daarnaast worden belastingen geheven zoals precario (€ 2,3 mln.), toeristenbelasting (€ 0,2 mln.) en hondenbelasting (€ 0,2 mln.)

Er is € 9,9 mln. ontvangen door verkoop van gronden bouwgronden in exploitatie.

Het inzetten van spaargeld van de gemeente (reserves) is de belangrijkste inkomstenbron bij het onderdeel 'Rente, dividend en overige algemene dekkingsmiddelen'.

De gemeente specifieke uitkeringen van het Rijk. Deze mogen enkel worden besteed aan de taak waarvoor ze bedoeld zijn. De belangrijkste hiervan zijn bijstandsverlening (€ 7,0 mln.) en onderwijsachterstandenbeleid (€ 0,4 mln.).

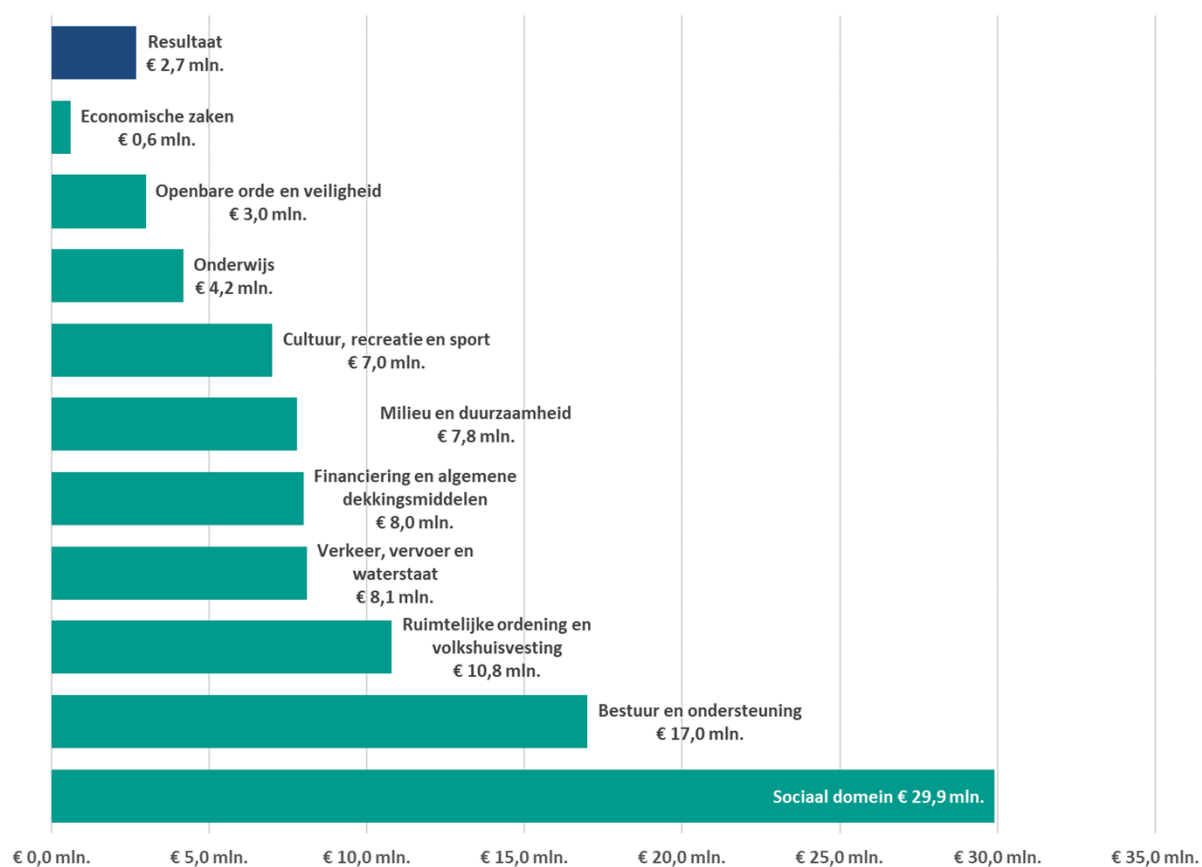
De inkomsten zijn weergegeven in een grafiek en ook opgenomen in de tien programma's.

Waar is het geld aan besteed?

De gemeente voert diverse taken uit zoals onderhoud aan wegen, het verstrekken van bijstandsuitkeringen, jeugdzorgtrajecten, het afgeven van een paspoort, het beheer van sportvelden en de brandweezorg. De bestedingen van deze taken in 2018 waren bij elkaar € 99,1 mln. Deze bestedingen zijn weergegeven in een grafiek en ook opgenomen in de tien programma's.

Bestedingen 2018: € 99,1 mln.

Kerngegevens 2015 -2018

	2015	2016	2017	2018
Inwoners:				
Aantal per 1 januari	42.588	42.576	42.763	43.620
Levend geboren kinderen	325	357	366	374
Overledenen	-322	-312	-308	-392
Vestiging in de gemeente	1.727	1.916	2.616	2.262
Vertrek uit de gemeente	-1.742	-1.774	-1.817	-1.800
Aantal per 31 december	42.576	42.763	43.620	44.064
Woningen:				
Aantal per 1 januari	17.570	17.608	17.786	18.145
Nieuwbouw	10	210	360	186
Overige toevoegingen zoals splitsing, verbouw of verandering van gebruiksfunctie	57	21	38	40
Sloop en overige verminderingen zoals samenvoeging of verandering van de gebruiksfunctie	-29	-53	-39	-39
Aantal per 31 december	17.608	17.786	18.145	18.332
Huishoudens:				

	2015	2016	2017	2018
Eenpersoonshuishoudens	5.165	5.285	5.390	5.532
Meerpersoonshuishoudens zonder thuiswonende kinderen	5.593	5.627	5.703	5.934
Meerpersoonshuishoudens met thuiswonende kinderen	7.077	7.053	7.038	7.125
Totaal	17.835	17.965	18.131	18.591
Oppervlakten:				
Buitengebied in hectaren	7.740	7.740	7.692	7.648
Woonkernen in hectaren	2.229	2.229	2.275	2.319
Totaal	9.969	9.969	9.967	9.967
Lengte van gemeentelijke wegen in kilometers	327	334	335	336

Jaarverslag 2018

Programma's

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Wat was ons doel voor 2018?

Wij blijven in 2018 samen met de partners, inwoners en bedrijven zorg dragen voor de veiligheid in onze gemeente. Wij baseren ons hierbij op het vastgestelde Integraal Veiligheidsplan. Het betrekken van onze inwoners bij het veiliger maken van de woonomgeving, blijft onverminderd doorgaan. In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: persoonsgerichte aanpak, uitbreiding bevoegdheden burgemeester, big data in het veiligheidsdomein, valpreventie, betrokkenheid van inwoners en instanties op het gebied van veiligheid en de inzet van mediation.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
1.1	De Ronde Venen blijft een veilige gemeente	1.1.1 Het uitvoeren van het integraal veiligheidsplan (IVP) 2019 - 2022	Op koers
		1.1.2 Implementeren uitbreiding bevoegdheden burgemeester	Afgerond
1.2	Inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven blijven onverminderd betrokken bij de veiligheid van hun leefomgeving en nemen hierin ook meer verantwoordelijkheid	1.2.1 Het stimuleren en faciliteren van de inzet van (wijk)netwerken	Op koers
1.3	Raadsleden zijn meer betrokken bij het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente	1.3.1 Organiseren van een informatiemoment voor de nieuwe raad over de inhoud van het veiligheidsdomein. Verder zal in het najaar de raad uitgebreider geïnformeerd worden over de voortgang en uitvoering van het integraal veiligheidsplan	Afgerond

Doelstellingen

1.1 De Ronde Venen blijft een veilige gemeente

Maatregelen

1.1.1 Het opzetten van het integraal veiligheidsplan (IVP) 2019-2022

Kwaliteit

In december 2018 is een concept van het nieuwe integraal veiligheidsplan 2019 - 2022 in een informele bijeenkomst voorgelegd aan raadsleden. Het concept-plan is opgebouwd uit terugblik op de resultaten van het IVP 2015 - 2018 en een analyse hiervan. Voorts zijn aan de hand van gesignaleerde trends, wensen en peilingen onder inwoners, de prioriteiten voor de komende vier jaar voorgesteld. De raadsleden konden zich hierin vinden en de prioriteiten worden verder uitgewerkt in het IVP, hetgeen de raad in april 2019 heeft vastgesteld.

1.1.2 Implementeren uitbreiding bevoegdheden burgemeester

Kwaliteit

De beleidsregels woonoverlast zijn op 10 april 2018 vastgesteld en gepubliceerd.

1.2 Inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven blijven onverminderd betrokken bij de veiligheid van hun leefomgeving en nemen hierin ook meer verantwoordelijkheid

Maatregelen

1.2.1 Het stimuleren en faciliteren van de inzet van (wijk)netwerken.

Kwaliteit

De gemeente stimuleert en faciliteert Whatsapp-buurtpreventie initiatieven. Het aanmelden en in stand houden van de buurtwhatsapp geschied via particulier initiatief. Gemeente levert borden, promotiemateriaal en dergelijke. Er zijn 14 groepen actief in De Ronde Venen.

Ook in 2018 hebben we inwoners gestimuleerd deel te nemen aan Burgernet. Dit gebeurde via advertenties, sociale media, maar ook op de jaarmarkten, avond voor nieuwe inwoners en tijdens de bezoeken van het college aan de acht dorpen.

Burgernetdeelnemers in De Ronde Venen

	2014-1	2015-1	2016-1	2017-1	2018-1	2018-12
De Ronde Venen	4.490	5.050	5.637	6.248	6.559	6.786
Percentage	10,6%	12,3%	13,2%	14,7%	15,4%	16,0%

1.3 Raadsleden zijn meer betrokken bij het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente

Maatregelen

1.3.1 Organiseren van een informatiemoment voor de nieuwe raad over de inhoud van het veiligheidsdomein. Verder zal in het najaar de raad uitgebreider geïnformeerd worden over de voortgang en uitvoering van het integraal veiligheidsplan.

Kwaliteit

In juni 2018 heeft de nieuwe raad kennis gemaakt met de (lokale) politie en de brandweer. Na een korte introductie over veiligheid en het veiligheidsbeleid in de raadzaal is groepsgewijs een bezoek gebracht aan het politiebureau en de brandweerkazerne in Mijdrecht. Hier hebben de lokale brandweerkorpsen en het politieteam uitleg gegeven over hun werkzaamheden.

De raad wordt maandelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van criminaliteitscijfers. Tevens is de raad via raadsbrieven geïnformeerd over nieuwe initiatieven (gespecialiseerd jongerenwerk) en lopende projecten (toezicht en handhaving snelvaren op de Vinkeveense plassen, sluiting van een hennepand etc).

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Ven	Realisatie 2018 De Ronde Ven	Realisatie 2018 Nederland
1	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 - 17 jaar	62	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
2	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,4	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
3	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2,8	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
4	Diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	2,6	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
5	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	4,1	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar

Toelichting op de indicatoren

1 - 5	De informatie over 2018 komt halverwege 2019 beschikbaar.
-------	---

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Veiligheidsregio Utrecht	Gemeenschappelijke regeling	De VRU draagt zorg voor een adequate brandweezorg en een goed voorbereide crisisbeheersingsorganisatie.
Het Veiligheidshuis	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	In het Veiligheidshuis werken de aangesloten organisaties (politie, gemeente, reclassering, raad voor de kinderbescherming etc.) op één fysieke plek samen om preventie, repressie en nazorg naadloos op elkaar te laten aansluiten. Het doel daarbij is om recidive voorkomen, leefomstandigheden te verbeteren en het structureel aanpakken van achterliggende oorzaken.
Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen (SBB)	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	SBB staat voor het bevorderen van het ongestoorde gebruik van goederen en zaken op het bedrijventerrein De Ronde Venen door de bij de stichting aangesloten ondernemingen. De gemeente is bestuurlijk vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van de stichting.
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	2.970	2.947	3.305	3.062	243
Baten	-45	-41	-41	-50	9

Resultaat	2.926	2.906	3.264	3.012	253
-----------	-------	-------	-------	-------	-----

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	In 2017 is gestart met het voorbereiden en uitvoeren van onderhoud van de brandweerkazernes. De werkzaamheden lopen door naar 2019. Er komt een apart voorstel om de brandweerkazernes te brengen op het vastgestelde onderhouds- en gebruiksniveau. Dit zal meer middelen vragen dan het hier vermelde voordeel.	149	V
2	Diversen zorgen voor een voordeel van € 43.000.	43	V
3	Binnen dit programma is een voordeel ontstaan op de personele capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	24	V
4	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld van € 45.000 om een start te maken met extra handhaving. Hiervan is € 24.000 besteed en daardoor ontstaat een voordeel van € 21.000. In het 'Integraal Veiligheidsplan 2019 - 2022' zijn deze activiteiten structureel ingebed.	21	V
5	In 2018 zijn de jongerenwerkers van Streetcornerwork gestart. Er zijn goede stappen gezet om de jongerenwerkers in hun rol als hulpverlener duidelijk te maken. Aangezien de werkzaamheden zijn gestart met ingang van het tweede kwartaal en in de laatste twee maanden minder uren zijn ingezet dan gepland, zijn de kosten voor jongerenwerkers van Streetcornerwork in 2018 lager uitgevallen dan begroot. In de jaren 2019 en 2020 worden de activiteiten voortgezet en hiervoor zijn al budgetten beschikbaar.	16	V
Totaal		253	V

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat was ons doel voor 2018?

Het bewaken van de bereikbaarheid van onze gemeente verdient in 2018 extra aandacht. Goede bereikbaarheid van de gemeente moet gewaarborgd zijn - zowel met het openbaar vervoer als met het eigen vervoer. In de huidige tijd vraagt het wegenonderhoud om een toekomstbestendige en duurzame, realistische oplossing. Dit noemen wij wegenonderhoud 2.0. Wegenonderhoud 2.0 gaat niet meer uit van traditioneel wegbeheer, maar er wordt gebruik gemaakt van de principes van assetmanagement. Dit betekent dat op basis van risicobeoordeling, zoals veiligheid, bereikbaarheid, imago, enz. de prioriteit en onderhoudsbehoefte van de wegen wordt afgewogen. In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: renovatie van wegen en bruggen, afvoeren van slootvuil, uitvoering van het beleidsplan verkeer, herinrichting centrum Mijdrecht en aanleg rotonde Veenweg.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
2.1	Bevorderen van de bereikbaarheid van de gemeente	2.1.1 Nemen van maatregelen ter stimulering van het fietsgebruik	Op koers
		2.1.2 Stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer	Op koers
		2.1.3 Oplossen van parkeerproblemen en uitvoeren van vastgesteld parkeerbeleid	Op koers
		2.1.4 Aanpassen van de rotonde Veenweg/Mijdrechtse Dwarsweg	Afgerond
2.2	Vergroten van de verkeersveiligheid in de gemeente	2.2.1 (Her)inrichten van wegen	Op koers
		2.2.2 Aanpassen van schoolomgevingen en schoolroutes	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		2.2.3 Intensiveren van de verkeershandhaving	Op koers
2.3	Verbeteren van de (verkeers)leefbaarheid binnen de gemeente	2.3.1 Nemen van maatregelen voor voetgangers	Op koers
		2.3.2 Herinrichten van Burg. Haitsmaplein/Centrum Mijdrecht	Op koers
2.4	Vinden van een duurzame oplossing voor een goede doorstroming op de N201	2.4.1 Actief inbrengen van de gemeentelijke belangen in de door de provincie vast te stellen tracévisie	Afgerond
2.5	Renovatie en onderhoud aan wegen en kunstwerken	2.5.1 Renovatie wegen	Op koers
		2.5.2 Renovatie bruggen	Op koers

Doelstellingen

2.1 Bevorderen van de bereikbaarheid van de gemeente

Maatregelen

2.1.1 Nemen van maatregelen ter stimulering van het fietsgebruik

Kwaliteit

Op 12 september jl. is het Concept-Fietsplan in de commissie Publieke Werken besproken. Er is in dit plan aandacht voor fietsenstallingen, nieuwe routes, elektrisch fietsen en fietsveiligheid. Het college zal in februari een definitief Fietsplan vaststellen.

Tijdens de begrotingsbehandeling 2019 zijn concrete maatregelen incl. benodigd budget door de raad vastgesteld cq. beschikbaar gesteld. In 2018 is de voorbereiding van deze maatregelen gestart en deels gestart met de uitvoering.

2.1.2 Stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer

Kwaliteit

Naast de gesprekken met beide concessieverleners en -houders stond 2018 met name in het teken van het verbeteren van de haltevoorzieningen (fietsenstallingen, looproutes en wachtruimten). De eerste fase van de verbeteringen van de halte Mijdrecht-Centrum is afgerond, voor de tweede fase is in december de uitvoering opgestart waarbij de looproute vanuit het centrum wordt aangepakt. In Vinkeveen zijn extra haltes aangelegd om de nieuwe woonwijk Vinkeveld te ontsluiten.

In oktober 2018 heeft een eerste sessie met de raad plaatsgevonden over het opstellen van een strategisch OV-plan. De opbrengsten van deze bijeenkomst worden gebruikt voor het vervolg in 2019.

2.1.3 Oplossen van parkeerproblemen en uitvoeren van vastgesteld parkeerbeleid

Kwaliteit

Het oplossen van specifieke knelpunten ten aanzien van parkeren is een doorlopende actie geweest. In 2018 zijn 2 specifieke acties opgepakt. In de eerste plaats een pilot voor het kern/gebiedsspecifiek opstellen van parkeernormen en -beleid. Voor de kern Abcoude is een parkeer(normen)nota opgesteld, welke in 2019 wordt afgerond.

En als tweede het onderzoeken en nemen van maatregelen om de parkeerproblematiek in het centrum van Mijdrecht te verkleinen. Hierbij zijn de voorbereidingen getroffen om de camperparkeerplaatsen te verplaatsen, is gestart met het onderzoek naar het uitbreiden van de langparkeerplaats aan de Rondweg, is er parkeerverwijsbebording aangebracht in Mijdrecht en is de voorbereiding van de herinrichting van het Burg. Haitsmaplein gestart.

2.1.4 Aanpassen van de rotonde Veenweg/Mijdrechtse Dwarsweg

Kwaliteit

De aanpassing van de rotonde maakt onderdeel uit van de maatregelen aan de Mijdrechtse Dwarsweg tussen Veenweg en N212. In het voorjaar zijn diverse snelheidsremmende maatregelen genomen. De aanpassingen aan deze rotonde zijn in 2018 uitgevoerd.

2.2 Vergroten van de verkeersveiligheid in de gemeente

Maatregelen

2.2.1 (Her)inrichten van wegen

Kwaliteit

Komende jaren wordt de inrichting van een aantal wegen aangepast naar aanleiding van de wegcategorie die deze wegen hebben gekregen (Beleidsplan Verkeer). Voor zover mogelijk wordt dit gekoppeld aan het regulier wegbeheer. In 2018 is hiermee gestart. Voor het afsluiten van de Tweede Zijweg was geen draagvlak bij de omwonenden. Daarom is de Tweede Zijweg voorzien van een aantal drempels. Voor overige wegen (Burg. des Tombeweg, kruisingen Oude Spoorbaan/Ringdijk Tweede Bedijking en Nieuwe Amsterdamseweg) zijn de voorbereidingen voor aanpassing opgestart.

2.2.2 Aanpassen van schoolomgevingen en schoolroutes

Kwaliteit

We zijn in gesprek over en doen onderzoek naar knelpunten en oplossingen die spelen in de schoolomgeving van diverse scholen. In 2018 is dit alleen bij het scholencluster in Veenzijde III tot uitvoering gekomen. Voor een aantal andere locaties heeft dit geleid tot aanpassing/uitvoering in 2019.

2.2.3 Intensiveren van de verkeershandhaving

Kwaliteit

Met de politie is een overlegstructuur opgezet om in samenwerking verkeersaangelegenheden en knelpunten aan de orde te stellen. Doel hierbij is om gezamenlijk op te trekken in de advisering naar de samenleving, de klachtenafhandeling en pro actief problemen te signaleren. Daarnaast is in 2018 onderzocht in hoeverre er aanvullend op de politie-inzet eigen verkeershandhavers kunnen worden ingezet. Inmiddels vindt er handhaving plaats op het parkeren in de blauwe zones in de gemeente.

2.3 Verbeteren van de (verkeers)leefbaarheid binnen de gemeente

Maatregelen

2.3.1 Nemen van maatregelen voor voetgangers

Kwaliteit

De aandacht voor voetgangers is een doorlopende actie en heeft met name de aandacht bij de uitvoering van wegonderhoud. Zo is bij de nieuwe bushalte Mijdrecht-Centrum een veilige oversteek voor voetgangers gecreëerd, welke in 2019 in de tweede fase nog verder wordt verbeterd. In 2019 is er nog specifieke aandacht voor de zichtbaarheid van oversteekplaatsen en de inventarisatie van nieuwe (recreatieve) wandelroutes.

Daarnaast heeft in 2018 de voorbereiding voor de aanleg van een oversteekplaats bij de Nutslaan plaatsgevonden. Zodra de afstemming met de omgeving is afgerond wordt deze aangelegd.

2.3.2 Herinrichten van Burg. Haitsmaplein/Centrum Mijdrecht

Kwaliteit

De gemeente en de eigenaar van het winkelcentrum De Lindeboom hebben overeenstemming bereikt over de 2^e fase van de vernieuwing van De Lindeboom.

De voorbereiding voor de herinrichting van het Burg. Haitsmaplein is in 2018 opgestart om in 2019 te kunnen uitvoeren.

2.3.3 Amendement watertappunt

Kwaliteit

De voorbereiding van het plaatsen van een watertappunt in alle kernen is in 2018 gestart. In 2019 vindt de uitvoering plaats.

2.4 Vinden van een duurzame oplossing voor een goede doorstroming op de N201

Maatregelen

2.4.1 Actief inbrengen van de gemeentelijke belangen in de door de provincie vast te stellen tracévisie

Kwaliteit

In 2018 is door de provincie een traject doorlopen met stakeholders om tot een visie voor de toekomst van de N201 te komen. Mede naar aanleiding van de inbreng vanuit De Ronde Venen heeft dit geleid tot een voorgenomen besluit waarbij de huidige N201 haar functie en omvang behoudt en er lokaal knelpunten worden opgelost zoals de strekking van de bocht bij Mijdrecht, onderzoek naar de aanpassing van de aansluiting met de A2 en het onderzoeken van het vergroten van de leefbaarheid in Vinkeveen.

In februari 2019 zal Provinciale Staten een richtinggevend besluit nemen over de N201. Vervolgens wordt eind 2019 een uitvoeringsbesluit genomen voor een toekomstbestendige N201.

2.5 Renovatie en onderhoud aan wegen en kunstwerken

Maatregelen

2.5.1 Renovatie wegen

Kwaliteit

Uitvoering Wegen in 2018:

- Achter de Kerken, werkzaamheden zijn afgerond.
- Herenweg Wilnis, werkzaamheden zijn afgerond.
- Heulweg, werkzaamheden zijn afgerond.
- Plaswijk werkzaamheden zijn afgerond.
- Vervangen bruggen Plaswijk, werkzaamheden zijn afgerond
- Hoofdweg voorbereiding start begin 2019, uitvoering 2021. Het nu direct aanpakken van de Hoofdweg is niet verstandig. Dit omdat Waternet de Botsholsedijk gaat versterken en hiervoor erg veel zware grondtransporten over de Hoofdweg moeten plaatsvinden.
- Pastoor Kannelaan is in voorbereiding, uitvoering staat vooralsnog gepland voor 2019. E.e.a. afhankelijk of er een oplossing is gevonden voor de zware grondtransporten die de weg nu kapot rijden, anders wordt de weg na de reconstructie weer stuk gereden.
- Botsholtsedijk, betreft bijdrage in onderhoudswerk uit te voeren door Waternet, uitvoering staat vooralsnog gepland voor Q4 2019, werkzaamheden gereed 2020.
- Winkeldijk Noord, betreft bijdrage in onderhoudswerk uit te voeren door Waternet, uitvoering is gereed. Overdracht, oplevering en afrekening vind plaats in 2019.
- Winkeldijk Noord, openbare verlichting, betreft de vervanging van de openbare verlichting, welke in het onderhoudswerk uitgevoerd door Waternet aan de Winkeldijk Noord wordt meegenomen, uitvoering is gereed. Overdracht, oplevering en afrekening vind plaats in 2019.

2.5.2 Renovatie bruggen

Kwaliteit

Vanwege de mislukte aanbesteding van de verbreding van de Dorpsbrug Baambrugge is er vertraging in het proces opgetreden. Momenteel is de planning dat de verbreding van de Dorpsbrug Baambrugge na het vaarseizoen 2018 wordt uitgevoerd en dat de renovatiewerkzaamheden aan de Dorpsbrug Abcoude zullen doorschuiven naar 2019.

Door het college is een voorstel ingediend en aangenomen door de raad in januari 2019 voor een aanvullend budget van de renovatie Dorpsbrug Baambrugge. Uitvoering is gepland in het najaar van 2019. De grote druk op de bouwmarkt zorgt ervoor dat de ramingen en de gehanteerde prijzen uit de markt minder aansluiten.

Indicatoren BBV

Dit programma heeft geen landelijke indicatoren.

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Bestuursovereenkomst project N201+	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	Dit betreft de aanleg en financiering van de aansluiting bij Amstelhoek (rotonde)
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	7.731	7.646	8.239	8.142	97
Baten	-573	-184	-380	-488	108
Resultaat	7.158	7.462	7.859	7.654	206

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	Voor 2018 waren er diverse incidentele projecten zoals schadeherstel Pastoor Kannelaan, hondenpoepmaatregelen, achterstallig onderhoud kunstwerken en het aanleggen van watertappunten. Hiervoor is € 765.000 aan budget beschikbaar en is door vertraging in de uitvoering € 529.000 besteed. Hierdoor ontstaat een verschil van € 236.000. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019. De verschillende incidentele projecten zijn apart toegelicht in het onderdeel 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	236	V
2	De opbrengsten zijn toegenomen met € 108.000 dankzij een hogere bijdrage van de provincie in de kosten van de bushaltes Rondweg Mijdrecht, verkoop van bedrijfsmiddelen en leges.	108	V
3	Binnen dit programma is een nadeel ontstaan op de personele capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	-76	N
4	Diverse kosten van onderhoud wegen, bruggen en verlichting zijn hoger uitgevallen, waardoor een nadeel is ontstaan van 1,07% van het budget.	-62	N
Totaal		206	V

Programma 3 Economische zaken

Wat was ons doel voor 2018?

Het versterken van de samenwerking met ondernemers, een duurzame arbeidsmarkt en duurzame werkgebieden met ruimte voor ondernemerschap zijn de doelen van programma 3. Initiatieven en een actieve houding uit de samenleving steunt de gemeente. Dit wordt vanuit het accountmanagement bedrijven gestimuleerd. Op het gebied van de arbeidsmarkt is de aandacht verschoven naar de verbinding met het onderwijs. De problematiek in de diverse werkgebieden pakt de gemeente samen met partners aan. De aanpak voor de winkel- en recreatiegebieden, bedrijventerreinen en buitengebied in de vorm van economische agenda's vraagt om inzet van de gemeente op het snijvlak tussen beleid en uitvoering en leidt tot een professionalisering van de publiek private samenwerking die nodig is om tot uitvoering te komen. Door in 2018 in te zetten op regionale samenwerking, wil de gemeente kansen aanboren waar ons lokale bedrijfsleven van profiteert. Extra capaciteit wordt ingezet voor zowel regionale economie als het regionaal inbedden van recreatie. Dit alles in samenspraak met het bedrijfsleven.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: samenwerking en stimuleren van ondernemersinitiatieven, professionaliseren van het accountmanagement bedrijven, het verkennen van mogelijkheden van regionale samenwerking en de verbinding tussen ondernemers, onderwijs en overheid voor het realiseren van een duurzame arbeidsmarkt.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
3.1	Samenwerking met ondernemers en regionale partners versterken en regionaal inbedden	3.1.1 Het accountmanagement bedrijven professionaliseren, passend binnen de visie op dienstverlening	Op koers
		3.1.2 De kansen verkennen van regionale samenwerking ter bevordering van de groei van de lokale economie	Op koers
3.2	Het realiseren van een duurzame arbeidsmarkt met lage werkloosheid, passende scholing en voldoende geschikt personeel (raakvlak met programma 4 en 6)	3.2.1 Samenbrengen van ondernemers en onderwijs zodat een betere aansluiting ontstaat van het onderwijs op de arbeidsmarkt	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		3.2.2 Bundelen van de informatie over werk en het beter borgen van het onderhoud van het digitale werkplatform DeRondeVenerWerkt	Afgerond
3.3	Duurzame werkgebieden met ruimte voor ondernemerschap	3.3.1 Samen met de ondernemers werken aan het aantrekkelijk en toekomstbestendig houden van: de winkelgebieden, de recreatiegebieden, de bedrijventerreinen en het buitengebied	Op koers
		3.3.2 Collectieve ondernemersinitiatieven ondersteunen ter verbetering van het ondernemersklimaat en het op de kaart zetten van de winkel- en recreatiegebieden en bedrijventerreinen	Op koers

Doelstellingen

3.1 Samenwerking met ondernemers en regionale partners versterken en regionaal inbedden

Maatregelen

3.1.1 Het accountmanagement bedrijven professionaliseren, passend binnen de visie op dienstverlening

Kwaliteit

In 2018 is de Accountmanager Bedrijven gestart om de samenwerking met ondernemers te professionaliseren. In 2018 is invulling geven aan de rol van de gemeente als netwerkorganisatie. De accountmanager Bedrijven haalt pro-actief de banden aan met het georganiseerd bedrijfsleven. Tevens is de accountmanager Bedrijven aanspreekpunt voor de ondernemers met vragen. Het verbeteren van dienstverlening verdient blijvende aandacht, zeker in relatie tot de ambities op thema MKB-vriendelijkste.

3.1.2 De kansen verkennen van regionale samenwerking ter bevordering van de groei van de lokale economie

Kwaliteit

Regionale samenwerking draagt bij aan onze doelstelling MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland te worden en versterkt onze lokale economie. We maken vestiging van ondernemers in onze gemeente aantrekkelijk door over onze eigen gemeentegrenzen heen te kijken en mee te bewegen met de in de regio gesignaleerde marktbehoefte. Door hierin te investeren bouwen we aan een relevant economisch en recreatief netwerk in de regio.

Amstelland-Meerlanden Regio (AM)

Sinds 2018 nemen we deel aan het uitvoeringsprogramma economie van de regio Amstelland Meerlanden (AM) op de gebieden ondernemen, recreatie, bedrijvigheid en starters.

In 2018 is de ruimtebehoefte in de AM-regio onderzocht. In de AM-regio wordt extra ruimtebehoefte verwacht voor bedrijven(terreinen) door een combinatie van Brexit-effecten en het spreidings-/uitplaatsingsbeleid van Amsterdam. Door de samenwerking binnen de AM-regio zijn we op de hoogte van de economische ontwikkelingen en kunnen we hier beter op anticiperen. Door onze samenwerking in het uitvoeringsprogramma economie van de AM-Regio hebben we ook deelgenomen aan toeristisch-recreatieve projecten zoals een gezamenlijk onderzoek naar de toeristische positionering van de AM-regio en een cycle seeing fietsroute genaamd Castles & Gardens die Amsterdam, Muiden, Weesp, Abcoude en Diemen met elkaar verbind. Deze fietsroute wordt in 2019 gelanceerd.

Utrecht-West Regio (UW-regio)

Het is belangrijk dat er voldoende ontwikkelruimte is en blijft voor ons lokale bedrijfsleven. Hiervoor is in augustus 2018 het initiatief genomen om samen te werken in de Utrecht-West regio (UW-regio). De door de provincie Utrecht opgestelde ruimtelijk-economische strategie voor Utrecht+ biedt uitdagingen voor de ontwikkeling van ons lokale bedrijfsleven. De zes gemeenten in de UW-regio hebben gezamenlijk in 2018 drie opgaven geformuleerd ter versterking van de samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs. De eerste opgave is: ruimte om te wonen, werken en ondernemen. De tweede is: krachten bundelen en innoveren en samenwerking. En de derde is duurzame mobiliteit in UW-regio met een beter OV en veilige, snelle fietsroutes. Op deze thema's wordt waar mogelijk ingezet op samenwerking met de MRA en met U10.

Aandacht voor maakindustrie en de arbeidsmarkt

In aansluiting op onze lokale opgave techniekonderwijs en ter versterking van de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt zoeken we projecten in de regio die passen bij de lokale situatie en de behoefte van onze ondernemers. In 2018 hebben we opnieuw Technet Amstel & Venen ondersteund bij de organisatie van de Techniek driedaagse en het organiseren van andere ontmoetingsmomenten tussen jongeren en bedrijven.

3.2 Het realiseren van een duurzame arbeidsmarkt met lage werkloosheid, passende scholing en voldoende geschikt personeel (raakvlak met programma 4 en 6)

Maatregelen

3.2.1 Samenbrengen van ondernemers en onderwijs zodat een betere aansluiting ontstaat van het onderwijs op de arbeidsmarkt

Kwaliteit

Eind 2018 is gestart met de pilot voor verbeterde aansluiting van technisch onderwijs op de arbeidsmarkt. In 2018 zijn 15 kandidaten geselecteerd, van wie 13 statushouders. De doelstelling van de pilot is dat 10 deelnemers via een leer-werktraject eind 2019 duurzaam uitstromen naar een baan in de technieksector.

De stichting Veen en Amstelland on Stage heeft subsidie ontvangen om in 2019 het project VMBO on Stage aan te bieden. Op 11 februari 2019 is de beroepenmarkt georganiseerd waar werkgevers en leerlingen met elkaar in contact zijn gebracht met de focus op loopbaanoriëntatie.

3.2.2 Bundelen van de informatie over werk en het beter borgen van het onderhoud van het digitale werkplatform DeRondeVenerWerkt

Kwaliteit

In 2018 zijn gesprekken gevoerd met de vertegenwoordigers van het platform. Eindconclusie is dat het platform stopt, omdat het geen meerwaarde heeft. In de gemeente hebben we 0297-online, dit voorziet in de behoefte van werkgevers en werknemers in de regio. Voor verdere uitleg zie onderdeel 6.1.3 "iedereen in De Ronde Venen doet mee".

3.3 Duurzame werkgebieden met ruimte voor ondernemerschap

Maatregelen

3.3.1 Samen met de ondernemers werken aan het aantrekkelijk en toekomstbestendig houden van: de winkelgebieden, de recreatiegebieden, de bedrijventerreinen en het buitengebied

Kwaliteit

In de winkelgebieden is de samenwerking -zoals gebieden met een BIZ- gecontinueerd. Hier ligt de basis voor het aantrekkelijk houden van het centrum van Mijdrecht. Met de overige winkelgebieden wordt via de accountmanager bedrijven in samenspraak met de verenigingen doorlopend gesproken over mogelijke verbeteringen. Ook worden de ondernemers die actief zijn op onze bedrijventerreinen en in het buitengebied actief bezocht door de accountmanager bedrijven. Via gemeente en het Recreatieschap is geregeld contact met ondernemers rond de Vinkeveense Plassen, mede over de ontwikkeling van de zandeilanden.

3.3.2 Collectieve ondernemersinitiatieven ondersteunen ter verbetering van het ondernemersklimaat en het op de kaart zetten van de winkel- en recreatiegebieden en bedrijventerreinen

Kwaliteit

Wij ondersteunen initiatieven in Abcoude en Vinkeveen om de branding en promotie te bevorderen door middel van websites. In Mijdrecht dragen wij bij aan de ondernemersinitiatieven om het centrum aantrekkelijk te maken met bijvoorbeeld plantenbakken. In Wilnis is samen met ondernemers actie ondernomen om de lokale bedrijvigheid te versterken. Met de VIB zijn de mogelijkheden onderzocht of er ruimte is voor meer bedrijvigheid op de bedrijventerreinen. Collectief ondersteunen en faciliteren we actief initiatieven van ondernemersverenigingen om hun gebied (online) onder de aandacht te brengen en leggen hierbij ook de verbinding met de regio. Dit loopt door in 2019.

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
1	Functie-menging (in %)	48,8%	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar
2	Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	148,7	155,6	125,0

Toelichting op de indicatoren

1	De informatie over 2018 komt halverwege 2019 beschikbaar.
2	Betreft een beperkte stijging van het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Dit programma bevat geen verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Programma 3 Economische zaken

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	338	542	602	556	47

Baten	-543	-523	-614	-664	50
Resultaat	-205	19	-12	-108	97

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	In 2018 hebben meer recreanten onze gemeente bezocht. Dit heeft ervoor gezorgd dat de opbrengst van de toeristenbelasting is toegenomen met € 20.000 en die van de forensenbelasting met € 44.000. In de paragraaf Lokale heffingen is een totaaloverzicht opgenomen van alle lokale heffingen.	64	V
2	Er zijn verschillende incidentele projecten uitgevoerd binnen dit programma. Voorbeelden hiervan zijn het versterken van regionale samenwerking economie en recreatie, visie bedrijventerrein en het initiatief Abcoude Centrum. Voor deze projecten is bij elkaar € 112.000 aan budget beschikbaar, waarvan € 73.000 is besteed. Hierdoor ontstaat een verschil van € 39.000. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019. De verschillende incidentele projecten zijn apart toegelicht in het onderdeel 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	39	V
3	Binnen dit programma is een voordeel ontstaan van € 39.000 op de personele capaciteitskosten. Hiervan heeft € 14.000 betrekking op de hierboven genoemde incidentele projecten. Na aftrek van het incidentele effect resteert een voordeel van € 25.000. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	25	V
4	Uit de paragraaf Lokale heffingen blijkt dat de opbrengst van Bedrijveninvesteringszones € 15.000 lager is uitgevallen door met name een afname van het aantal winkels in het centrum van Mijdrecht. De ontvangen belastingopbrengst wordt als subsidie uitgekeerd aan een door de ondernemers opgerichte uitvoeringsorganisatie. Hierdoor is deze subsidie € 15.000 lager uitgevallen. Bij elkaar ontstaat er geen financieel effect voor het rekeningresultaat 2018	0	V
5	Diversen zorgen voor een nadeel van € 31.000.	-31	N

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
Totaal		97	V

Programma 4 Onderwijs

Wat was ons doel voor 2018?

Goed onderwijs legt de basis voor een succesvolle samenleving. Samen met alle betrokken organisaties willen wij de samenwerking tussen het onderwijs, de ondersteuning en de zorg verbeteren met als gevolg een betere aansluiting op de arbeidsmarkt. Daarbij zetten wij in op preventieve maatregelen. Wij willen toekomstbestendige, veilige onderwijshuisvesting borgen en realiseren in De Ronde Venen.

In de Maatschappelijke Agenda staan zes thema's geformuleerd die bij gaan dragen aan de maatschappelijke effecten die we willen halen. Het gaat dan om de thema's meedoen, veilig leven, gezond leven, opvoeden met vertrouwen, voor jezelf zorgen en naar anderen omkijken. Om de doelstellingen die gekoppeld zijn aan de thema's te halen worden jaarlijks activiteiten geformuleerd. Voor programma 4 zijn de thema's meedoen, opvoeden met vertrouwen en voor jezelf zorgen belangrijk. Deze thema's komen daarom terug in dit hoofdstuk. Het is mogelijk dat een actie zowel in programma 4 als 6 genoemd wordt, de specifieke activiteiten voor 2018 zijn verdeeld in de huidige structuur van de begroting (Sociaal domein over twee programma's).

De activiteiten die hierna worden genoemd zijn activiteiten die, naast onze reguliere werkzaamheden, in 2018 worden ingezet. We zitten in een transformatieproces, waarin gestreefd wordt naar een andere manier van werken. In de komende jaren worden onze maatschappelijke vraagstukken gehaald uit meerdere bronnen zoals bij de inwoner, bij onze maatschappelijke partners en uit big data. Deze andere manier van werken geven we in de komende jaren vorm met als einddoel te komen tot nog betere resultaatgerichte begroting. Daarom kan het voorkomen dat bepaalde activiteiten nog niet optimaal aansluiten op de acties.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: betere aansluiting op de inzet van het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en lokale inspanningen op het gebied van Multi-problem-benadering en jeugdwerkloosheid, het realiseren van een vervangende gymvoorziening voor de scholen in Abcoude en het terugbrengen van het aantal schoollocaties in Mijdrecht Noord vanwege het afnemend aantal leerlingen.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
4.1	Iedereen in De Ronde Venen doet mee. (thema: Meedoen)	4.1.1 Faciliteren van inwoners om hun talenten in te zetten voor de samenleving op een manier die bij hen past	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		4.1.2 Voeren van regie op een doorgaande lijn (startkwalificatie en aansluiting arbeidsmarkt)	Op koers
		4.1.3 Inwoners zijn passend bij hun vermogen actief in de samenleving, betaald of onbetaald (inclusief onderwijs)	Op koers
4.2	Ouders voeden op met vertrouwen (thema: opvoeden met vertrouwen)	4.2.1 Opvoedadvies en ondersteuning is toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij de opvoeding van kinderen en wordt zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk ingezet	Op koers
4.3	Inwoners zorgen voor zichzelf (thema: voor jezelf zorgen)	4.3.1 Inwoners die dat nodig hebben krijgen (thuis) passende ondersteuning en zorg. Zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk	Op koers
4.4	Samen met het onderwijs en andere maatschappelijke partners worden plannen ontwikkeld en gerealiseerd rondom onderwijshuisvesting aansluitend op lokale ontwikkelingen	4.4.1 Het onderzoekerschikking basisscholen Mijdsrecht begeleiden	Op koers
		4.4.2 Het realiseren van een vervangende gymvoorziening voor de scholen in Abcoude	Op koers

Doelstellingen

4.1 Iedereen in De Ronde Venen doet mee. (thema: Meedoen)

Maatregelen

4.1.1 Faciliteren van inwoners om hun talenten in te zetten voor de samenleving op een manier die bij hen past

Kwaliteit

Arbeid en activering creëren mogelijkheden om talenten te ontplooiën. Voor een duurzame arbeidsmarkt is de verbinding tussen de economische sector, het onderwijs en het sociaal domein daarbij een belangrijke voorwaarde. Zie ook verder 3.2.1

Naast de activiteiten van TechNet Amstel en Venen waaronder de TechniekDriedaagse op 6,7 en 8 november 2018, zijn voorbereidingen getroffen voor extra techniekactiviteiten op de basisschool .

De vak expert die hiervoor vanaf eind 2018 is ingezet, wordt beschikbaar gesteld door het Veenlandencollege. Dit sluit aan bij de ambitie zoals geformuleerd in het coalitieakkoord over techniekonderwijs. Ook bij VMBO on Stage (zie 3.2.1) worden jongeren gestimuleerd hun talenten te ontdekken en te koppelen aan een beroepsperspectief. Dit is in 2018 voorbereid om plaats te laten vinden in 2019.

Bij de aanpak van leerplicht, jongerenwerk en kwetsbare jongeren (zie 4.1.3) maken de talenten van de jongeren onderdeel uit van de afwegingen om tot een oplossing te komen.

4.1.2 Voeren van regie op een doorgaande lijn (startkwalificatie en aansluiting arbeidsmarkt)

Kwaliteit

De voor- en vroegschoolse educatie (VVE) wordt aangeboden aan kinderen met verhoogde kans op een onderwijsachterstand. Taal is hierbij een belangrijke factor. Het VVE-aanbod voor kinderen is daarom sterk talig. Alle VVE leidsters hebben inmiddels een 3F taaltraining gevolgd. Aanvullend hebben alle pedagogisch medewerkers in de kinderopvang van De Ronde Venen de training ook gevolgd. Van alle deelnemers is 95% geslaagd voor de toets.

De jeugdgezondheidszorg is vanuit het consultatiebureau verantwoordelijk voor de toeleiding van kinderen naar de VVE. Er zijn afspraken met de JGZ en VVE voorscholen gemaakt om het bereik van de VVE beter inzichtelijk te maken.

In de pilot Taalvisite stimuleren vrijwilligers ouders om aan hun kinderen voor te lezen en met hen taalactiviteiten te ondernemen. De aanpak van de pilot wordt regelmatig bijgesteld om de kwaliteit en resultaten te waarborgen.

De kinderen die in de kleuterklas nog extra taalondersteuning nodig hebben, komen in aanmerking voor begeleiding van de klassenassistenten.

De leerplicht- en RMC-taken zijn belegd bij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). Na het project '*voetstappen van de jongeren*' is een aantal aanbevelingen gedaan om de samenwerking tussen het RBL en het werkcentrum (kernteams) te versterken ten behoeve van een lokale aanpak in plaats van een regionale. Deze aanbevelingen zijn opgepakt door het RBL en het Werkcentrum.

De leerwerkplaats voor jongeren zonder startkwalificatie wordt sinds 1 januari 2018 door Tympaan-De Baat uitgevoerd, eerst aan de Vermogenweg en vanaf halverwege 2018 in de voormalige basisschool Trekvogel. Dertig jongeren zijn voor stage of dagbesteding in de leerwerkplaats actief geweest. Er zijn in 2018 vijf jongeren uitgevallen. Deze jongeren worden nog wel begeleid vanuit de leerwerkplaats en het jongerenwerk. Er zijn 20 jongeren geholpen met problemen, zonder dat zij hebben deelgenomen aan de dagbesteding op de leerwerkplaats. Het Oranje Fonds heeft de leerwerkplaats vanuit het project Meer Kansen Voor Jongeren middelen toegekend.

4.1.3 Inwoners zijn passend bij hun vermogen actief in de samenleving, betaald of onbetaald (inclusief onderwijs)

Kwaliteit

(OPMERKING: Het eerste deel van deze tekst is precies hetzelfde als onderdeel 6.1.3: vandaar dat daar al een antwoord is geformuleerd op het deel 'inwoners zijn passend bij het vermogen actief in de samenleving, betaald of onbetaald'.

Onderstaand staat het onderwijs deel):

Kwetsbare jongeren zijn jongeren die een verhoogd risico lopen om voortijdig de school te verlaten en daarmee geen startkwalificatie behalen of een duurzame plek op de arbeidsmarkt vinden. De aanpak kwetsbare jongeren wordt vanuit de pilot verder ontwikkeld binnen het Werkcentrum. Er is een casusregisseur aangesteld die kwetsbare gezinnen ondersteunt. De aanpak is opgenomen in het Uitvoeringsplan Werkcentrum.

4.1.3 b Motie Doorontwikkeling technische opleidingen

Kwaliteit

zie de tekst bij 3.2.1

4.2 Ouders voeden op met vertrouwen (thema: opvoeden met vertrouwen)**Maatregelen**

4.2.1 Opvoedadvies en ondersteuning is toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij de opvoeding van kinderen en wordt zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk ingezet

Kwaliteit

In 2018 is besloten om de overlegstructuur tussen onderwijs en verschillende onderwijspartners te herzien.

Actuele thema's krijgen een plek op de bestuurlijke agenda waardoor wij gemeentelijk tot een sterk vangnet voor onze jeugd komen. De gemeente faciliteert deze overleggen, waardoor verschillende organisaties met elkaar in overleg treden en blijven. We zetten daarbij in op welzijn voor zorg, om de signaleringsfunctie van bestaande instellingen te bekrachtigen. In 2019 zal dit verder vorm krijgen.

De inzet van logopedie is verschoven naar het jonge kind, voorafgaand aan de basisschool. Samenwerking is gezocht met het consultatiebureau van de jgz, waar inmiddels regelmatig een inlooppreekuur van de logopedistes plaats vindt. Dit draagt bij aan een laagdrempelige toegang voor ouders. De lijnen met de geestelijke gezondheidszorg (ggz) zijn kort, waardoor ouders en kinderen snel geholpen kunnen worden. De logopedische screening bij de kleuters wordt sinds eind 2018 ook gebruikt om te bepalen welke kinderen extra taalondersteuning van een klassenassistent nodig hebben.

De middelen schoolbegeleiding werden in 2018 voor het laatst aan individuele schoolbesturen verstrekt. Het college heeft besloten om de middelen vanaf 2019 met één subsidie aan het samenwerkingsverband Passenderwijs te verstrekken. Scholen kunnen voortaan per leerling een aanvraag doen bij Passenderwijs. Hiermee kan na een integrale afweging in een vroeg stadium extra ondersteuning of onderzoek worden ingezet bij basisschool kinderen .

4.3 Inwoners zorgen voor zichzelf (thema: voor jezelf zorgen)**Maatregelen**

4.3.1 Inwoners die dat nodig hebben krijgen (thuis) passende ondersteuning en zorg. Zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk

Kwaliteit

Een aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer hebben in 2018 meegedaan met het project 'Eigenwijs op reis'. Dit project waarin de gemeente samen met Stichting Handjehelpen leerlingen uit het leerlingenvervoer zelfstandig leren reizen heeft in 2018 de Initiatiefprijs van de William Schrikker stichting gewonnen. De initiatiefprijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een initiatief dat bijdraagt aan goede, vernieuwende hulp voor kinderen, jongeren en ouders met een beperking en opvoed- opgroei problemen.

Na een aanbestedingstraject en de implementatie zijn in augustus 2018 Vervoersservice van Driel en Willemsen- de Koning groep B.V. gestart met de uitvoering van het aangepast leerlingenvervoer en jeugdhulpvervoer (georganiseerd door de gemeente). Ondanks landelijke chauffeurs tekorten is het vervoer in onze gemeente zonder al te veel problemen van start gegaan. Op 21 november 2018 heeft de eerste ouderavond plaatsgevonden.

4.4 Samen met het onderwijs en andere maatschappelijke partners worden plannen ontwikkeld en gerealiseerd rondom onderwijshuisvesting aansluitend op lokale ontwikkelingen

Maatregelen

4.4.1 Het onderzoek herschikking basisscholen Mijdrecht begeleiden

Kwaliteit

In de vergadering van 22 augustus 2017 heeft de gemeenteraad het Plan van Aanpak vastgesteld aan de hand waarvan onderzoek plaatsheeft naar de onderwijslocaties in Mijdrecht. Vervolgens heeft de raad in zijn vergadering van 22 februari 2018 met een motie het college opgedragen voortvarend aan de slag te gaan met de voorbereiding van de nieuwbouw van het scholencomplex Hofland Noord. Momenteel wordt met de schoolbesturen en vertegenwoordigers van maatschappelijk organisaties, alsmede kinderopvang, overleg gevoerd over het plan van eisen voor een nieuw (school)gebouw. Ook worden de omwonenden van deze locatie geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld om hun mening kenbaar te maken.

Het onderzoek is tweeledig, te weten a) herontwikkeling van de, wegens scholenfusies, vrijgekomen schoollocaties van de voormalige rk basisschool Twistvlied aan Kwikstaart te Mijdrecht én van de voormalige obs De Trekvogel aan Karekiet te Mijdrecht en b) vervangende nieuwbouw ten behoeve van de huisvesting van de rk basisschool Hofland, de obs De Eendracht en kinderopvangorganisatie Kind & Co op de locatie Eendracht te Mijdrecht; dit in combinatie met woningbouw voor onder anderen doelgroepen. Voor de vervangende nieuwbouw van deze scholen is met de Kadernota 2019 een bedrag van 5,1 miljoen euro voor 2019 opgenomen. In 2018 is een adviesbureau ingeschakeld, dat met vertegenwoordigers van de twee schoolbesturen, van de twee scholen en van de kinderopvangorganisatie de noodzakelijke voorbereidingen treft voor de realisering van het nieuwe gebouw, zoals de keuzen over het onderwijskundige organisatiemodel, het bouwheerschap, het eigendom, het beheer en exploitatie, het kwaliteitsniveau en de duurzaamheid en de aanbesteding- en ontwikkelingsstrategie. In verband hiermee heeft de raad in september 2018 een voorbereidingsbudget van € 400.000 beschikbaar gesteld. Vooralsnog gaat de projectgroep ervan uit dat medio 2021 het nieuwe gebouw in gebruik kan worden genomen.

4.4.2 Het realiseren van een vervangende gymvoorziening voor de scholen in Abcoude

Kwaliteit

De vervanging van de bestaande gymvoorziening in Abcoude (Kees Bonzaal) is opgenomen in het burgerinitiatief voor Het Sporthuis Abcoude. De raad heeft hiervoor een investeringsbudget beschikbaar gesteld en ook besloten dat het college borg staat voor een lening door de initiatiefnemers (Stichting Zwembad Abcoude) bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Momenteel werken de initiatiefnemers met een bouwbegeleidingsbureau en in overleg met de gemeente voor allerlei ruimtelijke aspecten aan het voorlopig ontwerp van Het Sporthuis Abcoude. Dit gebouw voorziet onder andere in een zwembad, twee gymzalen ten behoeve van het bewegingsonderwijs van de basisscholen en voor de (plaatselijke) sportverenigingen, alsmede in ruimten voor ontmoeting en samenkomst. De ingebruikneming is gepland voor begin 2020. Daarover blijven we in overleg met de scholen.

In 2018 hebben de initiatiefnemers, Stichting Zwembad Abcoude en Stichting Abcoude Sport met hun bouwmanagementbureau en in overleg met ambtelijke ondersteuning gewerkt aan de samenwerkingsovereenkomst, de borgstellingsverklaring, het voorschot voor de voorbereidingskosten, een 'positief-negatief hypotheekverklaring', de vrijstelling van de bouwleges, het stakeholdersoverleg, de problematiek van parkeren, de schone grond, de herontwikkeling met woningbouw van de locatie van de huidige Kees Bonzaal, de veranderende belastingwetgeving van het Sportbesluit, een omgevingsvergunning, het erfpachtafhankelijk recht van opstal. In oktober hebben de initiatiefnemers de offerten ontvangen. De totaalsom van de offerten overschrijdt het beschikbare budget van 8,5 miljoen euro. In de (komende) raadsvergadering van 24 januari 2019 ligt een voorstel van het college voor om vanwege de conjuncturele bouwkostenindex een extra gemeentelijke investeringsbudget beschikbaar te stellen ad € 540.000. Als de raad positief besluit, dan kunnen de initiatiefnemers de laatste voorbereidingen afronden en dan kan de daadwerkelijk bouw aanvangen. De oplevering wordt nu nog voorzien in de zomer van 2020. Tot die tijd mogen de circa 700 leerlingen van de vier basisscholen in Abcoude in de huidige Kees Bonzaal gymnastieken.

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
1	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen van 5 - 18 jaar	0,9	Geen gegevens beschikbaar	Geen gegevens beschikbaar
2	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen van 5 - 18 jaar	43,1	Geen gegevens beschikbaar	Geen gegevens beschikbaar
3	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie van 12 - 23 jaar	Geen gegevens beschikbaar	Geen gegevens beschikbaar	Geen gegevens beschikbaar

Toelichting op de indicatoren

1 - 3	De informatie over 2018 komt halverwege 2019 beschikbaar.
-------	---

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Dit programma heeft geen verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Programma 4 Onderwijs

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	3.098	3.566	3.990	4.232	-242
Baten	-374	-311	-659	-759	100
Resultaat	2.724	3.255	3.331	3.473	-142

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	In de tweede bestuursrapportage 2018 is vermeld de verkoopopbrengst van de voormalige Sint Jozefschool. Abusievelijk is verzuimd om het afwaarderen van de boekwaarde hierbij te betrekken.	-239	N
2	Binnen dit programma is een nadeel ontstaan op de personele capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	-38	N
3	Dankzij een aanbesteding in 2018 van leerlingenvervoer zijn de kosten hiervoor afgenomen met € 64.000 van € 666.000 naar € 602.000.	64	V
4	Het afwikkelen van de rijksbijdrage onderwijsachterstandenbeleid over de periode 2011 - 2018 zorgt voor een voordeel van € 45.000.	45	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
5	Diversen zorgen voor een voordeel van € 26.000.	26	V
Totaal		-142	N

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport

Wat was ons doel voor 2018?

Onze recreatieve mogelijkheden zijn een van onze belangrijkste kernkwaliteiten die we, samen met de recreatieondernemers, meer willen benutten en uitdragen. Dit geldt ook voor onze voorzieningen op het gebied van cultuur en sport. Deze voorzieningen dragen bij aan de sociale cohesie tussen onze inwoners. Het sturen op gewenste maatschappelijke resultaten, als onderdeel van de Maatschappelijke Agenda, maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: het stimuleren van regionale samenwerking (impuls geven aan initiatieven van (recreatie)ondernemers), rechtsopvolging van het Recreatieschap, het renoveren van diverse speelvoorzieningen en uitvoering van het groenbeleidsplan.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
5.1	Het behouden van cultureel erfgoed, kunst en cultuur en het bevorderen van de toegankelijkheid	5.1.1 Nieuwe ambities cultuur en cultuurhistorie bepalen	Op koers
		5.1.2 Uitvoeren cultuurpact	Op koers
		5.1.3 Heropening van Museum De Ronde Venen	Vertraagd
		5.1.4 Aanpak verwaarloosd erfgoed	Op koers
5.2	Het bevorderen van een leefbare groene omgeving	5.2.1 Meer kleur en fleur aanbrengen in de wijken	Op koers
		5.2.2 Ontwikkelen van een duurzaam bomenbestand door in te zetten op de kwaliteit van bomen	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		5.2.3 Uitvoeren stimuleringsproject 'leilindes Voordijk Abcoude'	Op koers
		5.2.4 Blijvende aandacht voor goed onderhoud in de openbare ruimte	Op koers
5.3	Het benutten van de recreatieve potentie van gebieden in onze gemeente	5.3.1 Aanleg zwemstrand Abcoudermeer	Vertraagd
		5.3.2 Het uitwerken van een plan voor de 'Klinkhamerstrook' en eilanden 4 & 5	Op koers
		5.3.3 Rechtsopvolging recreatieschap	Afgerond
		5.3.4 Het graven van een doorvaart op Kavels Omtzigt aan de Herenweg te Vinkeveen	Vertraagd
		5.3.5 Verbeteren doorvaart knelpunt De Heul te Vinkeveen	Vertraagd
5.4	Sport en bewegen mogelijk maken en stimuleren door het hebben, houden en beschikbaar stellen van kwalitatief goede en betaalbare sportaccommodaties aan sportverenigingen en onderwijs	5.4.1 Continuering - en waar nodig intensivering - van sportstimuleringsprojecten en het voorzieningenbeleid voor sport en bewegen	Op koers

Doelstellingen

5.1 Het behouden van cultureel erfgoed, kunst en cultuur en het bevorderen van de toegankelijkheid

Maatregelen

5.1.1 Nieuwe ambities cultuur en cultuurhistorie bepalen

Kwaliteit

In 2018 liepen de twee beleidsnota's cultuurhistorie als kunst & cultuur af. Medio 2018 zijn beide beleidsnota's geëvalueerd. In het najaar is begonnen met het schrijven van één nieuwe beleidsnota cultuurhistorie en kunst & cultuur. In dit beleidsstuk benoemen, analyseren en anticiperen wij op bestaande trends in de samenleving. Dit doen wij niet alleen. Om een breed gedragen beleidsnota te produceren, zijn in het najaar betrokken partijen (persoonlijk of op de insprekavond op 12 december) gesproken. Met de raad, betrokken partijen en de pers is eerder aangegeven dat de beleidsnota in mei aan de raad wordt verstrekt.

5.1.2 Uitvoeren cultuurpact**Kwaliteit**

In het kader van het cultuurpact met de provincie komen verschillende initiatieven rond de buitenplaatsen, stelling van Amsterdam en de ontginningsgeschiedenis. Deze initiatieven komen van de bewoners en verenigingen. Als gemeente ondersteunen wij dit ambtelijk en incidenteel financieel vanuit het budget cultuur (sociaal domein) en cultuurhistorie (ruimte). De provincie draagt ook bij aan de kosten en publiciteit. Concreet vonden er in 2018 onder andere een muziekfestival op buitenplaatsen en een theatervoorstelling op een fort plaats. Ook is er nieuwe 'veenfietsroute' ontstaan en is er nieuw beleid voor de buitenplaatsen van kracht waarmee wij cultuurpact-evenementen stimuleren.

5.1.3 Heropening van Museum De Ronde Venen

Kwaliteit

De toekomst van het nieuwe Veenmuseum is onzeker. Het nieuwe stichtingsbestuur heeft in 2017 en 2018, samen met een gerenommeerd architect hard gewerkt aan plannen voor het museum. De realisatie van een nieuw museum volgens de plannen uit het bidbook, betekent een enorme belasting voor het management van Jachthaven Borger. Het stichtingsbestuur geeft aan dat hun plan geen kans van slagen heeft, zonder actieve samenwerking met de familie Borger en hun jachthaven. Er is afgesproken dat de familie Borger de bouw van het nieuwe museumgebouw voor hun rekening neemt. Het is voor alle partijen essentieel dat het museum en het bedrijf van de familie Borger volledig op elkaar blijven aangesloten. Het stichtingsbestuur zal versneld de jaarlijkse subsidie 2018 verantwoorden. Na vaststelling zal het batig saldo worden terugbetaald. Daarnaast dient te worden bekeken wat betaalbare alternatieven zijn en of het museum in huidige staat dient te worden gesubsidieerd.

Resultaten: De plannen om het Veenmuseum nieuw leven in te blazen in 2018 zijn vertraagd. 2018 had een belangrijk jaar moeten zijn, waarin het Bidbook van het stichtingsbestuur zou worden gepresenteerd, afspraken met omwonenden worden gemaakt en middelen te verzamelen. De familie Borger maakt nog steeds pas op de plaats en geeft nog geen duidelijkheid over hun rol en bereidheid om het nieuwe Veenmuseum te realiseren. Op dit moment heeft het Stichtingsbestuur van het museum vervroegd verantwoording afgelegd over de jaarlijkse subsidie die zij over 2018 hebben ontvangen. Het batig saldo wordt teruggevorderd en de subsidie vastgesteld. Het stichtingsbestuur heeft voor 2019 geen beroep gedaan op jaarlijkse subsidie en er is gekozen om de collectie in huidige staat, die niet zichtbaar is voor publiek, niet te subsidiëren. Er is nog niet geïnventariseerd wat betaalbare alternatieven zijn om de collectie van het Veenmuseum ten toon te stellen.

5.1.4 Voortgang project 'Behoud Erfgoed'

Kwaliteit

Begin 2018 zijn alle monumenten en beeldbepalende panden geïnventariseerd door de monumentenwacht. Hieruit blijkt dat er in onze gemeente een bovengemiddeld aantal monumenten in matige of slechte staat verkeren (35% tegenover een 25% Utrechts gemiddelde).

Elf panden in matige toestand zijn door de Monumentenwacht - in overleg met de eigenaar - grondiger geïnspecteerd. Hieruit volgde een adviesrapport met subsidiemogelijkheden. De adviesrapporten zijn medio juli persoonlijk naar de eigenaren gebracht. Van deze elf hebben eind 2018 vier een vergunning en/of subsidie aangevraagd om restauratiewerkzaamheden uit te voeren. Vier panden zijn in zeer slechte staat. Met de eigenaren van deze panden voeren wij intensieve gesprekken. Bij Industrieweg 30 te Mijdrecht heeft dat geresulteerd in een handhavingstraject. Bij de drie andere monumenten volgen we andere trajecten om tot verbetering te komen.

5.2 Het bevorderen van een leefbare groene omgeving

Maatregelen

5.2.1 Meer kleur en fleur aanbrengen in de wijken

Kwaliteit

In het najaar van 2018 zijn bollen geplant op diverse locaties. Gekozen is voor plekken langs hoofdontsluitingswegen en entrees van de dorpen. Dit sluit tevens aan op het groenbeleidsplan.

5.2.2 Ontwikkelen van een duurzaam bomenbestand door in te zetten op de kwaliteit van bomen

Kwaliteit

In 2018 is gestart met het geleidelijk en gefaseerd vervangen en 'dunnen' van bomen die aan het einde van hun levensduur zijn. Kader over hoe we als De Ronde Venen om willen gaan met onze bomen zijn vastgelegd in het in 2018 vastgestelde herziende bomenbeleid.

5.2.3 Uitvoeren stimuleringsproject 'leilindes Voordijk Abcoude'

Kwaliteit

Nadat duidelijk is geworden dat op basis van de regelgeving van Waternet de aanplant van nieuwe bomen op de dijk niet is toegestaan, heeft overleg plaatsgevonden met de initiatiefnemers.

Afgesproken is dat dit project wordt geïntegreerd in de voorgenomen Dijkverbetering in 2023.

5.2.4 Blijvende aandacht voor goed onderhoud in de openbare ruimte

Kwaliteit

Er is blijvend aandacht voor goed onderhoud in de openbare ruimte. Het onderhoud wordt op kwaliteit getoetst.

5.2.4 b Uitvoering motie aanpak onkruidbestrijding 2018

Kwaliteit

In 2018 heeft de onkruidbestrijding op verharding in de gemeente plaats op basis van beeldkwaliteit plaatsgevonden, waardoor de kwaliteit is verhoogd. Hiermee is tegemoet gekomen aan de motie.

5.3 Het benutten van de recreatieve potentie van gebieden in onze gemeente

Maatregelen

5.3.1 Aanleg zwemstrand Abcoudermeer

Kwaliteit

Dit betreft een bewonersinitiatief, waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft. De ontwikkeling van een zwemvoorziening op deze locatie is om verschillende redenen complex. Belangrijke voorwaarden om te komen tot een haalbare ontwikkeling zijn met de initiatiefgroep besproken. De initiatiefgroep heeft de plannen verder uitgewerkt, maar loopt tegen diverse uitdagingen aan die gerelateerd zijn aan de regelgeving van Waternet. In juli 2018 heeft een overleg plaatsgevonden tussen de initiatiefgroep, Waternet en de gemeente. Op basis van dit overleg kan de initiatiefgroep verder om in eerste instantie de technische en financiële haalbaarheid van het idee te onderzoeken. Dit zal in 2019 in onderling overleg verder worden opgepakt. Op basis van het onderzoeksprogramma Abcoude Centrum is er vanuit de gemeente nog budget beschikbaar om onderzoeken te ondersteunen.

5.3.2 Het uitwerken van een plan voor de 'Klinkhamerstrook' en eilanden 4 & 5

Kwaliteit

We werken samen met het Recreatieschap Stichtse Groenlanden aan het vergroten van de toeristisch recreatieve waarde van de Klinkhamerlocatie & Zandeiland 4 & 5 om daarmee de gebiedsexploitatie structureel te verbeteren. Er wordt momenteel gewerkt aan richtinggevende keuzes en verschillende ruimtelijke scenario's. Onderdeel van de (her)ontwikkeling van dit gebied is het laden van de plek door middel van 'placemaking'. Voor komend zomerseizoen (2019) wordt gezocht naar een aantal tijdelijke functies op Zandeiland 4 en de Klinkhamerlocatie.

5.3.3 Rechtsopvolging recreatieschap**Kwaliteit**

Per 1 januari is de rechtsopvolging naar Stichtse Groenlanden gerealiseerd en formeel afgerond in de vergadering van juli van het Algemeen Bestuur (Plassenraad).

5.3.4 Het graven van een doorvaart op Kavels Omtzigt aan de Herenweg te Vinkeveen**Kwaliteit**

De ontwikkeling heeft geruime tijd stilgelegen bij de initiatiefnemer. De oude afspraken zijn daardoor verlopen en moeten opnieuw worden bekrachtigd in een overeenkomst. De intentie van de betrokken partijen is om na het sluiten van een nieuwe overeenkomst een bestemmingsplan op te stellen. Op basis van de oorspronkelijke afspraken kan de gemeente de doorvaart graven op het moment dat de gewenste omgevingsvergunning voor de nieuwe woning is verleend.

5.3.5 Verbeteren doorvaart knelpunt De Heul te Vinkeveen**Kwaliteit**

Het Programmabureau Utrecht-West heeft een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Conclusie is dat de ontwikkeling ruimtelijk haalbaar wordt geacht, waarbij de financiën en de grondverwerving nog onzeker zijn. Over de financiering vindt in het eerste kwartaal van 2019 overleg plaats met de provincie. Daarna wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om al dan niet door te gaan met dit project.

5.3.5 b Motie uitvoering evenementen 2018

Kwaliteit

Resultaat behaald. Zoals verzocht is in de evaluatie van de beleidsnota Kunst & Cultuur 'Delen en Beleven' motie 257/17 afgedaan. De strekking om herhaaldelijk eenmalige subsidie te verlenen aan de culturele evenementen met een structureel karakter wordt bijgevoegd bij de nieuwe cultuurnota. 257/17 Verzoekt het college:

- *Te beoordelen of een evenement nog steeds aan de eisen voldoet, indien het wederom wordt georganiseerd, teneinde een tegemoetkoming in de kosten te kunnen krijgen.*
- *Het percentage van het bedrag bij een herhaalde toekenning vast te stellen bij de evaluatie van de kunst en cultuurnota.*

Culturele activiteiten en evenementen met een terugkerend karakter blijven, wanneer deze herhaaldelijk worden georganiseerd, aanspraak maken op eenmalige subsidie. Enerzijds maakt een aanvrager gebruik van opgedane kennis en ervaring uit voorgaande edities, anderzijds blijkt het lastig om bij volgende edities aanspraak te blijven maken op dezelfde projectsubsidies via fondsenwerving.

Succesvolle bestaande evenementen mogen niet in hun bestaansrecht worden bedreigd. Echter, het structureel toekennen van eenmalige subsidie staat op gespannen voet met onze Algemene Subsidieverordening De Ronde Venen 2017 en vervaagt de grenzen met jaarlijkse subsidie. Door een duidelijk onderscheid aan te brengen blijft het karakter van beide subsidievarianties in stand. Er ontstaat ruimte door te kijken naar het aanvankelijk verleende subsidiebedrag. Op basis van aard en omstandigheden van de vervolgaanvraag wordt ingezet op een passend percentage om de eenmalige subsidie mee te verlagen. Gebaseerd op de totstandkomingsgeschiedenis van motie 257/17 kan de aanvrager bij herhaling aanspraak maken op een percentage variërend tussen 75% en 100% van de laatst verleende eenmalige subsidie. Een voorwaarde hiervoor is dat het karakter en de omvang van het evenement behouden zijn gebleven.

De ondergrens bij het afbouwen van deze eenmalige subsidie wordt geraamd op € 100,-. Na het bereiken van de ondergrens wordt besloten of het recht op herhaaldelijk toekennen komt te vervallen of dat de aanvrager voortaan een beroep mag doen op jaarlijkse subsidie. Deze maatwerkconstructie maakt dat per geval moet worden beoordeeld of een aanvraag wordt verlaagd of in standgehouden.

5.4 Sport en bewegen mogelijk maken en stimuleren door het hebben, houden en beschikbaar stellen van kwalitatief goede en betaalbare sportaccommodaties aan sportverenigingen en onderwijs

Maatregelen

5.4.1 Continuering - en waar nodig intensivering - van sportstimuleringsprojecten en het voorzieningenbeleid voor sport en bewegen

Kwaliteit

Vanuit sportstimulering hebben wij de projecten Kies Je Sport, Trainers Op School en Move Mates ingezet op de basisscholen. Bij de scholen zoeken we draagvlak om nog meer schoolpleinen aantrekkelijker te maken voor sport en beweging.

Eind 2017 heeft Stichting Jongeren Actief de uitbreiding van de doelgroep - vanuit het project kansen voor kinderen - van jongeren tot 18 jaar goed ingeregeld. Via deze stichting is zwemmen als 2e sport mogelijk gemaakt, zodat alle kinderen een zwemdiploma kunnen halen. In 2018 heeft stichting Jongeren actief bewegen mogelijk gemaakt voor 225 kinderen, dit zijn er 21 meer dan in 2017.

Ouderen hebben in oktober kennis kunnen maken met verschillende sporten via Oktober Actief. Een recordaantal van 134 deelnemers heeft deelgenomen. Dit is een verdubbeling ten opzichte van 2017.

Buurtsportcoaches hebben in 2018 binnen hun eigen doelgroep gezorgd voor sportstimulering en het verbinden van partijen en initiatieven. De consultant aangepast sporten ondersteunt diverse initiatieven voor mensen met een beperking.

Over 2018 is geen sportverkiezing georganiseerd.

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
1	Niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar

Toelichting op de indicatoren

1	De gezondheidsmonitor wordt eenmaal per vier jaar uitgevoerd. De laatste was in 2016.
---	---

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
--------	-------------------	--

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Recreatieschap Stichtse Groenlanden	Gemeenschappelijke regeling	Het recreatieschap beheert de recreatieterreinen op en aan de Vinkeveense Plassen.
Stichting Mooisticht	Gemeenschappelijke regeling	Deze stichting heeft welstands- en monumentenadviezen gegeven bij diverse omgevingsvergunningen.
Aanleg fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal	Publiek private samenwerkingsovereenkomst	Op 7 september 2018 is de nieuwe fietsbrug en natuurverbinding bij Nigtevecht feestelijk geopend. Deze brug is tot stand gekomen door samenwerking met de provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat, provincie Utrecht en de gemeenten Stichtse Vecht en De Ronde Venen.
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	6.785	6.741	6.823	7.036	-213
Baten	-504	-339	-339	-354	15
Resultaat	6.281	6.402	6.484	6.682	-198

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
-----	-------------	--------	--------------------------------------

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	Door het inzetten van extra personele capaciteit op de beleidsterreinen sport en cultureel erfgoed ontstaat een nadelig verschil van € 105.000. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	-105	N
2	Door het opruimen van stormschade aan de bomen, het vervangen van bomen en planten door de extreme droogte in 2018 en het onvoorzien snoeien/kappen van bomen in de Reigerstraat van Vinkeveen ontstaat een nadeel van € 100.000.	-100	N
3	Verschillende overige mutaties zorgen voor een nadelig verschil van € 23.000.	-23	N
4	In de tweede bestuursrapportage 2018 is besloten om € 30.000 beschikbaar te stellen voor het organiseren van een wekelijkse activiteit voor het Sport Dreamteam in een sportkantine in de kernen Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen, Abcoude en De Hoef. De voorbereiding is in 2018 gestart en zal in 2019 een vervolg krijgen. Bijstelling van de planning en middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	30	V
Totaal		-198	N

Programma 6 Sociaal domein

Wat was ons doel voor 2018?

Met het vaststellen van de Maatschappelijke Agenda is de basis gelegd waarlangs de transformatie in het sociaal domein verder kan worden vormgegeven. De inwoners en hun leefwereld staan centraal. Zelfregie en eigen kracht van de inwoners zijn belangrijk, er is een samenleving waarin iedereen meedoet ongeacht afkomst, beperking, gender of welke grond dan ook. De schotten tussen wet- en regelgeving bij het oplossen van vraagstukken verdwijnen en ondersteuning wordt zo dichtbij mogelijk georganiseerd. Deze ontwikkelopgaven vormen tezamen de basis voor de verdere transformatie naar een andere manier van denken en werken. Een invulling van de gewijzigde rolverdeling tussen de inwoners, de maatschappelijke partners, de ondernemers en de gemeente bepaalt uiteindelijk het succes van deze transformatie. Succes kwalitatief (in de vorm van het voorkomen van problemen of goede zorg waar nodig), maar ook kwantitatief, zodat we de dalende inkomsten van het Rijk op kunnen vangen.

We zetten in op preventieve maatregelen en een stevige basis om te voorkomen dat inwoners in zware zorg terecht komen. Belangrijk aandachtspunt hierbij is de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen dicht bij de inwoner. Het moet voor inwoners duidelijk zijn hoe de toegang tot het sociaal domein is georganiseerd en daarom worden plannen gemaakt voor een Huis van Alles.

In de Maatschappelijke Agenda staan zes thema's geformuleerd die bij gaan dragen aan de maatschappelijke effecten die we willen halen. Het gaat dan om de thema's meedoen, veilig leven, gezond leven, opvoeden met vertrouwen, voor jezelf zorgen en naar anderen omkijken. Om de aan de thema's gekoppelde doelstellingen te halen worden jaarlijks activiteiten geformuleerd.

De komende tijd wordt een dynamisch proces bewandeld, waarbij we ons ervan bewust zijn dat het transformatieproces tijd in beslag neemt en de komende jaren continu onze aandacht behoeft. We gaan in de komende jaren onze maatschappelijke vraagstukken halen uit meerdere bronnen zoals bij de inwoner, bij onze maatschappelijke partners en uit big data. Deze andere manier van werken wordt ontwikkeld en is nog niet gereed. Daarom kan het voorkomen dat bepaalde activiteiten nog niet optimaal aansluiten op de acties.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: o.a. professionalisering en doorontwikkeling van de servicepunten, extra investering in de backoffice waardoor resultaatgericht werken mogelijk is, het structureel inbedden van de transformatie, big-data in het sociaal domein en de uitvoeringsagenda 2018 van de Maatschappelijke Agenda.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
6.1	Iedereen in De Ronde Venen doet mee (thema: meedoen)	6.1.1 We faciliteren inwoners hun talenten in te zetten voor de samenleving op een manier die bij hen past. We faciliteren projecten die het zelfvertrouwen van jeugdigen vergroten	Op koers
		6.1.2 We bieden passende ondersteuning en verwijzen door naar gespecialiseerde aanbieders waar de inwoners tevreden over zijn	Op koers
		6.1.3 Inwoners zijn passend bij hun vermogen actief in de samenleving, betaald of onbetaald	Op koers
		6.1.4 Iedere werkzoekende zet zich naar vermogen in om werk te verkrijgen, om op die manier zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten	Op koers
		6.1.5 Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt krijgen passende ondersteuning. Zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk	Op koers
6.2	De wijk is een prettige en veilige leefomgeving (thema: veilig leven)	6.2.1 Er is een lokaal klimaat van alertheid voor de veiligheid van alle inwoners. Inwoners, de naaste omgeving, maatschappelijke organisaties en gemeente vormen samen dat klimaat	Op koers
		6.2.2 De buurt of wijk is een veilige en prettige woon- en leefomgeving voor alle inwoners	Op koers
		6.2.3 Er is passende bescherming	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		en begeleiding beschikbaar voor inwoners, die geen veilige huisomgeving hebben	
		6.2.4 Er is passende bescherming en begeleiding beschikbaar voor mensen die een gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen	Op koers
		6.2.5 De informatie, advies en hulp met betrekking tot veilig leven is bekend bij en toegankelijk voor alle inwoners	Op koers
6.3	Inwoners leven gezond (thema: gezond leven)	6.3.1 Inwoners zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid voor hun eigen gezondheid	Op koers
		6.3.2 Inwoners zijn zich bewust van de schadelijke gevolgen van overmatig en ongezond eten en drinken, van alcohol- en drugsgebruik, roken, overgewicht en te weinig bewegen	Op koers
		6.3.3 Informatie en advies over gezondheid is bekend bij en toegankelijk voor alle inwoners	Vertraagd
		6.3.4 Inwoners ervaren een lokaal klimaat dat gezond leven stimuleert. Dat klimaat wordt gevormd door henzelf, de omgeving en maatschappelijke organisaties	Op koers
6.4	Ouders voeden op met vertrouwen (thema: opvoeden met vertrouwen)	6.4.1 Ouders hebben de verantwoordelijkheid en opvoedvaardigheden die nodig zijn om hun kinderen een gezonde	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		stabiele basis te bieden en ze te laten opgroeien tot zelfredzame volwassenen	
		6.4.2 Ouders ervaren een open en positief pedagogisch klimaat, dat gevormd wordt door henzelf, mensen in de naaste omgeving en maatschappelijke organisaties	Op koers
		6.4.3 We faciliteren organisaties, die ouders stimuleren om met anderen te praten over opvoeden en om elkaar ondersteuning bij de opvoeding te vragen	Op koers
		6.4.4 Opvoedadvies en ondersteuning is toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij de opvoeding van kinderen en wordt zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk ingezet	Op koers
6.5	Inwoners zorgen voor zichzelf (thema: voor jezelf zorgen)	6.5.1 Inwoners nemen hun verantwoordelijkheid voor hun financiële zelfstandigheid	Op koers
		6.5.2 Inwoners zijn zelf de eigenaar van hun hulpvragen én oplossingen	Op koers
		6.5.3 Inwoners zijn in staat zelfstandig thuis te wonen	Op koers
		6.5.4 Inwoners die dat nodig hebben krijgen thuis passende ondersteuning en zorg. Zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk	Op koers
		6.5.5 Informatie en advies over	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		ondersteuning is bekend bij en toegankelijk voor alle inwoners. Inwoners vinden het vanzelfsprekend elkaar om hulp te vragen en om deze hulp te accepteren	
6.6	De inwoners kijken om naar anderen (thema: naar elkaar omkijken)	6.6.1 Inwoners helpen hun familie, vrienden en buurtgenoten, binnen de mogelijkheden die zij hebben	Op koers
		6.6.2 Inwoners zijn betrokken in hun wijk, buurt of dorp, bij maatschappelijke organisaties en sport- en cultuurverenigingen	Op koers
		6.6.3 Inwoners die andere inwoners steunen weten waar zijzelf terecht kunnen voor advies of ondersteuning	Op koers
6.7	Transformatie in het sociaal domein	6.7.1 De ontwikkelopgaven uit de Maatschappelijke Agenda (zie bovenstaand kader) worden gerealiseerd	Op koers
		6.7.2 We komen verder in control in het sociaal domein	Op koers
		6.7.3 Zorg voor inwoners van De Ronde Venen is ingekocht en de contractrelaties worden beheerd	Op koers

Doelstellingen

6.1 Iedereen in De Ronde Venen doet mee (thema: meedoen)

Maatregelen

6.1.1 We faciliteren inwoners hun talenten in te zetten voor de samenleving op een manier die bij hen past. We faciliteren projecten die het zelfvertrouwen van jeugdigen vergroten

Kwaliteit

Zoals vermeld onder 5.4.1 heeft Stichting Jongeren Actief – vanuit het project kansen voor kinderen – in 2018 meer kinderen bereikt dan in 2017.

Om het bewustzijn rondom het gebruik van sociale media te vergoten zijn er gedurende het jaar voor de groepen 6/7 en 8 van basisscholen workshops "Social Media & Cyberpesten" aangeboden. Twee scholen hebben gebruik gemaakt van dit aanbod. Er zijn activiteiten rondom dit thema geweest in de gezondheidsweek van het VeenLandenCollege, bij Ouders Lokaal en in de "Week van de mediawijsheid" van 16 - 23 november 2018. Ook is een werkgroep gestart die gaat onderzoeken of er een doorlopend aanbod voor basisschoolgroepen 6/7 en 8 en de eerste twee klassen van het voortgezet onderwijs kan worden gecreëerd.

Ouders Lokaal heeft een website welke ouders informeert en met elkaar verbindt. Ook organiseert ze wekelijks Mama Lokaal (ontmoeting voor zwangere vrouwen en moeders van jonge kinderen) in Abcoude en Mijdrecht. Verder zijn er maandelijks workshops (bijvoorbeeld over "pubers in huis", nieuwsbrieven en worden initiatieven ondersteund (gemeenschappelijke moestuin, praatgroep, oppasfaciliteit). Samen met Buurtgezinnen en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) werd een Familiefestival opgezet.

6.1.2 We bieden passende ondersteuning en verwijzen door naar gespecialiseerde aanbieders waar de inwoners tevreden over zijn

Kwaliteit

Zoals aangegeven in de notitie "Toegang tot het sociaal domein, Toegang 2.0" zijn we gestart met een andere manier van werken, waarbij wij samen met de inwoner en zijn of haar omgeving een plan opstellen. We zijn in 2018 gestart met twee kernteams met als doel lerende weg te kijken of de wijze waarop de Toegang is bedacht, voldoet. Met een aantal inwoners is gestart met de nieuwe route, waarin samen met het netwerk van de inwoner wordt gekeken naar de ondersteuningsvragen. In dit experiment waren de inwoners, het netwerk en de medewerkers blij met het resultaat, een breed gedragen plan. Dit heeft ertoe geleid dat deze manier van werken breder wordt uitgerold in 2019. Daarnaast is in 2018 gebleken dat de kernteams niet apart georganiseerd moeten worden, maar dat er één team Toegang komt, dat op expertise naar de kern gaat waar de ondersteuning nodig is. Dat maakt het team en haar inzet flexibel. het jaar 2018 is het jaar van het proberen geweest, in 2019 wordt de Toegang geoptimaliseerd en vraaggericht in de kernen en bij de inwoners ingezet.

6.1.3 Inwoners zijn passend bij hun vermogen actief in de samenleving, betaald of onbetaald

Kwaliteit

Het Werkcentrum is het *centraal punt voor alle inwoners die op het gebied van werk en participatie* ondersteuning nodig hebben binnen de Ronde Venen. In 2018 is gewerkt aan de verdere professionalisering van 1. Het Werkcentrum 2. Platform De Ronde Vener werkt.

1. Het Werkcentrum

In 2018 is de formatie uitgebreid om de inwoner beter van dienst te kunnen zijn. Het Werkcentrum beschikt over diverse instrumenten om een inwoner passende ondersteuning te kunnen bieden richting werk of participatie. Voor 2019 is een extra impuls op re-integratiemiddelen wenselijk om beter te kunnen investeren in de groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en de uitstroom naar werk te vergroten in tijden van hoogconjunctuur.

2. Platform De Ronde Vener werkt

In 2018 zijn gesprekken gevoerd met de vertegenwoordigers van het platform. Eindconclusie is dat het platform stopt omdat het geen meerwaarde heeft. In de gemeente hebben we 0297-online, dit voorziet in de behoefte van werkgevers en werknemers in de regio.

6.1.4 Iedere werkzoekende zet zich naar vermogen in om werk te verkrijgen, om op die manier zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten

Kwaliteit

Het Werkcentrum speelt een belangrijke rol als toegang voor de inwoner naar vormen van participatiedienstverlening.

Het Werkcentrum is het centrale punt waar inwoners terecht kunnen. Het Werkcentrum is gehuisvest aan de Rondweg 1a in Mijdrecht. Aanvankelijk bedoeld als tijdelijke huisvesting. De definitieve huisvesting is afhankelijk gesteld van de besluitvorming over een nieuw gemeentehuis. Omdat er nog geen duidelijkheid is over een nieuw gemeentehuis heeft de gemeenteraad in december 2018 ingestemd met de continuering van de huisvesting van het Werkcentrum aan de Rondweg 1a voor de komende jaren. Middels een kleine investering wordt het Werkcentrum voor arbo-proof gemaakt voor de komende jaren.

Met de bij het Werkcentrum betrokken inwoners wordt aan de hand van een diagnose een re-integratieplan opgesteld met daarin: een klantgroepindeling, een doel, een doelstelling gekoppeld aan de benodigde ondersteuning. De voortgang wordt gemonitord en waar nodig wordt gehandhaafd.

6.1.5 Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt krijgen passende ondersteuning. Zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk

Kwaliteit

In 2018 is een grote slag geslagen: alle werkzoekende zijn ingedeeld in klantgroepen en voor iedereen in een klantgroep is een plan van aanpak opgesteld. We liggen op koers.

De dienstverlening aan de werkzoekende begint zodra de werkzoekende zich heeft gemeld aan de poort van het Werkcentrum. Bij de aanmelding wordt direct gestart met het stellen van een diagnose op basis van de vaststelling van de hulpvraag, analyse van de leefgebieden, vaststelling van de bemiddelbaarheid en de vaststelling van de klantgroep. Op basis hiervan wordt een werkzoekende ingedeeld in één van de vier klantgroepen en wordt de doelstelling bepaald en een plan van aanpak opgesteld. Hierin wordt vastgelegd of de ondersteuning aan de klant gericht zal zijn op re-integratie, participatie en/of zorg. We maken dit onderscheid omdat niet iedere werkzoekende (direct) kan re-integreren. Voor deze groep zal gekeken worden of zij middels begeleide activiteiten kunnen participeren of dat er voornamelijk sprake is van een zorgvraag. In het geval dat re-integratie en participatie (nog) niet tot de mogelijkheden horen, wordt de inwoner overgedragen aan het Kernteam. Deze personen hebben eerst andere begeleiding nodig voordat zij voor verdere re-integratie of participatie doeleinden door het Werkcentrum begeleid kunnen worden.

6.1.6a Motie: te onderzoeken hoe sport en cultuur beter toegankelijk gemaakt kan worden voor volwassenen met een minimum besteedbaar inkomen in De Ronde Venen

Kwaliteit

Op 18 december 2018 ging het college akkoord met het project Iedereen Actief. Dit project heeft als doel sport, bewegen en cultuur toegankelijk te maken voor volwassen inwoners met een minimum besteedbaar inkomen. We kiezen ervoor om Iedereen Actief in 2019 als pilot uit te voeren met als doel om de ervaringen uit dit project te gebruiken als basis voor een eventueel structurele regeling. Deze pilot kan gezien worden als leerschool voor toekomstige projecten om sport, bewegen en cultuur voor iedereen mogelijk te maken en zo bij te dragen aan het welzijn, de gezondheid en persoonlijke ontwikkeling van onze inwoners. Door een verschuiving in het budget van Stichting Jongeren Actief is er in 2019 € 25.000 beschikbaar voor Iedereen Actief. De pilot wordt in het voorjaar van 2019 geëvalueerd.

6.1.6b Motie: nadere informatie over het aantal gebruikers en de kosten van loonkostensubsidie

Kwaliteit

In een informatienota van 5 december 2017 is deze informatie verstrekt.

6.1.6c Motie: een lobby te starten richting het Rijk om de loonkostensubsidie als instrument te behouden

Kwaliteit

In januari 2018 heeft het college een brief verstuurd aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Over deze brief bent u op 23 januari 2018 via een informatienota geïnformeerd. Ook over de reactie van het Ministerie bent u via een informatienota geïnformeerd.

6.1.6d Motie: actieplan over een inclusieve samenleving

Kwaliteit

Met de informatienota Inclusieve Samenleving bent u geïnformeerd over de plannen van het college rondom dit thema. In de commissie van 6 maart 2019 heeft het college toegezegd om in gesprek te gaan om tot een breed actieplan te komen.

6.2 De wijk is een prettige en veilige leefomgeving (thema: veilig leven)

Maatregelen

6.2.1 Er is een lokaal klimaat van alertheid voor de veiligheid van alle inwoners. Inwoners, de naaste omgeving, maatschappelijke organisaties en gemeente vormen samen dat klimaat

Kwaliteit

Om de kwaliteit en de continuïteit van de Verwijsindex te waarborgen gaan we werken met een gemeentelijke coördinator. Deze is aangesteld en is per september aan de slag gegaan. De gemeentelijke coördinator zorgt ervoor dat de verwijsindex goed wordt gebruikt. Hieronder wordt verstaan dat de coördinator checkt of meldingen in de verwijsindex ook daadwerkelijke worden opgepakt, dat de organisaties die meldingen maken afspraken nakomen en dat de verwijsindex onder de aandacht blijft van alle direct betrokken partijen en eventuele nieuwe partijen. Er is een bijeenkomst voor intern begeleiders en vertrouwenspersonen van basisscholen georganiseerd ter stimulering van het gebruik van de Verwijsindex en de Meldcode. De gemeentelijke coördinator heeft samen met Veilig Thuis een bijeenkomst belegd over aanpak huiselijk geweld/kindermishandeling en het gebruik van de verwijsindex hierbij. Bij de huisartsen is de verwijsindex opnieuw onder de aandacht gebracht.

6.2.2 De buurt of wijk is een veilige en prettige woon- en leefomgeving voor alle inwoners

Kwaliteit

Op 1 januari 2018 is bij het Steunpunt Mantelzorg een coördinator 'samen dementievriendelijk' gestart. Zij is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan van aanpak 'samen dementievriendelijk' en legt daarover verantwoording af aan de gemeente en de klankbordgroep. We werken samen met de pilot omgevingswet, waarbinnen raakvlakken zitten om dit vraagstuk breder aan te pakken. Denk hierbij aan veilig wonen en een veilige leefomgeving voor onze demente inwoners.

De acties die in 2018 zijn opgepakt zijn onder andere:

- Trainingen voor medewerkers van de gemeente en het college en MT;
- Trainingen voor inwoners, zorg- & ketenpartners, ondernemers en ondertekenaars van de intentieverklaring;
- Tekenen van de intentieverklaring op 21 september 2018 door nieuwe partijen die zich bij het project willen aansluiten;
- In het kader van een maatschappelijke stage hebben leerlingen van het VLC in de kerstvakantie bezoekers van de bibliotheek begeleid om in de bibliotheek een online training te volgen 'Hoe om te gaan met mensen met dementie';
- Start van het ontwikkelen van een lespakket over dementie door en voor leerlingen in het VO in samenwerking met het VLC ;
- Samenstellen van een klankbordgroep en werkgroepen die zich buigen over speciale thema's;
- Jonge mantelzorgers zijn in kaart gebracht en hun specifieke behoeftes. Bij een bijeenkomst met professionals zijn 3 idealen opgehaald. Er is een plan geschreven om deze idealen te verwezenlijken. Dit plan is op de dag van de mantelzorg aangeboden aan de gemeente;
- Bijeenkomsten georganiseerd voor mantelzorgers en partners met dementie;
- Gespreksgroep 'Kracht van herinneringen' voor mensen met dementie en mantelzorgers;
- Alzheimercafé's in Abcoude en Vinkeveen.

6.2.3 Er is passende bescherming en begeleiding beschikbaar voor inwoners, die geen veilige huisomgeving hebben

Kwaliteit

Eind 2017 hebben alle U16 gemeenten ingestemd met de Regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16. Deze koers wordt in regionaal verband verder uitgewerkt. Onderzoeksbureau Hhm heeft het rapport naar de toekomstige huisvestings- en begeleidingsbehoefte in de U16 van bewoners die gebruik maken van beschermd wonen of maatschappelijke opvang, afgerond. In het onderzoek zijn de locaties van zorginstellingen meegenomen, waarvan de cliënten in de toekomst mogelijk ambulant kunnen worden begeleid. Voorzieningen waarvan de verwachting is dat cliënten omwille van veiligheid, overlast of specialisme in de toekomst in een 24-uursvoorziening moeten verblijven, zijn buiten beschouwing gelaten.

Er gaat ingezet worden op ambulantisering. Dat betekent dat cliënten van onzelfstandige woonvormen naar zelfstandige woonvormen verhuizen en het omklappen van zelfstandige instellingswoningen naar woningen op naam van de cliënt.

Wij zijn nadrukkelijk betrokken bij de inkoop van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Medewerkers van het Sociaal Domein namen deel aan de pilots Omgevingsvisie kern Mijdrecht en Omgevingsvisie en -plan Bedrijventerrein Mijdrecht / Voorbancken.

6.2.4 Er is passende bescherming en begeleiding beschikbaar voor mensen die een gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen

Kwaliteit

Door de projectgroep 'GGZ in de Wijk' is gewerkt aan het verder aansluiten bij het kernteam. Mogelijkheden zijn onderzocht om in Abcoude te starten met een herstelwerkgroep. Daarnaast is een flexruimte in de Angstelborgh gerealiseerd voor GGZ professionals in Abcoude. In de voorbereidingen voor de decentralisatie van maatschappelijke opvang en beschermd wonen wordt aansluiting gezocht bij de voorzieningen uit het plan van aanpak 'personen met verward gedrag'.

In november is een bijeenkomst rond het thema kindermishandeling en huiselijk geweld georganiseerd voor een brede groep professionals. Dit om de lokale situatie en behoeften van de professionals omtrent het thema in kaart te brengen. De opbrengst van de bijeenkomst is gebruikt als input voor het herziene actieplan. De contouren van het actieplan zijn geschetst en worden komend jaar verder uitgewerkt.

6.2.5 De informatie, advies en hulp met betrekking tot veilig leven is bekend bij en toegankelijk voor alle inwoners

Kwaliteit

Zie 6.4.1.

6.3 Inwoners leven gezond (thema: gezond leven)

Maatregelen

6.3.1 Inwoners zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid voor hun eigen gezondheid

Kwaliteit

De activiteiten van de stichting AED lopen volgens planning. De gemeente krijgt regelmatig vragen over AED's. Die worden overgepakt door de stichting. Met de stichting is een inventarisatie gemaakt van de spreiding AED's en de "witte vlekken". Vijf buurten hebben het initiatief genomen om geld in te zamelen voor een BuurtAED. De Nederlandse Hartstichting en Philips ondersteunt een dergelijk initiatief (financieel). Zo nodig levert de gemeente ook een financiële bijdrage. De stichting AED kan worden ingeschakeld bij het plaatsen van de BuurtAED en voor reanimatiecursussen.

Vanuit de buurtsportcoach ouderen is ingezet op projecten die mensen inzicht geven in hun gezondheid (b.v. de jaarlijkse fittest) en zowel sociaal als fysiek activeren (Oktober Actief, beweeggroep voor mensen met parkinson). Daarnaast zijn er preventieactiviteiten ontplooid, bijvoorbeeld valpreventie voor ouderen.

6.3.2 Inwoners zijn zich bewust van de schadelijke gevolgen van overmatig en ongezond eten en drinken, van alcohol- en drugsgebruik, roken, overgewicht en te weinig bewegen

Kwaliteit

Het Nederlands Jeugdinstituut voert een onderzoek uit naar preventieve activiteiten die in de gemeente worden uitgevoerd voor jongeren. Onderdeel hiervan is middelen / drugsgebruik en verslaving. Het onderzoek moet uitwijzen waar er voldoende inzet wordt gepleegd en waar extra inzet noodzakelijk is. Drugsaanpak maakt hier dus onderdeel van uit.

Naast het sportpark is ook het terrein van diverse scholen in Abcoude rookvrij gemaakt door een "generatie rookvrij" bord. Ook enkele openbare plekken en speeltuinen zijn rookvrij. We hebben de sportverenigingen aangeboden te ondersteunen bij het rookvrij maken van hun club. 2 verenigingen zijn hier op ingegaan en worden het komende seizoen rookvrij. We gaan meer verenigingen en scholen proberen te motiveren dit voorbeeld te volgen.

Zie ook 5.4.1

Er is bij een aantal verenigingen steekproeven gedaan op het handhaven op NIX18. Enkele verenigingen zijn meermaals de fout in gegaan op het niet vragen van legitimatie aan jongeren die alcoholische dranken bestelden. Met de betreffende verenigingen is afgesproken dat zij komende jaren een voortrekkersrol gaan vervullen in de lokale NIX18 campagne. In 2019 worden de plannen en interventies verder uitgewerkt.

6.3.3 Informatie en advies over gezondheid is bekend bij en toegankelijk voor alle inwoners

Kwaliteit

Het eerste overleg over een gezamenlijk plan van aanpak gezondheidsverschillen met (regionale) partners is wegens andere prioriteiten doorgeschoven naar het najaar. Er ligt daarom nog geen plan van aanpak. In 2019 komt hier wel aandacht voor en wordt de aanpak van gezondheidsverschillen onderdeel van het nieuwe gezondheidsbeleid, dat dan wordt opgesteld.

6.3.4 Inwoners ervaren een lokaal klimaat dat gezond leven stimuleert. Dat klimaat wordt gevormd door henzelf, de omgeving en maatschappelijke organisaties

Kwaliteit

Er is binnen de gemeente gesproken over het aanpassen van speelvoorzieningen in de buitenruimte. Met het budget kan het huidige niveau in stand worden gehouden. We willen graag het huidige aanbod updaten (speelveldjes, speelvoorzieningen). Daarnaast willen wij kijken hoe wij gemeentebreed voor iedereen mogelijkheden tot bewegen kunnen faciliteren zoals fitnesstuinen. Met de beweegtuin in Mijdrecht (naast sporthal de Brug en de Buurtkamer) is een mooie stap in de goede richting gezet. Deze beweegtuin is tot stand gekomen door een (financiële) samenwerking tussen de gemeente, Johnson en stichting Tympaan-De Baat en wordt geactiveerd door de buurtsportcoach senioren. Met het extra geld dat beschikbaar is gesteld gaan we snel aan de slag.

6.4 Ouders voeden op met vertrouwen (thema: opvoeden met vertrouwen)

Maatregelen

6.4.1 Ouders hebben de verantwoordelijkheid en opvoedvaardigheden die nodig zijn om hun kinderen een gezonde stabiele basis te bieden en ze te laten opgroeien tot zelfredzame volwassenen

Kwaliteit

Het echtscheidingspreventie aanbod is geëvalueerd en wordt doorontwikkeld. Zo wordt er gekeken naar hoe het aanbod het beste kan worden georganiseerd, zodat het beter aansluit op de behoefte van de inwoner. Verder is na de zomer de workshop 'Opvoeden en ouderschap' geïntroduceerd. Tijdens deze workshop geeft een jeugdverpleegkundige informatie over de ontwikkeling van een kind op de leeftijd van ongeveer 1,5 jaar. Daarnaast geeft een pedagoog informatie over mogelijke veranderingen die een kind op je relatie kan hebben. De workshop voorziet in de behoefte van de ouders. Daarom is er voor gekozen om de workshop ook in 2019 aan te bieden.

6.4.2 Ouders ervaren een open en positief pedagogisch klimaat, dat gevormd wordt door henzelf, mensen in de naaste omgeving en maatschappelijke organisaties

Kwaliteit

In het kader van Kansen voor alle Kinderen is er een extra € 5.000 toegevoegd op de begroting rondom Kansen voor alle kinderen om de eigen bijdrage voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) te vergoeden voor mensen met een laag inkomen. Hiervan is eind 2018 voor € 2.000 vergoed.

Er is geïnvesteerd in diensten voor informele gezinsondersteuning. Door de inzet van Buurtgezinnen zijn 20 overbelaste (vraag)gezinnen door steungezinnen ontlast. In De Ronde Venen wordt Buurtgezinnen goed ontvangen. Om die reden zal het aanbod ook in 2019 worden gecontinueerd. Daarnaast is meegedacht met het nieuwe initiatief Gezinsbuddy waarbij alleenstaande ouders bij worden gestaan door een vrijwilliger. Door de inzet van Ouders Lokaal kunnen ouders elkaar ondersteunen bij het opvoeden door workshops en Mama Lokaal.

6.4.3 We faciliteren organisaties, die ouders stimuleren om met anderen te praten over opvoeden en om elkaar ondersteuning bij de opvoeding te vragen

Kwaliteit

Inwoners kunnen terecht bij Ouders Lokaal, een platform voor en door ouders en er op gericht om ouders/opvoeders met elkaar in verbinding te brengen. Zie ook 6.1.1

6.4.4 Opvoedadvies en ondersteuning is toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij de opvoeding van kinderen en wordt zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk ingezet

Kwaliteit

Verbinding tussen CJG en Sociaal Team (ST) en Servicepunt wordt verder vormgegeven. In de Kernteams wordt hier meest concreet vorm aan gegeven.

Het Servicepunt geeft eerste informatie en advies en verwijst zonodig door naar een Kernteam of de algemene voorzieningen, zoals JGZ/CJG. In de aanloop naar de Kernteams is er steeds meer onderlinge verbinding ontstaan.

De kernteams hebben in het najaar vorm gekregen. Ook de gemeentelijke logopedistes en de POH GGZ jeugd in Wilnis / Vinkeveen geven preventief hulp en ondersteuning en verwijzen indien nodig door naar specialistische hulp.

6.5 Inwoners zorgen voor zichzelf (thema: voor jezelf zorgen)

Maatregelen

6.5.1 Inwoners nemen hun verantwoordelijkheid voor hun financiële zelfstandigheid

Kwaliteit

In 2018 zijn n.a.v. een armoedeconferentie de beleidskaders voor Armoede & Schuldhulpverlening opnieuw opgesteld. Als visie is opgenomen dat het welzijn van burgers en hun deelname aan de maatschappij onder druk komt te staan als zij financiële problemen ervaren. Het doel is het waar mogelijk voorkomen en waar nodig terugdringen van de armoede- & schuldenproblematiek van inwoners van De Ronde Venen gekoppeld aan het bevorderen van de (financiële) zelfredzaamheid en participatie. De gemeente stimuleert, initieert benut eigen kracht van de inwoners en biedt een vangnet voor wie dat nodig heeft.

Tevens is er een Ontwikkelagenda met daarin acties voor 2019 opgesteld. Het is aan de beleidsmedewerkers en maatschappelijke partners om binnen de kaders inhoudelijke invulling te geven aan de plannen. Een groot deel hiervan wordt opgepakt middels de Ontwikkelagenda + acties 2019, met name het deel Schuldhulpverlening moet nog in een plan van aanpak voor vervolg gevat worden. Het Geldpunt (voormalig de financiële winkel) wordt in 2019 doorontwikkeld tot een coördinatiepunt voor alle informatie en hulpverlening op financieel gebied. Het geldpunt wordt verbonden aan het Servicepunt en Kernteam.

6.5.2 Inwoners zijn zelf de eigenaar van hun hulpvragen én oplossingen

Kwaliteit

De gemeentewebsite in het kader van onafhankelijke cliëntondersteuning is geactualiseerd met als doel de inwoners beter te informeren over de mogelijkheid tot onafhankelijke cliëntondersteuning. Via de website kunnen de inwoners voor het opstellen van een persoonlijk plan of familiegroepsplan het formulier downloaden en worden ze geïnformeerd over andere vormen van ondersteuning. Zoals bijvoorbeeld het aanvragen van een Persoonsgebonden budget (PGB) of de voorbereiding van een gesprek met de gemeente of zorgaanbieder. Ook kunnen ze voor ondersteuning bij het invullen van aanvragen voor Bijzondere Bijstand terecht bij onafhankelijke cliëntondersteuning.

6.5.3 Inwoners zijn in staat zelfstandig thuis te wonen

Kwaliteit

We blijven in overleg met de maatschappelijke partners over het inzetten op een gezamenlijke programmering vanuit de kernen gericht op preventie (waardoor mensen langer thuis kunnen wonen, gezonder leven, minder isolement).

De maatschappelijke partners nemen deel aan een door de gemeente georganiseerd zogenaamd datalab (samenwerkingsplatform voor uitwisselen van data) om te komen tot een analyse van de behoeftes die er leven bij inwoners. Dit datalab focust zich op bestrijding van (langdurige) armoede.

Omdat de term Huis van Alles veel verwarring oproept en er veelal enkel gedacht wordt aan een fysieke locatie is er voor gekozen om het concept van laagdrempelige ontmoetingsplekken te omarmen en de term Huis van Alles los te laten. *De laagdrempelige ontmoetingsplek is een herkenbare plek die inwoners stimuleert om elkaar te ontmoeten, nieuwe initiatieven te ontwikkelen, zijn of haar talenten in te zetten en waar toegang is tot informatie, advies en ondersteuning. Hierdoor werk je sociale cohesie, zelfontplooiing en meedoen in de maatschappij in de hand.*

De gemeente neemt een stimulerende en faciliterende rol in bij de ontwikkeling van deze laagdrempelige ontmoetingsplekken.

Er zijn veel initiatieven waarbij men zich richt op het stimuleren van ontmoeting waardoor eenzaamheid afneemt en het makkelijker is langer thuis te wonen. Denk aan ontwikkelingen De Trekvogel, Willisstee, Angstelborgh en het initiatief voor de Buurderij (Padmosweg).

6.5.4 Inwoners die dat nodig hebben krijgen thuis passende ondersteuning en zorg. Zo snel, licht en kortdurend als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk

Kwaliteit

De eerste aanzet tot een plan van aanpak rondom de vraaggerichte 'armoede' aanpak is gemaakt. Er is een verkennend gesprek geweest bij het participatieplatform en er is een vragenronde ingezet onder de uitvoerders. Hierna wordt met partners in het veld gekeken waar zij de tips en aanbevelingen zien, waarna er een plan voor vraaggerichte armoede aanpak wordt geschreven voor bestuurlijke besluitvorming. Wij verwachten dat dit plan in Q4 in de routing richting het bestuur gaat.

Daarnaast wordt binnen het project Toegang 2.0 gekeken hoe we toe kunnen groeien naar een beschikkingsarm beleid, waarbij de toekenning van voorzieningen zo laag mogelijk in de organisatie terecht kunnen komen.

Mantelzorgondersteuning huishoudelijke hulp (HH). Na het eerste kwartaal 2018 maken 27 inwoners gebruik van deze vorm van ondersteuning.

De pilot Mantelzorgondersteuning huishoudelijke hulp (HH) is ook voor het jaar 2019 gecontinueerd. Na het derde kwartaal bleek dat 63 mensen een aanvraag hebben gedaan binnen deze pilot. De pilot helpt om (nog) meer inzichtelijk te krijgen aan welke ondersteuning mantelzorgers behoefte hebben.

6.5.5 Informatie en advies over ondersteuning is bekend bij en toegankelijk voor alle inwoners. Inwoners vinden het vanzelfsprekend elkaar om hulp te vragen en om deze hulp te accepteren

Kwaliteit

De servicepunten zijn inmiddels ondergebracht bij Tympaan-De Baat. Vooralsnog is dit voorspoedig verlopen. In de komende periode wordt aandacht besteed aan de communicatie tussen het zorgveld en de inwoners.

In totaal heeft Stichting Servicepunt & Tympaan- de Baar in 2018 1862 huisbezoeken afgelegd. Daarvan zijn er 1.485 door vrijwilligers uitgevoerd. Daarbij is o.a. hulp gegeven rondom thuisadministratie, en Maatje voor Twee. Naast de huisbezoeken zijn er rond de 20.000 contactmomenten geweest op andere locaties.

6.6 De inwoners kijken om naar anderen (thema: naar elkaar omkijken)

Maatregelen

6.6.1 Inwoners helpen hun familie, vrienden en buurtgenoten, binnen de mogelijkheden die zij hebben

Kwaliteit

De pilot dementievriendelijke gemeente is in september 2017 gestart. Vanaf 1 januari 2018 zorgt de projectcoördinator voor de uitvoering van het project. Wij betrekken daarbij ook het ruimte en vastgoed domein, omdat deze vraag breder is dan alleen het Sociaal Domein.

In 2018 zijn er vanuit het project verschillende acties uitgezet om ervoor te zorgen dat er voldoende bewustwording en draagvlak wordt gecreëerd bij de afdelingsmanagers van de gemeentelijke organisatie, de zorg/ketenpartners, ondernemers en de inwoners van onze gemeente. Inwoners met dementie en hun mantelzorgers worden hierdoor zowel op straat, bij de plaatselijke ondernemers en horeca, door zorg- en ketenpartners van de gemeente en de gemeente zelf beter geholpen binnen hun eigen omgeving. Daardoor kunnen ze langer thuis blijven wonen of participeren in de samenleving.

Hierin is het afgelopen jaar nauw samengewerkt tussen de projectleider en communicatieadviseur van gemeente De Ronde Venen met de projectcoördinator van Stichting Tympaan-De Baat. Deze samenwerking is zeer prettig verlopen.

Eind 2018 waren er 500 inwoners klassikaal of online getraind. Het landelijke streven is 1 dementievriendelijke inwoner op 1 persoon met dementie. Hieraan willen we als gemeente De Ronde Venen voldoen. Volgens de berekeningen hebben in 2020 800 mensen binnen onze gemeente dementie. Dat betekent dat we in 2019 nog 300 inwoners moeten motiveren om zichzelf aan te melden op Samendementievriendelijk.nl, zodat we in 2020 voldoen aan het landelijke streven.

Binnen de organisatie hebben het management team en het college de training gevolgd. Voor een aantal afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie staan al trainingen gepland voor Q1 2019. Bijvoorbeeld KCC, Burgerzaken en afdeling Concern. Voor de medewerkers van andere afdelingen zullen in 2019 trainingen gepland worden. Om als gemeentelijke organisatie een certificaat dementievriendelijk te krijgen moet 70-80% van de medewerkers een training gevolgd hebben. Ons streven is om eind 2019 het certificaat behaald te hebben. Het project 'Samen dementievriendelijk' loopt tot maart 2022. Vanaf 2020 zal de focus meer liggen op het uitrollen van het project in de gehele gemeente.

6.6.2 Inwoners zijn betrokken in hun wijk, buurt of dorp, bij maatschappelijke organisaties en sport- en cultuurverenigingen

Kwaliteit

Wij ondersteunen en faciliteren initiatieven van inwoners die gericht zijn op zowel de sociale als de fysieke leefomgeving. Dat doen we door kennis in te brengen, deskundigen samen te brengen, netwerken aan te spreken en financiële ondersteuning aan te bieden. Het bewonersbudget en Innovatiefonds zijn hiervoor de instrumenten. Voorbeelden zijn de ondersteuning van bewonersplatforms in dorpen en wijken, de projecten Abcoude Proof, Hartstochthof, de Buurderij, de Ideeënwerkplaats en de werkgroep Groene Stoom.

Er wordt vanuit het sociaal domein een bijdrage geleverd aan de pilots 'Omgevingswet' door deel te nemen aan werkgroepen.

Wij hebben inwonersplatforms in Amstelhoek, Abcoude, Baambrugge, De Hoef, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis ondersteund en verschillende initiatieven van inwoners gefaciliteerd.

De *Pilot Abcoude Proof* heeft in 2018 een gemeentelijke financiële bijdrage ontvangen. Het ontwikkelen van een 'concept store' met een ontmoetingsfunctie is als positief ervaren door het bestuur van de Stichting Abcoude Proof, deelnemende ondernemers en publiek. De invulling van de locatie wordt in 2019 door een kleine groep ondernemers in een gewijzigde vorm voortgezet.

Het project *Hartstochthof* kent een lange voorbereidingsperiode. Vanuit de gemeente is over diverse zaken geadviseerd, zoals RO procedures, leer/werk stage plaatsen voor inwoners met een uitkering en mogelijkheden voor financiële ondersteuning. De initiatiefnemers werken momenteel aan een ondernemingsplan, dat naar verwachting begin 2019 wordt aangeboden aan onder andere de gemeente. Van hieruit wordt verder samengewerkt aan het kansrijk succes van het project.

In 2018 heeft het project *De Buurderij* een sterke impuls gekregen door het beschikbaar stellen van een gemeentelijk budget, dat nodig is voor het verkrijgen van een Europese LEADER subsidie. Volgens planning wordt de benodigde RO procedure rondom de omgevingsvergunning medio 2019 afgerond en kan het project worden uitgevoerd.

De *Ideeënwerkplaats* faciliteert inwoners bij het haalbaar maken van hun plan voor het verbeteren van de leefbaarheid in de eigen straat, kern of gehele gemeente. Het is een vliegwiel dat inwoners stimuleert nieuwe ideeën in te brengen. De gemeente is samen met verschillende ketenpartners betrokken bij de Ideeënwerkplaats. In 2018 is de website geoptimaliseerd. Een bijeenkomst is georganiseerd rond het thema Activiteiten voor kinderen met een beperking. In november 2018 heeft een succesvolle pitch bijeenkomst plaatsgevonden waaraan 6 deelnemers hebben meegedaan. Zij streden om het beste inwonersinitiatief van het jaar. Elke deelnemer werd beloond met een workshop om het eigen plan verder uit te werken. Samenwerking met ondernemers is gezocht voor het zitting nemen in de jury van de pitch wedstrijd en het beschikbaar stellen van een prijs door het Ronde Venen Fonds.

6.6.3 Inwoners die andere inwoners steunen weten waar zijzelf terecht kunnen voor advies of ondersteuning

Kwaliteit

Inmiddels hebben 600 mantelzorgers zich geregistreerd bij Mantelzorg De Ronde Venen. In 2018 is gestart met de pilot 'mantelzorgondersteuning voor Huishoudelijke Hulp' om mantelzorger meer te ondersteunen in de zorg voor de zorgvrager, om zo overbelasting waar mogelijk te voorkomen. In 2018 hebben 69 mantelzorgers/zorgvragers bij Mantelzorg De Ronde Venen, deze vorm van ondersteuning aangevraagd.

Een kleine 400 mantelzorgers hebben gebruik gemaakt van de mantelzorgpas. Begin 2019 wordt vanuit Mantelzorg De Ronde Venen en de gemeente een enquête verstuurd om te inventariseren waar precies de behoefte ligt aan waardering/ondersteuning bij de 600 mantelzorgers. Aan de hand van de uitkomsten hiervan wordt onderzocht of de Ronde Venen Pas voor mantelzorgers passend is of uitgebreid dient te worden

6.6.3 Motie: een onderzoek te starten om jonge mantelzorgers en meest kwetsbare jongeren in kaart te brengen

Kwaliteit

Motie 261/17 verzoekt het college om jonge mantelzorgers in kaart te brengen in samenwerking met allerlei partijen en organisaties die rondom deze doelgroep actief zijn in De Ronde Venen en om een voorstel te doen tot adequate ondersteuning.

Motie 69/18 is een motie om te onderzoeken aan welke vormen van ondersteuning mantelzorgers behoefte hebben en van daaruit te kijken of er aan die behoefte iets gedaan kan en moet worden. Beide moties zijn afgedaan in een informatienota aan de Raad die is gepubliceerd in Griffiebrief 47-2018.

6.7 Transformatie in het sociaal domein

Maatregelen

6.7.1 De ontwikkelopgaven uit de Maatschappelijke Agenda (zie bovenstaand kader) worden gerealiseerd

Kwaliteit

In het jaar 2018 zijn de 11 ontwikkelopgaven uit de Maatschappelijke agenda opgepakt in de lijnorganisatie.

De ontwikkelopgaven 'Inwoner Centraal' (1) heeft ertoe geleid dat er wordt gewerkt vanuit de leefwereld van de inwoners. In 2018 zijn meerdere pilots geweest om te kijken op welke manier onze inwoner betrokken worden bij maatschappelijke vraagstukken. Voorbeelden hiervan zijn de Taalbijeenkomsten met laaggeletterden, Minicongres met mantelzorgers, Ideeënwerkplaats waar de inwoners ideeën kunnen pitchen, Jongerenbijeenkomst in Abcoude, de Armoedeconferentie en de bijeenkomst Kunst en Cultuurhistorie. Dit heeft ertoe geleid dat er breed gedragen plannen worden gemaakt rondom de opgaven. In de Toegang is gewerkt met zelfsturing, waarbij inwoners en hun direct omgeving worden betrokken bij de planvorming rondom het vraagstuk van de inwoners. Er is een regiesysteem aangeschaft waarbinnen de inwoner zelf regie kan voeren over zijn dossier.

Er wordt lokaal, ontschot en integraal gewerkt (2, 4 en 5), waarbij moet worden opgemerkt dat hier nog slagen te maken zijn. Het in 2019 verder doorontwikkelen van de Toegang en blijvende inzet op De Nieuwe Route als werkwijze om met vraagstukken of initiatieven die zich aandienen, moeten hier verder aan bijdragen. Net zoals het lopende experiment in de Toegang waarbij wordt geëxperimenteerd met zelfbeslissingsrecht van de professional (9) en een pilot regelarm werken. Er ligt een notitie 'inclusieve samenleving' (3) die nog verder aandacht en implementatie behoeft. Hier wordt in 2019 mee verder gegaan.

Samen met de andere domeinen wordt gekeken hoe er opgavegericht gewerkt (6) gaat worden. Dit krijgt in 2019 zijn beslag.

Er zijn veel Ideeën in de gemeenschap (7), die deels financiële ondersteuning hebben gehad van de gemeente. Hiermee bieden we ruimte voor innovatie en ruimte om hiervan te leren.

Ook in 2019 blijven we elkaar ontmoeten aan de 'Ontwikkeltafel' om verder invulling te geven aan 'strategisch partnerschap'(8). Het daadwerkelijk met elkaar delen en bespreken van de strategische opgaven waar we gezamenlijk voor staan, help bij het verder verbeteren van de samenwerking.

Datzelfde geldt voor onze participatieraad

Het huis van Alles (10) is geen doel meer op zich, maar is een locatie waar iedereen welkom is en waar inwoners - jong en oud - vrijwilligers en professionals elkaar ontmoeten. Zij kunnen deelnemen aan verschillende activiteiten, informatie halen of zomaar langsgaan voor een praatje. Het project Sturing en bekostiging (11) heeft ertoe geleid dat er een burgerpeiling is geweest, dat er meerdere indicatoren zijn genoemd en dat we nu in het stadium zitten dat er keuzes worden gemaakt uit de indicatoren. Het gedachtegoed rondom resultaatsturing heeft zijn beslag gekregen in de organisatie. Ook de afdeling Sociaal Domein wordt in 2019 rondom de pijlers uit de Maatschappelijke Agenda ingericht (*Inwoner centraal, zelfregie en eigenkracht, inclusieve samenleving, lokaal waar mogelijk en ontschot en integraal werken*). Kortom: de ontwikkelopgaven zijn belegd in de lijnorganisatie en maken continue onderdeel uit van de transformatie voor de komende periode.

6.7.2 We komen verder in control in het sociaal domein

Kwaliteit

Het uitwerken van de Maatschappelijke agenda naar maatschappelijke effecten en resultaten is een continu proces. De raad is in verschillende sessie meegenomen in dit onderwerp. In 2019 krijgt dit proces een vervolg met onder andere een sessie over indicatoren in het sociaal domein.

6.7.3 Zorg voor inwoners van De Ronde Venen is ingekocht en de contractrelaties worden beheerd

Kwaliteit

Er is in 2017 en 2018 een onderzoek gestart naar de ervaringen met het huidige inkoop- en subsidiebeleid. De inkoopcontracten zijn voor 2019 verlengd.

Op 9 oktober 2018 is het Inkoop- en subsidiebeleid "Meedoen en Doelmatig" Sociaal Domein 2019-2023 door het college vastgesteld, welke vanaf 2019 geïmplementeerd zal worden. Eveneens is een advies opgesteld ter borging van contractmanagement binnen het Sociaal Domein vanaf start 2019.

De motie rondom vermindering van de registratielast (289/17) heeft een plek gekregen in het Inkoop- en subsidiebeleid SD en wordt in 2019 actief gemonitord.

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
1	Banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	618,8	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
2	Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
3	Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
4	Netto arbeidsparticipatie (% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	69,4%	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
5	Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar	Gegevens niet beschikbaar
6	Personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	17,9	18,1	40,1
7	Lopende re-	10,5	13,2	30,5

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
	integratievoorzieningen (Aantal per 1.000 inwoners van 15 – 64 jaar)			
8	Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	6,8	5,8	9,2
9	Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	0,5	0,6	1,0
10	Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	0,3	0,3	0,3
11	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 1.000 inwoners	33	35	58

Toelichting op de indicatoren

1	Gegevens niet beschikbaar
2	Gegevens niet beschikbaar
3	Gegevens niet beschikbaar
4	Gegevens niet beschikbaar
5	Gegevens niet beschikbaar
6	Cijfers over de eerste helft van 2018, over de tweede helft van 2018 zijn nog niet beschikbaar. Eigen kwartaalcijfers laten een daling zien.
7	Cijfers over de eerste helft van 2018, over de tweede helft van 2018 zijn nog niet beschikbaar. Toename is een landelijke trend

8	Cijfers over de eerste helft van 2018, over de tweede helft van 2018 zijn nog niet beschikbaar.
9	Cijfers over de eerste helft van 2018, over de tweede helft van 2018 zijn nog niet beschikbaar.
10	Cijfers over de eerste helft van 2018, over de tweede helft van 2018 zijn nog niet beschikbaar.
11	Cijfers over de eerste helft van 2018, over de tweede helft van 2018 zijn nog niet beschikbaar. Verhoging betreft voornamelijk een toename in vervoersvoorzieningen.

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Gemeenschappelijke Regeling PAUW Bedrijven (in liquidatie)	Gemeenschappelijke regeling	Het jaar 2018 was het laatste jaar dat PAUW Bedrijven volledig heeft gefunctioneerd. Per 1 januari 2019 is PAUW Bedrijven opgeheven. De werkzaamheden voor de Wsw'ers en de brede participatie doelgroep is overgeheveld aan verschillende stichtingen.
Stichting BeschutWerk (in oprichting)	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	De gemeente De Ronde Venen is geen mede oprichter van deze stichting. Deze stichting is het leerwerkbedrijf van Stichtse Vecht. Als gemeente De Ronde Venen kopen wij hier beschutte werkplekken in voor de doelgroep.
Stichting Schoonmaakwerk (in oprichting)	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	Deze stichting is actief vanaf 1 januari 2019. De oprichtingswerkzaamheden voor deze stichting hebben in 2018 plaatsgevonden. Deze stichting neemt de schoonmaakwerkzaamheden over van PAUW Bedrijven. De gemeente De Ronde Venen is

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
		mede-oprichter van deze stichting.
Stichting Groenwerk (in oprichting)	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	Deze stichting is actief vanaf 1 januari 2019. De oprichtingswerkzaamheden voor deze stichting hebben in 2018 plaatsgevonden. Deze stichting neemt de groen werkzaamheden over van PAUW Bedrijven. De gemeente De Ronde Venen is mede-oprichter van deze stichting.
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)	Gemeenschappelijke regeling	Namens de gemeenten voert de GGDrU de gemeentelijke verplichtingen uit De Wet Publieke Gezondheid uit. Het gaat om de organisatie van gezondheidszorg bij rampen, in samenwerking met andere veiligheidsorganisaties. Ook gaat het om voorkomen en bestrijden van ziekte epidemieën. De jeugd-gezondheidszorg 0 tot 18 jaar is ook een taak die bij de GGDrU is belegd. Daarnaast heeft de GGDrU de taak om de gezondheidstoestand te monitoren. Tenslotte heeft de GGDrU-taken in het kader van de Wet Kinderopvang, namelijk de inspectie van Kindercentra.
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 6 Sociaal domein

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting	Actuele begroting	Rekening 2018	Verschil 2018
-----------	---------------	--------------------	-------------------	---------------	---------------

		2018	2018		
Lasten	28.385	28.282	30.855	29.861	994
Baten	-7.083	-7.619	-7.774	-8.040	266
Resultaat	21.302	20.663	23.080	21.821	1.260

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	De zorgkosten voor onder meer de jeugd, bijstandsverlening, re-integratie en Wmo-voorzieningen zijn € 189.000 lager uitgevallen. In de jaarrekening is een aparte analyse opgenomen waarin de zorgkosten zijn gespecificeerd over meerdere jaren.	189	V
2	Door strak te sturen op budgetten en capaciteit en het deels nog niet in huis hebben van de juiste medewerkers is er op de capaciteitskosten ruimte ontstaan. Hierdoor is een aantal projecten en activiteiten later gestart dan gepland. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	410	V
3	Voor het bekostigen van bijstandsuitkeringen heeft het Rijk de bijdrage verhoogd met € 203.000 van € 6.766.000 naar € 6.969.000.	203	V
4	Voor innovaties bij zorgtrajecten is zowel voor 2018 als 2019 incidenteel budget beschikbaar. De werkzaamheden vanuit 2018 lopen door naar 2019. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	176	V
5	Voor het inrichten van de toekomstige uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening is incidenteel budget beschikbaar. De werkzaamheden lopen door naar 2019. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	174	V
6	Naast de al genoemde incidentele budgetten bij 4 en 5 zijn er nog diverse kleinere incidentele budgetten. Hierop is een voordeel ontstaan van € 108.000. Dit is toegelicht in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	108	V
Totaal		1.260	V

Programma 7 Milieu en duurzaamheid

Wat was ons doel voor 2018?

Met het oog op onze verantwoordelijkheid als gemeente voor duurzame ontwikkeling: het bereiken en in stand houden van een veilige, schone en gezonde fysieke leefomgeving (o.a. milieu, afval en riolering) voor nu en de toekomst. Daarbij zetten wij in het bijzonder in op een klimaatneutrale gemeente in 2040. Wij willen inwoners en ondernemers stimuleren om zelf stappen te ondernemen om actief bij te dragen aan een duurzame samenleving.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: klimaatneutrale gemeente in 2040, actualisatie van milieubeleid (i.v.m. komst nieuwe omgevingswet), actualisatie van het gemeentelijk rioleringsplan en de uitvoering van het afvalbeleidsplan.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
7.1	De Ronde Venen is klimaatneutraal in 2040	7.1.1 Uitvoeren van spoor 1: Duurzame meters maken	In uitvoering
		7.1.2 Uitvoeren van spoor 2: Duurzame meters voorbereiden	In uitvoering
7.2	Het uitvoeren van het afvalbeleidsplan 2016 - 2020	7.2.1 75% afvalscheiding in 2020	In uitvoering
7.3	Het borgen van een goed ingericht rioleringsstelsel wat bijdraagt aan een goed milieu	7.3.1 Uitvoeren GRP 2018 - 2022	In uitvoering
7.4	Het uitvoeren van milieutaken voor de bescherming van het milieu (leefomgeving), de natuur en het waarborgen van de volksgezondheid en veiligheid (gevaarlijke stoffen)	7.4.1 Uitvoeren uitvoeringsprogramma ODRU	In uitvoering

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
7.5	De milieutaken voorbereiden op de komst van de Omgevingswet	7.5.1 Overdracht bodemtaken naar gemeente	In uitvoering

Doelstellingen

7.1 De Ronde Venen is klimaatneutraal in 2040

Maatregelen

7.1.1 Uitvoeren van spoor 1: Duurzame meters maken

Kwaliteit

Op de 8 activiteiten is verder doorgewerkt.

1. Het platform duurzaamheid krijgt steeds meer vorm;
2. De tweede collectieve inkoopactie van zonnepanelen leverde bij 700 offerteaanvragen op, een verdubbeling van vorig jaar. Via het regionaal energieloket wordt ook voorlichting gegeven over energiebesparing;
3. Er is een koplopersgroep van duurzame bedrijven gevormd. Een manifest is in voorbereiding;
4. Collectieve inkoopactie van isolatie in het najaar is in voorbereiding;
5. Versnellen van aardgasvrije/arme warmteopwekking wordt opgepakt via spoor 2;
6. Ter stimulering van duurzaam vervoer worden laadpalen op verzoek geplaatst;
7. Een voorstel t.a.v. het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is in voorbereiding;
8. Het verbreden van duurzaam inkopen hebben we in 2018 nog niet ingezet.

7.1.2 Uitvoeren van spoor 2: Duurzame meters voorbereiden

Kwaliteit

Het transitieplan elektriciteit is op 22 februari door de raad vastgesteld. Zonnepanelen acties bij huishoudens, bedrijven en boerendaken lopen. Het participatietraject zon en wind is in voorbereiding. Bij de raadsexkursie op 6 september naar een zonnepark is de aanpak van de regionale en gemeentelijke energietransitie nader toegelicht.

Het technisch onderdeel van het transitieplan warmte is afgerond. Het strategisch deel wordt dit najaar opgesteld. Hierna wordt de verdere routing bepaald. Er is nog geen capaciteit of budget voor de uitvoering van het transitieplan warmte.

Ten aanzien van het wegnemen van belemmerende regels heeft er een scan plaatsgevonden, hierop lijkt weinig winst te behalen.

7.2 Het uitvoeren van het afvalbeleidsplan 2016-2020**Maatregelen****7.2.1 75% afvalscheiding in 2020****Kwaliteit**

Het uitvoeringsplan Afval is in de commissievergadering van december 2017 geagendeerd. Tijdens de behandeling heeft de toen zittende wethouder aangegeven het voorstel terug te nemen. In de loop van 2019 wordt een voorstel aan de raad aangeboden.

7.3 Het borgen van een goed ingericht rioleringsstelsel wat bijdraagt aan een goed milieu**Maatregelen****7.3.1 Uitvoeren GRP 2018-2022****Kwaliteit**

De renovatiewerkzaamheden van de riolering in Hofland-Noord en Abcoude zijn afgerond. Tevens is in uitvoering meerjarig project voor het vervangen van de elektrotechnische installatie van minigemalen van de drukriolering in het buitengebied.

7.4 Het uitvoeren van milieutaken voor de bescherming van het milieu (leefomgeving), de natuur en het waarborgen van de volksgezondheid en veiligheid (gevaarlijke stoffen)**Maatregelen****7.4.1 Uitvoeren uitvoeringsprogramma ODRU**

Kwaliteit

De ODRU heeft meer uren moeten maken om de milieutaken uit te voeren. Hiervoor zijn er drie hoofdredenen, namelijk:

1. een toename van vragen om bodeminformatie met name in verband met de verkoop van woningen;
2. een toename van (milieu)vergunningaanvragen vanwege goede economische omstandigheden;
3. een aantal complexe toezicht en handhavingssaken.

7.5 De milieutaken voorbereiden op de komst van de Omgevingswet

Maatregelen

7.5.1 Overdracht bodemtaken naar gemeente

Kwaliteit

Met de komst van de Omgevingswet gaan in 2021 de bodemtaken van de provincie over naar de gemeente. Om deze overdracht goed te laten verlopen zijn pilots gestart. In 2018 ging het met name om het afstemmen en overdragen van de bodeminformatie (bodemdossiers).

Daarnaast speelt specifiek voor De Ronde Venen de gezondheidsrisico's voor jonge kinderen die samenhangen met bodemverontreinigingen met lood in met name het zogenaamde toemaakdek. De gemeente heeft hiervoor een extern bureau de opdracht gegeven om varianten met maatregelen uit te werken om te komen tot een aanpak. Provincie Utrecht is eind 2018 gestart met een speelplekkenonderzoek en zijn er folders met gebruiksadviezen verspreid bij onder andere consultatiebureaus en huisartsen. Hierbij is er samengewerkt met gemeente GGD en ODRU.

Verder is er een lobby ingezet om de lood in bodemproblematiek voldoende onder de aandacht te brengen bij provincie en Rijk. En hen te bewegen om samen te komen tot een goede aanpak waarbij de gezondheidsrisico's worden terug gebracht naar een aanvaardbaar niveau. Daarnaast om voldoende financiële middelen beschikbaar te stellen.

7.5.2 Geluid wegverkeer

Kwaliteit

Vooruitlopend op de verplichting vanuit de Omgevingswet, gaat de gemeente in 2019 een basiskaart vaststellen van de geluidemissie van wegverkeer op gemeentelijke wegen. Op basis van deze inventarisatie zal beleid worden opgesteld welke geluidniveaus binnen de verschillende gebieden in de gemeente nog als een goed woon- en leefklimaat wordt gezien. Tevens zal een programma voor de aanpak van knelpunten ten aanzien van geluidhinder worden opgesteld. De gemeente loopt hiermee vooruit op de Omgevingswet omdat al gestart is met pilots voor het opstellen van gebiedsvisies (Bedrijventerrein en kern Mijdrecht) en een omgevingsplan (Bedrijventerrein). De aanpak van geluidhinder in deze gebieden kan niet los worden gezien van de problematiek in de hele gemeente.

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
1	Omvang huishoudelijk restafval per kg en per inwoner	180 kg per inwoner	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar
2	Hernieuwbare elektriciteit (in %) (laatste Klimaatmonitor 2016)	6,8%	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar

Toelichting op de indicatoren

1 & 2	De informatie over 2018 komt halverwege 2019 beschikbaar.
-------	---

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Afvalverwijdering Utrecht	Gemeenschappelijk regeling	Het zorgdragen voor een goede, reguliere en milieuverantwoorde verwijdering van het door gemeente ingezamelde

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
		huishoudelijk afval.
Omgevingsdienst regio Utrecht	Gemeenschappelijk regeling	Het behartigen van adviserende en uitvoerende taken op het gebied van omgeving in de ruimste zin.
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 7 Milieu en duurzaamheid

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	7.480	7.630	7.696	7.826	-129
Baten	-9.081	-9.359	-9.250	-9.443	192
Resultaat	-1.601	-1.729	-1.554	-1.617	63

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	In de tweede bestuursrapportage 2018 is aangegeven dat de grafrechten naar beneden zijn bijgesteld. In deze verantwoording blijkt dat in de tweede helft van 2018 het aantal begrafenissen hoger is uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt voor een voordeel van € 69.000. Hier bovenop komt € 24.000 aan lagere kosten voor de begraafplaatsen. Samen maakt dit een voordeel van € 93.000.	93	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
2	In april 2017 is het Spoorboekje Klimaatneutraal vastgesteld, waarin de route naar een klimaat neutrale gemeente in 2040 geschetst. In 2018 zijn hiervoor incidentele kosten gemaakt die € 8.000 lager zijn uitgevallen. Dit staat eveneens vermeld in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	8	V
3	De kosten en opbrengsten van afval en riool behoren tot de gesloten stelsels. Hierbij worden de voor- en nadelen verrekend met een voorziening. Meer informatie over de kostendekkend van riool en afval is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.	0	V
4	Binnen dit programma is een voordeel ontstaan van € 43.000 op de personele capaciteitskosten. Na verrekening met de gesloten stelsels van afval en riool slaat het voordeel om naar een nadeel van € 1.000 op de capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	-1	N
5	Diversen zorgen voor een nadeel van € 33.000.	-33	N
Totaal		67	V

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wat was ons doel voor 2018?

De Ronde Venen is een gemeente waar het prettig wonen, werken, winkelen en recreëren is en daarvoor blijven wij ons actief inzetten. Kansrijke particuliere initiatieven willen wij in een vroeg stadium ondersteunen en inwoners willen wij de ruimte geven om actief mee te denken over ruimtelijke plannen en projecten. Verder bereiden wij ons voor op de komst van nieuwe wetgeving binnen het omgevingsrecht.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: voorbereiding komst Omgevingswet, voorbereidingen uitvoering Centrumplan Vinkeveen, initiatief Abcoude centrum, ambities kernrandzones, ontwikkelingsmogelijkheden Amstelhoek/ Pothuizen en de actualisatie van bestemmingsplannen.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
8.1	Een betaalbaar, duurzaam en divers woonaanbod dat beschikbaar is voor de diverse leeftijds- en doelgroepen	8.1.1 Uitvoering geven aan nieuwe woonvisie in 2018	Op koers
		8.1.2 Beschermd wonen en maatschappelijke opvang naar gemeente	Op koers
		8.1.3 Bijdragen aan voldoende betaalbare en geschikte woningen	Op koers
		8.1.4 Bijdragen aan het langer veilig en comfortabel thuiswonen voor senioren	Op koers
		8.1.5 Duurzame nieuwbouw en verduurzaming van particuliere woningen en sociale huurwoningen	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
8.2	Aantrekkelijk wonen en leven stimuleren door gebiedsgerichte ontwikkelingen	8.2.1 Voorbereidingen uitvoering Centrumplan Vinkeveen	Afgerond
		8.2.2 Initiatief Abcoude Centrum	Op koers
		8.2.3 Ontwikkelingsmogelijkheden Amstelhoek /Pothuizen	Op koers
		8.2.4 Kernrandzones Abcoude Zuid en Demmeriklanden	Op koers
		8.2.5 Het beïnvloeden van de regeling voor recreatieverblijven door overleg met de provincie	Op koers
8.3	Het in stand houden en bereiken van een gezonde fysieke leefomgeving door adequate inzet van het instrumentarium van de huidige en toekomstige regelgeving	8.3.1 Voorbereiding Omgevingswet algemeen	Op koers
		8.3.2 Pilot omgevingsvisie & omgevingsplan Bedrijventerreinen en pilot omgevingsvisie Mijdrecht	Op koers
		8.3.3 Actualisatie bestemmingsplannen	Op koers
		8.3.4 Adequate inzet van VTH-instrumentarium (vergunningverlening, toezicht en handhaving) om de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid in de samenleving te borgen	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		8.3.5 Een plan van aanpak opstellen om de feitelijke situatie in overeenstemming te brengen met de nieuwe planologische situatie binnen de gebieden van de bestemmingsplannen Buitengebied-West en Plassengebied	Op koers

Doelstellingen

8.1 Een betaalbaar, duurzaam en divers woonaanbod dat beschikbaar is voor de diverse leeftijds- en doelgroepen

Maatregelen

8.1.1 Uitvoering geven aan nieuwe woonvisie in 2018

Kwaliteit

Om uitvoering te geven aan de woonvisie zijn in 2018 prestatieafspraken voor 2019 gemaakt met GroenWest en de huurdersvereniging. Deze zijn gebaseerd op het uitvoeringsprogramma van de woonvisie en omvatten alle relevante punten daaruit. Deze acties zijn meerjarig en geven invulling aan de vier speerpunten van de woonvisie: betaalbaarheid, diversiteit en duurzaamheid en zorg.

8.1.2 Beschermde wonen en maatschappelijke opvang naar gemeente

Kwaliteit

Dit is een belangrijk onderdeel van het woonbeleid en vanwege de sociale component komt dit terug in programma 6 (zie: 6.2).

8.1.3 Bijdragen aan voldoende betaalbare en geschikte woningen

Kwaliteit

Stationslocatie is in 2018 verder gevorderd en het aanbestedingstraject voor een ontwikkelaar heeft plaatsgevonden. Dit plan bestaat voor 50% uit sociale woningen met een totaal van 35 woningen die te verdelen zijn onder starters, senioren/zorgbehoevenden, vergunninghouders en doorstromers.

In 2018 heeft de oplevering plaatsgevonden van 38 sociale huurwoningen en van 10 sociale woningen in Land van Winkel, Abcoude. De beleidsregel woningtoewijzing nieuwbouw maakte het mogelijk dat hier woningzoekenden uit onze gemeente voorrang kregen op een sociale huurwoning indien zij een sociale huurwoning achterlieten in De Ronde Venen. In deze twee projecten zijn 25% van de sociale huurders op deze wijze in 2018 doorgestroomd. Bijna 50% van de sociale huurders is in deze twee projecten afkomstig uit onze gemeente. In het totale project Vinkeveld komen 65% van de bewoners uit onze gemeente en in het totale project Land van Winkel tot dusver 50%. In het project De Maricken komen 60% van de huishoudens uit De Ronde Venen.

GroenWest is bezig met drie projecten Futenlaan, Gosewijn van Aemstellaan en Prins Bernardlaan waarbij levensloopbestendige appartementen worden gebouwd. De Futenlaan heeft stappen gezet in het proces van bouwvergunning. Voor deze drie projecten geldt een gemeentelijke beleidsregel die voorrang geeft aan senioren die een eengezinswoning in De Ronde Venen achterlaten.

8.1.4 Bijdragen aan het langer veilig en comfortabel thuiswonen voor senioren

Kwaliteit

Het langer thuiswonen wordt vanuit WMO ondersteund met woningaanpassingen. GroenWest heeft daarnaast een budget voor woningaanpassingen die niet binnen WMO vallen. Dankzij de Doorstroomexperiment van Groot naar Beter Passend zijn vorig jaar 9 senioren doorgestroomd naar een levensloopbestendige woning waarbij een sociale eengezinswoning beschikbaar kwam voor een (startend) gezin. De regeling wordt gecontinueerd in 2019.

8.1.5 Duurzame nieuwbouw en verduurzaming van particuliere woningen en sociale huurwoningen

Kwaliteit

GroenWest is voortvarend bezig geweest met het plaatsen van zonnepanelen en dakisolatie van bestaande woningen. De corporatie heeft gasloos gebouwd in Land van Winkel in Abcoude, in Vinkeveld zijn duurzaamheidsmaatregelen genomen bij de bouw en de Futenlaan wordt gasloos gebouwd. Met de ontwikkelaar van De Maricken I is de afspraak gemaakt dat deelfasen 4 en 5 gasloos gebouwd worden.

Voor de particuliere woningeigenaren in de gemeente zijn vorig jaar in totaal zes avonden georganiseerd over collectief inkopen zonnepanelen en isolatie van woningen. Deze avonden zijn zeer druk bezocht en er zijn ruim 150 offertes aangevraagd. Deze actie loopt door in 2019.

8.1.5 Motie begrotingsraad november 2017 - Onderzoek Tiny Houses

Kwaliteit

In 2018 is er een excursie met de raad geweest om voorbeelden van Tiny Houses te bekijken in Almere. Dit onderwerp loopt door in 2019, o.a. in de Ruimtelijke verkenning (woon)behoeften.

8.2 Aantrekkelijk wonen en leven stimuleren door gebiedsgerichte ontwikkelingen

Maatregelen

8.2.1 Voorbereidingen uitvoering Centrumplan Vinkeveen

Kwaliteit

Met het niet haalbaar blijken van zowel variant 1 als variant 2 van het Centrumplan heeft het college besloten dat het project Centrumplan hiermee is afgesloten.

Wel zijn er 5 puzzelstukken op basis van de dorpsvisie opgenomen en ziet kansen om dit gedeelte van Vinkeveen een ruimtelijke kwaliteitsimpuls te geven. Er is daarbij een relatie tussen deze onderdelen en er kan geprofiteerd worden van de verschillende oplossingen, maar deze zijn niet volledig afhankelijk van elkaar om een ontwikkeling tot stand te brengen. Belangrijkste onderdeel hierbij is de verkeersafwikkeling in en rond Vinkeveen. Zonder toekomstbestendige oplossing kan er in Vinkeveen geen ontwikkeling meer plaatsvinden. Onderzoek naar deze oplossing is in 2018 opgestart en loopt door in 2019.

8.2.2 Initiatief Abcoude Centrum

Kwaliteit

Inmiddels hebben er drie evaluatierondes plaatsgevonden van het onderzoeksprogramma Initiatief Abcoude Centrum. Er zijn 17 actiepunten uit het onderzoeksprogramma met een positief resultaat uitgevoerd. Naast deze gerealiseerde projecten zijn er nog eens 16 actiepunten waar momenteel aan gewerkt wordt door diverse partijen. Tot slot zijn er zeven actiepunten die nu nog niet zijn opgepakt en is er één actiepunt komen te vervallen. Hiervan liggen er nog twee bij de gemeente en vijf bij lokale partijen in Abcoude. De gemeentelijke, nog niet opgepakte, actiepunten betreffen het nieuwe parkeerbeleid voor het centrum van Abcoude en de uitwerking van de kernrandzone Abcoude-Zuid. Middels raadsinformatienota's is verslag gedaan van de voortgang. Dit wordt voortgezet in 2019 en zal ook dit jaar definitief worden afgerond.

8.2.3 Ontwikkelingsmogelijkheden Amstelhoek / Pothuizen

Kwaliteit

Met de eigenaar / ontwikkelaar wordt de mogelijkheid voor ontwikkeling op de Pothuizen locatie (Ringdijk Eerste Bedijking 1 te Amstelhoek) onderzocht. Er is sprake van een complex project, onder meer vanwege de bodemsituatie en de ligging nabij het fort bij Uithoorn (UNESCOwerelderfgoed). Naar verwachting ontstaat in de loop van 2019 duidelijkheid over de haalbaarheid van herontwikkeling.

In Amstelhoek ligt het verouderde bedrijventerreintje Amstelkade. Het bedrijventerrein is slechts bereikbaar door de woonstraat Piet Heinlaan. In de structuurvisie Amstelhoek 2011 is de ambitie uitgesproken om het gebiedje te herontwikkelen tot een woningbouwlocatie. De leefbaarheid van Amstelhoek is hiermee gediend. Dat is lange tijd niet van de grond gekomen, omdat sprake was van 6 verschillende eigenaren, die allemaal in een andere situatie verkeerden. Sommige percelen waren nog in gebruik bij de eigenaar, danwel verhuurd aan derden. Inmiddels is de situatie gewijzigd. Door aankopen zijn er nu nog 4 eigenaren, waarmee gezamenlijk overleg is gepleegd over herontwikkeling. Deze 4 eigenaren hebben inmiddels gezamenlijk een eerste schets opgesteld van een mogelijke herontwikkeling / verkaveling. In de loop van 2019 wordt dit plan ingediend en verder uitgewerkt

8.2.4 Kernrandzones Abcoude Zuid, Demmeriklanden en Tuinderslaan**Kwaliteit**

De ontwikkeling van de kernrandzone Demmeriklanden hangt nauw samen met de relocatie van het bedrijf Vobi. Tot op heden is er nog geen nieuwe geschikte vestigingslocatie voorhanden, waardoor de ontwikkeling van Demmeriklanden vooralsnog op zich laat wachten. De gemeente is in overleg met de provincie om te komen tot een oplossing.

De visievorming omtrent de kernrandzone Abcoude-Zuid ligt stil. In een groter verband wordt er gekeken worden naar de ontwikkeling van het dorp Abcoude en de ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied. Indien hier aanleiding voor is zal in een later stadium de visievorming ten behoeve van deze kernrandzone ter hand worden genomen.

Tuinderslaan

Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van een kernrandzonevisie in overleg met de belanghebbenden. Deze kernrandzonevisie vormt een nadere uitwerking van het voorkeursscenario waarbij het Tuinderslaangebied geleidelijk wordt getransformeerd naar een aantrekkelijke dorpsrand van Mijdrecht met onder andere ruimte voor wonen en recreatie. De gemeente werkt hierbij samen met de provincie en de belanghebbenden in het plangebied.

8.2.5 Het beïnvloeden van de regeling voor recreatieverblijven door overleg met de provincie

Kwaliteit

In januari 2018 heeft een bestuurlijk overleg met de provincie plaatsgevonden waarbij diverse locaties zijn bezocht. In juli 2018 is in een raadsinformatienota de stand van zaken toegelicht. Er wordt in samenwerking met de provincie Utrecht gezocht naar oplossingsrichtingen. Het overleg hiervoor is opgestart, waarbij wordt onderzocht of kan worden aangesloten bij de in de “Landelijke actie-agenda vakantieparken 2018-2020” genoemde pilotmogelijkheden voor het transformeren van verblijfsrecreatieve bestemmingen. Wij zijn eind 2018 gestart met het vitaliteitsonderzoek naar de recreatiecomplexen in onze gemeente, de resultaten hiervan worden gebruikt om keuzes te maken in oplossingen.

8.2.5 Motie begrotingsraad november 2017 - Sociale woningbouw betrekken bij op te stellen kernrandzones

Kwaliteit

Er zijn in 2018 geen woningen gerealiseerd in het kader van kernrandzoneontwikkelingen. Bij de toekomstige uitwerkingen van de afzonderlijke kernrandzones zal worden gekeken of er mogelijkheden zijn om sociale woningbouw te integreren.

8.3 Het in stand houden en bereiken van een gezonde fysieke leefomgeving door adequate inzet van het instrumentarium van de huidige en toekomstige regelgeving

Maatregelen

8.3.1 Voorbereiding Omgevingswet algemeen

Kwaliteit

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking. De Wet voegt 26 wet en tientallen regelingen in het Ruimtelijk Domein samen en vraagt eenzelfde actie aan andere overheden. De organisatie bereidt zich hierop voor op verschillende sporen. In 2018 is hierover –volgens afspraak– twee keer een uitgebreide voortgangsrapportage uitgebracht.

In de voorbereiding proberen we zo veel mogelijk te leren van ervaringen van andere gemeenten. In 2018 heeft de projectleider van de gemeente Soest ons meegenomen in de kansen en valkuilen van een nieuwe manier van werken en zijn we op bezoek geweest in de gemeente Waterland, waar recent een succesvol visietraject is afgerond. Dit gaf nieuwe inzichten om toe te passen.

In een raadsbijeenkomst in november 2018 zijn de nieuwe instrumenten op een rij gezet en is gesproken over wat er verandert ten opzichte van de huidige situatie. Ambtelijk is een programmaplan tot stand gekomen, waarin alle noodzakelijke werkzaamheden ten behoeve van de implementatie in beeld zijn gebracht. Uitgebreidere informatie daarover volgt in de komende voortgangsrapportages.

Het in de begroting opgenomen budget voor de Omgevingswet is niet volledig besteed. Deze middelen zijn vooral beschikbaar gesteld om eigen personeel vrij te kunnen maken om aan de Omgevingswet te werken. Het koste enige tijd om dit georganiseerd te krijgen, waardoor met name begin 2018 nog geen kosten zijn gemaakt.

8.3.2 Pilot omgevingsvisie & omgevingsplan Bedrijventerreinen en pilot omgevingsvisie Mijdrecht

Kwaliteit

In mei 2018 heeft de gemeenteraad de Aanpak pilots Omgevingswet vastgesteld. Dit was de formele start voor de Omgevingsvisie voor Mijdrecht (inclusief bedrijventerreinen) en het Omgevingsplan Bedrijventerreinen. Het nieuwe aan deze pilots was niet alleen het nieuwe instrumentarium, maar ook een nieuwe manier van werken in brede integrale werkgroepen. Tijdens de raadsbijeenkomst van november 2018 hebben de projectleiders de eerste resultaten gepresenteerd en is met de raadsleden van gedachten gewisseld over de gesprekken met inwoners en organisaties die op dat moment al gevoerd werden en de uitgebreide participatie die hierop moet volgen.

8.3.3 Actualisatie bestemmingsplannen**Kwaliteit**

Het bestemmingsplan Buitengebied-West heeft vanaf 6 april 2018 als ontwerp ter inzage gelegen. In de rest van het jaar is gewerkt aan de voorbereiding van de vaststelling van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is in februari 2019 vastgesteld. Voor het bestemmingsplan Plassengebied is de effectbeoordeling van de MER afgerond en zijn in februari richtinggevende keuzes vastgesteld. Het bestemmingsplan vergt veel onderzoek en deze onderzoeken zijn inmiddels of worden nog uitgezet. Dit vergt de benodigde tijd waardoor het proces enige vertraging heeft opgelopen. De planning blijft er echter op gericht het bestemmingplan Plassengebied in 2020 ter vaststelling aan de gemeenteraad aan te bieden. Er worden geen overige grote bestemmingsplannen meer geactualiseerd. Vooruitlopend hierop is al gestart met voorbereidende werkzaamheden in het kader van de Omgevingswet. Voor enkele bestemmingsplannen die tegen hun deadline aanzaten zijn beheersverordeningen vastgesteld, waarmee feitelijk de huidige regelgeving verlengd is. Er zijn en worden in de toekomst nog wel kleinere bestemmingsplannen opgesteld, voor projecten en ruimtelijke initiatieven.

8.3.4 Adequate inzet van VTH-instrumentarium (vergunningverlening, toezicht en handhaving) om de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid in de samenleving te borgen**Kwaliteit**

De uitvoering van de omgevingsvergunningen loopt conform de planning.

8.3.5 Een plan van aanpak opstellen om de feitelijke situatie in overeenstemming te brengen met de nieuwe planologische situatie binnen de gebieden van de bestemmingsplannen Buitengebied-West en Plassengebied

Kwaliteit

Voor het bestemmingsplan Plassengebied is bij de Richtinggevende keuzes die in februari in de raad zijn vastgesteld ook ingestemd met de "Aanpak bestaande (illegale) bebouwing". Hierin is op hoofdlijnen aangegeven hoe we na vaststelling van het bestemmingsplan willen werken aan het in overeenstemming brengen van de praktijk met het plan. Dit wordt parallel aan de voorbereiding van het voorontwerp bestemmingsplan verder uitgewerkt. Voor het bestemmingsplan BuitengebiedWest wordt voorgesteld om na vaststelling van het bestemmingsplan een inventarisatie uit te voeren, waarmee inzicht wordt gegeven in de strijdige situaties. Dit zal leiden tot een voorstel aan de raad. In het rapport van de rekenkamercommissie over het Onderzoek handhaving Plassengebied zijn aanbevelingen gedaan aan de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Bij amendement van 28 juni 2018 zijn de aanbevelingen overgenomen en is voor 2018 een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 75.000. Met dit budget wordt uitvoering gegeven aan toezicht en handhaving van geconstateerde nieuwe bebouwing op de legakkers vanaf het fotomoment 2018. In 2019 wordt dit project voortgezet en is budget in de begroting 2019 opgenomen. De resultaten over de voortgang van handhaving in het Plassengebied worden per kwartaal aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
1	Gemiddelde WOZ waarde woningen in euro's	€ 304.000	€ 322.000	€ 230.000
2	Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	20	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar
3	Demografische druk (Aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar in %)	75,0%	74,4%	69,6%
4	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden in euro's	€ 672	€ 681	€ 649
5	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden in euro's	€ 721	€ 732	€ 721

Toelichting op de indicatoren

1	De gemiddelde waarde van woningen in De Ronde Venen is ten opzichte van 2017 met 5,9% gestegen naar € 322.000.
2	De informatie over 2018 komt halverwege 2019 beschikbaar.
3	In de kerngegevens is een meerjarig overzicht opgenomen van de inwonersontwikkeling.
4 en 5	De gemeentelijke woonlasten zijn toegelicht in de 'Uiteenzetting van de financiële positie' en in de paragraaf lokale heffingen.

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Marickenland (groenfonds)	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	De samenwerkingsovereenkomst, waarin de aanleg van natuur- en recreatiegebied in Marickenland is gekoppeld aan woningbouw in De Maricken, is op 31 december 2015 geëxpireerd. In het bestuurlijke overleg (provincie, waterschap en gemeente) van 9 december 2015 is afgesproken dat het resterende saldo van de gezamenlijke projectrekening bij het Nationaal Groenfonds (circa € 760.000) tezamen met de saldi van provincie en waterschap vooralsnog blijft gereserveerd, in afwachting van besluitvorming over het inrichtingsplan Marickenland. Besluitvorming is voorzien in juni 2019.
Gebiedsprogramma Utrecht-West	Publiek-private samenwerkingsovereenkomst	Gebiedscommissie Utrecht-West organiseert de uitvoering van de opgaven uit het Gebiedsprogramma Utrecht-West 2016 - 2019. Ook zet

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
		zij zich in om kansen te verzilveren die zich in het gebied voordoen, bijvoorbeeld voor het thema Versterken leefbaarheid en kleine kernen. Zo maakt zij haar hoofddambitie waar. Deze luidt: 'De gebiedscommissie Utrecht-West werkt samen met publieke, private en maatschappelijke partijen integraal en effectief aan de vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied.' De speerpunten uit het gebiedsprogramma zijn: 1. Natuur 2. Recreatie 3. Bodem en water en programma aanpak Veenweiden 4. Landbouw en energie 5. Landschap en cultuurhistorie 6. Samenwerken aan leefbaarheid 7. Marickenland.
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	16.917	13.561	15.466	10.804	4.662
Baten	-21.223	-15.365	-14.787	-11.754	-3.033
Resultaat	-4.306	-1.804	680	-950	1.629

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	De tussentijdse winstneming van De Maricken voor 2018 is uitgekomen op € 1.214.000. Rekening was gehouden met € 430.000. Het verschil van € 784.000 maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat. Voor de jaren 2019 - 2021 zullen de verwachte prognoses van tussentijdse winstneming bijgesteld worden.	784	V
2	Voor het in 2014 gestarte project revitaliseren woonwagendplaats zijn in 2018 beperkte kosten gemaakt. De verschillende incidentele projecten zijn apart toegelicht in het onderdeel 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	553	V
3	De tussentijdse winstneming van Land van Winkel voor 2018 is uitgekomen op € 1.244.000. Rekening was gehouden met € 718.000. Het verschil van € 526.000 maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat. Voor de jaren 2019 - 2020 zullen de verwachte prognoses van tussentijdse winstneming bijgesteld worden.	526	V
4	Voor het invoeren van de nieuwe Omgevingswet is in 2018 € 500.000 aan incidenteel budget beschikbaar. Hiervan is € 208.000 besteed aan personele capaciteitskosten en € 104.000 aan overige kosten. Hierdoor resteert € 188.000. De verschillende incidentele projecten zijn apart toegelicht in het onderdeel 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	188	V
5	Uit de actualisatie van de bouwgrondexploitatie Stationslocatie Mijdsrecht is gebleken dat de verkoopopbrengsten hoger zullen zijn. Dit zorgt ervoor dat de verliesvoorziening voor dit project daalt met € 162.000 van € 4.188.000 naar € 4.026.000.	162	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
6	Naast het invoeren van de nieuwe Omgevingswet zijn diverse andere incidentele projecten uitgevoerd. Het gaat om het actualiseren van bestemmingsplannen, centrumplan Vinkeveen en het Integraal handhavingsplan 2017 - 2018. Hiervoor zijn incidentele budgetten beschikbaar die niet volledig zijn benut. Dit is toegelicht in het onderdeel 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	68	V
7	Diversen zorgen voor een voordeel van € 32.000.	32	V
8	Binnen dit programma is een voordeel ontstaan van € 37.000 op de personele capaciteitskosten. Hiervan heeft € 112.000 betrekking op een incidenteel budget invoeren nieuwe Omgevingswet en de grondexploitatie. Na verrekening ontstaat een nadeel van € 75.000. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten.	-75	N
9	Het aantal in behandeling genomen omgevingsvergunningen is lager uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt ervoor dat de leges voor wonen is afgenomen met € 404.000 van € 2.145.000 naar € 1.741.000. De kosten van de uitvoering van deze vergunningen is € 238.000 lager. Samen zorgt dit voor een nadeel van € 166.000.	-166	N
10	De tussentijdse winstneming van Vinkeveld voor 2018 is uitgekomen op € 327.000. Rekening was gehouden met € 770.000. Hierdoor ontstaat een verschil van € 443.000. Voor het jaar 2019 zal de verwachte prognoses van tussentijdse winstneming bijgesteld worden.	-443	N
Totaal		1.629	V

Programma 9 Bestuur en ondersteuning

Wat was ons doel voor 2018?

We blijven investeren in het verbeteren van onze 'e-dienstverlening'. We willen dat onze inwoners en ondernemers tijd en plaats onafhankelijk hun zaken met de overheid meer en meer digitaal kunnen afhandelen. Dit is conform onze visie op dienstverlening die richtinggevend is voor de wijze waarop wij contact hebben met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners en voor de wijze waarop wij onze dienstverlening organiseren.

We zetten onze samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners voort. We betrekken hen bij zaken en onderwerpen, waarin we – het zelf nemen van initiatief - aansluiten bij initiatieven vanuit de samenleving. Zo ontstaat netwerksamenwerking met partners. Ook geven we in 2018 opvolging aan de ontwikkelde strategische aanpak van gemeentelijk vastgoed.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: uitvoering van wettelijke taken op het gebied van privacy en informatiebeveiliging, aansluiting op landelijke voorzieningen, (door)ontwikkeling van de dienstverlening, data-analyses (big data) en uitvoeren van de strategische aanpak gemeentelijk vastgoed (implementatie nota vastgoed)

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
9.1	Een goede dienstverlening voor inwoners en ondernemers	9.1.1 De uitvoeringsagenda Visie op Dienstverlening doorvoeren	Op koers
9.2	Invulling geven aan de 'Digitale overheid'	9.2.1 De ICT-basis op orde houden	Op koers
		9.2.2 Aansluiten op de landelijke Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)	Op koers
		9.2.3 De gemeentelijke informatiesystemen voorzien in veilige digitale processen, veilige opslag van data en bescherming van de privacy van inwoners en	Op koers

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
		bedrijven	
		9.2.4 Beter benutten van data	Op koers
9.3	Gevolg geven aan de vastgestelde aanpak van gemeentelijk vastgoed	9.3.1 Het implementeren van de nota vastgoed en bijbehorend uitvoeringsplan	Op koers

Doelstellingen

9.1 Een goede dienstverlening voor inwoners en ondernemers

Maatregelen

9.1.1 De uitvoeringsagenda Visie op Dienstverlening doorvoeren

Kwaliteit

Als uitvoering van de Visie op Dienstverlening is in 2018 een Plan van Aanpak Programma Dienstverlening ontwikkeld. Het Plan van Aanpak Programma Dienstverlening is begin 2019 door het college vastgesteld en hierover is ook de raad geïnformeerd. In 2019 wordt de 1e fase van het programma uitgerold. Bij het KCC is whatsapp als kanaal geïmplementeerd in 2018.

9.2 Invulling geven aan de 'Digitale overheid'

Maatregelen

9.2.1 De ICT-basis op orde houden

Kwaliteit

Vanwege de ontwikkelingen op gebied van techniek en wetgeving is de ICT omgeving voortdurend in beweging. Daarom is permanent aandacht nodig voor (1) de ict-infrastructuur, (2) het functiehuis (capaciteit in kennis en kunde) en (3) de aansturing.

1. De ict-infrastructuur is medio 2017 op orde gebracht en wordt op orde gehouden door regulier beheer; de focus verschuift naar het applicatielandschap.

Het beheer en onderhoud van de infrastructuur is nooit af en dient continu te worden onderhouden en te worden aangepast. In 2018 zijn onder andere de volgende acties uitgevoerd;

- De software van alle netwerkswitches is bijgewerkt, verouderde switches zijn vervangen.
- De internet verbinding en Gemnet aansluiting (ten behoeve van onder andere berichtenverkeer van persoonsgegevens) zijn dubbel uitgevoerd door deze verbindingen ook in Wilnis (op deze locatie is de ICT uitwijkvoorziening gehuisvest) aan te leggen. In de reguliere en periodieke uitwijktest is gebleken dat deze naar behoren werken.
- Er zijn 2 pentesten uitgevoerd op de ICT infrastructuur (pentest is een afkorting van 'penetration testing'). Bij een pentest kruipen de testers in de huid van een hacker en proberen op allerlei manieren en met alle mogelijke middelen toegang te krijgen tot de geteste IT-omgeving. Op die manier worden zwakke plekken van IT-infrastructuur aangetoond. De gevonden kwetsbaarheden zijn opgelost.
- De camera beveiliging is gemoderniseerd en er zijn camera's op de werven geïnstalleerd.
- De toegang- en alarmsystemen van het gemeentehuis en de werven zijn vervangen.

De verschuiving naar applicatielandschap;

- Migratie van de burgerzaken applicatie is afgerond waardoor nu verder kan worden gewerkt aan de implementatie van iBurgerzaken.
- In samenwerking met het Sociaal Domein is een regie applicatie geselecteerd en is een BI (Business Intelligence) applicatie geselecteerd. Met de concernstaf is de samenwerking ten aanzien van Big-data en datagestuurde werken geïntensiveerd en heeft I&A bijgedragen aan het maken van een analyse.
- De technische implementatie van het nieuwe financiële pakket (Unit 4 Financials) is succesvol afgerond.
- De technische implementatie van het vastgoedbeheersysteem is succesvol uitgevoerd, de vakafdeling is in 2018 gestart met de implementatie en inrichting hiervan. Dit loopt door in 2019.
- De technische implementatie van de nieuwe beheeromgeving van de openbare infrastructuur is succesvol uitgevoerd. De vakafdeling is in 2018 gestart met de implementatie en inrichting hiervan. Dit loopt door in 2019.
- Voortgang implementatie zaak- en procesgericht werken; er zijn in 2018 diverse processen van het Sociaal domein ingericht. Eind 2018 is de focus verschoven naar het inrichten van diverse vergunningsprocessen, dit zijn processen die werden ondersteund vanuit de vergunningen applicatie VTH. Door overdracht van processen naar de ODRU was het overzetten van deze processen naar het zaakstelsel voorwaardelijk om de VTH applicatie in 2019 uit te kunnen faseren.

2. De veranderende wereld van ICT vraagt om organisatorische flexibiliteit: inhoud van arbeid verschuift en vraagt om onderhoud van kennis.

In 2018 hebben de informatie adviseurs de post-HBO Informatiemanagement opleiding succesvol

afgerond. Hiermee hebben zij een goede basis gelegd om vraagstukken op het gebied van strategie, informatie, Business IT Alignment en architectuur te kunnen oppakken. Daarnaast is er op de verschillende taakvelden van I&A geregeld gebruik gemaakt van externe expertise waarmee “hands-on” kennis is opgedaan.

3. Aansturing vindt plaats met behulp van gestandaardiseerde methodieken waardoor meer zicht ontstaat op interne vraag-en-aanbod en er betere sturing op uitvoering mogelijk is.

De Visie op Informatievoorziening is vastgesteld door het college, gepresenteerd aan de directie en de management teams van de afdelingen. In de I-advisering is de toetsing aan de principes een vast onderdeel en hiermee ook onderwerp van gesprek met de vak afdelingen. Bij aanvraag van nieuwe software/applicaties wordt getoetst of en hoe deze passen in de architectuur. Daarnaast wordt hierbij getoetst welke effecten deze ontwikkelingen hebben op het beheer van de ICT infrastructuur. Daar waar nodig wordt dit in besluitvorming meegenomen. Zo is in 2018 een pilot gestart met het verstrekken van laptops voor de kernteams van het Sociaal Domein waarbij ook rekening is gehouden met de stijgende beheerlast van I&A. Dit krijgt een vervolg in 2019. ICT-processen zoals incident-, wijzigings-, budget- en contractbeheer zijn essentieel voor de werkwijze van en de dienstverlening door I&A. In 2018 is in samenwerking met team HR “Identity and Access Management (IAM)” gerealiseerd en geïmplementeerd. Identity en Access Management is een overkoepelende term voor processen binnen een organisatie die zich richten op het administreren en beheren van gebruikers en resources in het netwerk inclusief de toegangscontrole van de gebruikers op applicaties en systemen. Ook is een start gemaakt met het aanpassen en verder ontwikkelen van andere processen.

9.2.2. Aansluiten op de landelijke Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)

Kwaliteit

Met het vaststellen van de Visie op Informatievoorziening is een stevige basis gelegd om nog beter aan te sluiten op de GDI. De GDI is de basis vanuit VNG-Realisatie voor de digitale transformatie van de Nederlandse overheid en bestaat uit diverse clusters (Identificatie & Authenticatie, Stelselvoorzieningen / Basisregistraties, Websites, Portals, Gestandaardiseerd berichtenverkeer en Interconnectiviteit). Bestaande voorzieningen binnen De Ronde Venen zijn doorontwikkeld, zo is een koppeling gelegd tussen de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT, die bij DUO+ wordt bijgehouden) en onze organisatie.

In 2018 heeft het college ingestemd met het aansluiten bij de landelijke aanbestedingstrajecten van VNG-realisatie. Het gaat hierbij om de GT-connect (telefonie) en de GGI-Veilig (Verhogen digitale weerbaarheid) aanbestedingen.

9.2.3 De gemeentelijke informatiesystemen voorzien in veilige digitale processen, veilige opslag van data en bescherming van de privacy van inwoners en bedrijven

Kwaliteit

De gemeentelijke informatiesystemen voorzien in veilige digitale processen, veilige opslag van data en bescherming van de privacy van inwoners en bedrijven. Informatiebeveiliging bestaat uit het toepassen van technische en organisatorische maatregelen. Het menselijk handelen is hierbij een cruciale en succesbepalende factor. In 2018 is daarom veel aan bewustwording gewerkt, zo zijn er steeds interne campagnes gevoerd, is er in alle teams aandacht besteed aan informatieveiligheid en is er de IBD crisisgame gespeeld. Daarnaast zijn er diverse resultaten opgeleverd waaronder;

- Een nieuw en door het college vastgesteld Informatiebeveiligingsbeleid;
- Een door de directie vastgesteld informatiebeveiligings-jaarplan 2018/2019;
- Het succesvol afronden van ENSIA 2017;
- Een aantal door de directie goedgekeurde voorstellen ter verbetering zoals het inrichten van 2-factor-authenticatie op de emailomgeving (implementatie in 2019), het vermelden van een klokkenluidersregeling op de website en de aanscherping van de firewall regels;
- De invoer van toegangspassen en afgesloten deuren op basis van het beleid "Fysieke toegangsbeveiliging".

9.2.4 Beter benutten van data

Kwaliteit

Na een inventariserende fase is een marktverkenning uitgevoerd, zijn interne workshops en een datalab in samenwerking met maatschappelijke partners georganiseerd. Tevens werden contacten gelegd met (buur)gemeenten en het CBS. Het project strategisch datagebruik loopt op schema.

9.3 Gevolg geven aan de vastgestelde aanpak van gemeentelijk vastgoed

Maatregelen

9.3.1 Het implementeren van de nota vastgoed en bijbehorend uitvoeringsplan

Kwaliteit

Er wordt uitvoering gegeven aan de vastgestelde nota vastgoed en het bijbehorende uitvoeringsplan.

Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Ven	Realisatie 2018 De Ronde Ven	Realisatie 2018 Nederland
1	Formatie per 1.000 inwoners	6,7	6,9	Niet van toepassing
2	Bezetting per 1.000 inwoners	5,8	5,8	Niet van toepassing

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017 De Ronde Venen	Realisatie 2018 De Ronde Venen	Realisatie 2018 Nederland
3	Apparaatskosten per inwoner	€ 568	€ 635	Niet van toepassing
4	Externe inhuurkosten als % van totale loonsom + totale kosten externe inhuur	30%	26%	Niet van toepassing
5	Overhead als % van totale lasten	13%	14%	Niet van toepassing

Toelichting op de indicatoren

1	Voor de berekening van de indicator "Formatie per 1.000 inwoners" is de toegestane formatie in fte voor begrotingsjaar 2018 op peildatum 1 januari 2018 genomen en 43.620 als het aantal inwoners per 1 januari 2018. De vastgestelde formatie op peildatum 1 januari 2018 was 300.
2	Voor de berekening van de indicator "Bezetting per 1.000 inwoners" is de gemiddelde bezetting over begrotingsjaar 2018 genomen en 43.620 als het aantal inwoners per 1 januari 2018 . De werkelijke gemiddelde bezetting voor begrotingsjaar 2018 bedraagt 254.
3	De totale apparaatskosten (organisatiekosten) in 2018 bedraagt € 27.687.000. De apparaatskosten per inwoner zijn met 12% gestegen ten opzichte van de apparaatskosten per inwoner in 2017.
4	De totale kosten externe inhuur bedraagt in 2018 € 6.155.000. De totale externe inhuurkosten uitgedrukt in een percentage van de totale kosten voor personele inzet in 2018 (€ 23.582.000) is afgerond 26%. In 2017 was dit percentage 30%. Dit betreft een vermindering van afgerond 4% ten opzichte van het voorgaande jaar.
5	Onder de overheadkosten vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De totale overheadkosten zijn € 12.322.000. Het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves) bedraagt € 90.992.000.

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen (RHC VV)	Gemeenschappelijke regeling	Het gezamenlijk uitvoeren van de Archiefwet 1995 en het adequaat aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijk archief. Het RHC is aangesloten bij de Open Overheid. In het kader van de digitale overheid richt het RHC zich ook op de digitalisering van de archieffunctie; een duurzame opslag en toegankelijkheid van het digitale archief.
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond & Kennemerland (RIJK)	Deelname aan stichting via samenwerkingsovereenkomst	Via samenwerking, waarbij ondersteuning is verkregen bij inkoop en aanbesteden, zijn kwalitatief en kwantitatief goede inkoopresultaten behaald.
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Stichting	Bij de samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) functioneert de VNG als een vraagbaak voor de gemeente en faciliteert met bijvoorbeeld modelverordeningen. Ook is zij gesprekspartner voor de Rijksoverheid op onderwerpen die alle gemeenten aangaan – vaak medebewindstaken.

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
AmstellandMeerlandenoverleg	Gemeenschappelijke regeling	Via deze netwerksamenwerking worden de relaties met de Noord-vleugel op onder andere de thema's sociaal domein, verkeer (incl. openbaar vervoer), ruimte, economie en recreatie versterkt.
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 9 Bestuur en ondersteuning

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	16.212	16.478	17.417	16.956	460
Baten	-3.501	-1.016	-1.738	-2.276	538
Resultaat	12.712	15.462	15.679	14.680	999

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	Voor het ondersteunen van primaire processen zijn aanpassingen gedaan in de ICT. De werkzaamheden vanuit 2018 lopen door naar 2019. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	268	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
2	Verkoop van de percelen Raadshuislaan 27- 45 levert een extra opbrengst op van € 206.000. Hier bovenop komt de verkoopopbrengst van € 45.000 van het perceel Anselmusstraat 40 in Mijdrecht.	251	V
3	Binnen dit programma is een voordeel ontstaan van € 150.000 op de begrote personele capaciteitskosten van € 9 miljoen op dit programma. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht en toelichting opgenomen van de personele capaciteitskosten. Hiervan heeft € 162.000 betrekking op incidentele capaciteitskosten vanuit de uitvoering visie op dienstverlening. Deze uitvoering loopt door naar 2019 en 2020. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019. Het nadeel van € 12.000 heeft betrekking op verschillende kosten.	150	V
4	Diverse voordelen zijn ontstaan op bijvoorbeeld ICT, huisvesting, juridische advisering e.d. Het gaat om € 122.000 waarvan € 19.000 betrekking heeft op incidentele projecten. De voortgang van de incidentele projecten is toegelicht in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	122	V
5	Voor de uitvoeringsagenda Dienstverlening is een eenmalig (incidenteel) budget beschikbaar gesteld van € 180.000. Eind 2018 is gestart met de implementatie van iBurgerzaken en het werken op afspraak. De werkzaamheden vanuit 2018 lopen door naar 2019 en 2020. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.	119	V
6	Doordat voormalig wethouders ander werk hebben gevonden zijn de kosten hiervoor met € 57.000 afgenomen.	57	V
7	Door vooral het verstrekken van meer reisdocumenten en een toename van naturalisaties zijn de opbrengsten met € 62.000 toegenomen. Hiervan heeft € 30.000 betrekking op leges die de gemeente afdraagt aan het Rijk. Na vermindering van de rijksleges ontstaat een voordeel van € 32.000.	32	V
Totaal		999	V

Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Wat was ons doel voor 2018?

Wij bouwen in 2018 verder aan het solide maken van onze financiële positie. Wij ramen onze inkomsten en uitgaven realistisch en hanteren als harde norm om structurele uitgaven te betalen uit structurele middelen. De ontwikkelingen op het gebied van de overheidsfinanciën worden nauwlettend gevolgd.

In dit programma zijn de volgende onderwerpen uit de Kadernota 2018 opgenomen: bouwen aan het toekomstbestendig maken en houden van onze financiële positie, het opstellen/ actualiseren van diverse financiële nota's, verrekening van de opgelegde precario en afbouw van de taakstelling takendiscussie.

Wat hebben we bereikt in 2018?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 december 2018
10.1	Borgen controlfunctie en zorgen voor een stabiel financieel beleid	10.1.1 Optimaliseren financiële processen	Op koers
		10.1.2 Drie aparte financiële nota's aanbieden aan de raad	Op koers
		10.1.3 Lastenverzwaring door opgelegde precario van nutsbedrijven compenseren	Op koers
		10.1.4 Het optimaliseren van de belastingsamenwerking Amstelland	Op koers
		10.1.5 Het verder digitaliseren van de P&C-cyclus	Afgerond
		10.1.6 Convenant over Horizontaal Toezicht afsluiten met de belastingdienst	Afgerond

Doelstellingen

10.1 Borgen controlfunctie en zorgen voor een stabiel financieel beleid

Maatregelen

10.1.1 Optimaliseren financiële processen

Kwaliteit

In 2018 is een nieuwe financiële administratie ingericht en daarbij zijn verschillende processen beschreven, vereenvoudigd en ingericht. Eén van de aanpassingen zorgt ervoor dat inkoopfacturen sneller en eenvoudiger worden afgehandeld. Vanaf 1 januari 2019 werken we met de nieuwe financiële administratie.

10.1.2 Drie aparte financiële nota's aanbieden aan de raad

Kwaliteit

Eind 2016 heeft de raad een financiële verordening vastgesteld. Daarin zijn de uitgangspunten opgenomen voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Afgesproken is met de raad om diverse onderwerpen nader uit te werken in aparte nota's. De aparte nota's geven inzicht - zowel voor raadsleden als voor inwoners - in het financiële beleid van de gemeente op deelonderwerpen.

De conceptnota verbonden partijen is in juli 2018 afgestemd in de auditcommissie. Deze nota samen met de eindrapportage van de werkgroep GRIP zijn vastgesteld in de raadsvergadering van december 2018.

Naast een nota over verbonden partijen stond voor 2018 ook gepland een nota over borg- en garantstellingen en een nota over prijzen voor de levering van gemeentelijke goederen en diensten. De laatste twee nota's zijn voorbereid in 2018 en begin 2019 besproken in de auditcommissie. De besluitvorming over deze twee nota's heeft plaatsgevonden in 2019.

10.1.3 Lastenverzwaring door opgelegde precario van nutsbedrijven compenseren

Kwaliteit

In 2018 heeft compensatie van de aan inwoners doorbelaste precariobelasting grotendeels plaatsgevonden. Over de jaren 2016 en 2017 is de compensatie voor de opgelegde precariobelasting over het gas- en elektriciteitsnetwerk uitgevoerd door Gemeentebelastingen Amstelland (GBA). In 2019 vindt compensatie over 2018 en 2019 plaats. Tegelijkertijd vindt compensatie van precariobelasting over het waterleidingnetwerk plaats over de jaren 2016 t/m/ 2019. Eind 2018 zijn daarover met GBA en het waterleidingbedrijf de nodige afspraken gemaakt. Een en ander is vastgelegd in een door ons vastgestelde Uitvoeringsregeling compensatie precariobelasting 2016-2021.

10.1.4 Het optimaliseren van de belastingsamenwerking Amstelland

Kwaliteit

In 2018 is verder vormgegeven aan de samenwerking met Gemeentebelastingen Amstelland (GBA). De kwaliteit van de gegevens en processen is verbeterd. Daarnaast vindt er op reguliere basis regionaal regie-overleg plaats en vindt elk kwartaal een bilateraal overleg plaats tussen GBA en De Ronde Venen. Ook rapporteert GBA elk kwartaal in de vorm van een uitgebreide managementrapportage.

10.1.5 Het verder digitaliseren van de P&C-cyclus

Kwaliteit

In 2018 lag de focus op het online presenteren van de begroting 2019 - 2022. In november 2018 is met succes de "Begrotingsapp" gelanceerd (www.de-ronde-venen.begrotingsapp.nl) waarmee gemakkelijk online door de begroting kan worden genavigeerd.

10.1.6 Convenant over Horizontaal Toezicht afsluiten met de belastingdienst

Kwaliteit

Op 14 maart 2018 is het convenant Horizontaal Toezicht ondertekend door de belastingdienst en de gemeente DRV. In de loop van 2018 hebben besprekingen plaatsgevonden waarbij de automatiseringsomgeving, de administratieve organisatie en interne beheersing ter zake van de loonheffing zijn besproken.

10.1.7 Amendement verlaging ozb met 3% incidenteel en 3% structureel

Kwaliteit

Het amendement is uitgevoerd.

Indicatoren BBV

Het programma Financiering en algemene dekkingsmiddelen bevat geen indicatoren.

Wat was de bijdrage van de verbonden partijen?

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
Belastingssamenwerking Amstelland	Gemeenschappelijk regeling	Het ambtelijk en bestuurlijk borgen van de samenwerking conform een dienstverleningsovereenkomst zorgt ervoor dat de belastingen rechtmatig en tijdig worden geëind. Daarnaast is de bestuurlijke informatievoorziening verbeterd.

Partij	Samenwerkingsvorm	Wat was de bijdrage van deze verbonden partij aan de doelstelling van dit programma?
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Deelneming	De BNG is de huisbankier van de gemeente.
N.V. Vitens	Deelneming	Deze partij draagt bij aan de drinkwatervoorziening en –kwaliteit.
Een totaaloverzicht van alle verbonden partijen van alle programma's is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.		

Wat heeft het gekost?

Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	975	3.206	4.435	2.520	1.915
Baten	-54.281	-56.199	-56.912	-57.092	180
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-53.306	-52.993	-52.477	-54.572	2.095
Onttrekkingen	3.048	6.163	12.210	8.233	3.977
Stortingen	9.363	6.520	5.875	8.158	-2.283
Mutaties reserves	6.315	357	-6.335	-74	-6.261
Gerealiseerd resultaat	-46.991	-52.636	-58.812	-54.646	-4.166

Financiële analyse

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
-----	-------------	--------	--------------------------------------

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
1	In januari 2018 hebben wij de gemeenteraad op de hoogte gebracht dat de compensatie voor de precario over het waterleidingnetwerk niet realiseerbaar was in 2018. Hierdoor schuift de terugbetaling door naar 2019. Dit staat eveneens vermeld in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	1.183	V
2	In 2018 heeft ieder huishouden een korting gekregen van € 80 op de gemeentelijke belastingen. De kosten hiervan zijn lager dan geschat. Dit staat op dezelfde wijze vermeld in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	595	V
3	Doordat de woz-waarden 2018 (peildatum 1 januari 2017) van woningen en niet-woningen hoger zijn uitgevallen dan de prognoses zijn de opbrengsten hiervoor € 55.000 respectievelijk € 165.000 hoger. In de paragraaf lokale heffingen zijn de opbrengsten van alle heffingen zichtbaar.	220	V
4	Door vooral minder financiële verplichtingen voor voormalig personeel ontstaat een voordeel van € 169.000 op de personele capaciteitskosten.	169	V
5	De kosten voor de af te dragen vennootschapsbelasting over vooral de winsten op de grondexploitaties is € 27.000 lager uitgevallen. Dit is ook vermeld in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	27	V
6	Op het onderdeel financiering is € 9.000 aan voordeel ontstaan op rentekosten en -opbrengsten. In de paragraaf financiering is het renteresultaat toegelicht.	9	V
7	Diversen verschillen zorgen voor een nadeel van € 38.000.	-38	N
8	Diversen maatstaven van de algemene uitkering en afrekeningen over voorgaande jaren zorgen voor 0,15% verschil ofwel € 70.000.	-70	N

Nr.	Toelichting	Bedrag	+ en V = voordeel - en N = nadeel
	Mutaties reserves:		
9	Uit het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves' blijkt dat diverse budgetten niet volledig zijn besteed. Dit blijkt ook uit de analyses van de andere programma's. Tegenover de voordelen op de programma's is in dit programma een nadeel opgenomen van € 3.648.000 door per saldo lagere onttrekkingen aan de reserves.	-3.648	N
10	Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage 2018 is het rekeningresultaat toegenomen met € 2.613.000. Deze toename is op hoofdlijnen toegelicht in het onderdeel 'Uiteenzetting financiële positie' in het begin van de verantwoording over 2018.	-2.613	V
Totaal		-4.166	

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Samenvatting

De opbrengsten van de lokale heffingen zijn in lijn met de ramingen. In 2018 is verder gewerkt aan het versterken van de samenwerking met Gemeentebelastingen Amstelland. De bestuurlijke informatievoorziening over de uitvoering van de diverse belastingen is verbeterd.

In 2018 heeft (gedeeltelijke) compensatie plaatsgevonden aan inwoners en bedrijven van de in rekening gebrachte precariobelastingen via de aanslag gecombineerde gemeentelijke belastingen.

Toelichting op de lokale heffingen

Het heffen van lokale heffingen stelt de gemeente in staat om maatschappelijke voorzieningen op een evenwichtige wijze in stand te houden. Ook stellen heffingen de gemeente in staat maatschappelijke kosten door te belasten aan specifieke veroorzakers, zoals bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In het verlengde hiervan stelt het heffen van lokale heffingen de gemeente in staat een sluitend meerjarenperspectief te bereiken.

Beleid voor lokale heffingen

Voor 2018 is een prijsontwikkeling voor de belastingen en tarieven gehanteerd van 1,4% conform het Bruto Binnenlands Product (BBP) uit de meicirculaire 2017. Het tarief voor de OZB is gecorrigeerd voor prijs- en waardeontwikkeling.

Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing geldt als uitgangspunt 100% kostendekking.

De belastingtaken zijn uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland. Het gaat om taken op het gebied van uitvoering van de Wet WOZ, de heffing en invordering van de onroerende zaakbelastingen, belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, forensenbelasting, toeristenbelasting, watertoeristenbelasting en de Bedrijveninvesteringszones (BIZ).

Totaaloverzicht van de lokale heffingen

In de onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de lokale heffingen.

Nr.	Naam van de heffing	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)

Nr.	Naam van de heffing	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
1	Onroerende zaakbelasting voor woningen	-5.517.000	-5.524.000	-5.579.000	55.000
2	Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen	-2.052.000	-1.898.000	-2.064.000	165.000
3	Rioolheffing	-4.428.000	-4.630.000	-4.590.000	-40.000
4	Afvalstoffenheffing	-3.557.000	-3.630.000	-3.702.000	72.000
5	Precariobelasting	-2.261.000	-2.253.000	-2.262.000	9.000
6	Leges wonen en bouwen	-2.032.000	-2.145.000	-1.741.000	-404.000
7	Leges burgerzaken	-922.000	-787.000	-849.000	62.000
8	Begraafplaatsrechten	-291.000	-259.000	-327.000	69.000
9	Forensenbelasting	-212.000	-201.000	-245.000	44.000
10	Toeristenbelasting	-204.000	-197.000	-217.000	20.000
11	Hondenbelasting	-162.000	-174.000	-167.000	-7.000
12	Overige leges	-123.000	-112.000	-144.000	33.000
13	Roerende zaakbelasting	-80.000	-71.000	-80.000	9.000
14	Bedrijveninvesteringszones	-74.000	-70.000	-55.000	-15.000
15	Marktgelden	-48.000	-52.000	-49.000	-2.000
16	Parkeerheffingen	-6.000	-6.000	-8.000	2.000

Nr.	Naam van de heffing	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
17	Baatbelasting	254.000	0	0	0

Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelastingen (OZB) is een algemene heffing. De opbrengst komt ten goede aan de algemene middelen. De opbrengst wordt bepaald bij de vaststelling van de begroting en berekend op basis van de totale WOZ-waarden van de objecten in de gemeente. De opbrengst van 2017 wordt aangepast aan de inflatie. Er vindt vervolgens een correctie plaats naar aanleiding van de waardeontwikkeling van de objecten in de gemeente per peildatum 1 januari 2017. De peildatum 1 januari 2017 geldt voor het belastingjaar 2018. Het tarief wordt bepaald door de gewenste opbrengst te delen door de totale WOZ-waarde.

Rioolheffing - algemeen

De rioolheffing wordt geheven van eigenaren van woningen en niet-woningen. Bij een waterverbruik boven de 300 m³ ontvangt de gebruiker een aanslag voor het meerverbruik. Het tarief voor 2018 is € 205,20 (2017: € 202,80) en voor het meerverbruik boven de 300 m³ € 0,80 per m³ (2017: € 0,80). Het uitgangspunt voor de heffing is 100% kostendeekkende tarieven.

Rioolheffing - specificatie kostendeekkendheid

Onderbouwing kostendeekkendheid rioolheffing			
	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
Opbrengsten:			
• Rioolheffing	-4.630.000	-4.590.000	-40.000

Onderbouwing kostendekkendheid rioolheffing			
	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
• Overige opbrengsten	0	-1.000	1.000
Totaal opbrengsten	-4.630.000	-4.591.000	-39.000
Kosten:			
• Directe kosten	1.022.000	1.002.000	20.000
• Afschrijvingen	1.245.000	1.245.000	0
• Toegerekende rente	414.000	414.000	0
• Capaciteitskosten	524.000	518.000	6.000
• Toegerekende kosten overhead e.d.	1.042.000	1.042.000	0
• Toegerekende BTW	414.000	414.000	0
• Verrekening met voorziening rioolheffing	-31.000	-44.000	13.000
Totaal kosten	4.630.000	4.591.000	39.000
Dekkingspercentage	100%	100%	

Toelichting:

De dekkingsgraad voor de rioolheffing is 99% zonder de inzet van de voorziening rioolheffing. Na inzet van deze voorziening is de dekkingsgraad 100%.

Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018 - 2022 is de basis voor de uitvoering. Voor meer informatie over riolering verwijzen we u naar de paragraaf kapitaalgoederen en de investeringsrapportage waarin de rioolinvesteringen staan vermeld.

Afvalstoffenheffing - algemeen

De afvalstoffenheffing wordt geheven van gebruikers van eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens en recreanten.

	Tarief 2017	Tarief 2018
Eenpersoonshuishouden	€ 166,20	€ 168,00
Meerpersoonshuishouden	€ 215,40	€ 218,40
Recreatiewoning	€ 166,20	€ 168,00
Extra container 140 liter (grijs)	€ 116,40	€ 117,60
Extra container 240 liter (grijs)	€ 151,20	€ 152,40

Afvalstoffenheffing - specificatie kostendekkendheid

Onderbouwing kostendekkendheid afvalstoffenheffing			
	Begroting 2018	Realisatie 2018	Verschil (+ = voordeel en - = nadeel)
Opbrengsten:			
• Afvalstoffenheffing	-3.641.000	-3.702.000	61.000
• Overige opbrengsten	-714.000	-822.000	108.000

Onderbouwing kostendeckendheid afvalstoffenheffing			
	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
Totaal opbrengsten	-4.355.000	-4.524.000	169.000
Kosten:			
• Directe kosten	2.367.000	2.649.000	-282.000
• Afschrijvingen	95.000	95.000	0
• Toegerekende rente	20.000	20.000	0
• Capaciteitskosten	530.000	492.000	38.000
• Toegerekende kosten overhead e.d.	782.000	782.000	0
• Toegerekende BTW	678.000	678.000	0
• Verrekening met voorziening afvalstoffenheffing	-117.000	-192.000	75.000
Totaal kosten	4.355.000	4.524.000	-169.000
Dekkingspercentage	100%	100%	

Toelichting:

De dekkingsgraad voor de afvalstoffenheffing is 96% zonder de inzet van de voorziening afvalstoffenheffing. Na inzet van deze voorziening is de dekkingsgraad 100%.

In 2018 is de inzameling en het transport van GFT-, rest- en PMD-afval opnieuw aanbesteed. Deze Europese aanbesteding (met 10 andere Utrechtse gemeenten) heeft geleid tot een contract met een nieuwe inzamelaar met ingang van 1 januari 2019 voor een periode van 4 jaar.

Precariobelasting

De gemeente heft Precariobelasting op nutsnetwerken (ondergrondse kabels en leidingen) op basis van de geldende overgangsregeling. Die houdt in dat nog tot 1 januari 2022 precariobelasting mag worden geheven. Het tarief mag maximaal het tarief zijn dat op 10 februari 2016 gold.

Begin 2018 is op basis van een initiatiefvoorstel door 3 raadsfracties door de gemeenteraad besloten om de inwoners (via een bestemmingsreserve precario) te compenseren voor de door Vitens 1 op 1 aan haar klanten doorberekende precariobelasting, verhoogd met bijkomende kosten, op het waterleidingnetwerk. Het initiatiefvoorstel beoogt teruggave van € 553.000 (+ bijkomende kosten) per jaar aan inwoners in onze gemeente als compensatie voor de heffing van het waterleidingnetwerk in tot en met 2021. Daarnaast is al eerder, bij de bestuurlijke behandeling van de Kadernota 2018, een amendement aangenomen om de komende jaren € 1 mln. terug te geven aan inwoners en bedrijven als compensatie voor de doorbelaste precariobelasting op gas- en electriciteitsnetwerken.

In 2018 is aan inwoners, bij de aanslag gecombineerde gemeentelijke belastingen, een compensatie verstrekt van € 80,00. Dit betrof de compensatie van de precariobelasting op gas- en electriciteitsbedrijven. In de loop van 2018 heeft verdere uitwerking plaatsgevonden van de gehele compensatieregeling, die in de uitvoering uiteindelijk zijn beslag heeft gekregen in 2019.

Ontwikkeling woonlasten

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit van Groningen vergelijkt periodiek onder andere de diverse lokale lasten met elkaar. Het COELO brengt hierover jaarlijks de 'Atlas van lokale lasten' uit, met daarin informatie over alle gemeenten in Nederland.

In de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een eigen woning is begrepen de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In onderstaande tabel is vermeld de woonlasten van de laagste, de hoogste, de gemiddelde gemeente en die van de gemeente De Ronde Venen. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat in 2018 € 80 compensatie is verstrekt als teruggave precariobelasting. Rekening houdend met deze teruggave bedraagt de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in 2018 € 652 in plaats van € 732. Met deze teruggave is in de landelijke vergelijking geen rekening gehouden.

Woonlasten meerpersoonshuishouden met eigen woning voor de jaren 2016 tot en met 2018						
Omschrijving	2016		2017		2018	
	Rangorde	Bedrag	Rangorde	Bedrag	Rangorde	Bedrag

Woonlasten meerpersoonshuishouden met eigen woning voor de jaren 2016 tot en met 2018

Omschrijving	2016		2017		2018	
	Rangorde	Bedrag	Rangorde	Bedrag	Rangorde	Bedrag
Gemeente met de laagste woonlasten	1	€ 539	1	€ 487	1	€ 505
Gemiddelde woonlasten van alle gemeenten		€ 723		€ 723		€ 721
Gemeenten met de hoogste woonlasten	396	€ 1.215	398	€ 1.211	387	€ 1.234
Gemeente De Ronde Venen	121	€ 703	147	€ 721	170	€ 732

Kwijtscheldingsbeleid

Niet iedere inwoner van De Ronde Venen is in staat om de gemeentelijke belastingen en rechten te betalen. Onder bepaalde voorwaarden kan kwijtschelding worden verleend voor onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting.

Voor kwijtschelding van lokale heffingen is € 103.000 besteed in 2018. Dit was in 2017 € 105.000. De kosten van kwijtschelding zijn opgenomen bij programma 6 Sociaal domein, onderdeel gemeentelijk armoedebeleid.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicoheersing

Samenvatting

De financiële positie van de gemeente De Ronde Venen is gezond. Dit blijkt onder meer uit de relatie tussen de risico's en de mogelijkheden om deze op te vangen, de structurele exploitatieruimte en de afname van de boekwaarden van grondexploitaties.

Beleidskader voor weerstandsvermogen en risicobeheersing

We willen bereiken dat er sprake is van een gezonde financiële positie om voldoende slagkracht te hebben voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Dat vergt niet alleen een structureel sluitende begroting, maar ook voldoende weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. Informatie over de financiële positie, het weerstandsvermogen en de risico's zijn beschreven in deze paragraaf.

Financiële kengetallen

Landelijk is bepaald dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vijf kengetallen worden opgenomen. De kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de jaarrekening of de balans en helpen bij het beoordelen van de financiële positie. Deze kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument, maar zijn juist bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten.

Om meerjarig inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de financiële kengetallen zijn naast de cijfers van 2018 ook die van de jaren 2015 tot en met 2017 opgenomen.

		Rekening 2015	Rekening 2016	Rekening 2017	Rekening 2018
1a	Netto schuldquote	84%	65%	57%	63%
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke leningen	82%	63%	55%	61%
2	Solvabiliteitsratio	23%	25%	32%	32%
3	Structurele exploitatieruimte	3,2%	4,4%	0,6%	1,3%
4	Grondexploitatie	34%	22%	14%	12%
5	Belastingcapaciteit	95%	97%	100%	89%

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De schuldpositie neemt af van 84% in 2015 naar 63% in 2017. Deze daling is vooral te danken aan de verkoopopbrengsten van de bouwgronden in exploitatie. Hierdoor zijn er geen nieuwe leningen aangegaan in 2016, 2017 en 2018 en zijn de geplande aflossingen gedaan. Ten opzichte van 2017 is er sprake van een stijging met 6% van 57% naar 63%. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de baten ten opzichte van 2017 zijn afgenomen met € 6,3 mln.

Ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, zoals Het startersfonds SVn, vertoont hetzelfde beeld.

2. Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit kengetal vertoont een gunstig beeld.

3. Structurele exploitatieruimte

Ook voor deze indicator geldt: hoe hoger het percentage, hoe beter. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten geeft meer slagkracht om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld salarissen, afschrijvingen, rente en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

4. Grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitatie is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. In de periode 2015 - 2018 is dankzij verkopen de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie fors gedaald. De verwachting is dat deze daling zich voortzet naar de jaren 2019 - 2022.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit geeft weer hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde van alle gemeenten. Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten exact het landelijk gemiddelde zijn. Een lager percentage dan 100% betekent dat de woonlasten per huishouden lager zijn dan het landelijk gemiddelde en dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Door een teruggave van € 80 per huishouden in 2018 daalt het percentage ten opzichte van 2017.

Ontwikkeling plafond voor investeringen met een maatschappelijk nut

Bij het behandelen van de Kadernota 2018 is een amendement aangenomen om te komen tot een investeringsplafond voor investeringen met een maatschappelijk nut. Door aanpassing van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zorgen deze investeringen namelijk voor nieuwe kosten van afschrijvingen en rente in het meerjarenperspectief.

Door onszelf een norm op te leggen die gebaseerd is op het investeringsvolume in relatie tot de onbenutte belastingcapaciteit ontstaat automatisch een waarschuwingsmechanisme. Dit mechanisme houdt in dat naarmate er minder onbenutte belastingcapaciteit is – en dus minder mogelijkheden om meer inkomsten te genereren – er minder risico's genomen kan worden op het gebied van investeringen. Als maatstaf voor het investeringsvolume werkt daarbij het beste om uit te gaan van de totale boekwaarde van investeringen met een maatschappelijk nut. Immers, de boekwaarde en daarmee het risico voor de gemeente loopt ieder jaar per investering af. Zo ontstaat er bij een continu onderhoudscyclus steeds ruimte voor vervangingsinvesteringen.

Aangezien we vanaf 2017 begonnen zijn met het activeren van investeringen met een maatschappelijk nut is er nog geen sprake van een continu niveau. Het is niet aannemelijk dat de raad besluit om in enig jaar de volledige onbenutte belastingcapaciteit in te zetten. Daarom is deze belastingcapaciteit op 50% gesteld maal de factor 7.

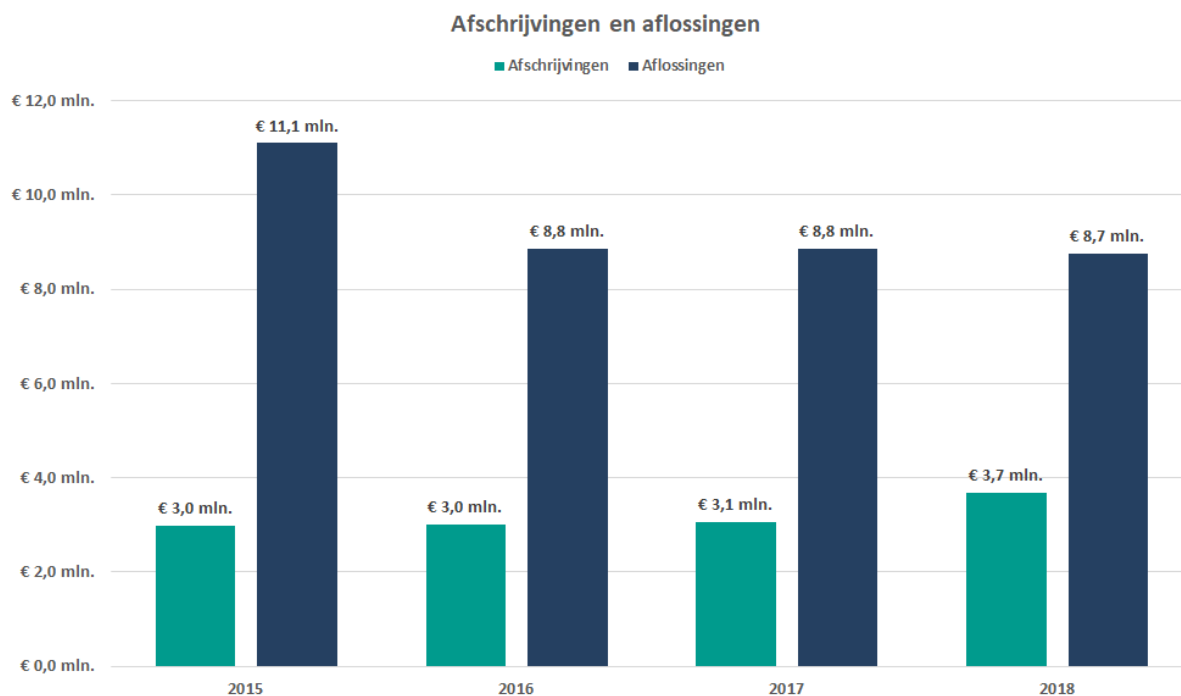
We zijn de eerste gemeente die een investeringsplafond koppelen aan de onbenutte belastingcapaciteit. Om ervaring op te doen zal in 2021 het investeringsplafond worden herijkt.

	2017	2018
Investeringsplafond: 50% van de onbenutte belastingcapaciteit maal de factor 7	€ 21,3 mln.	€ 24,2 mln.
Boekwaarde investeringen met een maatschappelijk nut	€ 2,7 mln.	€ 4,8 mln.
Vershil	€ 18,6 mln.	€ 19,4 mln.

De komende jaren staan diverse investeringen met een maatschappelijk nut gepland waardoor het verschil tussen investeringsplafond en de boekwaarde van deze investeringen naar elkaar groeit. Deze ontwikkeling zal meer zichtbaar zijn in de begroting 2019 - 2022.

Relatie tussen de omvang van afschrijvingen en die van aflossingen

In december 2017 heeft de raad het Treasurystatuut 2018 - 2021 vastgesteld. Hierin is opgenomen dat in zowel de verantwoording als in de begroting inzicht wordt verstrekt tussen de relatie tussen de omvang van afschrijvingen en die van aflossingen.

Vanuit financieel oogpunt is het verstandig dat de kosten van afschrijvingen ongeveer gelijk zijn aan die aflossingen. Echter uit de grafiek blijkt dat in de jaren 2015 tot en met 2018 de afschrijvingen lager zijn dan die aflossingen. Dit heeft vooral te maken met de 'voorfinanciering' van bouwgronden in exploitatie. Vanaf 2022 eindigen de bouwgronden in exploitatie en dan ontstaat een zuiver verband tussen de afschrijvingen en de aflossingen. Door het inzetten van een plafond voor investeringen met een maatschappelijk nut en het aantrekken van leningen met een lange looptijd ontstaat vanaf 2033 een positieve geldstroom doordat de afschrijvingen hoger zijn dan de aflossingen.

Beschikbare weerstandscapaciteit, risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel van middelen en mogelijkheden om niet begrote, onvoorziene en (mogelijk) materiële kosten te dekken. De weerstandscapaciteit kan structureel en incidenteel van aard zijn. Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit het vermogen van de gemeente om eenmalige risico's te dekken, zonder dat dit invloed heeft op het bestaande beleid. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent kunnen worden ingezet om risico's af te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het beleid.

Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting van enig jaar. Dit gevolg kan zowel een kans (positief) als een bedreiging (negatief) vormen. Beleidswensen worden niet als risico benoemd.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die een materieel effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente. We hebben de laatste jaren een verbeteringslag doorgevoerd met betrekking tot deze paragraaf. Bij verschillende P&C-documenten worden de risico's geactualiseerd en het effect op het weerstandsvermogen bepaald.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De middelen waarover de gemeente De Ronde Venen kan beschikken per 31 december 2018 om niet begrote kosten te dekken zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Berekening beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2018 (bedragen x € 1.000)	Structureel	Incidenteel
1. Begrotingsresultaat (conform de 2e bestuursrapportage 2018)		50.000
2. Algemene reserve		23.600.000
3. Onbenutte belastingcapaciteit	6.900.000	
4. Stille reserves		3.900.000
5. Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	6.900.000	27.550.000

1. Begrotingsresultaat 2018

Na het verwerken van de raadsbesluiten tot en met december 2018 is rekening gehouden met een positief begrotingsresultaat van afgerond € 50.000. Dit saldo sluit aan met de 2e bestuursrapportage 2018.

2. Algemene reserve

De algemene reserve is het niet-bestemde deel van het eigen vermogen van de gemeente. Dat betekent niet dat dit vermogen geen functie heeft. De algemene reserve speelt een belangrijke rol in de weerstandscapaciteit van de gemeente. Voor het gebruik van deze reserve is – net zoals voor andere reserves – een specifiek raadsbesluit vereist. Op 31 december 2018 heeft de algemene reserve een omvang van afgerond € 23,6 mln.

3. Onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente kan structureel (extra) middelen genereren door belastingen te verhogen en heffingen meer kostendekkend te maken (voor zover daar nog mogelijkheden voor bestaan). Het structureel genereren van extra middelen kan worden ingezet om de weerstandscapaciteit te versterken. De belastingruimte is hoofdzakelijk te vinden bij de onroerende zaakbelasting, omdat kostendekkende tarieven het uitgangspunt is bij de rioolheffing en afvalstoffenheffing.

De onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid uit de norm die het Ministerie van Binnenlandse Zaken hanteert voor het aanvragen van financiële steun ex artikel 12. Voor 2018 is deze capaciteit € 6,9 mln.

4. Stille reserves

De stille reserves worden gevormd door de eigendommen die niet voor de publieke taak zijn waarvan

de taxatiewaarde hoger ligt dan de boekwaarde. De omvang van de stille reserves is afgerond € 3.900.000 per 31 december 2018. Zie hiervoor ook de paragraaf Grondbeleid. De gemeente bezit ook aandelen van de BNG en Vitens. Deze kunnen op termijn verkocht worden. Doordat de aandelen van deze partijen in het bezit zijn van het Rijk, provincies en gemeenten is hiervoor geen 'markt'. Hierdoor wordt volstaan met een melding in deze paragraaf.

5. *Totaal beschikbare weerstandscapaciteit*

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 34.450.000 voor het jaar 2018. Hiervan heeft € 6.900.000 een structureel karakter en € 27.550.000 een incidenteel karakter.

Top tien van de risico's (bedragen x € 1.000)

In het onderstaande overzicht is de top tien van de totale risico inventarisatie opgenomen.

Nr.	Onderwerp	Gemiddeld effect op weerstands vermogen	Beheersmaatregelen
1.	Algemene uitkering	1.520	Ontwikkelingen vanuit het Rijk worden nauwlettend gevolgd.
2.	Algemene verordening gegevensbescherming (wet AVG)	1.200	Privacybeleid en procedurebeschrijvingen.
3.	Openeinderegelingen sociaal domein	500	Monitoren van inkomsten & uitgaven, ontwikkelingen volgen vanuit het Rijk.
4.	Borg- en garantstellingen	500	• Er is begin 2019 een beleidsnota borg- en garantstellingen vastgesteld met daarin uitgangspunten en werkwijze voor nieuwe borg- en garantstellingen . • Toetsen van jaarrekeningen van de betrokken instellingen. • Vastleggen van onderzoek- en informatieplicht van deelnemende partijen • Bij nieuwe borg- en

Nr.	Onderwerp	Gemiddeld effect op weerstands vermogen	Beheersmaatregelen
			garantstellingen deelnemen in het stakeholdersoverleg.
5.	Integriteit (ambtenaren/ bestuurders)	175	Sturen op integer handelen: regels en instructies vaststellen, afleggen van ambtseed en het opvragen van een verklaring omtrent gedrag.
6.	Financiering	175	Spreiding van leningen portefeuille. Overleg met de bank om geldleningen met een lagere rente af te sluiten.
7.	Kwetsbaarheid personeel (door ziekte/kennis)	175	Focus op voorkomen van ziekteverzuim; indien verzuim optreedt vroegtijdig aandacht om zieke werknemer aan werk te houden/ te krijgen.
8.	Cybercrime	175	Voorzien van veilige verbindingen en toegang. Vergroten risicobewustzijn bij medewerkers. Aansluiten bij informatiebeveiligingsdienst van de VNG.
9.	Achterstallig onderhoud kapitaalgoederen (wegen)	175	Vastgesteld beheerplan in 2017. Jaarlijkse actualisatie van de wegenprojecten. Overige wegen onderhouden ter borging van de veiligheid en functionaliteit.
10.	Gemeentelijk armoedebeleid	175	Sturing op preventie. Monitoren van inkomsten & uitgaven.
Totaal		4.770	

Ten opzichte van de begroting 2019 zijn er nieuwe risico's toegevoegd aan de inventarisatie. Dit betreft onder andere de toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Stichtse Groenlanden en diverse juridische dossiers. De totale risico inventarisatie wordt vertrouwelijk beschikbaar gesteld. In de programmabegroting 2020 vindt een volgende actualisatie van de risico's plaats.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die een materieel effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente.

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit/ risico's = € 34.450.000 / € 4.770.000
= 7,2. Dit ratio wordt landelijk gezien als "uitstekend" beoordeeld.

Paragraaf kapitaalgoederen

Samenvatting

De gemeentelijke kapitaalgoederen, zoals wegen, de openbare verlichting, de riolering en het water, het openbaar groen en onze gemeentelijke gebouwen zijn van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente, onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, verkeer, vervoer en recreatie. Onderhoud en beheer is bovendien noodzakelijk om kapitaalvernietiging te voorkomen.

In 2018 zijn op basis van het wegenbeheerplan en het gemeentelijk rioleringsplan diverse investeringen aan de wegen en riolering uitgevoerd en heeft voor het areaal geleid tot een kwaliteitsimpuls.

Doelstelling van deze paragraaf is u inzicht te geven in de beleidskaders, ontwikkelingen, in 2018 uitgevoerde werken en de daarmee samenhangende investerings- en exploitatiekosten van onze kapitaalgoederen.

Wegen - beleid

In de raad van 21 december 2017 is het wegenbeheerplan 2018 - 2022 vastgesteld. Dit wegenbeheerplan is opgesteld op basis van assetmanagement en is de leidraad voor het wegenbeheer in de periode 2018-2022. Jaarlijks wordt er een risicoanalyse opgesteld om de (nieuwe) prioritering voor het wegenonderhoud op te stellen. Onder het onderdeel wegen vallen ook de civieltechnische kunstwerken. In 2018 is gestart met het opstellen van een beheerplan civieltechnische kunstwerken, waarin wordt ingegaan op het beheer en onderhoud van bruggen. Aandachtspunt bij dit plan is in ieder geval de ARBO-veiligheid van de beweegbare kunstwerken.

Wegen - uitvoering

In 2018 hebben er werkzaamheden plaatsgevonden aan de volgende wegen:

- Achter de Kerken Abcoude;
- Herenweg Wilnis;
- Heulweg Vinkeveen;
- Reigerstraat Vinkeveen;
- Hoofdweg Waverveen (1e deel rijbaan tussen N201 en Cliffordweg) is voorbereid en gaat in 2019 van start;
- Pastoor Kannelaan Wilnis is voorbereid. De werkzaamheden gaan in 2019 van start.

Daarnaast is het dagelijks klein onderhoud aan wegen uitgevoerd.

Voor de kunstwerken speelde er in 2018 het volgende:

- Dorpsbrug Baambrugge is vertraagd. De verbreding van de Dorpsbrug Baambrugge zal in 2019 worden uitgevoerd;
- Dorpsbrug Abcoude wordt als gevolg van de vertraging van de Dorpsbrug Baambrugge uitgevoerd in 2019.

Wegen -financiën

De exploitatiekosten van wegen, bruggen en openbare verlichting 2018 bedragen € 6,0 miljoen en staan verantwoord in programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat. De kosten van de uitgevoerde investeringen 2018 voor wegen en openbare verlichting bedragen € 4,6 miljoen. Verwezen wordt naar de investeringsrapportage en de toelichting op de balans.

Riolering - beleid

Een goede riolering draagt bij aan de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Met het gemeentelijk rioleringsplan van 30 november 2017 geeft de gemeente aan hoe zij op een doelmatige manier omgaat met de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

Riolering - uitvoering

Het aanbrengen van een nieuwe binnenzijde (relinen) in de riolering in Hofland-Noord en Abcoude is uitgevoerd. Tevens is in uitvoering meerjarig project voor het vervangen van de elektrotechnische installatie van minigemalen van de drukriolering in het buitengebied.

Riolering - financiën

De exploitatiekosten van riolering 2018 zijn opgenomen en toegelicht in programma 7 Milieu en duurzaamheid. De investeringskosten voor riolering bedragen in 2018 € 0,8 miljoen. Verwezen wordt naar de investeringsrapportage en de toelichting op de balans.

Water - beleid

Het huidige beleid is erop gericht om alleen calamiteitenonderhoud van beschoeiingen en baggeren uit te voeren.

Water - uitvoering

Het schonen van de watergangen is uitgevoerd. Daarnaast zijn enkele watergangen uitgebaggerd en is voldaan aan de ontvangstplicht van Waternet. Tevens is aan een aantal stukken beschoeiing calamiteitenonderhoud uitgevoerd.

Water - financiën

In programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat zijn de jaarlijkse kosten van onderhoud van watergangen en beschoeiingen opgenomen. De onderhoudskosten 2018 bedragen € 0,4 miljoen. De werkzaamheden aan de watergangen zijn binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Groen - beleid

In 2017 is het groenbeleidsplan 2017 - 2040 vastgesteld. Met dit beleidsplan wordt, aan de hand van streefbeelden, duidelijk hoe we de komende jaren om willen gaan met het openbaar groen. In 2018 zijn, als uitwerking van het groenbeleidsplan, beleidsregels opgesteld voor bomen.

Groen - uitvoering

In 2018 zijn diverse werkzaamheden voor groen verricht:

- Er is uitvoering gegeven aan het realiseren van een duurzaam boombestand. Zo zijn de moerascipressen (metasequoia's) in de Reigerstraat in Vinkeveen gedund en heeft een dunning plaats gevonden in het Smaragdparkje (Mijdrecht).
- Er zijn op diverse locaties langs hoofdontsluitingswegen bollen gepoot.
- Er is een start gemaakt met de renovatie van het Zwanenpark.
- Daarnaast is het reguliere onderhoud aan het groen en de bomen uitgevoerd.

Groen - financiën

In programma 5 Cultuur, recreatie en sport staan de kosten van onderhoud van openbaar groen en speelvoorzieningen. De onderhoudskosten 2018 bedragen € 2,7 miljoen.

Er zijn extra kosten gemaakt in 2018 vanwege de storm op 18 januari 2018. De kosten die gemoeid waren met het opruimen van de omgewaaide bomen konden niet gedekt worden uit het reguliere budget voor groenonderhoud. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt als gevolg van de droge zomer van 2018. Ondanks het extra water geven is toch veel beplanting dood gegaan.

Gebouwen - beleid

De nota Vastgoed en het beheerplan gebouwen zijn in 2017 vastgesteld. Deze plannen vormen samen het beleid voor de komende jaren. Daarnaast is in 2018 besloten om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen.

Gebouwen - uitvoering

De uitvoering van werkzaamheden aan klimaatinstallatie gemeentehuis stonden gepland in 2018 maar worden uitgevoerd in 2019.

Afgelopen jaar zijn alle gemeentelijke gebouwen geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbest, bij 13 gebouwen is asbest vastgesteld. Ook zijn alle gebouwen voorzien van een energielabel.

Gebouwen - financiën

In verschillende programma's staan de kosten van gemeentelijk vastgoed. Deze kosten hebben betrekking op contractonderhoud, verzekering, energie, belastingen en de dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen.

Paragraaf financiering

Samenvatting

In 2018 zijn er geen nieuwe langlopende geldleningen aangegaan. Dit is begin 2019 wel gedaan om te voldoen aan de landelijke risicobeheersingsnormen.

Beleidskader

Het gemeentelijke financieringsbeleid is erop gericht om:

1. te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
2. het beheersen van de risico's die met deze transacties verbonden zijn;
3. het zoveel mogelijk beperken van de rentekosten van de leningen;
4. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden, de Wet houdbare overheidsfinanciën en wet verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden. Ook de aanvullende regels vanuit het Treasurystatuut zijn mede bepalend voor het uitvoeren van de financieringsfunctie. In december 2017 heeft de gemeenteraad het Treasurystatuut 2018 - 2021 vastgesteld.

Risicobeheersing - Algemeen

Onder renterisico wordt verstaan de onzekerheid over de hoogte van toekomstige rente uitgaven. Deze onzekerheid geldt alleen voor de nieuw aan te trekken geldleningen. In 2018 is er geen nieuwe geldlening aangetrokken. Wel is in de periode 2019 - 2022 rekening gehouden met € 33 miljoen aan nieuwe langlopende geldleningen. Voor de rentekosten is uitgegaan van 1,5%. Risico bij 100% stijging van rentepercentage is structureel € 495.000. Dit risico is opgenomen in de risico-inventarisatie zoals weergegeven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Landelijk gelden er twee andere risicobeheersingsrichtlijnen waaraan de gemeente De Ronde Venen moet voldoen, te weten de kasgeldlimiet en renterisiconorm. Aan beide normen voldoet de gemeente De Ronde Venen.

Risicobeheersing - Kasgeldlimiet (renterisico kortlopende financiering)

Voor korte financiering (looptijd tot 1 jaar) geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. Dit risico wordt beperkt door een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet financiering decentrale overheden. Dit houdt in dat de omvang van de kortlopende schuld maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag zijn.

Binnen de kasgeldlimiet wordt een deel van de financieringsbehoefte afgedekt uit kortlopende leningen (kasgeldleningen). Voor 2018 betekent dit een limietbedrag van € 7,7 miljoen. Gezien de historisch lage rente op kortlopende leningen wordt de kasgeldlimiet goed benut.

Risicobeheersing - Renterisiconorm (renterisico langlopende financiering)

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. De jaarlijkse aflossingen en het aantrekken van nieuwe leningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel is dat op deze wijze gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden verspreid.

Berekening renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		
	2017	2018
1. Renteherzieningen	0	0
2. Aflossingen	8.849	8.747
3. Renterisiconorm (1 + 2)	8.849	8.747
4. Renterisiconorm (20% van het begrotingstotaal)	17.888	18.100
5. Ruimte onder renterisiconorm	9.039	9.353

Onder renteherzieningen wordt verstaan het bedrag aan leningen waarvan op grond van de leningsvoorwaarden de rente in het lopende kalenderjaar eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. In de leningenportefeuille zijn er geen contracten met een eenzijdige renteherziening door de geldgever.

In de afgelopen jaren is de gemeente De Ronde Venen ruimschoots onder de vastgestelde norm gebleven.

Ontwikkeling langlopende leningen

De ontwikkeling van de langlopende leningen over de afgelopen vijf jaar is in een tabel weergegeven.

Ontwikkeling langlopende leningen (bedragen x € 1.000)					
	Rekening 2014	Rekening 2015	Rekening 2016	Rekening 2017	Rekening 2018
Stand per 1 januari	71.923	81.107	75.008	66.159	57.310
Nieuwe leningen	19.000	5.000	0	0	0
Aflossingen	-9.816	-11.099	-8.849	-8.849	-8.747
Stand per 31 december	81.107	75.008	66.159	57.310	48.563

Opbouw leningenportefuille

De opbouw van de aangetrokken leningen is hierna vermeld per 31 december 2018 met daarbij het oorspronkelijk bedrag, de geldgever, het laatste jaar van aflossing en het rentepercentage.

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)				
Oor-spronkelijk bedrag	Geldgever	Jaar van laatste aflossing	Rente	Saldo op 31 december 2018
2.269	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2019	5,570%	113
4.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2031	4,150%	2.080
4.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2033	4,560%	2.320
6.000	ASN Bank N.V.	2019	3,850%	600
6.000	ASN Bank N.V.	2019	3,315%	600
4.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2019	3,220%	400
6.000	Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2020	3,070%	1.200
8.000	Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2021	3,350%	2.400
4.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2021	2,635%	1.200
5.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2022	2,650%	1.625
8.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2032	2,745%	5.600
6.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2033	2,800%	4.275
10.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2033	2,860%	7.500

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)				
Oor- spronkelijk bedrag	Geldgever	Jaar van laatste aflossing	Rente	Saldo op 31 december 2018
8.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2034	2,180%	6.300
11.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2029	1,215%	8.067
5.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2020	0,360%	1.750
1.500	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2024	4,190%	450
2.500	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2023	5,045%	833
2.500	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2028	5,035%	1.250
				48.563

Berekening geldstromen en toets op de kasgeldlimiet

Een kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldstromen. Deze geldstromen hebben effecten op de omvang van de liquide middelen. Hieronder wordt verstaan het totaal van de kas en banksaldi. De geldstromen van 2018 zijn opgenomen in onderstaand tabel, waarbij ter vergelijking ook de jaren 2016 en 2017 zijn toegevoegd.

Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
1 Kas en banksaldi per 1 januari	-318	1.052	243
2 Geldstromen:			
a. Operationele activiteiten	12.353	13.847	2.592

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
	b. Investeringsactiviteiten	-2.106	-5.781	-6.878
	c. Financieringsactiviteiten	-8.877	-8.875	-8.765
3	Kas en banksaldi per 31 december	1.052	243	-12.808
4	Kasgeldlimiet	-8.000	-8.000	-7.700
5	Ruimte onder de kasgeldlimiet (4>3)	9.052	8.243	
	Overschrijding van de kasgeldlimiet (3>4)			5.108

- 1 Dit betreft de kas en banksaldi per 1 januari van de jaren 2016 tot en met 2018.
- 2a In de operationele activiteiten zijn onder meer opgenomen de geldstromen uit bouwgronden in exploitatie, de inzet van reserves en voorzieningen, ontwikkelingen in de vorderingen en schulden.
- 2b De bestedingen aan investeringen, de effecten van desinvesteringen en bijdragen van derden vallen onder de investeringsactiviteiten. Dit is in de balans toegelicht bij het onderdeel (im)materiële vaste activa.
- 2c De aflossingen op de al aangegane geldleningen en ontwikkelingen binnen de Starterslening SVn maken onderdeel uit van de financieringsactiviteiten. Dit is in de balans toegelicht bij de onderdelen vaste schuld met een rentetypische looptijd langer dan een jaar en die van financiële vaste activa.
- 3 Dit betreft de kas en banksaldi per 31 december van de jaren 2016 tot en met 2018. Dit is ook zichtbaar in de balans bij het onderdeel liquide middelen en bij het onderdeel netto-

vlootende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

- 4 De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.
- 5 In de afgelopen jaren is de gemeente De Ronde Venen ruim binnen de vastgestelde norm gebleven. Uitzondering hierop is 2018. Om binnen de norm te blijven is begin 2019 een langlopende geldlening aangegaan.

Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren verplicht decentrale overheden hun overtollige liquide middelen en beleggingen aan te houden bij het ministerie van Financiën. Dit behoudens een drempelbedrag wat bepaald is op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor De Ronde Venen geldt voor 2018 als drempelbedrag € 680.000. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een gemeente gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden.

Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector. Dit verlaagt namelijk de externe financieringsbehoefte van het Rijk, waardoor het Rijk minder hoeft te financieren op de markt, hetgeen zich weer vertaalt in een lagere staatsschuld. Daarnaast verwacht het Rijk een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld. De middelen die een gemeente in de schatkist aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak.

Op 1 januari 2018 was € 2.750.000 uitgezet en op 31 december 2018 is dit gedaald naar nul.

Samenhang met programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

De kosten van rente wordt in overeenstemming met landelijke verslagleggingsrichtlijnen toegerekend aan bouwgronden in exploitatie en investeringen. De verdeling is weergegeven in onderstaande tabel.

Toerekening rentelasten (bedragen x € 1.000)			
		2017	2018
1	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.669	1.415
2	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-35	-65
3	Saldo rentelasten en rentebaten	1.634	1.350

Toerekening rentelasten (bedragen x € 1.000)			
		2017	2018
	Toerekening:		
4	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-491	-270
5	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-1.195	-1.071
6	Renteresultaat door afrondingsverschillen in de toe te rekenen rente	-51	9

Naast het renteresultaat wordt ook het dividend van de BNG en Vitens verantwoord op het onderdeel Treasury. Deze zijn samen met de renteresultaten zichtbaar in onderstaande tabel.

Renteresultaat inclusief de ontvangen dividend (bedragen x € 1.000)			
		2017	2018
1	Renteresultaat door afrondingsverschillen in de toe te rekenen rente	-51	9
2	Dividendopbrengst BNG Bank	-61	-94
3	Dividendopbrengst Vitens	-136	-133
4	Totaal resultaat	-246	-217

Paragraaf bedrijfsvoering

Samenvatting

De veranderende samenleving en de nieuwe taken op het gebied van het Sociaal Domein en de Omgevingswet, vragen een andere manier van werken en andere competenties van onze medewerkers. Bij deze benodigde cultuuromslag zijn goede communicatie vaardigheden, oog voor de omgeving, politieke sensitiviteit, versterkte aandacht voor digitalisering en denken in oplossingen belangrijker dan ooit. Deels vindt dit plaats middels de strategische personeels planning. Daarnaast is ontwikkeling en opleiding van onze medewerkers, met als doel het verbeteren van deze vaardigheden, hierbij van essentieel belang. Als werkgever vinden wij het belangrijk, zeker in de huidige aantrekkelijke markt, om medewerkers te boeien en te binden. Eind 2018 zijn we gestart met het inzetten op een eigentijdse en een voor de Ronde Venen karakteristieke arbeidsmarktcommunicatie. We zetten steeds meer in op verbetering van onze (digitale) dienstverlening. Zo is in 2018 bij het KCC succesvol WhatsApp voor vragen van inwoners als kanaal geïmplementeerd. Onze medewerkers en hun dienstverlening zijn het visitekaartje van de gemeente. Als uitvoering van de Visie op Dienstverlening is in 2018 een Plan van Aanpak Programma Dienstverlening ontwikkeld. Ook is in 2018 veel aandacht besteed aan de informatieveiligheid en blijven we de bewustwording hiervoor stimuleren, onder andere door interne campagnes.

Beleidskader

In deze paragraaf is de stand van zaken en ontwikkelingen van organisatie en personeel opgenomen. Ontwikkelingen zoals in de samenvatting zijn benoemd vragen om een wendbare, toegankelijke, omgevingsgerichte ambtelijke organisatie. De volgende activiteiten en werkwijzen dragen daaraan bij.

Personeel en organisatie

Stand van zaken en ontwikkelingen personeel en organisatie

1. De organisatie moet zich toekomstbestendig blijven ontwikkelen om in te kunnen spelen op de veranderende en dynamische omgeving. De gemeente krijgt meer taken, de werkzaamheden veranderen en we gaan meer omgevingsgericht werken. Zoals in het coalitieakkoord ook aangegeven vraagt dit een andere manier van werken en andere competenties van de medewerkers. Ontwikkeling en opleiding van onze medewerkers om daarbij aangesloten te blijven is van essentieel belang. Met behulp van de Strategische Personeels Planning (SPP) wordt meer inzicht verkregen in kennis en kunde van het aanwezige personeel. Door het management wordt kritisch gekeken naar houding en gedrag (bv. eigenaarschap en het kunnen meebewegen met de veranderingen) van medewerkers. Daarop wordt waar nodig adequaat actie ondernomen. Er vindt een jaarlijkse beoordeling plaats van alle medewerkers op hun huidig functioneren (performance) en groei potentie. Er is ook ingezet op het verbeteren van de vaardigheden t.a.v. omgevingsgericht werken. Vanuit met name het Sociaal Domein en Ruimte hebben 60 medewerkers deelgenomen aan de training 'Factor 3' (omgevingsgericht werken) en hebben 48 medewerkers deelgenomen aan de training 'Helder denken, helder schrijven'. Daarnaast heeft iedere vakafdeling het eigen opleidingsbudget gebruikt voor vakgerichte opleidingen.

2. Er is sprake van toenemende krapte op de arbeidsmarkt, waarbij het steeds belangrijker is om een aantrekkelijk werkgever te zijn. In het coalitieakkoord wordt extra aandacht gevraagd voor de ingezette acties op het gebied van aantrekken van personeel en opleidingen. Eind 2018 zijn we gestart met het inzetten op een eigentijdse en een voor de Ronde Venen karakteristieke arbeidsmarktcommunicatie. We profileren ons daarin niet alleen als een goed werkgever, maar ook als verbindende, innovatieve en ondernemende gemeente. In de huidige arbeidsmarkt willen wij ook een aantrekkelijke werkgever blijven voor mensen die instromen in de arbeidsmarkt. In 2018 is er één werkervaringsplaats met behoud van uitkering Participatiewet en één op vrijwillige basis tot stand gekomen. Beide lopen mogelijk over in een vaste aanstelling. Samen met een al bestaande vacature voldoen we daarmee voor twee derde aan de quota garantiebanen. Daarnaast zijn er tien stagiairs (jongeren), verbonden aan een opleidingsinstituut, gedurende stageperiodes van vijf tot tien maanden actief geweest. Ook zijn er diverse korte maatschappelijke stages verzorgd. Er zijn een drietal leerwerktrajecten verzorgd. Deze betreffen meestal oudere instromers, verbonden aan een opleidingsinstituut. Momenteel is er een verhoogde uitstroom; er is het natuurlijk verloop, de arbeidsmarkt buiten de Ronde Venen is ook aantrekkelijk; we sturen op de uitstroom/doorstroom van medewerkers en tegelijkertijd er is een verjonging zichtbaar in de instroom.
3. In het afgelopen jaar is verder gewerkt aan de digitale infrastructuur. Zo is de invoering van het nieuwe financieel management systeem per 1 januari 2019 aanleiding geweest een aantal financiële processen te digitaliseren. Met name met het proces rondom het vastleggen van verplichtingen is een belangrijke stap gezet in de verdere digitalisering. Andere financiële en personele processen worden nu geanalyseerd om verder te digitaliseren.
4. Vanaf 1 augustus 2016 biedt het Generatiepact oudere medewerkers de mogelijkheid om minder te gaan werken waardoor zij langer en vitaal kunnen doorwerken. Per 1 januari 2018 is de regeling Generatiepact verlengd met 1 jaar, tot 1 januari 2019. De ingangseleeftijd is verhoogd naar 58 jaar en voor 57-jarigen geldt een overgangsrecht in 2018. Er zijn 38 medewerkers die deelnemen aan de regeling. Dit betekent een deelname van 70,37% (38 van de 54 potentiële deelnemers). Per 1 januari 2019 wordt een nieuwe regeling van kracht, waarbij de ingangseleeftijd gefaseerd wordt opgehoogd naar 60 jaar.
5. In oktober 2018 is een Medewerkers tevredenheid onderzoek gehouden (MTO). Een MTO levert de organisatie informatie op over de wijze waarop medewerkers enerzijds tegen de organisatie aankijken en anderzijds hun eigen functioneren binnen de organisatie ervaren. De respons was 73%. Voor de totale organisatie is de score wat betreft werkplezier een 6,5. De belangrijkste aandachtspunten zijn werkdruk, samenwerking, leiderschap en resultaatgerichtheid. De aandachtspunten worden op teamniveau opgepakt. Tegelijkertijd wordt er gekeken welke punten voor meerdere teams/ afdelingen gelden of organisatiebreed kunnen worden opgepakt. In 2019 wordt hieraan uitvoering gegeven. In 2020 vindt het volgende MTO plaats.
6. Ondanks het actief ziekteverzuimpreventiebeleid dat wij voeren is het verzuimpercentage in 2018 substantieel hoger dan het streefgetal < 4,5%, namelijk 6,03 procent. Het hogere percentage wordt voornamelijk veroorzaakt door niet beïnvloedbare uitval. Denk hierbij aan de langdurige griep epidemie van begin 2018 en langdurige uitval van een aantal medewerkers veroorzaakt door medische problematiek. Daar waar invloed mogelijk is op ziekteverzuim re-integreren medewerkers naar vermogen in eigen of aangepast werk. Dit gebeurt onder begeleiding van de bedrijfsarts.

7. Onze medewerkers en hun dienstverlening zijn het visitekaartje van de gemeente. Als uitvoering van de Visie op Dienstverlening is in 2018 een Plan van Aanpak Programma Dienstverlening ontwikkeld. Het Plan van Aanpak Programma Dienstverlening is in januari 2019 door het college vastgesteld en hierover is ook de raad geïnformeerd. In 2019 wordt de 1e fase van het programma uitgerold.
8. Eind 2018 is door de gemeentesecretaris een ontwikkelopdracht uitgezet voor een route naar een duurzame organisatie. Een organisatie die wendbaarder en slagvaardiger wordt en beter toegerust om in te spelen op de steeds sneller veranderende samenleving. Deze ontwikkelopdracht wordt organisatiebreed opgepakt en naar verwachting wordt de route rond de zomer van 2019 afgerond. De hierboven genoemde punten zullen in deze route een plek krijgen.
9. De uitkomsten van het onderzoek naar de optimalisatie van de afdeling Dienstverlening hebben geleid tot een nieuwe inrichting van de afdeling per 16 maart 2018 waarbij de afdeling per die datum bestaat uit 5 teams. Per 18 december 2018 is door het college besloten de vastgoedtaken van Team Vastgoed & Facilitair onder te brengen bij de afdeling Ruimte. De facilitaire taken van dit team zijn binnen de afdeling Dienstverlening ondergebracht bij team Juridische Zaken & Communicatie.

Informatievoorziening & ICT

De verantwoording op alle onderdelen uit de paragraaf bedrijfsvoering inzake de stand van zaken en ontwikkelingen ICT zijn in programma 9, onderdelen 9.2.1, 9.2.2 en 9.2.3 geïntegreerd opgenomen. Derhalve is de tekst bij de paragraaf bedrijfsvoering voor het ICT gedeelte komen te vervallen.

Informatieveiligheid & Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

In 2018 is de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) over 2017 succesvol afgerond. Deze audit bevat onderdelen van Burgerzaken (BRP en PUN), Ruimte (BAG en BGT), Sociaal Domein (SUWI) en een tweetal DigiD-aansluitingen. Eind 2018 is de zelf-evaluatie van eerder genoemde processen over 2018 succesvol en ruim binnen de gestelde tijd afgerond.

Privacy/Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Per 25 mei 2018 is de Wet bescherming persoonsgegevens vervangen door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het afgelopen jaar hebben we ingezet op de voorbereiding en implementatie van deze Europese verordening. Dit resulteerde o.a. in het aanstellen van een wettelijk vereiste toezichthouder (Functionaris Gegevensbescherming), het opstellen van verwerkersovereenkomsten en deze bundelen in een register van (gegevens)verwerkingen. Er zijn 11 datalekken tijdig gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Vier hiervan gaven aanleiding tot een melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De inzageverzoeken zijn binnen het wettelijk gestelde termijn behandeld.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken 2018

In 2018 is het doelmatig- en doeltreffendheidsonderzoek uitgevoerd naar de inkoop van de Wmo binnen het Sociaal Domein. De resultaten en aanbevelingen uit dit onderzoek zijn in november 2018 met de raad gedeeld. Daarnaast is eind 2018 een start gemaakt met het doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoek naar de bouwleges (het beleid rondom de heffing en de kostendekkendheid), de raad wordt hierover begin 2019 geïnformeerd.

Gemeentelijke klachtenregeling

In 2018 zijn 23 klachten ontvangen en 42 ergernissen. Van de 23 klachten zijn er 20 informeel afgehandeld en 3 formeel. Het aantal klachten is iets lager dan voorgaande jaren, het aantal ergernissen is in lijn met voorgaande jaren. Alle klachten en ergernissen zijn conform de gemeentelijke klachtenregeling afgehandeld.

Interbestuurlijk toezicht

De provincie is toezichthouder voor de beleidsonderwerpen ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, huisvesting, monumenten, archieven en constructieve veiligheid van bouwwerken. Het Rijk is toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken. Deze werkwijze is geregeld in de Wet Revitalisering Generiek Toezicht.

De provincie Utrecht heeft op haar website een overzicht opgenomen van de resultaten van de uitvoering van de wettelijke taken van de gemeente De Ronde Venen en overige gemeenten binnen de provincie Utrecht. Deze resultaten zijn raadpleegbaar via <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/interbestuurlijk-toezicht/>.

Formatie en bezetting

	1 januari 2018	31 december 2018	Gemiddeld
Toegestane formatie	300	300	300
Feitelijke bezetting	252	255	254
Vacatures	48	45	46

Financiën bedrijfsvoering - Algemeen

Capaciteitskosten zijn de totale kosten die de organisatie maakt aan salarissen, sociale lasten en inhuur.

Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Een groot deel hiervan bestaat uit capaciteitskosten van medewerkers van ondersteunende afdelingen en van leidinggevenden. Daarnaast zijn er kosten voortkomend uit ondersteunende taken die gedekt worden uit voor die taken opgenomen budgetten, zoals informatievoorziening en ICT. De kosten van overhead zijn opgenomen in programma 9 Bestuur en dienstverlening.

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (capaciteitskosten), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten (zoals meubilair) die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

De hiervoor beschreven definities zijn landelijk bepaald en gelden voor alle gemeenten.

1. Capaciteitskosten

In onderstaand overzicht zijn vermeld de kosten van salarissen, sociale lasten en inhuur van de jaren 2017 en 2018.

Nr.	Onderdeel	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Verschil (+ = voordeel en - = nadeel)
1.	Capaciteitskosten alle taakvelden exclusief overhead, griffie en bestuur	12.371.000	13.844.000	13.356.000	488.000
2.	Capaciteitskosten overhead	7.743.000	8.382.000	8.218.000	164.000
3.	Totaal capaciteitskosten	20.114.000	22.226.000	21.574.000	652.000

De capaciteitskosten zijn verdeeld over tien programma's. De verdeling over 2018 is hierna weergegeven.

Nr.	Programma	Begroting 2018	Loonkosten, sociale premies e.d. van eigen personeel	Inhuur derden	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
01	Openbare orde en veiligheid	411.000	387.000	0	387.000	24.000
02	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.437.000	1.406.000	108.000	1.514.000	-76.000
03	Economische zaken	359.000	189.000	132.000	320.000	39.000
04	Onderwijs	499.000	392.000	145.000	537.000	-38.000
05	Cultuur, recreatie en sport	1.936.000	1.908.000	133.000	2.041.000	-105.000
06	Sociaal domein	3.794.000	2.321.000	1.064.000	3.385.000	410.000
07	Milieu en duurzaamheid	1.491.000	1.402.000	47.000	1.448.000	43.000
08	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	2.967.000	1.806.000	1.125.000	2.930.000	37.000
09	Bestuur en ondersteuning inclusief overhead	9.117.000	7.574.000	1.394.000	8.967.000	150.000
10	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	213.000	44.000	0	44.000	169.000
	Totaal capaciteitskosten	22.226.000	17.427.000	4.147.000	21.574.000	652.000

Voor het begrotingsjaar 2018 was € 22,2 mln. begroot aan personele capaciteit en dit is uitgekomen op € 21,5 mln. Er is een voordeel ontstaan op de capaciteitskosten van € 0,7 mln. ofwel 2,9%. Dit blijkt uit vorenstaande overzicht waarin de kosten per programma zijn vermeld.

De inhuur van derden is ook inzichtelijk gemaakt. De realisatie laat een bedrag van € 4.147.000 zien aan kosten voor externe inhuur. Daarnaast zijn er ook kosten gemaakt voor externe inhuur dat elders is verantwoord dan op de capaciteitskosten. Deze externe inhuurkosten bedragen € 2.008.000. De totale omvang van externe inhuur binnen de gemeente De Ronde Venen is € 6.155.000 en bedraagt 26% in relatie tot de totale kosten voor personele inzet.

Inhuur wordt onder andere ingezet omdat er behoefte is aan wisselende expertises bijvoorbeeld voor grote projecten waaronder ICT-projecten, projecten van het sociaal domein en grondexploitaties. Inhuur wordt ook ingezet omdat er behoefte is aan ruimte om mee te bewegen met fluctuaties in klantvragen (bijvoorbeeld bouwaanvragen, WMO). Daarnaast is de vraag naar structurele personele capaciteit onverminderd groot. Het afgelopen jaar zijn circa 55 vacatures structureel ingevuld. In de loop van het jaar zijn ook circa 50 nieuwe vacatures ontstaan. Dit betekent dat er structureel vacatures zijn, maar wel steeds op verschillende plekken of functies. We onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de omvang van inhuur te verminderen.

In 2018 zijn stappen gezet om de gegevens van personele inzet waaronder inhuur van derden inzichtelijk te maken. De gemeente De Ronde Venen is bezig met het verbeteren van dit proces en het verbetertraject wordt vervolgd in 2019.

2. Overhead

In onderstaand overzicht zijn de nettokosten opgenomen van de overhead van de jaren 2017 en 2018.

Nr.	Onderdeel	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
1	Capaciteitskosten overhead	7.743.000	8.382.000	8.218.000	164.000
2	Informatievoorziening en ICT	2.370.000	2.922.000	2.486.000	437.000
3	Personeels- en organisatiebeleid	589.000	681.000	679.000	2.000
4	Facilitaire zaken en huisvesting	851.000	526.000	533.000	-7.000

Nr.	Onderdeel	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Verschil (+ = voordeel en - = nadeel)
5	Regionaal inkoopbureau	131.000	115.000	127.000	-12.000
6	Financiële administratie	73.000	131.000	130.000	1.000
7	Juridische zaken	58.000	77.000	59.000	18.000
8	Communicatie	48.000	68.000	72.000	-3.000
9	Bestuurszaken en bestuursondersteuning	26.000	48.000	20.000	28.000
	Totaal overhead	11.887.000	12.949.000	12.322.000	627.000

Het financieel voordeel op de overheadskosten wordt vooral veroorzaakt door een langere doorlooptijd van ICT-projecten en de uitvoering visie op dienstverlening. Dit is eveneens vermeld in programma 9 Bestuurszaken en bestuursondersteuning als in het 'Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.

3. Apparaatskosten (capaciteitskosten + overhead)

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (capaciteitskosten), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten (zoals meubilair) die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

In onderstaand overzicht zijn de apparaatskosten opgenomen van de jaren 2017 en 2018.

Nr.	Onderdeel	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Verschil (+ = voordeel en - = nadeel)
-----	-----------	--------------------	-------------------	--------------------	--

Nr.	Onderdeel	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil (+ = voordeel en - = nadeel)
1	Capaciteitskosten alle taakvelden exclusief overhead, griffie en bestuur	12.371.000	13.844.000	13.356.000	488.000
2	Overhead	11.887.000	12.949.000	12.322.000	627.000
3	Totaal apparaatskosten	24.259.000	26.793.000	25.557.000	1.115.000

Paragraaf verbonden partijen

Samenvatting

Deze paragraaf gaat in op de partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij tevens een financieel belang heeft.

In 2018 is besloten dat de samenwerking met de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht per 1 januari 2019 wordt uitgebreid met (een deel van) de taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken).

De gemeenschappelijke regeling PAUW Bedrijven is per 1 januari 2019 opgeheven. De afwikkeling van het liquidatieplan van de Gemeenschappelijke regeling PAUW Bedrijven vindt plaats in 2019. De dienstverlening aan en de begeleiding van de Wsw- medewerkers is vanaf dat moment door de deelnemende gemeenten zelf georganiseerd. Daartoe is een aantal nieuwe entiteiten opgericht. Gemeente De Ronde Venen is medeoprichter van Kansis Groen en WerkwIJSS Schoon en zit in de Raad van Commissarissen van beide stichtingen. De stichtingen zijn vooral een middel om mensen door te geleiden naar regulier werk en het doel is dan ook deze in te zetten voor de brede participatiedoelgroep.

Beleidskader

Voor de uitvoering van het beleid wordt samenwerking opgezocht met andere partijen. De gemeente heeft bestuurlijke en financiële belangen in meerdere gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en overige verbonden partijen. De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de mate van verbondenheid en beschrijft belangrijke ontwikkelingen.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang is zeggenschap, ofwel via vertegenwoordiging in het bestuur ofwel via stemrecht. Er is sprake van bestuurlijk belang als een bestuurder of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, ofwel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

In de Gemeentewet staat in artikel 160, lid 2 een bepaling voor het aangaan van verbonden partijen. Deze bepaling luidt als volgt: "Het college besluit slechts tot de oprichting van en deelnemingen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen. Ook het besluit tot beëindiging van verbonden partijen wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn de bevoegdheden opgenomen voor het aangaan of beëindigen van een gemeenschappelijke regelingen. Hiervoor geldt dat de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters niet over gaan tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Dit geldt ook voor het wijzigen of het uittreden uit een regeling.

In december 2018 heeft de raad de nota verbonden partijen vastgesteld.

Gemeenschappelijke regelingen - Algemeen

De gemeenschappelijke regelingen voeren verschillende taken en regelingen uit namens de gemeente. Per gemeenschappelijke regeling zijn gegevens opgenomen over:

- De vestigingsplaats van de gemeenschappelijke regeling;
- Een toelichting op het openbaar belang;
- Aan welk programma de verbonden partij een bijdrage levert;
- Welke deelnemers uitmaken van de gemeenschappelijke regeling;
- Eventuele risico's die van invloed zijn op onze financiële positie.

Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen in een totaaloverzicht "Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen". Dit betreft onder andere de gemeentelijke bijdrage, de omvang van het eigen vermogen (EV) en de omvang van het vreemd vermogen (VV). Deze twee vormen samen het balans totaal.

01. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	De VRU behartigt de belangen van de gemeenten op de volgende terreinen: de brandweerzorg; de organisatie van de Geneeskundige Hulpverlening Organisatie in de Regio (GHOR), de rampenbestrijding en crisisbeheersing en tot slot de meldkamer. Daarnaast heeft de VRU de zorg voor een adequate samenwerking met politie en de regionale ambulancevervoersvoorziening ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer; een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing
Programma	01. Openbare orde en veiligheid
Deelnemers	De 26 Utrechtse gemeenten
Financiële risico's	-

02. Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap
Programma	5. Cultuur, recreatie en sport
Deelnemers	Gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein, alsmede Provincie Utrecht
Financiële risico's	1. Aanbesteding en voortgang vervangen beschoeiingen VVP De eerste tranche is gerealiseerd. Het bedrag per meter is hoger uitgevallen dan was berekend. Daar tegenover staat dat we door de verkoop van legakkers minder meters hoeven te beschoeien. De verwachting is dat de aanbesteding voor de 2e tranche aanzienlijk hoger zal uitvallen als de 1e tranche. Dit heeft onder andere met de aantrekkende markt en kostenstijging van materiaal e.d. te maken. 2. Ondervangen van wegvallende bijdrage gemeente Amsterdam in 2024 Het wegvallen van de bijdrage van de gemeente Amsterdam aan beheer en onderhoud van het gebied Vinkeveense Plassen dient te worden ondervangen door extra inkomsten te genereren en kosten voor beheer en onderhoud te verlagen. Om die reden is er een toekomstplan vastgesteld en een programmamanager aangesteld. De komende jaren zal de verdere uitvoering van het toekomstplan worden gerealiseerd in een (meer samenhangend) programma. Het risico bestaat echter dat extra inkomsten tegenvallen (deels ook afhankelijk van het nieuwe bestemmingsplan Plassengebied) en kosten voor beheer en onderhoud niet voldoende verlaagd kunnen worden.

03. Gemeenschappelijke regeling Gezondheidsdienst Regio Utrecht

Vestingsplaats	Zeist
Openbaar belang	De gemeente is wettelijk verplicht een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in te stellen en in stand te houden. De GGDrU is een gemeenschappelijke regeling en werd in 2013 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Voordien nam de gemeente Utrecht niet deel (had een eigen GGD). Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling GGDrU de gemeentelijke verplichtingen uit de

	Wet Publieke Gezondheid uit. Het gaat om de organisatie van gezondheidszorg bij rampen, i.s.m. andere veiligheidsorganisaties. Ook gaat het om voorkomen en bestrijding van ziekteepidemieën. De Jeugdgezondheidszorg 0 tot 19 is ook een taak van de gemeente die bij de GGD is neergelegd. Tenslotte heeft de GGD de taak de gezondheidstoestand te monitoren. Met de cijfers die dat oplevert kunnen gemeenten zien welke problemen in hun gebied extra aandacht nodig hebben. In onze gemeente is relatief veel overgewicht en wordt relatief veel alcohol gedronken, ook door jongeren. Daarnaast heeft de GGDru taken in het kader van de Wet Kinderopvang, namelijk de inspectie van kindercentra.
Programma	6. Sociaal domein
Deelnemers	De provincie Utrecht en de 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht
Financiële risico's	-

04. Gemeenschappelijke regeling PAUW Bedrijven (in liquidatie)

Vestigingsplaats	Breukelen
Openbaar belang	Het (doen) uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening binnen het werkgebied alsmede het adviseren van de gemeenten inzake de sociale werkvoorziening en de daarmee verband houdende vraagstukken.
Programma	6. Sociaal domein
Deelnemers	De gemeenten Lopik, Nieuwegein, De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Vianen, IJsselstein
Financiële risico's	In 2019 vindt de afwikkeling van het liquidatieplan plaats. Vanaf 1-1-2019 betekent dit dat er geen gemeenschappelijke regeling meer is met PAUWbedrijven.

05. Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Soest
Openbaar	De AVU is een gemeenschappelijke regeling en werd in 1984 opgericht door

belang	de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Daarnaast is in 1995 een NV opgericht waarvan de gemeenschappelijke regeling AVU de enige aandeelhouder is. De N.V. AVU biedt de mogelijkheid tot maatwerkcontracten waaraan niet alle gemeenten behoeven deel te nemen.
Programma	7. Milieu en duurzaamheid
Deelnemers	De provincie Utrecht en de 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht
Financiële risico's	1. Nieuw beleid van de rijksoverheid in de vorm van belastingmaatregelen, dat van invloed is op verwerkingstarieven. 2. Discontinuïteit in afvoer en verwerking van huishoudelijk rest en gft-afval, dat kan leiden tot kortdurende inzet van middelen. De kans van optreden wordt als zeer klein ingeschat. Daarom heeft de AVU geen buffer. Indien tegenvallers zich toch zouden voordoen worden deze direct verrekend met de deelnemende gemeenten.

06. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeenten tezamen en van elke deelnemende gemeente afzonderlijk op het gebied van omgeving in de ruimste zin.
Programma	7. Milieu en duurzaamheid / 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
Deelnemers	De gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Wijk bij Duurstede en Zeist
Financiële risico's	De implementatie en de uitvoering van de Omgevingswet. De omvang van dit risico staat als pro memorie opgenomen vanwege het ontbreken van inzicht in de impact voor de bedrijfsvoering van de ODRU.

07. Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen

Vestingsplaats	Breukelen
Openbaar	Het gezamenlijk uitvoeren van de Archiefwet 1995 en het stimuleren van de

belang	lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.
Programma	9. Bestuur en ondersteuning
Deelnemers	De gemeenten Stichtse Vecht, De Bilt, Weesp en De Ronde Venen
Financiële risico's	-

08. Gemeenschappelijke regeling Amstelland Meerlanden overleg

Vestigingsplaats	Haarlemmermeer
Openbaar belang	Het Amstelland-Meerlandenoverleg (AM) fungeert als platform, waardoor de zeven deelnemende gemeenten elkaar op diverse terreinen snel en effectief kunnen vinden wanneer dat nodig is. Het gebied van AM vormt de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en is aangewezen als een deelregio binnen MRA. Het platform wordt benut om de gezamenlijke belangen van het AM-gebied te behartigen in de MRA en in de vervoersregio Amsterdam.
Programma	9. Bestuur en ondersteuning
Deelnemers	De gemeenten Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn, De Ronde Venen, Aalsmeer en Haarlemmermeer.
Financiële risico's	-

09. Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland

Vestigingsplaats	Amstelveen
Openbaar belang	Het vormen van een gemeenschappelijke ambtelijke belastingorganisatie die belast is met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen alsmede de Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Programma	10. Financiering en algemene dekkingsmiddelen
Deelnemers	De gemeenten Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen. De gemeente Aalsmeer is ook een rechtstreekse deelnemer van de gemeenschappelijke regeling "Gemeentebelastingen Amstelland".
Financiële risico's	-

Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen (bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	2017				2018			
		Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Gemeentelijke bijdrage	Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Gemeentelijke bijdrage
01	Veiligheidsregio Utrecht	233	6.943	30.041	2.243	1.694	9.684	49.192	2.303
02	Recreatieschap Stichtse Groenlanden	539	1.979	701	445	-108	1.189	1.413	455
03	Gezondheidsdienst Regio Utrecht	117	2.756	11.823	1.339	1.219	3.517	13.155	1.348
04	PAUW Bedrijven	-337	1.839	4.872	1.579	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar	1.604
05	Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	150	539	14.912	1.145	160	734	13.666	956
06	Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)	238	1.045	6.337	1.045	245	1.144	7.337	1.098
07	Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen	6	109	128	179	7	47	104	186
08	Amstelland Meerlanden overleg	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4
09	Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	689	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	765

Deelnemingen

Naast de gemeenschappelijke regelingen zijn er twee deelnemingen. Het betreft BNG Bank en Vitens N.V.

10. BNG Bank N.V.

De gemeente bezit 37.323 aandelen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten. Hiervoor is in 2018 € -94.000 aan dividendopbrengst ontvangen. Deze opbrengsten zijn opgenomen in programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen, onderdeel Treasury.

11. Vitens N.V.

De gemeente heeft 40.426 aandelen Vitens. Hiervoor is in 2018 € -133.000 aan dividendopbrengst ontvangen. Deze opbrengsten zijn opgenomen in programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen, onderdeel Treasury.

Overige verbonden partijen

Naast de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen kent de gemeente ook overige verbonden partijen. Het gaat om de volgende verbonden partijen:

- Veiligheidshuis Utrecht
- Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen
- Bestuursovereenkomst project N201+
- Stichting Mooisticht
- Aanleg fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal
- Stichting Beschut Werk (in oprichting)
- Stichting Schoonmaakwerk (in oprichting)
- Stichting Groenwerk (in oprichting)
- Marickenland
- Gebiedsprogramma Utrecht-West
- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten

12. Veiligheidshuis Utrecht

In het Veiligheidshuis werken de aangesloten organisaties op één fysieke plek samen om preventie, repressie en nazorg naadloos op elkaar te laten aansluiten. Het doel: recidive voorkomen, leefomstandigheden verbeteren en het structureel aanpakken van achterliggende problemen bij de verdachte. De gemeente is indirect vertegenwoordigd in het bestuur van het Veiligheidshuis.

13. Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen

Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen staat voor het bevorderen van het ongestoorde gebruik van goederen en zaken op het bedrijventerrein De Ronde Venen door de bij de stichting aangesloten ondernemingen. De gemeente is bestuurlijk vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van de stichting.

14. Bestuursovereenkomst project N201+

De doelstelling van het project N201+ is het leveren van een bijdrage aan het oplossen van bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen in de regio en het vergroten van de verkeersveiligheid, door omlegging van de huidige N201 en een verbeterde aansluiting van de N201 op het rijkswegennet. In mei 2014 is het aquaduct onder de Amstel en de omlegging Amstelhoek opengesteld. Dit wegdeel vormde de laatste schakel van de om te leggen N201. Door de openstelling is de omlegging van de N201 zelf gerealiseerd. Aansluitend is de afronding van de deelaansluitingen, Amstelhoek in juni 2017 afgerond. De werkzaamheden zijn gerealiseerd en bekostigd vanuit het project N201+.

Beëindiging van de bestuursovereenkomst vindt plaats nadat de provincie Noord-Holland de financiële afrekening van het totale project heeft opgesteld. De verwachting is dat de kosten binnen de projectbegroting blijven. Het is nog niet duidelijk wanneer de provincie Noord-Holland de Realisatieovereenkomst formeel gaat beëindigen.

15. Stichting Mooisticht

Stichting MooiSticht geeft onafhankelijk monumenten- en welstandsadvies bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente vraagt hen om advies bij lastige kwesties en complexe vraagstukken. In de commissie zitten ervaren en onafhankelijke professionals in de architectuur, bouwhistorie, landschapsarchitectuur en stedenbouw. Het advies dat zij geven is niet-bindend. De gemeente blijft bevoegd gezag en kan het advies naast zich neerleggen.

16. Aanleg fietsbrug over Amsterdam-Rijnkanaal

Op 7 september 2018 is de nieuwe fietsbrug en natuurverbinding bij Nigtevecht feestelijk geopend. Deze brug is tot stand gekomen door samenwerking met de provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat, provincie Utrecht en de gemeenten Stichtse Vecht en De Ronde Venen.

17. Stichting BeschutWerk (in oprichting)

Het beschut werken blijft plaatsvinden aan De Corridor in Breukelen. De Ronde Venen koopt hier werkplekken in zodat plekken beschikbaar blijven voor nieuwe instroom.

De Stichting is per 1 januari 2019 opgericht. De nieuwe naam van beschut werken is Kansis. De gemeente De Ronde Venen is geen mede oprichter van deze stichting. Deze stichting is het leer-werkbedrijf van Stichtse Vecht. Als gemeente De Ronde Venen kopen wij hier beschutte werkplekken in voor de doelgroep.

18. Stichting Schoonmaakwerk (in oprichting)

Deze stichting is actief vanaf 1 januari 2019. De oprichtingswerkzaamheden voor deze stichting hebben in 2018 plaatsgevonden. Deze stichting neemt de schoonmaakwerkzaamheden over van PAUW Bedrijven. De gemeente De Ronde Venen is mede-oprichter van deze stichting. De nieuwe naam van de stichting is WerkWIJS Schoon.

19. Stichting Groenwerk (in oprichting)

Deze stichting is actief vanaf 1 januari 2019. De oprichtingswerkzaamheden voor deze stichting hebben in 2018 plaatsgevonden. Deze stichting neemt de groen werkzaamheden over van PAUW Bedrijven. De gemeente De Ronde Venen is mede-oprichter van deze stichting. De nieuwe naam van de Stichting is Kansis Groen.

20. Marickenland

Marickenland is een gezamenlijk project van de provincie Utrecht, gemeente De Ronde Venen, waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Staatsbosbeheer. Onder regie van de Gebiedscommissie / het Programmabureau Utrecht-West is een inrichtingsplan gemaakt. Het plan voorziet in aanleg van natuur, recreatief medegebruik, en invulling van de waterbergingsopgave. Daarbij is sprake van een uitgebreid participatietraject. Het jaar 2019 wordt gebruikt voor het volgen van procedures, waarna in 2020 tot realisering kan worden overgegaan. De mogelijkheid om al in 2019 een pilot met lisdoddeteelt uit te voeren wordt onderzocht.

Het gemeentelijke aandeel van het saldo van de gezamenlijke projectrekening Marickenland bedraagt circa € 760.000. De aanwending van het saldo wordt conform daarover gemaakte afspraken afgestemd in het Bestuurlijke Overleg Marickenland (provincie, gemeente, waterschap, Staatsbosbeheer). Daarnaast vindt, conform de in het Bestuurlijke Overleg Marickenland gemaakte afspraken, overleg met de provincie plaats over mogelijke investeringen in het gebied vanuit het project Marickenland.

21. Gebiedsprogramma Utrecht-West

Uitvoering is gegeven aan het Gebiedsprogramma voor de periode 2016 – 2019 en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Dit betreft landbouw, bodem en water, natuur, recreatie en energie, zowel binnen gebiedsprojecten als voor specifieke doelen in het gehele gebied. De gemeente is vertegenwoordigd in de gebiedscommissie.

22. Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)

Het doel van deze samenwerking is het verhogen van de kwaliteit en het proces van de inkoop, hetgeen moet resulteren in een professionalisering van het inkoopproces en het verkrijgen van financieel voordeel bij inkopen voor de gemeenten. Hiertoe wordt bij inkoop zoveel mogelijk ingezet op het gezamenlijk inkopen door meerdere deelnemers. Om dit te bereiken wordt jaarlijks vooraf door iedere deelnemende gemeente een inkoopplan opgesteld. Bij inkoop en aanbesteding maakt de gemeente De Ronde Venen gebruik van de diensten van de stichting Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK). Hiertoe is in augustus 2014 een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin de toetreding en de samenwerking is uitgewerkt. Door de toetreding is de gemeente lid van het algemeen bestuur van de stichting.

23. Vereniging van Nederlandse Gemeenten

De gemeente is lid van de vereniging die als doel heeft de leden collectief en individueel bij te staan bij het vervullen van hun bestuurstaken. Ook vertegenwoordigt de vereniging de gemeentelijke werkgevers (College voor Arbeidszaken) in de onderhandelingen met werknemersorganisaties over arbeidsvoorwaarden. Binnen de vereniging bestaan provinciale afdelingen, die als regionaal bestuurlijk overlegplatform functioneren.

Paragraaf grondbeleid

Samenvatting

Het algemene beeld van de bouwgronden in exploitatie zijn positief. De bouwprojecten zijn gestart en de woningmarkt is al enkele jaren heel positief. Dit positieve resultaat is terug te zien in de toenemende winstprognoses en vermindering van de verliesvoorziening. Het benodigde weerstandsvermogen is beperkt.

De zogeheten 'stille reserves' van gebouwen en gronden waarbij het voornemen bestaat tot verkoop neemt toe met € 0,1 mln. naar € 3,9 mln. Dit wordt veroorzaakt door toevoeging van de voormalige basisschool De Trekvogel aan deze voorraad en door de verkoop van de Croonstadlaan 102 - 103 in Mijdrecht.

Beleidskader

Allerlei ontwikkelingen op maatschappelijk, economisch en ruimtelijk gebied hebben invloed op het grondbeleid van de gemeente. De woningmarkt heeft de afgelopen periode veel beweging gekend. De nota grondbeleid 2018 - 2021, vastgesteld op 22 februari 2018, bevat een actualisatie van het grondbeleid. Uitgangspunt van het beleid is een regisserende houding binnen het faciliterende grondbeleid. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt als aankoop of het dragen van kosten noodzakelijk is om een maatschappelijk gewenste ontwikkeling mogelijk te maken.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Van de bouwgronden in exploitatie zijn actuele grondexploitaties aanwezig. Zodra sprake is van een verwacht verlies dan wordt daarvoor een verliesvoorziening getroffen, die op de voorraden in mindering wordt gebracht.

Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Hierdoor wordt de winst genomen naar rato van de voortgang van het complex (POC-methode; percentage of completion methode).

De winsten en verliezen van de grondexploitaties worden via resultaatbestemming verrekend met de algemene reserve.

Bouwgronden in exploitatie - Algemeen

Jaarlijks vindt de actualisatie van de grondexploitaties plaats. Uitgangspunt voor de actualisatie zijn de door de raad vastgestelde grondexploitaties, vastgestelde plannen en woningbouwprogramma's. De grondexploitaties zijn een financiële weergave van eerder genomen besluiten, waarbij de voortgang van de projecten is verwerkt en de onderliggende aannames van kosten, opbrengsten en parameters zijn geactualiseerd.

De relatie tussen de jaarrekening 2018 en de actualisatie grondexploitaties 2019 is als volgt:

- De boekwaarde is het "onderhanden werk, waarbij wordt aangetoond dat deze boekwaarde wordt terugverdiend binnen de grondexploitatie;
- Voor een grondexploitatie met een negatief exploitatieresultaat is een verliesvoorziening nodig;
- Bij winstgevende grondexploitaties wordt conform de regelgeving van het Besluit Begroting Verantwoording de winst genomen;
- Negatieve risico's moeten worden opgevangen binnen het beschikbare weerstandvermogen.

De gemeenteraad behandelt de rapportage "actualisatie grondexploitaties 2019" in het tweede kwartaal van 2019. Deze rapportage is een uitgebreide toelichting op de actualisatie en bevat de financiële impact voor de jaarrekening 2018.

Risicoanalyses worden binnen de projecten op een gestructureerde manier aangepakt. Risico's worden geïnventariseerd en waar mogelijk voorzien van een beheersmaatregel. Niet alle risico's vertalen zich in directe tegenvallers. Bij winstgevende grondexploitaties gaan de risico's in eerste instantie ten koste van de winst. Bij een verliesgevende exploitatie is een buffer nodig binnen het weerstandsvermogen van de gemeente.

Bouwgronden in exploitatie - Financieel totaaloverzicht

Totaaloverzicht bouwgronden in exploitatie (bedragen x € 1.000)					
	De maricken	Land van Winkel	Vinkeveld	Stations-locatie Mijdrecht	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2017	10.482	4.525	-1.722	4.553	17.838
Vermeerderingen	1.586	2.757	952	290	5.585
Verminderingen	-3.442	-5.257	-1.071	0	-9.770
Tussentijdse winstneming 2018	1.214	1.244	327	0	2.785

Totaaloverzicht bouwgronden in exploitatie (bedragen x € 1.000)					
	De maricken	Land van Winkel	Vinkeveld	Stations-locatie Mijdrecht	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2018	9.840	3.269	-1.514	4.843	16.438
Nog te maken kosten	8.271	4.036	1.134	654	14.095
Nog te realiseren opbrengsten	-22.827	-8.582	0	-1.471	-32.880
Inzet verliesvoorziening	-	-	-	-4.026	-4.026
Geraamd eindresultaat	-4.716	-1.277	-380	0	6.373

In bovenstaand overzicht is een verloopoverzicht van de vier lopende grondexploitaties opgenomen.

Belangrijke bevindingen:

- De winstprognose bij de actualisatie 2019 (€ 14,7 miljoen) is ten opzichte van 2018 (€ 12,2 miljoen) gestegen met € 2,5 miljoen, als geen rekening was gehouden met tussentijdse winstneming.
- Op grond van de BBV is tussentijdse winstneming van toepassing op de projecten Vinkeveld, De Maricken en Land van Winkel. In 2018 bedraagt de tussentijdse winstneming € 2,8 miljoen, gerealiseerd naar rato van voortgang van het project. In 2017 bedroeg de tussentijdse winstneming € 4,9 miljoen.
- De verliesvoorziening voor de bouwgronden in exploitatie neemt in de programmarekening 2018 af met € 162.000 naar € 4.026.000. Dit is zichtbaar in de toelichting op de balans bij het onderdeel voorraden.
- De benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's binnen de grondexploitatie Stationslocatie Mijdrecht bedraagt € 75.000.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken De Maricken

Het project De Maricken voorziet in de bouw van circa 500 woningen in de kern Wilnis, Hiervan zijn er inmiddels 200 gerealiseerd en bewoond. In 2018 is gewerkt aan de afronding van de inrichting van het openbaar gebied (parkeerplaatsen en groen) voor deelplan 1 en 2. Deelplan 3 en 4 is uitgewerkt en betreft 49 appartementen, 38 beneden en bovenwoningen en 124 eengezinswoningen zonder gasaansluiting. Begin 2019 wordt gestart met het bouwrijpmaken van de laatste deelplannen van De Maricken. Er wordt fors ingezet op de ontsluiting van de wijk De Maricken door de aanleg van de rotonde Mijdrechtse Dwarsweg, de verbinding met Wilnis via de Wethouder van Damlaan en de herinrichting van de Spoordijk. De plannen voor waterberging en watercompensatie ten noorden van de wijk zijn zo goed als gereed.

Dit project kent de volgende risico's :

1. de afzetbaarheid van de woningen
2. De indexatie van de grondprijzen.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken Land van Winkel

Het project Land van Winkel voorziet in de bouw van circa 200 woningen in de kern Abcoude. Van de 200 kavels is een groot deel inmiddels bewoond. Een klein deel is in aanbouw of wordt spoedig in aanbouw genomen. Voor 40 kavels zijn er nog geen plannen opgesteld of nog niet definitief.

De gemeente geeft 30 kavels uit. In 2018 stond gepland om 8 kavels uit te geven. Uiteindelijk zijn er 5 verkocht. Er resteren nu nog 9 kavels, waarvan er 6 onder voorbehoud zijn verkocht en voor de laatste 3 is een optie afgegeven.

Het plan is geheel bouwrijp. Het woonrijpmaken wordt gefaseerd uitgevoerd. Er zijn 5 bruggen gereed en er is begonnen met de aanleg van twee speelplaatsen.

De grondexploitatie loopt een jaar langer door tot 2021 (in plaats van 2020).

Het grootste risico binnen dit project is het afzetrisico. Zolang de woningmarkt (in de regio Amsterdam) gunstig blijft, is dit risico beperkt.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken Vinkeveld

Het project Vinkeveld voorziet in de bouw van 198 woningen ten zuiden van de kern Vinkeveen. Alle grond is verkocht. Er zijn 150 woningen opgeleverd en de overige woningen zijn in aanbouw.

Door een langere doorlooptijd van de bouwwerkzaamheden loopt deze grondexploitatie tot eind 2019.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken Stationslocatie Mijdrecht

Het project Stationslocatie Mijdrecht voorziet in de bouw van 72 woningen aan de rand van de kern Mijdrecht.

De aanbestedingsprocedure is afgerond. Het bod ligt hoger dan eerst geraamd en de langere doorlooptijd (tot eind 2020) leidt tot hogere kosten. Per saldo daalt de verliesvoorziening met € 162.000 naar € 4.026.000.

Het belangrijkste risico voor de Stationslocatie is dat de kosten voor planschade, ontsluiting van het gebied en de plankosten hoger uitkomen. Het financieel effect is beperkt.

Eigendommen niet voor de publieke taak bestemd

De gemeente bezit diverse eigendommen (grond en gebouwen), die niet voor een publieke taak zijn bestemd en waarbij het voornemen is om deze te verkopen.

Conform de bepalingen van het BBV wordt in de jaarrekening bepaald of er sprake is van duurzame waardevermindering. Hiervan is sprake als de taxatiewaarde lager is dan de boekwaarde. Als de taxatie waarde hoger is dan de boekwaarde is er sprake van een stille reserve.

De volgende eigendommen vallen onder de noemer Eigendommen niet voor de publieke taak bestemd:

1. Glastuinbouw Wickelhof Mijdrecht.
2. Marickenzijde 2e fase Wilnis.
3. Raadhuislaan 27 - 45 Mijdrecht.
4. Bedrijventerrein N201 Mijdrecht.
5. Stationsgebied Abcoude (Bovenkamp 1-3).
6. Baambrugse Zuwe 143b Vinkeveen.
7. Herenweg 196 en 196a Vinkeveen.
8. Centrum Oost, Herenweg 70 Vinkeveen.
9. Botsholse dwarsweg 2d Waverveen (Poldertrots)
10. Ontspanningsweg/Wilnisser Zijweg Mijdrecht.
11. Croonstadtlaan 102 - 103 Mijdrecht (verkocht en geleverd in 2018).
12. Provincialeweg N201 Mijdrecht (agrarisch perceel).
13. Twistvliedschool, Kwikstaart 44 Mijdrecht.
14. Rondweg 1a Mijdrecht.
15. Baambrugse Zuwe achter 116 Vinkeveen.
16. Anselmusstraat 40 Mijdrecht (verkocht en geleverd in 2018).
17. Karekiet 49 Mijdrecht (De Trekvogel).

De stille reserve bedraagt per 31 december 2018 € 3,9 mln. Dit is een verhoging van € 0,1 mln. ten opzichte van 2017. Dit wordt veroorzaakt door toevoeging van de voormalige basisschool De Trekvogel aan deze voorraad en door de verkoop van de Croonstadtlaan 102-103 in Mijdrecht.

Een specificatie van de stille reserves ligt ter inzage bij de griffie.

Paragraaf subsidies

Samenvatting

Het oorspronkelijke subsidiebudget voor 2018 bedroeg € 4.134.000. In de bestuursrapportages is dit bijgesteld naar € 4.058.000. Hiervan is € 3.954.000 besteed. Het verschil wordt verklaard door een aanzienlijke lagere uitgaven op de taakvelden 'kinderopvang en peuterspeelzalen' en 'sportbeleid en activering'. De aanvragen voor deze budgetten waren lager dan ingeschat.

Beleidskader

De Ronde Venen ondersteunt veel initiatieven op het gebied van wonen, werken, welzijn, onderwijs, kunst, cultuur, sport, recreëren, enz. Allemaal activiteiten die ten goede komen aan de Rondeveense samenleving. De gemeente doet dit onder andere door het verstrekken van subsidies.

De wettelijke basis voor het verstrekken van subsidies is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (titel 4.2), voorts de Algemene subsidieverordening. In 2018 is de 'Algemene subsidieverordening De Ronde Venen 2017' van kracht. De subsidieverordening vormt de grondslag voor de verleende subsidies. Daarnaast is een aantal nadere regels opgesteld ten behoeve van het verstrekken van subsidies. Hierbij kan gedacht worden aan 'Beleidsregels Subsidie Sportstimulering', 'Beleidsregels subsidieaanvragen bewoners en bewonersorganisaties' en 'Nadere regels ten aanzien van het eigen vermogen en de reserves van de subsidieontvangers van de gemeente De Ronde Venen 2013'.

Financieel totaaloverzicht subsidies

Subsidies 2018 (bedragen x € 1.000)				
Omschrijving	primair begroot	actueel begroot	werkelijk 2018	toelichting
Programma 4 Onderwijs				
<u>taakveld kinderopvang en peuterspeelzalen</u>				
Voorschoolse- en Vroegschoolse Educatie	308	278	260	1
Programma 5 Cultuur, recreatie & sport				
<u>taakveld sportbeleid en activering</u>				2
Buurt sportcoaches	87	87	50	

Subsidies 2018 (bedragen x € 1.000)				
Omschrijving	primair begroot	actueel begroot	werkelijk 2018	toelichting
Sportstimulering	28	15	7	
Stimulering sportbeoefening	73	73	36	
<u>taakveld Cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>				
Kunstonderwijs	98	97	97	
Ontwikkelingssamenwerking	8	8	5	3
Muziekverenigingen	29	29	29	
Eenmalige subsidies amateurkunst	20	25	29	4
Culturele manifestaties	31	31	31	
<u>taakveld musea</u>				
Stimuleren bezoek musea	42	40	40	5
<u>taakveld media</u>				
Bibliotheken	613	621	621	
Cultuurconsulent	25	25	25	
Lokale omroep	40	50	50	
<u>taakveld volksfeesten</u>				
Ondersteuning evenementen, volksfeesten en herdenkingen	10	10	10	
Prijsindex stelpost	12	0	0	6

Subsidies 2018 (bedragen x € 1.000)				
Omschrijving	primair begroot	actueel begroot	werkelijk 2018	toelichting
Programma 6 Sociaal domein				
<i><u>taakveld samenkracht en burgerparticipatie</u></i>				
Welzijnswerk en voorliggende voorzieningen	2.327	2.290	2.288	
Dorpshuizen	334	334	334	
Vluchtelingenwerk en integratie	42	36	36	
Jeugd- en jongerenwerk	7	7	6	
	2.710	2.668	2.664	
TOTAAL	4.134	4.058	3.954	

Toelichting op de verstrekte subsidies

De bedragen zijn voor de leesbaarheid afgerond op duizendtallen. Hierdoor kan er sprake zijn van kleine afrondingsverschillen.

Toelichting:

1. Het werkelijke bedrag wijkt af van de begroting omdat op voorhand niet precies valt in te schatten om hoeveel kinderen het gaat. Bij de vaststelling van de subsidies zal blijken wat het definitieve aantal is.
2. Het budget voor het taakveld sportbeleid en activering is niet volledig benut. Er zijn minder aanvragen binnengekomen dan verwacht. Bij de tweede bestuursrapportage 2018 is besloten om een bedrag van € 30.000 beschikbaar te stellen voor activiteiten voor het Sport Dreamteam. Omdat dit project een goede voorbereiding nodig heeft is dit in 2018 niet gerealiseerd. Er zal een voorstel worden gedaan om dit budget over te hevelen naar 2019.
3. De afwijking met de begroting komt door een verrekening met de subsidie van 2017. Bij de vaststelling daarvan is een deel teruggevorderd.

4. In de tweede bestuursrapportage 2018 is het budget voor eenmalige subsidies opgehoogd. Er is alsnog een kleine overschrijding. Hiermee zijn culturele initiatieven van vrijwilligersorganisaties ondersteund.
5. De heropening van het museum heeft geen doorgang gevonden. Bij de vaststelling van de subsidie over 2018 zal blijken welk deel teruggevorderd wordt.
6. Deze post is in de actuele begroting verdeeld over de verschillende budgetten.

Jaarrekening 2018

Financieel totaaloverzicht van de programma's

Algemeen

Wettelijk is bepaald dat per programma inzicht wordt gegeven in de ramingen voor en na wijziging en ook de realisatie. Een analyse tussen de begroting na wijziging en de realisatie is opgenomen in de tien programma's.

Totaal van de tien programma's inclusief inzet van reserves

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	90.893	90.599	98.829	90.995	7.834
Baten	-97.208	-90.956	-92.494	-90.921	-1.573
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.315	-357	6.335	74	6.261
Onttrekkingen	3.048	6.163	12.210	8.233	3.977
Stortingen	3.208	5.702	5.817	5.488	329
Mutaties reserves	160	-461	-6.393	-2.745	-3.648
Gerealiseerd resultaat	-6.155	-818	-58	-2.671	2.612

Programma 1 Openbare orde en veiligheid incl. programmaonderdelen

A. Crisisbeheersing en brandweer

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	2.607	2.543	2.758	2.598	160
Baten	-3	-4	-4	-7	3
Resultaat	2.604	2.539	2.754	2.590	163

B. Openbare orde en veiligheid

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	363	404	548	465	83
Baten	-42	-37	-37	-43	6

Resultaat	322	367	511	421	90
------------------	------------	------------	------------	------------	-----------

C. Totaal programma 1 Openbare orde en veiligheid

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	2.970	2.947	3.305	3.062	243
Baten	-45	-41	-41	-50	9
Resultaat	2.926	2.906	3.264	3.012	253

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat incl. programmaonderdelen

A. Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	7.731	7.646	8.239	8.142	97
Baten	-573	-184	-380	-488	108
Resultaat	7.158	7.462	7.859	7.654	206

Programma 3 Economische zaken incl. programmaonderdelen

A. Economische zaken

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	338	542	602	556	47
Baten	-543	-523	-614	-664	50
Resultaat	-205	19	-12	-108	97

Programma 4 Onderwijs incl. programmaonderdelen

A. Onderwijshuisvesting

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.195	1.459	1.680	1.928	-248
Baten	-100	-91	-341	-331	-9
Resultaat	1.095	1.368	1.339	1.596	-257

B. Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.903	2.107	2.310	2.304	6
Baten	-274	-221	-318	-427	109
Resultaat	1.629	1.886	1.992	1.876	115

C. Totaal programma Onderwijs

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	3.098	3.566	3.990	4.232	-242
Baten	-374	-311	-659	-759	100
Resultaat	2.724	3.255	3.331	3.473	-142

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport incl. programmaonderdelen

A. Sport

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	2.421	2.306	2.313	2.323	-10
Baten	-329	-332	-332	-337	6
Resultaat	2.092	1.974	1.981	1.986	-4

B. Cultuur

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.297	1.148	1.174	1.222	-48
Baten	-149	-7	-7	-10	3
Resultaat	1.148	1.141	1.167	1.212	-45

C. Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	3.067	3.287	3.336	3.491	-155
Baten	-26	0	0	-7	7
Resultaat	3.041	3.287	3.336	3.484	-148

D. Totaal programma Cultuur, recreatie en sport

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	6.785	6.741	6.823	7.036	-213
Baten	-504	-339	-339	-354	15
Resultaat	6.281	6.402	6.484	6.682	-198

Programma 6 Sociaal domein incl. programmaonderdelen

A. Algemene voorzieningen jeugd en Wmo

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	4.453	4.455	4.574	4.534	40
Baten	-123	-41	-41	-101	60
Resultaat	4.330	4.413	4.533	4.433	100

B. Individuele voorzieningen jeugd en Wmo

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	13.233	12.706	14.431	13.856	575
Baten	-667	-612	-611	-759	148
Resultaat	12.565	12.094	13.820	13.097	723

C. Inkomensregelingen incl. arbeidsparticipatie

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	9.793	10.083	10.740	10.476	263
Baten	-6.239	-6.940	-7.079	-7.120	41
Resultaat	3.554	3.144	3.661	3.356	305

D. Gemeentelijk armoedebeleid

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	906	1.037	1.109	994	115
Baten	-54	-25	-43	-59	17
Resultaat	853	1.012	1.066	935	132

E. Totaal programma Sociaal domein

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	28.385	28.282	30.855	29.861	994
Baten	-7.083	-7.619	-7.774	-8.040	266
Resultaat	21.302	20.663	23.080	21.821	1.260

Programma 7 Milieu en duurzaamheid incl. programmaonderdelen

A. Reiniging

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	2.896	2.895	2.900	3.069	-169
Baten	-4.325	-4.355	-4.355	-4.524	169
Resultaat	-1.429	-1.460	-1.455	-1.455	0

B. Riolering

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	2.891	3.175	3.175	3.135	39
Baten	-4.428	-4.630	-4.630	-4.591	-39
Resultaat	-1.537	-1.456	-1.456	-1.456	0

C. Begraafplaatsen

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	270	305	305	294	11
Baten	-291	-367	-259	-327	69
Resultaat	-22	-62	46	-33	80

D. Milieu

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.424	1.256	1.317	1.327	-10
Baten	-37	-7	-7	-1	-6
Resultaat	1.387	1.249	1.310	1.327	-17

E. Totaal programma Milieu en duurzaamheid

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	7.480	7.630	7.696	7.826	-129
Baten	-9.081	-9.359	-9.250	-9.443	192
Resultaat	-1.601	-1.729	-1.554	-1.617	63

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting incl. programmaonderdelen

A. Ruimtelijke ordening

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.369	1.745	1.858	1.551	308
Baten	-47	-17	-90	-9	-81
Resultaat	1.322	1.728	1.768	1.542	226

B. Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	13.871	9.761	10.430	7.000	3.429
Baten	-18.897	-13.685	-12.348	-9.949	-2.400
Resultaat	-5.026	-3.924	-1.919	-2.948	1.030

C. Woningbouw

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.677	2.055	3.178	2.253	925
Baten	-2.279	-1.662	-2.348	-1.796	-552
Resultaat	-602	393	830	457	373

D. Totaal programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	16.917	13.561	15.466	10.804	4.662
Baten	-21.223	-15.365	-14.787	-11.754	-3.033
Resultaat	-4.306	-1.804	680	-950	1.629

Programma 9 Bestuur en ondersteuning incl. programmaonderdelen

A. Bestuur

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.848	1.933	2.185	2.121	64

B. Burgerzaken

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.071	1.037	1.052	1.019	33
Baten	-949	-803	-803	-874	71
Resultaat	123	233	248	144	104

C. Beheer overige gebouwen en gronden

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	1.245	383	619	793	-174
Baten	-2.392	-162	-322	-700	378
Resultaat	-1.146	221	296	92	204

D. Overhead

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	12.048	13.125	13.562	13.024	537
Baten	-161	-51	-613	-702	89
Resultaat	11.887	13.075	12.949	12.322	627

E. Totaal programma 9 Bestuur en ondersteuning

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	16.212	16.478	17.417	16.956	460
Baten	-3.501	-1.016	-1.738	-2.276	538
Resultaat	12.712	15.462	15.679	14.680	999

Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen incl. programmaonderdelen

A. Treasury

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	-14	3	64	76	-12
Baten	-232	-198	-269	-293	24
Resultaat	-246	-195	-205	-217	12

B. Belastingen

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	898	2.857	4.032	2.332	1.700
Baten	-10.161	-9.941	-10.003	-10.229	226
Resultaat	-9.263	-7.084	-5.971	-7.896	1.926

C. Algemene uitkering

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Baten	-43.887	-46.060	-46.640	-46.570	-70

D. Algemene baten en lasten

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten	92	346	338	112	226
Baten	0	0	0	-1	1
Resultaat	92	346	338	110	228

E. Mutatie reserves

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Onttrekkingen	3.048	6.163	12.210	8.233	3.977
Stortingen	3.208	5.702	5.817	5.488	329
Mutaties reserves	160	-461	-6.393	-2.745	-3.648

F. Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Stortingen	6.155	818	58	2.671	-2.612

G. Totaal programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Financiën	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten	975	3.206	4.435	2.520	1.915
Baten	-54.281	-56.199	-56.912	-57.092	180
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-53.306	-52.993	-52.477	-54.572	2.095
Onttrekkingen	3.048	6.163	12.210	8.233	3.977
Stortingen	9.363	6.520	5.875	8.158	-2.283
Mutaties reserves	6.315	357	-6.335	-74	-6.261
Gerealiseerd resultaat	-46.991	-52.636	-58.812	-54.646	-4.166

Overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting, post onvoorzien en overige stelposten

Algemeen

In de financiële verslaglegging voor gemeenten is vastgelegd dat in de jaarrekening wordt ingegaan op de algemene dekkingsmiddelen, de kosten van overhead, het bedrag van de te verwachte heffing voor de vennootschapsbelasting, de post onvoorzien en overige stelposten.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Rekening 2017	Rekening 2018
Lokale heffingen:		
Onroerende zaakbelasting voor woningen	-5.517	-5.579
Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen	-2.052	-2.064
Precariobelasting	-2.261	-2.262
Forensenbelasting	-212	-245
Toeristenbelasting	-204	-217
Hondenbelasting	-162	-167
Roerende zaakbelasting	-80	-80
Algemene uitkering	-43.887	-46.570
Dividend	-197	-228
Renteresultaat	-49	11

Toelichting op het overzicht algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen

Lokale heffingen, waarvan de besteding van de opbrengst niet gebonden is, zijn bijvoorbeeld de onroerende zaakbelasting, precariobelasting en de toeristenbelasting. De forensen- en toeristenbelasting zijn opgenomen in programma 3 Economische zaken. De overige belastingen in programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen. In de paragraaf lokale heffingen is ook een specificatie opgenomen per belastingsoort.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is eveneens opgenomen in programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen. In de jaarrekening 2018 is rekening gehouden met de uitkomsten van de maart-, mei-, september- en decembercirculaire 2018.

Dividend

Het dividend bestaat uit die van BNG Bank en van Vitens. De opbrengst van het dividend is opgenomen in programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen. Zie voor beiden ook de toelichting in de paragraaf Verbonden partijen en de paragraaf Financiering.

Renteresultaat

Het renteresultaat bestaat uit de kosten en opbrengsten van rente na aftrek van de toegerekende rente met de boekwaarden van de bouwgronden in exploitatie en die van de investeringen. In de paragraaf Financiering is hiervan een specificatie opgenomen.

Overhead

Onder overheadkosten wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Denk hierbij aan de kosten van automatisering, huisvesting, juridische advisering en inkoop.

Overhead (bedragen x € 1.000)		
Omschrijving	Rekening 2017	Rekening 2018
1. Capaciteitskosten overhead	7.743	8.218
2. Informatievoorziening en ICT	2.370	2.486
3. Personeels- en organisatiebeleid	589	679
4. Facilitaire zaken en huisvesting	851	533
5. Regionaal inkoopbureau	131	127

Overhead (bedragen x € 1.000)		
Omschrijving	Rekening 2017	Rekening 2018
6. Financiële administratie	73	130
7. Juridische zaken	58	59
8. Communicatie	48	72
9. Bestuurszaken en ondersteuning	26	20
Totaal overhead	11.887	12.322

De kosten van overhead zijn opgenomen in programma 9 Bestuur en ondersteuning. Deze kosten zijn ook zichtbaar in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Vennootschapsbelasting

Door de Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen zijn gemeenten sinds 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). In de jaarrekening 2018 is rekening gehouden met € 69.000 aan af te dragen belasting.

Post onvoorzien en overige stelposten

In de begroting 2018 was voor onvoorziene ontwikkelingen € 108.000 als budget opgenomen. Dit budget is bij de 2e bestuursrapportage 2018 toegevoegd aan het begrotingsresultaat.

Er wordt gesproken over onderuitputting wanneer de situatie zich voordoet dat in een kalenderjaar minder geld wordt besteed aan een bepaald doel dat daarvoor was begroot. In de begroting 2018 was hiervoor een stelpost opgenomen van € 100.000. Deze stelpost is bij de 2e bestuursrapportage 2018 verrekend met het begrotingsresultaat.

Overzicht budgetaanpassingen 2018

Algemeen

In november 2017 heeft de gemeenteraad een sluitende begroting 2018 vastgesteld. Dit is in de programma's weergegeven als 'Primaire begroting 2018'. Er zijn vervolgens diverse raadsbesluiten genomen, die hebben geleid tot aanpassing van budgetten. Deze aanpassingen zijn verwerkt en opgenomen in de programma's als 'Actuele begroting 2018'.

Om inzicht te geven in de budgetaanpassingen zijn deze per programma vermeld met daarbij het onderwerp en de datum van het raadsbesluit.

Budgetaanpassingen programma 1 Openbare orde en veiligheid

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	2.906	2 november 2017
Aanpassingen:		
Herijken voorzieningen gemeentelijke gebouwen	-5	21 december 2017
Financiële uitwerking coalitieakkoord	45	26 april 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Loon- en prijsontwikkeling VRU	62	28 juni 2018
- Onderhoud brandweerkazernes	158	28 juni 2018
- Inzet specialistisch jongerenwerk	42	28 juni 2018
- Extra toezicht snelvaren Vinkeveense Plassen	20	28 juni 2018
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Inzet specialistisch jongerenwerk	37	1 november 2018
- Diverse verschillen	-1	1 november 2018
Actuele begroting	3.264	

Budgetaanpassingen programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	7.462	2 november 2017
Aanpassingen:		
Herijken voorzieningen gemeentelijke gebouwen	19	21 december 2017
Aanleg parkeersituatie Centrum Mijdrecht	10	22 februari 2018
Financiële uitwerking coalitieakkoord	30	26 april 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Inrichting hondenspeelplekken inclusief prullenbakken	63	28 juni 2018
- Pontveer keuring en werfbeurt inclusief reparaties	14	28 juni 2018
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Actualisatie afschrijvingen	15	1 november 2018
- Bediening en onderhoud pontveer	70	1 november 2018
- Schade aan de Pastoor Kannenlaan in Wilnis	170	1 november 2018
- Diverse verschillen	6	1 november 2018
Actuele begroting	7.859	

Budgetaanpassingen programma 3 Economische zaken

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
--	-----------------------------	--------------------

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	19	2 november 2017
Aanpassingen:		
Initiatief Abcoude Centrum	60	30 november 2017
2e Bestuursrapportage 2017:		
- Gedeeltelijke verschuiving van 2017 naar 2018 voor opstellen visie bedrijventerreinen	25	30 november 2017
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 Initiatief Abcoude Centrum	-25	1 november 2018
- Projectbijdrage provincie Utrecht breedband buitengebied	-91	1 november 2018
Actuele begroting	-12	

Budgetaanpassingen programma 4 Onderwijs

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	3.255	2 november 2017
Aanpassingen:		
Herijken voorzieningen gemeentelijke gebouwen	-1	21 december 2017
Financiële uitwerking coalitieakkoord	30	26 april 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Nieuwe tarieven Europese aanbesteding leerlingenvervoer	38	28 juni 2018
- Verhogen bijdrage Bureau Leerplicht	24	28 juni 2018

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Actualisatie afschrijvingen	223	1 november 2018
- Inzet jeugdhulpmedewerker VeenLanden College	23	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 uitwerking coalitieakkoord	-15	1 november 2018
- Verkoopopbrengst pand Tuinderslaan 1 - 5 (voormalig schoolgebouw)	-250	1 november 2018
- Diverse verschillen	4	1 november 2018
Actuele begroting	3.331	

Budgetaanpassingen programma 5 Cultuur, recreatie en sport

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	6.402	2 november 2017
Aanpassingen:		
Herijken voorzieningen gemeentelijke gebouwen	-60	21 december 2017
Initiatief Abcoude Centrum	17	30 november 2017
Financiële uitwerking coalitieakkoord	40	26 april 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Bijdrage Sportpark De Hoef (onderhoud)	52	28 juni 2018
- Project "behoud erfgoed"	51	28 juni 2018
- Doorloop incidentele herplantingswerkzaamheden vanuit 2017	27	28 juni 2018
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Extra kosten voor onderhoud voertuigen	22	1 november 2018

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
- Effect capaciteitskosten door functiewaardering	12	1 november 2018
- Herijking subsidies naar aanleiding definitieve aanvragen	-8	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 Initiatief Abcoude Centrum	-17	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 project erfgoed	-25	1 november 2018
- Actualisatie afschrijvingen	-29	1 november 2018
Actuele begroting	6.484	

Budgetaanpassingen programma 6 Sociaal Domein

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	20.663	2 november 2017
Aanpassingen:		
Initiatief Abcoude Centrum	10	30 november 2017
2e Bestuursrapportage 2017:		
- Gedeeltelijke verschuiving van 2017 naar 2018 voor innovatiebudget sociaal domein	110	30 november 2017
- Gedeeltelijke verschuiving van 2017 naar 2018 voor integratie en participatie van vluchtelingen	91	30 november 2017
Herijken voorzieningen gemeentelijke gebouwen	-14	21 december 2017
Financiële uitwerking coalitieakkoord	155	26 april 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
- Zorgkosten Jeugd	400	28 juni 2018
- Huishoudelijke Hulp als gevolg van AMvB Reële Prijs WMO	150	28 juni 2018
- Innovatiebudget Sociaal Domein	140	28 juni 2018
- Beschikbaar houden middelen Kansen voor Kinderen	56	28 juni 2018
- Overige aanpassingen binnen maatwerkvoorzieningen	39	28 juni 2018
- Frictiekosten als gevolg van fusie Stichting Servicepunten met Tympaan de Baat	25	28 juni 2018
- Intensivering Jongerencoach Werkgeversservicepunt Groot-Amsterdam	17	28 juni 2018
- Overige aanpassingen binnen maatwerkvoorzieningen	-16	28 juni 2018
- Lagere uitgaven cliëntondersteuning	-21	28 juni 2018
- Bijstelling inkomsten BUIG	-139	28 juni 2018
Toekomstige inrichting WSW	384	28 juni 2018
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Zorgkosten Jeugd	881	1 november 2018
- Ontwikkeling kosten bijstandsuitkeringen	200	1 november 2018
- Ontwikkeling kosten Wmo	71	1 november 2018
- Diverse verschillen	-5	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 Initiatief Abcoude Centrum	-10	1 november 2018

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
- Ontwikkeling kosten gemeentelijk armoedebeleid	-27	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 voor uitwerking coalitieakkoord	-30	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 voor transformatie sociaal domein	-50	1 november 2018
Actuele begroting	23.080	

Budgetaanpassingen programma 7 Milieu en duurzaamheid

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	-1.729	2 november 2017
Aanpassingen:		
Herijken voorzieningen gemeentelijke gebouwen	5	21 december 2017
klimaatneutraal 2040 transitieplan elektriciteit	35	26 april 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Uitvoering Europese Energie-Efficiency Directive (EED) richtlijn door de ODRU	16	28 juni 2018
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Bodeminformatie door de ODRU	9	1 november 2018
- Lagere inkomsten berggraafplaatsen	109	1 november 2018
- Diverse verschillen	1	1 november 2018
Actuele begroting	-1.554	

Budgetaanpassingen programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	-1.804	2 november 2017
Aanpassingen:		
Initiatief Abcoude Centrum	15	30 november 2017
2e Bestuursrapportage 2017:		
- Gedeeltelijke verschuiving van 2017 naar 2018 voor ritalisering woonwagencentrum	591	30 november 2017
Resulaten en uitwerking en vervolg centrumplan Vinkeveen	20	22 februari 2018
Financiële uitwerking coalitieakkoord	50	26 april 2018
Actualisatie grondexploitaties 2018	3.162	30 mei 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Achterblijvende overhead voor taken ODRU	-100	28 juni 2018
- Ontwikkeling inkomsten en werkzaamheden Omgevingsvergunningen	-93	28 juni 2018
- Extra werkzaamheden toezicht en juridische procedures vanuit verstrekte leges 2017	70	28 juni 2018
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Diverse verschillen	2	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 voor uitwerking coalitieakkoord	-45	1 november 2018
- Vrijval project spoedwoningen	-50	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 werkzaamheden aanvragen omgevingsvergunning	-57	1 november 2018
- Tussentijdse winstneming bouwgrondexploitaties 2018	-1.081	1 november 2018

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Actuele begroting	680	

Budgetaanpassingen programma 9 Bestuur en ondersteuning

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	15.462	2 november 2017
Aanpassingen:		
Aankoop provinciale grond N201 in Mijdrecht	5	30 november 2017
Herijken voorzieningen gemeentelijke gebouwen	102	21 december 2017
Financiële uitwerking coalitieakkoord (structureel)	70	26 april 2018
Financiële uitwerking coalitieakkoord (incidenteel)	20	26 april 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Gedeeltelijke verschuiving van 2017 naar 2018 voor o.m. implementatie i-burgerzaken	445	28 juni 2018
- Wachtgelden voormalig wethouders	106	28 juni 2018
- Diverse bedrijfsvoeringsonderdelen	28	28 juni 2018
- Aanpassing verzekeringspremies i.v.m. hogere schades afgelopen jaren	25	28 juni 2018
- Repro activiteiten uitvoeren in eigen beheer	20	28 juni 2018
- Incidentele bijstelling diverse budgetten beheer en onderhoud gemeentelijke gebouwen en verhuizing Kernteam sociaal Domein	12	28 juni 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van werkzaamheden van 2017 naar 2017 voor de legal audit	8	28 juni 2018

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Bijdrage Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	63	1 november 2018
- Diverse extra lasten voor beheer, onderhoud en exploitatie gemeentelijke gebouwen	38	1 november 2018
- Personeelsbeleid: Arbo technische aanpassingen en werving & selectie	16	1 november 2018
- Kosten raadgevend referendum	15	1 november 2018
- Extra representatiekosten	13	1 november 2018
- Diverse verschillen	4	1 november 2018
- Doorbelasting effecten capaciteitskosten naar andere programma's	-29	1 november 2018
- Gedeeltelijke verschuiving van 2018 naar 2019 voor het project Big Data	-30	1 november 2018
- Actualisatie afschrijvingen	-276	1 november 2018
- Verkoopopbrengsten gebouwen en afboeken restant boekwaarde	-438	1 november 2018
Actuele begroting	15.679	

Budgetaanpassingen programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Primaire begroting	-52.636	2 november 2017
Aanpassingen baten en lasten:		

	Bedragen maal € 1.000	Datum raadsbesluit
Initiatiefvoorstel precarioheffing Vitens	1.183	25 januari 2018
1e Bestuursrapportage 2018:		
- Uitkomsten maartcirculaire gemeentefonds 2018	-410	28 juni 2018
- Bijstellen opbrengst precariobelasting	123	28 juni 2018
2e Bestuursrapportage 2018:		
- Uitkomsten meicirculaire gemeentefonds 2018	-880	1 november 2018
- Aanpassing opbrengst onroerende zaakbelastingen	-185	1 november 2018
- Aanpassing dividend BNG Bank en Vitens	-71	1 november 2018
- Verwerken post onvoorzien en stelpost onderuitputting t.g.v. begrotingsresultaat	-8	1 november 2018
- Lagere bijdrage voor uitvoeringskosten gemeentelijke belastingen	-7	1 november 2018
- Rente	44	1 november 2018
Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds 2018 - als onderdeel begroting 2019	710	1 november 2018
Diverse verschillen	17	diversen
Aanpassing inzet reserves:		
Diverse besluiten in dit programma en de overige programma's zorgen ervoor dat de inzet van reserves toeneemt met € 5.932.000 van € 461.000 naar € 6.393.000.	-5.932	diversen
Aanpassing begrotingsresultaat 2018:		
Diverse besluiten in dit programma en de overige programma's zorgen ervoor dat het begrotingsresultaat afneemt met € 760.000 van € 818.000 naar € 58.000.	-760	diversen
Actuele begroting	-58.812	

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Algemeen

Om inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente is het onderscheid tussen structureel en incidenteel belangrijk. Er is sprake van structurele toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves als dit meer dan drie jaar achtereenvolgens plaatsvindt. Aanpassingen van bestaand beleid binnen drie jaar blijven structureel van aard.

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (bedragen x € 1.000)

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
(+ = toevoeging en - = onttrekkingen)

Nr.	Omschrijving	Realisatie 2018	Naam van de reserve
1	Diverse afschrijvingen	-100	Bestemmingsreserve afschrijvingslasten
2	Veenweidebad in Mijdrecht	-168	Bestemmingsreserve Veenweidebad
3	Piet Mondriaangebouw in Abcoude	-37	Bestemmingsreserve Piet Mondriaangebouw
4	Gemeentewerf in Abcoude	-37	Bestemmingsreserve gemeentewerf in Abcoude
5	Clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge	-40	Bestemmingsreserve clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge
6	Verkorten afschrijvingstermijn schoolgebouwen	-321	Algemene reserve
Totaal		-703	

Toelichting op de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De zes structurele onttrekkingen aan de reserves zijn per onderdeel toegelicht.

1. Diverse afschrijvingen

Investerings met een economisch nut moeten worden geactiveerd en in de loop van een aantal jaren worden afgeschreven. Vanaf 2004 is deze regel van toepassing op diverse investeringen, waarvoor bedragen waren gereserveerd. Voor deze gevallen is de bestemmingsreserve voor diverse afschrijvingslasten gevormd.

2. Veenweidebad in Mijdrecht

Voor het Veenweidebad wordt jaarlijks € 168.000 ingezet vanuit de bestemmingsreserve Veenweidebad om de huisvestingskosten deels te bekostigen.

3. Piet Mondriaangebouw in Abcoude

Voor een vast deel van de afschrijvings- en rentekosten van het sociaal cultureel gebouw Piet Mondriaan Gebouw vindt een onttrekking plaats van € 37.000 vanuit de bestemmingsreserve Piet Mondriaangebouw.

4. Gemeentewerf in Abcoude

Voor een vast deel van de afschrijvings- en rentekosten van de gemeentewerf in Abcoude vindt een onttrekking plaats van € 37.000 vanuit de bestemmingsreserve gemeentewerf Abcoude.

5. Clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge

Voor een vast deel van de afschrijvings- en rentekosten van het clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge vindt een onttrekking plaats van € 40.000 vanuit een bestemmingsreserve.

6. Verkorten afschrijvingstermijn schoolgebouwen

Mede gelet op de financiële positie en de in 2017 vastgestelde nota activeren, waarderen en afschrijven is de afschrijvingstermijn van schoolgebouwen aangepast van 60 naar 40 jaar. De kosten van afschrijvingen nemen hierdoor tijdelijk toe. Deze extra kosten van in totaal € 3,4 mln. over een periode van 27 jaar worden opgevangen door het inzetten van de algemene reserve.

Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Algemeen

Om inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente is het onderscheid tussen structureel en incidenteel belangrijk. Er is sprake van incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves als dit minder dan drie jaar plaatsvindt.

De werkwijze voor het inzetten van reserves in de verantwoording is als volgt.

1. Stel de raad heeft een incidenteel budget van € 150.000 beschikbaar gesteld en de werkelijke kosten bedragen € 130.000. In de verantwoording wordt dan € 130.000 onttrokken aan de reserves en het verschil van € 20.000 komt tot uitdrukking in de omvang van de reserves.
2. Stel de raad heeft een incidenteel budget van € 150.000 beschikbaar gesteld en de werkelijke kosten bedragen € 160.000. In de verantwoording wordt dan € 150.000 onttrokken aan de reserves en het verschil van € 10.000 maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat.

Om meer duiding te geven bij een verschil tussen prognose en realisatie is voor de eerste keer in onderstaand overzicht vermeld of de geplande activiteit voor 2018 is afgerond of doorwerkt naar 2019 en volgende jaren. Als er sprake is van een verschil bij een afgesloten activiteit dan kan dit als 'winst' worden bestempeld.

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (bedragen x € 1.000)

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. mutatie reserve: + = toevoeging en - = onttrekkingen					
Nr.	Omschrijving	Prognose 2018	Mutatie reserve 2018	Vershil + = voordeel en - = nadeel	Doorloop 2019 e.v.
1	Onderhoud brandweerkazernes	-158	-9	149	Ja
2	Inzet specialistische jongerenwerk	-79	-63	16	Nee
3	Extra inzet handhaving	-45	-24	21	Nee
	Totaal programma Openbare orde en veiligheid	-282	-96	186	

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. mutatie reserve: + = toevoeging en - = onttrekkingen

Nr.	Omschrijving	Prognose 2018	Mutatie reserve 2018	Verschil + = voordeel en - = nadeel	Doorloop 2019 e.v.
4	Diverse incidentele aankopen materieelvervangingsplan	-12	-6	6	Nee
5	Schadeherstel Pastoor Kannenlaan	-170	-139	31	Nee
6	Hondenpoepmaatregelen	-63	-18	45	Ja
7	Achterstallig onderhoud kunstwerken	-155	-34	121	Ja
8	Amendement watertappunten	-26	0	26	Ja
9	Verkeersveiligheid	-30	-28	2	Nee
10	Uitvoering beleidsplan verkeer	-300	-300	0	Nee
11	Aanpak parkeersituatie Mijdsrecht	-10	-4	6	Nee
	Totaal programma Verkeer, vervoer en water	-765	-529	236	
12	Visie bedrijventerrein	-25	-25	0	Nee
13	Economie- en recreatiefonds	-30	-30	0	Nee
14	Professionaliseren digitaal platform DeRondeVenerWerkt	-15	0	15	Nee

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. mutatie reserve: + = toevoeging en - = onttrekkingen

Nr.	Omschrijving	Prognose 2018	Mutatie reserve 2018	Vershil + = voordeel en - = nadeel	Doorloop 2019 e.v.
15	Initiatief Abcoude Centrum	-35	-25	10	Ja
16	Projectbijdrage provincie Utrecht voor breedband buitengebied	91	91	0	Nee
17	Extra formatie economische zaken	-25	-11	14	Nee
18	Projectbudget regionale samenwerking economie en recreatie	-73	-73	0	Nee
Totaal programma Economische zaken		-112	-73	39	
19	Verkoop Tuinderslaan 1 - 5	250	250	0	Nee
20	Bijdrage techniekonderwijs	-30	-30	0	Nee
21	Doorverwijzingen Regionaal Bureau Leerlingzaken	-50	-50	0	Nee
Totaal programma Onderwijs		170	170	0	
22	Behoud groene openbare ruimte	-40	-40	0	Nee
23	Vervangingsplan Groen en Bomen en onderhoud bomen	-75	-75	0	Nee

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. mutatie reserve: + = toevoeging en - = onttrekkingen

Nr.	Omschrijving	Prognose 2018	Mutatie reserve 2018	Verschil + = voordeel en - = nadeel	Doorloop 2019 e.v.
	Totaal programma Cultuur, recreatie en sport	-115	-115	0	
24	Inwonersparticipatie	-30	-6	24	Nee
25	Uitwerking bestuursakkoord verhoogde asielinstroom	-91	-91	0	Ja
26	Dementievriendelijke gemeente	-20	-13	7	Ja
27	Start ouderenbeleid	-35	-24	11	Ja
28	Professionalisering Servicepunten	-100	-100	0	Nee
29	Interne controle Sociaal Domein	-22	-22	0	Nee
30	Armoedebestrijding kinderen	-56	-56	0	Nee
31	Armoedebeleid	-25	-12	13	Nee
32	Inrichting toekomstige uitvoering WSW	-384	-210	174	Ja
33	Transformatie Sociaal Domein	-50	-50	0	Nee
34	Innovatiebudget sociaal domein	-250	-74	176	Ja
35	Beschermd wonen en transitie WLZ	-96	-58	38	Nee

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. mutatie reserve: + = toevoeging en - = onttrekkingen

Nr.	Omschrijving	Prognose 2018	Mutatie reserve 2018	Verschil + = voordeel en - = nadeel	Doorloop 2019 e.v.
36	Onderzoek huisartsenpost	-15	0	15	Ja
	Totaal programma Sociaal Domein	-1.174	-716	458	
37	Programma duurzaamheid	-164	-156	8	Nee
	Totaal programma Milieu en duurzaamheid	-164	-156	8	
38	Bie: aanpassing rente vanwege BBV	-136	-136	0	Nee
39	Actualisatie bestemmingsplannen	-160	-133	27	Ja
40	Initiatief Abcoude Centrum	-15	-15	0	Nee
41	Pilot omgevingswet	-5	-5	0	Nee
42	Centrumplan Vinkeveen	-20	-15	5	Ja
43	Vorbereiding invoering omgevingswet	-530	-342	188	Ja
44	Bie: (tussentijdse) winstneming De Maricken	430	430	0	Ja
45	Bie: (tussentijdse) winstneming Land van Winkel	718	718	0	Ja

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. mutatie reserve: + = toevoeging en - = onttrekkingen

Nr.	Omschrijving	Prognose 2018	Mutatie reserve 2018	Verschil + = voordeel en - = nadeel	Doorloop 2019 e.v.
46	Bie: (tussentijdse) winstneming Vinkeveld	770	319	-451	Ja
47	Integraal handhavingsbeleid 2017- 2018	-136	-110	26	Nee
48	Revitalisering woonwagenstandplaats	-591	-38	553	Ja
	Totaal programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	325	673	348	
49	Verkiezingen	-55	-55	0	Nee
50	Verkoop Raadhuislaan 27 -45	101	101	0	Ja
51	Verkoop vml. Weidesticht	337	337	0	Nee
52	Optimalisatie afdeling Dienstverlening - borgen intern en externe dienstverlening	-96	-96	0	Nee
53	Privacy en informatiebeveiliging	-35	-35	0	Nee
54	Continuering structurele juridische en fiscale kwaliteit	-35	-35	0	Nee
55	Data-analyse/Big Data	-110	-100	10	Nee
56	Uitvoering visie op dienstverlening	-248	-86	162	Ja

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. mutatie reserve: + = toevoeging en - = onttrekkingen

Nr.	Omschrijving	Prognose 2018	Mutatie reserve 2018	Vershil + = voordeel en - = nadeel	Doorloop 2019 e.v.
57	Licentiekosten voor Sociaal Domein	-100	-100	0	Nee
58	ICT	-843	-575	268	Ja
59	Uitvoeringsagenda dienstverlening	-180	-61	119	Ja
60	Onderzoek gemeentehuis	-20	-11	9	Nee
Totaal programma Bestuur en ondersteuning		-1.284	-716	568	
61	Inkomsten precario Stedin	1.700	1.700	0	Nee
62	Verrekening precario Stedin	-2.000	-1.405	595	Ja
63	Verrekening precario Vitens	-1.183	0	1.183	Ja
64	Daling algemene uitkering (septembercirculaire 2018)	-710	-710	0	Nee
65	Verschuldigde vennootschapsbelasting	-96	-69	27	
Totaal programma Financiering en algemene dekkingsmiddelen		-2.289	-484	1.805	
Totaal alle programma's		-5.690	-2.042	3.648	

Toelichting

Nr.	Toelichting
1	In 2017 is gestart met het voorbereiden en uitvoeren van onderhoud van de brandweerkazernes. De werkzaamheden lopen door naar 2019. Er komt een apart voorstel om de brandweerkazernes op het vastgestelde onderhouds- en gebruiksniveau te brengen.
2	In 2018 zijn de jongerenwerkers van Streetcornerwerk gestart. Er zijn goede stappen gezet om de jongerenwerkers in hun rol als hulpverlener duidelijk te maken. In de jaren 2019 en 2020 worden de activiteiten voortgezet en hiervoor zijn budgetten beschikbaar.
3	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld om een start te maken met extra handhaving. In het 'Integraal Veiligheidsplan 2019 - 2022' zijn deze activiteiten structureel ingebed.
4	Conform de financiële verordening van de gemeente De Ronde Venen worden investeringsbudgetten kleiner dan € 15.000 in de exploitatie opgenomen. Hierdoor is voor 2018 diverse incidentele aankopen opgenomen vanuit het materieelvervangingsplan.
5	Door zware belasting van zeer frequente grondtransporten is de staat van het wegdek van de Pastoor Kannelaan in Wilnis zo verslechterd dat noodreparaties zijn uitgevoerd om gevaarlijke (verkeers)situaties te voorkomen.
6	Voor het inrichten van het in 2017 opgezette hondenuitlaatbeleid zijn kosten gemaakt in 2018. Een deel van de uitvoering en de daarbij behorende kosten zal in 2019 plaatsvinden. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
7	Om de kwaliteit van de bruggen op orde te houden worden er zeven beweegbare bruggen en diverse vaste bruggen grootschalig gerenoveerd. De werkzaamheden vinden plaats in de jaren 2018, 2019 en 2020. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
8	In samenwerking met Vitens wordt op een centrale plek in elke kern van de gemeente tenminste één openbaar watertappunt gerealiseerd. De opdrachtverlening heeft in 2018 plaatsgevonden en de uitvoering daarvan vindt in 2019 plaats. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
9	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld om een start te maken met het verbeteren van de verkeersveiligheid.
10	Om de ambities uit het Beleidsplan Verkeer van november 2016 te realiseren zijn voor de jaren 2018 - 2020 incidentele budgetten opgenomen. De grootste kostenpost is het aanpassen van de gemeentelijke wegen conform de richtlijnen van Duurzaam Veilig.

Nr.	Toelichting
11	Er zijn onderzoekskosten gemaakt voor de parkeersituatie in het centrum van Mijdrecht.
12	In 2017 is gestart met het opstellen van visie bedrijventerrein, die in 2018 verder is gegaan.
13	Voor het verbeteren van het economisch functioneren van de gemeente en haar individuele winkel- en werkgebieden is een incidenteel budget van € 30.000 ingezet.
14	Door het inzetten van andere media is het onderhouden en uitbouwen van het digitale platform derondevennerwerkt.nl gestopt.
15	In het raadsbesluit van november 2017 over Initiatief Abcoude Centrum waren verschillende budgetten opgenomen waarvan een deel betrekking had op economische zaken. Een deel van de uitvoering en de daarbij behorende kosten zal in 2019 plaatsvinden. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
16	In de 2e bestuursrapportage 2018 is aangegeven dat we een bijdrage hebben ontvangen voor de ons al eerder gemaakte kosten voor het project Vraagbundeling Internet Buitengebied.
17	Om economische zaken een impuls te geven heeft er een tijdelijke uitbreiding van de formatie plaatsgevonden voor de jaren 2017 en 2018.
18	In 2018 hebben we ons ingezet om de regionale samenwerking economie en recreatie vorm te geven.
19	Er is een eenmalige verkoopopbrengst voor de verkoop van voormalig gebouw tuinderslaan 1 - 5.
20	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld om een start te maken om techniekonderwijs te promoten.
21	Om een betere aansluiting te krijgen op de inzet van het Regionaal Bureau Leerplicht zijn in 2018 extra inspanningen verricht.
22	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' zijn middelen vrijgemaakt om een start te maken met behoud groene openbare ruimte.
23	Voor vervanging en renovatie van bomen en groen is voor de jaren 2018 - 2020 incidenteel budget opgenomen.

Nr.	Toelichting
24	Voor inwonersparticipatie zijn middelen vrijgemaakt via het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten'. Deze middelen zijn onder meer ingezet voor het organiseren van buurtnetwerken.
25	Er zijn extra kosten gemaakt, waaronder voor meer bijstandsuitkeringen, voor de vergunningshouders.
26	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld om een start te maken met het uitvoeren van dementievriendelijke gemeente. Vanaf 2019 zijn deze activiteiten structureel ingebed.
27	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld om een start te maken met het uitvoeren van het ouderenbeleid. Vanaf 2019 zijn deze activiteiten structureel ingebed.
28	Om de servicepunten als hoogwaardige toegang tot de dienstverlening van de gemeente en als centrale spil in het preventieve landschap te houden is voor de jaren 2018 en 2019 incidenteel budget beschikbaar.
29	Voor het continueren van de interne controles op de verantwoording van de gemaakte zorgkosten zijn voor de jaren 2018 en 2019 incidentele middelen beschikbaar. Vanaf 2020 zijn deze activiteiten structureel ingebed.
30	Voor armoedebestrijding kinderen was voor 2018 een incidenteel budget beschikbaar. Vanaf 2019 is hiervoor structureel budget beschikbaar.
31	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld om een start te maken met het samenstellen van armoedebestrijding. Ook voor de jaren 2019 en 2020 zijn hiervoor middelen beschikbaar.
32	Voor het inrichten van de toekomstige uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening is incidenteel budget beschikbaar. De werkzaamheden lopen door naar 2019. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
33	Voor de transformatie van het sociaal domein zijn middelen ingezet. Ook voor het jaar 2019 zijn hiervoor middelen beschikbaar.
34	Voor innovaties bij zorgtrajecten is zowel voor 2018 als 2019 incidenteel budget beschikbaar. De werkzaamheden vanuit 2018 lopen door naar 2019. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
35	Om de wettelijke taak van beschermd wonen en de transitie Wet Langdurige Zorg voor te bereiden is zowel voor 2018 als 2019 incidenteel budget beschikbaar.

Nr.	Toelichting
36	Uit het coalitieakkoord 'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten' was een budget beschikbaar gesteld voor het mogelijk maken van een huisartsenpost. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
37	In april 2017 is het Spoorboekje Klimaatneutraal vastgesteld, waarin de route naar een klimaat neutrale gemeente in 2040 geschetst. In 2018 zijn hiervoor incidentele kosten gemaakt. In 2019 is hiervoor ook incidentele budget beschikbaar.
38	Landelijk is besloten om vanaf 1 januari 2016 de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aan te passen. Eén van de aanpassingen is de toe te rekenen rentekosten. De toegestane toe te rekenen rente aan BIE moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen en wordt vervolgens toegerekend over de boekwaarde van de BIE per 1 januari van het betreffende boekjaar. Het rentepercentage wordt bepaald aan de hand van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. De aanpassingen hebben effecten op de rentekosten, de verliesvoorzieningen en hogere winstprognoses. Deze aanpassingen zorgen voor verschuivingen tussen de jaren. De effecten voor de jaren 2018 - 2021 komen voort uit de berekening in de programmabegroting 2017.
39	Voor het actualiseren van bestemmingsplannen zijn in 2018 kosten gemaakt. In 2019 is hiervoor ook incidentele budget beschikbaar.
40	In het raadsbesluit van november 2017 over Initiatief Abcoude Centrum waren verschillende budgetten opgenomen waarvan een deel betrekking had op ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.
41	Naar aanleiding van coalitieakkoord is eenmalig budget beschikbaar gesteld om een extra innovatie-impuls te geven aan het werken op basis van de Omgevingswet in een concreet ruimtelijk (herontwikkelings)project. Hiervoor worden momenteel de mogelijkheden verkend. De uitvoering van deze concrete pilot zal in 2019 worden opgepakt. Hiervoor zijn in de tweede bestuursrapportage 2018 middelen beschikbaar gesteld voor het jaar 2019.
42	Voor het ontwikkelen van centrumplan Vinkeveen zijn kosten gemaakt. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
43	Voor het voorbereiden op de komst van de nieuwe Omgevingswet zijn kosten gemaakt. In 2019 is hiervoor ook incidentele budget beschikbaar. Echter de mogelijkheid bestaat dat het onbenutte deel van 2018 benodigd zal zijn. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
44	De tussentijdse winstneming van De Maricken voor 2018 is uitgekomen op € 1.214.000. Rekening was gehouden met € 430.000. Het verschil van € 784.000 maakt onderdeel uit

Nr.	Toelichting
	van het rekeningresultaat. Voor de jaren 2019 - 2021 zullen de verwachte prognoses van tussentijdse winstneming bijgesteld worden.
45	De tussentijdse winstneming van Land van Winkel voor 2018 is uitgekomen op € 1.244.000. Rekening was gehouden met € 718.000. Het verschil van € 526.000 maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat. Voor de jaren 2019 - 2020 zullen de verwachte prognoses van tussentijdse winstneming bijgesteld worden.
46	De tussentijdse winstneming van Vinkeveld voor 2018 is uitgekomen op € 319.000. Rekening was gehouden met € 770.000. Hierdoor ontstaat een verschil van € 451.000. Voor het jaar 2019 zal de verwachte prognoses van tussentijdse winstneming bijgesteld worden.
47	Voor het uitvoeren van het integraal handhavingsbeleid zijn in 2018 kosten gemaakt. In 2019 is hiervoor ook incidentele budget beschikbaar.
48	Voor het in 2014 gestarte project revitaliseren woonwagendplaatsen zijn in 2018 beperkte kosten gemaakt. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
49	Er zijn kosten gemaakt voor de gemeenteraadsverkiezingen.
50	In de tweede bestuursrapportage 2018 is gemeld dat er verkoopopbrengsten zijn voor de percelen Raadhuislaan 27 - 45. In totaal is € 307.000 aan opbrengsten gerealiseerd. Hiervan wordt € 101.000 verrekend met de reserves. Het restant van € 206.000 maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat in 2019 de laatste verkoop van twee percelen zal plaatsvinden.
51	In 2018 is een verkoopopbrengst gerealiseerd van het voormalig perceel Weidesticht. Dit is ook gemeld in de tweede bestuursrapportage 2018.
52	Het borgen van de interne en externe dienstverlening leiden tot incidentele kosten in 2018. Ook voor het jaar 2019 zijn hiervoor middelen beschikbaar.
53	Voor het uitvoeren van de verscherpte landelijke eisen rondom privacy en informatiebeveiliging zijn kosten gemaakt. Ook voor het jaar 2019 zijn hiervoor middelen beschikbaar.
54	Naast de structurele kosten voor juridische en fiscale kwaliteit zijn er in 2018 eenmalige kosten gemaakt. Ook voor het jaar 2019 zijn hiervoor middelen beschikbaar.
55	Het beter benutten van data voor verbeteringen in beleid en sturing neemt een steeds prominenter plaats in. Hiervoor zijn in 2018 kosten gemaakt. Ook voor het jaar 2019 zijn hiervoor middelen beschikbaar.

Nr.	Toelichting
56	In 2018 is later gestart met de uitvoering visie op dienstverlening en hiervoor is € 86.000 aan incidentele kosten gemaakt. De uitvoering van dit project heeft een doorlooptijd naar 2020. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
57	Er zijn eenmalige kosten gemaakt voor de ICT van het sociaal domein.
58	Voor het ondersteunen van primaire processen zijn aanpassingen gedaan in de ICT. Dit is inhoudelijk toegelicht in programma 9 Bestuur en ondersteuning. De werkzaamheden vanuit 2018 lopen door naar 2019. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
59	Voor het uitwerken van de vastgestelde visie op dienstverlening zijn kosten gemaakt. De werkzaamheden vanuit 2018 lopen door naar 2019 en 2020. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de bestuursrapportage 2019.
60	In 2018 is gestart met een onderzoek naar de toekomst van het gemeentehuis. Ook voor het jaar 2019 zijn hiervoor middelen beschikbaar.
61	De opgelegde precariobelasting voor 2018 is € 1.706.000. Hiervan wordt € 1.700.000 toegevoegd aan de algemene reserve. Het restant van € 6.000 maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat.
62	In 2018 heeft iedere huishouden een korting gekregen van € 80 op de gemeentelijke belastingen. De kosten hiervan zijn lager dan geschat.
63	In januari 2018 hebben wij de gemeenteraad op de hoogte gebracht dat de compensatie voor de precario over het waterleidingnetwerk niet realiseerbaar was in 2018. Hierdoor schuift de terugbetaling door naar 2019.
64	De uitkomsten van de septembercirculaire 2018 is voor 2018 € 710.000 lager dan die van meicirculaire 2018. Dit nadeel is opgevangen door het inzetten van de algemene reserve.
65	Voor de verschuldigde vennootschapsbelasting over het jaar 2018 is een kostenpost opgenomen. Ook voor de jaren 2019 - 2021 zijn hiervoor middelen beschikbaar.

Overzicht vorming en besteding reserves

Algemeen

Onder reserves worden afgezonderde vermogensbestanddelen verstaan, die al dan niet met het oog op het realiseren van een vooraf bepaald doel zijn gevormd. Reserveren is een vorm van sparen. Het betekent geld opzij leggen:

- Om later een (grote) investering te doen;
- Voor moeilijke tijden (vet op de botten);
- Om risico's op te vangen;
- Voor incidentele of onverwachte kosten.

In de financiële verslagleggingregels (artikel 43 van de BBV) is aangegeven dat de reserves worden onderscheiden in de algemene reserve en bestemmingsreserves.

De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve. Als de gemeenteraad een bepaalde specifieke bestemming heeft gegeven aan een reserve, dan is er sprake van een bestemmingsreserve.

In de raadsvergadering van juni 2017 is de Nota reserves en voorzieningen 2017 - 2019 vastgesteld. De uitgangspunten van deze nota zijn opgenomen in dit overzicht.

Eigen vermogen (bedragen x € 1.000)

	31 december 2017	Te bestemmen resultaat	Verschuiving tussen reserves	Structurele mutaties	Incidentele mutaties	31 december 2018
Algemene reserve	20.657	6.155	-824	-321	-2.042	23.625
Bestemmingsreserves	9.557		824	-382	0	9.999
Gerealiseerd resultaat	6.155					2.671
Totaal	36.369	6.155	0	-703	-2.042	36.295

Algemene reserve

De algemene reserve is een buffer voor de instandhouding van de weerstandscapaciteit en voor het opvangen van incidentele kosten. Deze reserve wordt vooral gevoed door rekeningresultaten en winsten uit de grondexploitaties. De verwachting is dat vanaf 2022 de algemene reserve uitsluitend wordt gevoed door rekeningresultaten door de afloop van grondexploitaties. Daarnaast is het van belang om te melden dat ten aanzien van deze reserve een ondergrens is bepaald van € 10 mln.

Bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)

Naam van de reserve	31 december 2017	Verschuiving tussen reserves	Vermindering in verband met afschrijving op activa	Incidentele mutaties	31 december 2018
Afschrijvingslasten	2.249	-359	-100	0	1.790
Veenweidebad	5.367	0	-168	0	5.199
Piet Mondriaangebouw	582	0	-37	0	545
Gemeentewerf in Abcoude	1.040	0	-37	0	1.003
Clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge	319	0	-40	0	279
Precariobelasting	0	1.183	0	0	1.183
Totaal bestemmingsreserves	9.557	824	-382	0	9.999

Toelichting per bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve diverse afschrijvingslasten	
Doelstelling	Diverse investeringen worden deels bekostigd door het inzetten van deze reserve.
Looptijd	De verwachte einddatum van deze reserve is 2049.
Gewenste omvang	De omvang van deze reserve is voldoende om afschrijvingskosten van diverse al uitgevoerde investeringen op te vangen.
Bestemmingsreserve Veenweidebad	

Doelstelling	Deze reserve heeft tot doel de huisvestingskosten van het Veenweidebad deels te bekostigen.
Looptijd	De verwachte einddatum van deze reserve is 2049.
Gewenste omvang	De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten van dit zwembad op te vangen.
Bestemmingsreserve Piet Mondriaangebouw	
Doelstelling	Deze reserve heeft tot doel om een deel van de huisvestingskosten van het Piet Mondriaangebouw te bekostigen.
Looptijd	De verwachte einddatum van deze reserve is 2033.
Gewenste omvang	De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten op te vangen.
Bestemmingsreserve gemeentewerf in Abcoude	
Doelstelling	Deze reserve heeft tot doel om een deel van de huisvestingskosten van de gemeentewerf in Abcoude te bekostigen.
Looptijd	De verwachte einddatum van deze reserve is 2045.
Gewenste omvang	De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten op te vangen.
Bestemmingsreserve clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge	
Doelstelling	Deze reserve heeft tot doel om een deel van het Clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge te bekostigen.
Looptijd	De verwachte einddatum is 2025.
Gewenste omvang	De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten op te vangen.
Bestemmingsreserve precariobelasting	
Doelstelling	Deze bestemmingsreserve wordt ingezet gerelateerd aan de teruggave c.q. compensatie voor de uit hoofde van de gemeentelijke precarioheffing aan Vitens voor zover deze door Vitens doorbelast is aan onze inwoners.
Looptijd	De einddatum is 2022.
Gewenste	Deze bestemmingsreserve precario wordt gevoed vanuit de algemene reserve,

omvang	waarbij de voeding gelijk is aan de opgelegde aanslagen precarioheffing Vitens en de bijkomende kosten die Vitens bij onze inwoners in rekening brengt, zoals de BTW. Doordat de raming van de voeding gelijk is met die van de terugbetaling van de inwoners is deze voldoende van omvang.
--------	--

Overzicht vorming en besteding voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen zijn een onderdeel van de balans. Een balans bestaat uit een overzicht van de bezittingen, schulden en eigen vermogen op een bepaald moment. De voorzieningen geven een schatting van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen die min of meer onzeker zijn. In de financiële verslagleggingregels (BBV) is aangegeven in artikel 44 welke voorzieningen mogelijk zijn:

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
2. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
3. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden zoals riool- en afvalstoffenheffing.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de aangegane verplichtingen en risico's. Zij mogen niet groter of kleiner zijn dan de geschatte omvang van verplichtingen en risico's. Dit houdt ook in dat een voorziening nooit een tekort mag hebben.

De omvang van de voorzieningen is zichtbaar in de balans. Hierop zijn twee uitzonderingen, te weten, de voorziening dubieuze debiteuren en de voorziening verlieslatende grondexploitaties. Beide worden als correctiepost in mindering gebracht van het betreffende onderwerp.

In de raadsvergadering van juni 2017 is de Nota reserves en voorzieningen 2017 - 2019 vastgesteld. De uitgangspunten van deze nota zijn opgenomen in dit overzicht.

Totaaloverzicht voorzieningen

Specificatie voorzieningen (bedragen x € 1.000)				
	31 december 2017	Toevoegingen	Aanwendingen	31 december 2018
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:				
1. Afwikkelen vermogensweg e.o.	230	0	0	230

Specificatie voorzieningen (bedragen x € 1.000)				
	31 december 2017	Toevoegingen	Aanwendingen	31 december 2018
Onderhouds-egaliseringsvoorzieningen:				
2. Gemeentelijke gebouwen en woningen	2.503	466	411	2.558
3. Begraafplaatsen	189	24	98	115
Voorzieningen van door derden verkregen middelen:				
4. Afvalstoffenheffing	966		192	774
5. Rioolheffing	566		44	522
6. Wonen	25	50		75
Totaal	4.479	540	745	4.273

Toelichting op de voorzieningen

1. Afwikkelen vermogensweg e.o.	
Doelstelling	Het afwikkelen van verplichtingen vanwege het faillissement van Memid.
Datum actualisatie	Maart 2019
Bijzonderheden	Deze voorziening is voor het afwikkelen van diverse nog uit te voeren werkzaamheden die vertraagd zijn door het faillissement van Memid.
2. Gemeentelijke gebouwen en woningen	

Doelstelling	Het opvangen van meerjarige onderhoudskosten van diverse gemeentelijke gebouwen.
Datum actualisatie	Raadsbesluit van december 2017.
Bijzonderheden	De voorziening heeft betrekking op brugwachterswoningen, diverse gemeentelijke woningen, brandweerkazernes, gemeentehuis, werkplaatsen in Abcoude, Baambrugge en Mijdrecht, kerktorens in Abcoude, Mijdrecht en Wilnis, Piet Mondriaangebouw (Integraal kindcentrum) Abcoude, Rondweg 1A in Mijdrecht, De Polderbloesem, Jongerencentrum Tumult, NME-centrum, Gymnastieklokaal De Brug, Gymnastieklokaal De Eendracht, Brede School Present en het Veenweidebad.
3. Begraafplaatsen	
Doelstelling	Het opvangen van meerjarige onderhoudskosten en het ruimen van graven.
Datum actualisatie	Raadsbesluit van januari 2017.
Bijzonderheden	-
4. Afvalstoffenheffing	
Doelstelling	Uit deze voorziening kunnen incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van afval worden opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn.
Datum actualisatie	Maart 2019
Bijzonderheden	-
5. Rioolheffing	
Doelstelling	Uit deze voorziening kunnen incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van riool worden opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn.
Datum actualisatie	Maart 2019
Bijzonderheden	-

6. Wonen

Doelstelling	Uit deze voorziening kunnen incidentele kosten voor sociale volkshuisvestelijke doeleinden worden opgevangen.
Datum actualisatie	Maart 2019
Bijzonderheden	In een overeenkomst Koopgarantregeling met woningbouwvereniging GroenWest is afgesproken dat de ontvangen bijdragen door de gemeente worden ingezet voor sociale volkshuisvestelijke doeleinden.

Overzicht incidentele baten en lasten

Algemeen

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotings- en rekeningssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Voorbeelden van incidentele baten:

- Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen
- Boekwinst bij verkoop van tafelzilver (stille reserves)
- Vrijval uit onderhoudsvoorzieningen
- Verrekeningen voorgaande jaren
- Winsten uit grondexploitaties.

Voorbeelden van incidentele lasten:

- Lasten ten gevolge van incidenteel (nieuw) beleid
- Bijzondere verstrekte subsidies en uitkeringen
- Verrekeningen voorgaande jaren
- Verliezen uit de grondexploitatie.

De incidentele baten en lasten 2018 zijn per programma vermeld waarbij de bedragen zijn afgerond op een veelvoud van € 1.000.

Incidentele baten en lasten 2018

Overzicht incidentele baten en lasten 2018 (Bedragen x € 1.000)				
Nr.	Omschrijving	Baten	Lasten	Opmerking
1	Onderhoud brandweerkazernes		9	Verrekend via reserves
2	Inzet specialistisch jongerenwerk		63	Verrekend via reserves
3	Extra inzet handhaving		24	Verrekend via reserves
	Totaal programma 1 Openbare orde en veiligheid		96	

Overzicht incidentele baten en lasten 2018 (Bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Baten	Lasten	Opmerking
4	Diverse incidentele aankopen materieelvervangingsplan		6	Verrekend via reserves
5	Schadeherstel Pastoor Kannenlaan		139	Verrekend via reserves
6	Hondenpoepmaatregelen		18	Verrekend via reserves
7	Achterstallig onderhoud kunstwerken		34	Verrekend via reserves
8	Verkeersveiligheid		28	Verrekend via reserves
9	Uitvoering beleidsplan verkeer		300	Verrekend via reserves
10	Aanpak parkeersituatie Mijdsrecht		4	Verrekend via reserves
11	Verkoop bedrijfsmiddelen	-20		Onderdeel van het financieel resultaat
	Totaal programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-20	529	
12	Visie bedrijventerrein		25	Verrekend via reserves
13	Economie en recreatiefonds		30	Verrekend via reserves
14	Initiatief Abcoude		25	Verrekend via reserves
15	Projectbijdrage provincie Utrecht voor breedband buitengebied	-91		Verrekend via reserves
16	Extra formatie economische zaken		11	Verrekend via reserves

Overzicht incidentele baten en lasten 2018 (Bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Baten	Lasten	Opmerking
17	Projectbudget regionale samenwerking economie en recreatie		73	Verrekend via reserves
	Totaal programma 3 Economische zaken	-91	164	
18	Verkoop Tuinderslaan 1 - 5	-250		Verrekend via reserves
19	Bijdrage techniekonderwijs		30	Verrekend via reserves
20	Doorverwijzingen Regionaal Bureau Leerlingzaken		50	Verrekend via reserves
21	Afwaarderen boekwaarde voormalige Sint Jozefschool		239	Onderdeel van financieel resultaat
	Totaal programma 4 Onderwijs	-250	319	
22	Behoud groene openbare ruimte		40	Verrekend via reserves
23	Vervangingsplan groen en bomen		75	Verrekend via reserves
24	Opruimen stormschade aan de bomen e.d.		100	Onderdeel van financieel resultaat
	Totaal programma 5 Cultuur, recreatie en sport		215	
25	Inwonersparticipatie		6	Verrekend via reserves
26	Uitwerking bestuursakkoord verhoogde asielinstroom		91	Verrekend via reserves
27	Dementievriendelijke gemeente		13	Verrekend via reserves

Overzicht incidentele baten en lasten 2018 (Bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Baten	Lasten	Opmerking
28	Start ouderenbeleid		24	Verrekend via reserves
29	Professionalisering Servicepunten		100	Verrekend via reserves
30	Interne controle sociaal domein		22	Verrekend via reserves
31	Armoedebestrijding kinderen		56	Verrekend via reserves
32	Armoedebeleid		12	Verrekend via reserves
33	Inrichting toekomstige uitvoering WSW		210	Verrekend via reserves
34	Transformatie sociaal domein		50	Verrekend via reserves
35	Innovatiebudget sociaal domein		74	Verrekend via reserves
36	Beschermd wonen en transitie Wet Langdurige Zorg		58	Verrekend via reserves
37	Europese bijdrage voor re-integratie	-90		Onderdeel van financieel resultaat
	Totaal programma 6 Sociaal Domein	-90	716	
38	Programma duurzaamheid		156	Verrekend via reserves
	Totaal programma 7 Milieu en duurzaamheid		156	
39	Bie: aanpassing rente vanwege BBV		136	Verrekend via reserves

Overzicht incidentele baten en lasten 2018 (Bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Baten	Lasten	Opmerking
40	Actualisatie bestemmingsplannen		133	Verrekend via reserves
41	Initiatief Abcoude Centrum		15	Verrekend via reserves
42	Pilot Omgevingswet		5	Verrekend via reserves
43	Centrumplan Vinkeveen		5	Verrekend via reserves
44	Vorbereiding invoering Omgevingswet		342	Verrekend via reserves
45	Bie: (tussentijdse) winstneming De Maricken	-3.442	2.228	Deels verrekend via reserves
46	Bie: (tussentijdse) winstneming Land van Winkel	-5.272	4.028	Deels verrekend via reserves
47	Bie: (tussentijdse) winstneming Vinkeveld	-1.071	752	Verrekend via reserves
48	Bie: aanpassen verliesvoorziening Stationslocatie Mijdsrecht	-162		Onderdeel van financieel resultaat
49	Integraal handhavingsbeleid 2017 - 2018		110	Verrekend via reserves
50	Revitalisering woonwagenstandplaats		38	Verrekend via reserves
	Totaal programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-9.947	7.792	
51	Verkiezingen		55	Verrekend via reserves
52	Verkoop raadshuislaan 27 - 45	-426	119	Deels verrekend via reserves

Overzicht incidentele baten en lasten 2018 (Bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Baten	Lasten	Opmerking
53	Verkoop voormalig Weidesticht	-562	225	Verrekend via reserves
54	Optimalisatie afdeling Dienstverlening - borgen intern en externe dienstverlening		96	Verrekend via reserves
55	Privacy en informatiebeveiliging		35	Verrekend via reserves
56	Continuering structurele juridische en fiscale kwaliteit		35	Verrekend via reserves
57	Data-analyse/Big Data		100	Verrekend via reserves
58	Uitvoering visie op dienstverlening		86	Verrekend via reserves
59	Licentiekosten voor sociaal domein		100	Verrekend via reserves
60	ICT		575	Verrekend via reserves
61	Uitvoeringsagenda dienstverlening		61	Verrekend via reserves
62	Onderzoek gemeentehuis		11	Verrekend via reserves
63	Verkoop perceel Anselmustraat 40 in Mijdrecht	-45		Onderdeel van het financieel resultaat
	Totaal programma 9 Bestuur en ondersteuning	-1.033	1.498	
64	Inkomsten precario Stedin	-1.706		Verrekend via reserves
65	Verrekening precario Stedin		1.405	Verrekend via reserves

Overzicht incidentele baten en lasten 2018 (Bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Baten	Lasten	Opmerking
66	Daling algemene uitkering (septembercirculaire 2018)	710		Verrekend via reserves
67	Verschuldigde vennootschapsbelasting		69	Verrekend via reserves
	Totaal programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	-996	1.474	
	Totaal alle programma's	-12.427	12.959	

Investeringsrapportage

Algemeen

Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten.

Bij een bestaand actief is sprake van een investering indien de uitgaven:

- leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of
- leiden tot een levensduurverlenging; en/of
- aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijv. investeringen in een gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften).

Wanneer uitgaven worden gedaan ten behoeve van het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, dan is er sprake van onderhoud.

In 2017 heeft de gemeenteraad de nota activeren, waarderen en afschrijven 2017 - 2020 vastgesteld. In de financiële verordening De Ronde Venen 2016 is vastgelegd dat investeringen een doorlooptijd hebben van maximaal twee jaar, tenzij er sprake is van een raadsbesluit. In dezelfde verordening staat dat in de programmarekening de voortgang is vermeld van de lopende investeringen.

Financiële voortgang investeringen

In de balans zijn de investeringen zichtbaar bij de onderdelen 'immateriële vaste activa' en 'materiële vaste activa'. In deze rapportage is voor de vergelijkbaarheid dezelfde opzet aangehouden.

Totaaloverzicht investeringen 2018 (bedragen x € 1.000)-					
Onderdeel	Budget	Invest er- ingen tot en met 2017	Investe r- ingen in 2018	Bij- dragen van derden in 2018	Restant per 31 december 2018

Immateriële vaste activa:

• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3.600	100	0	0	3.500
---	-------	-----	---	---	-------

Totaaloverzicht investeringen 2018 (bedragen x € 1.000)-

Onderdeel	Budget	Investeringen tot en met 2017	Investeringen in 2018	Bijdragen van derden in 2018	Restant per 31 december 2018
• Investerings met een economisch nut	7.464	1.466	3.329	0	2.669
• Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	2.253	725	832	-32	728
• Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.876	1.783	3.331	0	2.762
Totaal	21.193	4.074	7.492	-32	9.659

Hierna zijn de bovenstaande investeringen gedetailleerder weergegeven. Uit de rapportage blijkt dat diverse investeringen een doorlooptijd hebben van meer dan twee jaar. In de 1e bestuursrapportage 2019 zal worden gerapporteerd over de investeringen die niet zijn afgerond en waarvan de planning was om dit te doen uiterlijk in 2018.

Immateriële vaste activa (bedragen x € 1.000)

Nr.	Beleidssterrein	Omschrijving	Budget	Investerings tot en met 2017	Investerings 2018	Bijdragen van derden 2018	Totaal investeringen min bijdragen van derden	Restant per 31 december 2018	Looptijd	Afgerond
1	Sport	Sporthuis Abcoude	3.600	100	0	0	100	3.500	2017 - 2019	Nee

Toelichting op immateriële vaste activa

- 1 In 2017 heeft de gemeenteraad bijna unaniem besloten in te stemmen met het oprichten van Het Sporthuis Abcoude (HSA) door de initiatiefnemers, Stichting Zwembad Abcoude en Stichting Abcoude Sport. Dit toekomstige gebouw voorziet in onder andere een zwembad en sportzalen voor bewegingsonderwijs voor de vier basisscholen in Abcoude. De gemeentelijke investeringsbijdrage van € 3,6 mln. zijn de berekende kosten voor de sportzalen/gymzalen van Het Sporthuis Abcoude (HSA) aangezien de gemeente de wettelijke zorgplicht heeft voor de huisvesting voor het bewegingsonderwijs (gymnastiek). De totale investering voor de realisatie van Het Sporthuis Abcoude bedraagt € 8,5 mln. In december 2017 heeft er een eerste voorschotbetaling plaatsgevonden van € 100.000 van de gemeente aan Stichting Zwembad Abcoude ten behoeve van de voorbereidingskosten. De conjuncturele kostenontwikkeling maakt dat de marktprijzen tussen begin 2017 en heden met 15% zijn toegenomen voor sportgebouwen. Voor het realiseren van de sportzalen/gymzalen is een aanvullend budget aangevraagd en door de raad beschikbaar gesteld van € 540.000. De gemeentelijke investeringsbijdrage wordt € 4,14 mln. Daarnaast loopt de bouw door naar 2019/2020 en de verwachting is dat Het Sporthuis Abcoude in 2020 wordt gerealiseerd en opgeleverd.

Investerings met een economisch nut (bedragen x € 1.000)

Nr.	Beleidssterrein	Omschrijving	Budget	Investerings tot en met 2017	Investerings 2018	Bijdragen van derden 2018	Totaal investerings min bijdragen van derden	Restant per 31 december 2018	Looptijd	Afgerond
1	Bestuur	I-pads voor de gemeenteraad	25	0	46	0	46	-21	2018 - 2019	Ja
2	Overhead- ICT	Automatisering 2016	1.112	574	184	0	758	354	2016 - 2018	Ja
3	Overhead - ICT	Automatisering 2017	736	298	30	0	328	408	2017 - 2018	Nee
4	Overhead - ICT	Automatisering 2018	189	0	0	0	0	189	2018 - 2019	Nee
5	Overhead - ICT	Applicatie sociaal domein	360	0	2	0	0	358	2018 - 2019	Nee
6	Overhead - Huisvesting	Fysieke veiligheid gemeentehuis	80	33	65	0	98	-18	2017 - 2018	Ja
7	Overhead - Huisvesting	Inventaris gemeentehuis	31	0	29	0	29	2	2017 - 2018	Ja
8	Overhead - Huisvesting	Verbouwing hal gemeentehuis	167	0	159	0	159	8	2017 - 2018	Ja

Nr.	Beleidssterrein	Omschrijving	Budget	Investerings tot en met 2017	Investerings 2018	Bijdragen van derden 2018	Totaal investerings min bijdragen van derden	Restant per 31 december 2018	Looptijd	Afgerond
9	Overhead - Huisvesting	Aanschaf koffiemachines	30	0	24	0	24	6	2018 - 2019	Ja
10	Verkeer en vervoer	Overname armaturen CityTec	2.449	0	2.449	0	2.449	0	2018 - 2019	Ja
11	Verkeer en vervoer	Bedrijfsmiddelen (strooier 1)	31	0	35	0	35	-4	2018 - 2019	Ja
12	Verkeer en vervoer	Bedrijfsmiddelen (strooier 2)	28	0	35	0	35	-7	2018 - 2019	Ja
13	Verkeer en vervoer	Bedrijfsmiddelen (strooier 3)	36	0	0	0	0	36	2018 - 2019	Nee
14	Verkeer en vervoer	Openbare verlichting Winkeldijk Noord	49	24	0	0	24	25	2017 - 2018	Nee
15	Verkeer en vervoer	Bedrijfsmiddelen (voertuig)	37	0	36	0	36	1	2017 - 2018	Ja
16	Verkeer en vervoer	Pontveer	420	56	17	0	73	347	2015 - 2018	Nee
17	Onderwijshuisvesting	Verbouw Jozefschool	350	263	0	0	263	87	2017 - 2018	Nee
18	Onderwijshuisvesting	Voorbereidingsbudget scholencomplex Hofland	400	0	0	0	0	400	2018 - 2019	Nee
19	Onderwijshuisvesting	Herstel constructie pcbs Fontein	54	0	0	0	0	54	2017 - 2018	Nee
20	Sportvelden	HVM veld 2	231	0	0	0	0	231	2016 - 2018	Ja
21	Sportvelden	Argon veld 7	30	0	0	0	0	30	2018 - 2019	Nee
22	Sportvelden	HVM veld 2	238	0	0	0	0	238	2018 - 2019	Nee
23	Sportvelden	Hertha veld 5	40	0	0	0	0	40	2018 - 2019	Nee
24	(Openlucht) recreatie	Speelvoorzieningen	100	0	0	0	0	100	2018 - 2019	Nee
25	Openbaar groen - bedrijfsmiddelen	Voertuig 1	41	0	35	0	35	6	2018 - 2019	Ja

Nr.	Beleidssterrein	Omschrijving	Budget	Investeringen tot en met 2017	Investeringen 2018	Bijdragen van derden 2018	Totaal investeringen min bijdragen van derden	Restant per 31 december 2018	Looptijd	Afgerond
26	Openbaar groen - bedrijfsmiddelen	Voertuig 2	41	0	53	0	53	-12	2018 - 2019	Ja
27	Openbaar groen - bedrijfsmiddelen	Voertuig 3	41	0	53	0	53	-12	2018 - 2019	Ja
28	Openbaar groen - bedrijfsmiddelen	Maaimachine	28	0	26	0	26	2	2018 - 2019	Ja
29	Openbaar groen - bedrijfsmiddelen	Zelfrijdende cirkelmaaier 1	45	0	0	0	0	45	2018 - 2019	Nee
30	Openbaar groen - bedrijfsmiddelen	Zelfrijdende cirkelmaaier 2	45	0	0	0	0	45	2018 - 2019	Nee
31	Samenkracht en burgerparticipatie	Uitbreiding opslagruimte dorpshuis De Springbok	0	0	51	0	0	-51	2017 - 2018	Ja
32	Woningbouw	Aankoop grond voor revitaliseren woonwagenstandplaats	0	218	0	0	218	-218	2014 - 2018	Nee
Totaal			7.464	1.466	3.329	0	4.795	2.669		

Toelichting op investeringen met een economisch nut

- De aanschaf van de I-pads voor het gemeentebestuur heeft in 2018 plaatsgevonden. Het presidium heeft in november 2017 ingestemd met de aanschaf van de I-pads waarvoor een bedrag van € 50.000 benodigd was. Verzuimd is om het extra budget op te nemen in de bestuursrapportage.
- Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 is een drietal investeringsbudgetten beschikbaar gesteld. Nader onderzoek en voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid dat de investering "Automatisering 2016" kan worden afgesloten met een onderschrijving. Deze is onder andere veroorzaakt door het niet uitvoeren van de vervanging van de telefooncentrale en het later uitvoeren van de implementatie van iBurgerzaken.
- Voor investering "Automatisering 2017" kan door gebrek aan capaciteit voor de uitvoering van de werkzaamheden en voortschrijdend inzicht om iets anders te doen of niet te doen, niet worden afgesloten in 2018. Hierdoor kent investering Automatisering 2017 een langere doorlooptijd. Bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de eerste bestuursrapportage 2019.
- De uitvoering van de investering en de daarbij behorende kosten zal in 2019 plaatsvinden.

-
- 5 Voor het verbeteren van monitor- en sturingsinformatie in het Sociaal Domein is er vanuit de Kadernota 2017 een investeringsbudget van € 360.000 opgenomen. Voor de onderbouwing van dit budget is destijds aangegeven dat de benodigde investering wordt ingezet om de huidige vak-applicatie Sociaal Domein (CivisionSamenlevingzaken) te vervangen. Vanuit de aanname dat de bestaande vak-applicatie Sociaal Domein niet meer aan deze veranderende eisen kon voldoen is er eind 2017 een project gestart om te onderzoeken of deze vervangen moest worden. In de loop van dit project werd echter duidelijk dat kon worden volstaan met het handhaven van de bestaande vak-applicatie, als deze wordt aangevuld met een regieapplicatie en een Business Intelligence-applicatie (BI) of BI-Dashboard.

De invulling van het investeringsbudget wordt gewijzigd van "de huidige vak-applicatie Sociaal Domein te vervangen" naar "het aanpassen/uitbreiden van de huidige vak-applicatie". Door de gewijzigde invulling van deze investering kan het beschikbaar gestelde investeringsbudget van € 360.000 naar beneden worden bijgesteld tot het benodigde bedrag van € 100.000. De opdrachtverlening voor de ontwikkeling van aanvullende regieapplicatie heeft in 2018 plaatsgevonden en de uitvoering daarvan vindt in 2019 plaats. In 2019 zal ook Business Intelligence-applicatie (BI) of BI-Dashboard worden uitgevoerd en geïmplementeerd. De bijstelling van de planning en de middelen vinden plaats via de eerste bestuursrapportage 2019.

-
- 6 Er is een investeringsbudget van € 80.000 beschikbaar gesteld voor het inzetten van de maatregelen voor het verbeteren van de fysieke veiligheid. Deze investering betreft de grootschalige vervanging van het toegangscontrolesysteem en het inbraakbeveiligingssysteem. De uitvoering van deze fysieke veiligheidsaanpassingen hebben plaatsgevonden in 2018. Daarnaast zijn er voor € 7.000 additionele beveiligingsaanpassingen geëffectueerd voor de vier nieuwe spreekkamers in de publiekshal en voor € 11.000 zijn alle gemeentewerven voorzien van camera's. Hierdoor zijn de werkelijke kosten € 18.000 hoger dan begroot.

-
- 7 Voor het gedeeltelijke vervangen van het kantoormeubilair is een investeringsbudget van € 31.000 beschikbaar gesteld. De uitvoering van deze investering is binnen het beschikbare budget in 2018 gerealiseerd.

-
- 8 Via een apart raadsvoorstel in 2018 is een investeringsbudget beschikbaar gesteld voor de verbouwing centrale hal gemeentehuis. Binnen dit budget is de verbouwing van de centrale hal in 2018 gerealiseerd.

-
- 9 Via de eerste bestuursrapportage 2018 is een investeringsbudget beschikbaar gesteld ten behoeve van de vervanging en aanschaf van drie koffiemachines in het gemeentehuis en drie koffiemachines op de gemeentewerven. In 2018 zijn de desbetreffende koffiemachines vervangen binnen het beschikbaar gestelde investeringsbudget.

-
- 10 Het eigendom van de openbare verlichting is door de gemeente overgenomen van Citytec.

-
- 11 De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
-

12	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018
13	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
14	De aanleg van de openbare verlichting is uitgevoerd. De oplevering/ financiële afwikkeling vindt plaats tegelijkertijd met de oplevering en overdracht van het wegdek op het dijklichaam van Winkeldijk-Noord door Waternet.
15	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
16	Het onderzoek ten behoeve van de afweging om het pontveer te renoveren danwel te vervangen door nieuwbouw heeft geleid tot het raadsbesluit 21 februari 2019 om tot nieuwbouw van het pontveer over te gaan. In 2019 zal het aanbestedingsproces voor de nieuwbouw worden gestart.
17	In november 2016 heeft de gemeenteraad besloten een investeringsbudget van € 350.000 beschikbaar te stellen voor de renovatie van de Sint Jozefschool. De uitvoering is afgerond. Het schoolbestuur gaat de eindbalans opmaken en de gemeente de eindafrekening toesturen. De verwachting is dat de investering in het tweede kwartaal van 2019 kan worden afgerond. De investering kent een doorlooptijd van meer dan twee jaar. In de eerste bestuursrapportage 2019 zal een voorstel worden gedaan om de planning bij te stellen.
18	Via een raadsvoorstel is in september 2018 een voorbereidingsbudget van € 400.000 beschikbaar gesteld als onderdeel van het totale investeringsbudget ad € 5,1 mln. dat is opgenomen in de begroting 2019 voor de voorbereidende kosten van de vervangende nieuwbouw van het scholencomplex Hofland Noord. Het doel van het bouwvoorbereidingsbudget is om de plannen voor het realiseren van een nieuw gebouw ten behoeve van twee basisscholen (De Eendracht en De Hofland) met ruimten voor kinderopvang nader uit te werken en om de daadwerkelijke realisatie voor te bereiden. Deze voorbereiding met scholen, schoolbesturen, gemeente en kinderopvangorganisatie loopt tot in 2019 door. De daadwerkelijke sloop van het bestaande gebouw en realisatie van het nieuwe gebouw zal niet eerder dan in 2020 plaatsvinden.
19	Na de vaststelling van het Onderwijs Huisvestingsprogramma 2017 is het schoolbestuur van de pc basisschool Fontein gemachtigd om de goedgekeurde voorziening in 2017 te realiseren, en om de kosten hiervan tot een bedrag van ten hoogste € 54.000 bij de gemeente te declareren. In 2017 bleek het schoolbestuur dat de problemen met het dak aanmerkelijk groter zijn dan aanvankelijk kon worden vastgesteld. Het schoolbestuur heeft een nieuwe aanvraag ingediend. Met de vaststelling van het Onderwijs Huisvestingsprogramma 2019 is voor het schoolbestuur een totaal bedrag van € 266.000 beschikbaar voor het herstellen van de (dak)constructiefouten. De bijstelling van de financiële middelen heeft plaatsgevonden via de programmabegroting 2019 welke door de gemeenteraad is vastgesteld. De bestuurlijke besluitvorming voor de gewijzigde planning qua doorlooptijd zal plaatsvinden via de eerste bestuursrapportage 2019. Het schoolbestuur probeert de noodzakelijke herstelwerkzaamheden in 2019 te laten uitvoeren.

20	Abusievelijk is twee keer een investeringsbudget opgenomen voor veld 2 van hockeyvereniging Mijdrecht (HVM). Eén van de twee investeringen wordt daarom afgesloten.
21	De buitensportinvesteringen 2018 - 2021 zijn gebaseerd op het MIP en MOP van het beheerplan buitensportaccommodaties 2017-2032. Voor voetbalveld 7 van voetbalvereniging Argon in Mijdrecht is voor 2018 een investering gepland van € 30.000. De uitvoering en de daarbij behorende kosten vinden plaats in 2019.
22	De buitensportinvesteringen 2018 - 2021 zijn gebaseerd op het MIP en MOP van het beheerplan buitensportaccommodaties 2017-2032. Voor veld 2 van hockeyvereniging Mijdrecht (HVM) is voor 2018 een investering gepland van € 238.000. De uitvoer van deze investering heeft in 2018 nog niet plaatsgevonden aangezien de hockeyvereniging liever een andere invulling ziet van deze investering. De hockeyvereniging Mijdrecht wil graag het kustgrasveld vervangen voor een waterveld in plaats van een zand ingestrooid kunstgrasveld. Indien bijstelling van de planning en middelen benodigd is zal dit ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
23	De buitensportinvesteringen 2018 - 2021 zijn gebaseerd op het MIP en MOP van het beheerplan buitensportaccommodaties 2017-2032. Voor voetbalveld 5 van voetbalvereniging Hertha in Vinkeveen is voor 2018 een investering gepland van € 40.000. De uitvoering en de daarbij behorende kosten vinden plaats in 2019.
24	De aanschaf/vervanging van speelvoorzieningen vindt plaats in 2019.
25	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
26	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
27	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
28	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
29	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
30	De aanschaf heeft plaatsgevonden in 2018.
31	In november 2017 is de gemeenteraad via een informatienota geïnformeerd over de aankoop van een garage nabij Oostzijde 61a in de Hoef. Er is besloten om een garage inclusief ondergrond nabij Oostzijde 61a in De Hoef aan te kopen ten behoeve van het dorpshuis De Springbok, zodat het dorpshuis extra opslagruimte kan creëren. De koopprijs van de garage wordt door de gemeente en het dorpshuis gedeeld op basis van 50/50. De grond blijft in eigendom bij de gemeente en de opstal (garage) verkoopt de gemeente aan het dorpshuis. De gemeente heeft in 2018 in eerste instantie in zijn geheel de garage

gekocht en verkoopt de opstal (garage) in 2019 door aan het dorps huis. In 2019 vestigt de gemeente vervolgens een opstalrecht op de grond ten gunste van het dorps huis. Verzuimd is om deze aankoop mee te nemen in de programmabegroting 2018 via een begrotingswijziging.

- 32 Het project revitalisering woonwagencentrum Wilnis is vertraagd. In 2018 heeft intensief overleg plaatsgevonden met de bewoners.

investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (bedragen x € 1.000)

Nr.	Beleidssterrein	Omschrijving	Budget	Investeringen tot en met 2017	Investeringen 2018	Bijdragen van derden 2018	Totaal investeringen min bijdragen van derden	Restant per 31 december 2018	Looptijd	Afgerond
1	Riolering	Vervangen minigemalen 3e fase	260	192	36	0	228	32	2015 - 2018	Nee
2	Riolering	Renovatie	265	150	117	0	267	-2	2015 - 2018	Ja
3	Riolering	Vervangen minigemalen 4e fase	230	29	9	0	38	192	2016 - 2018	Nee
4	Riolering	Renovatie	423	354	65	0	419	4	2017- 2018	Ja
5	Riolering	Vervangen minigemalen 5e fase	270	0	0	0	0	270	2018 - 2019	Nee
6	Riolering	Renovatie	215	0	248	-32	216	-1	2018 - 2019	Ja
7	Riolering	Verbetermaatregelen Burgemeester Dedelstraat in Abcoude	50	0	54	0	54	-4	2018 - 2019	Ja
8	Riolering	Renovatie	300	0	223	0	223	77	2018 - 2019	Nee
9	Riolering	Bedrijfsvoertuig	61	0	65	0	65	-4	2018 - 2019	Ja
10	Afval	Bedrijfsvoertuig	150	0	0	0	0	150	2018 - 2019	Nee
11	Afval	Afvalcontainers	29	0	15	0	15	14	2018 - 2019	Ja

Nr.	Beleidssterrein	Omschrijving	Budget	Investeringen tot en met 2017	Investeringen 2018	Bijdragen van derden 2018	Totaal investeringen min bijdragen van derden	Restant per 31 december 2018	Looptijd	Afgerond
Totaal			2.253	725	832	-32	1.525			

Toelichting op investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

1	De vervanging van E/M minigemalen fase 3 is grotendeels uitgevoerd in 2018 en wordt in 2019 afgerond.
2	De renovatie is uitgevoerd en afgerond.
3	Voor de vervanging van E/M minigemalen fase 4 is opdracht gegeven en wordt in 2019 uitgevoerd.
4	De renovatie is uitgevoerd en afgerond.
5	De vervanging van E/M minigemalen fase 5 is in voorbereiding en wordt voortgezet in 2019
6	De renovatie is uitgevoerd en afgerond.
7	De verbetermaatregelen Burgemeester Dedelstraat zijn uitgevoerd en afgerond.
8	De vervanging en renovatie naar leiding van de inspectie 2016 is in uitvoering en wordt in 2019 afgerond
9	De aanschaf heeft plaatsgevonden.
10	De vervanging van de DAF vrachtwagen ten behoeve transport van afval vindt plaats in 2019 in plaats van 2018. Tengevolge van meer afval, meer afvalfracties en meer transportbewegingen is besloten een groter type aan te schaffen, de meerkosten zijn € 40.000 en dit wordt meegenomen in de 1e bestuursrapportage 2019.
11	De afvalcontainers zijn aangeschaft.

investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Nr.	Beleidssterrein	Omschrijving	Budget	Investeringen tot en met 2017	Investeringen 2018	Bijdragen van derden	Totaal investeringen min bijdragen van derden	Restant per 31 december 2018	Looptijd	Afgerond
1	Verkeer en vervoer	Plaswijk Vinkeveen	650	426	257	0	683	-33	2017 - 2018	Ja
2	Verkeer en vervoer	Herenweg Wilnis	1.075	27	1.053	0	1.080	-5	2017 - 2018	Ja
3	Verkeer en vervoer	Heulweg Vinkeveen	900	863	118	0	981	-81	2017 - 2018	Ja
4	Verkeer en vervoer	Achter de Kerken Abcoude	425	0	461	0	461	-36	2017 - 2018	Ja
5	Verkeer en vervoer	Vervanging bruggen Plaswijk	445	381	51	0	432	13	2017 - 2018	Ja
6	Verkeer en vervoer	Winkeldijk Noord	203	0	0	0	0	203	2017 - 2018	Nee
7	Verkeer en vervoer	Waverveen rijbaan 1e deel	850	0	0	0	0	850	2018 - 2019	Nee
8	Verkeer en vervoer	Pastoor Kannelaan Wilnis	685	0	50	0	50	635	2018 - 2019	Nee
9	Verkeer en vervoer	Botsholse dijk Vinkeveen	164	0	0	0	0	164	2018 - 2019	Nee
10	Verkeer en vervoer	Brug Abcoude	80	0	0	0	0	80	2018 - 2019	Nee
11	Verkeer en vervoer	Brug Baambrugge	205	0	0	0	0	205	2018 - 2019	Nee
12	Verkeer en vervoer	Vervanging diverse houten bruggen	50	0	26	0	26	24	2018 - 2019	Nee
13	Verkeer en vervoer	Aanpassen openbare ruimte Mijdrecht	750	0	15	0	15	735	2018 - 2019	Nee
14	Verkeer en vervoer	Rotonde Veenweg - Mijdrechtse dwarsweg	60	0	52	0	52	8	2018 - 2019	Ja
15	(Openlucht) recreatie	Beschoeiing legakkers	1.334	86	1.248	0	1.334	0	2017 - 2018	Ja
Totaal			7.876	1.783	3.331	0	5.114	2.672		

Toelichting op investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

1

De wegrenovatie van Plaswijk Vinkeveen is uitgevoerd en afgerond met een overschrijding van € 33.000. Er zijn diverse oorzaken voor de overschrijding, zoals het

	aanvullen van sleuven van nutstraces met granulight i.p.v. zand, meerkosten t.g.v. herstellen aansluiting particuliere tuinen en herstellen van schades aan particulieren.
2	De reconstructie van de Herenweg, Wilnis is uitgevoerd en afgerond.
3	Het project Heulweg Vinkeveen is uitgevoerd en afgerond. De overschrijding van € 81.000 is vooral te wijten aan grondsanering van aangetroffen oliehoudende grond, afvoer van meer asfalt dan berekend en aanbrengen van meer funderingsmateriaal dan gepland.
4	Het project Achter De Kerken in Abcoude is uitgevoerd en afgerond. De overschrijding is te verklaren uit aanpassing van bestrating en meer m2 bestrating om voor de hele wijk een uniform kwaliteitsbeeld te krijgen.
5	De vervanging van de bruggen in Plaswijk, Vinkeveen is uitgevoerd en afgerond binnen het budget.
6	De dijkverbetering en de aanleg van de nieuwe weg is uitgevoerd door Waternet. De oplevering en de overdracht alsmede de financiële afwikkeling vindt plaats in 2019.
7	Dit project is in 2018 voorbereid en de uitvoering start in 2019.
8	In 2018 is ten gevolge van grondtransporten het project Pastoor Kannelaan, Wilnis uitgesteld. Wel is dit project voorbereid. De uitvoering gaat in 2019 van start.
9	De dijkverbetering van de Botsholsedijk wordt uitgevoerd door Waternet. De aanleg van de nieuwe weg is afhankelijk van de start en uitvoering van de dijkverbetering. De dijkverbetering loopt door naar 2019.
10	Door de opgetreden vertraging bij de Dorpsbrug Baambrugge wordt de renovatie van de Dorpsbrug Abcoude doorgeschoven naar 2019.
11	Uit nadere inspectie is gebleken dat de staat van onderhoud van de brug een andere aanpak vereist. De gemeenteraad heeft in februari 2019 hiervoor extra budget beschikbaar gesteld. De aanbesteding is in het voorjaar 2019 en daarna wordt de uitvoering gestart.
12	De vervanging van de houten bruggen is gestart in 2018 en loopt door tot in 2019.
13	Het aanpassen van het parkeerterrein bij De Lindeboom is in 2018 voorbereid. De uitvoering start in de zomer van 2019.
14	De werkzaamheden aan de rotonde Veenweg-Mijdrechtsedwardsweg zijn in 2018 uitgevoerd en afgerond binnen het budget.
15	De eerste fase van de beschoeiing van de legakkers Vinkeveense Plassen is in 2018

afgerond.

Analyse sociaal domein 2016 - 2018

Algemeen

In de afgelopen jaren is de focus binnen het sociaal domein regelmatig gewijzigd op basis van maatschappelijke ontwikkelingen. Waar in 2016 met name de nadruk lag op de transitie van de jeugdhulp lag in 2017 en 2018 de nadruk op het transformeren van het sociaal domein. In 2018 en verder zal de nadruk niet alleen op verdere transformatie liggen maar ook op consolidatie en consistentie. Wij zetten dus verder in op preventieve maatregelen en het vormen van een zo stevig mogelijke basis. De in gang gezette ontwikkeling van investeren in algemene en individuele voorzieningen en armoedebelief met de daarbij behorende capaciteit en budgetten en het naar beneden bijstellen van (financiële) investeringen in de diverse inkomensregelingen is ook in 2018 doorgezet. In de realisatie 2018 blijkt dat deze ontwikkeling vruchten afwerpt. Hierbij moet worden aangegeven dat dit ook gedeeltelijk door de gunstige economische ontwikkelingen wordt beïnvloedt. Deze economische ontwikkeling heeft er echter ook voor gezorgd dat er minder capaciteit aangetrokken kon worden voor de geplande impulsen en ontwikkelingen. Hierdoor is er in 2018 een aantal incidentele en capaciteitsbudgetten niet (geheel) benut.

Financiële samenvatting sociaal domein 2016 - 2018 (bedragen x € 1.000)

Nr.	Onderwerp	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2018	Verschil 2018 (+ = voordeel en - = nadeel)
	Algemene voorzieningen					
1	Volksgezondheid	1.394	1.465	1.490	1.547	57
2	Dorpshuizen en mantelzorg	2.697	2.769	2.856	2.876	20
	Individuele voorzieningen jeugd en Wmo					
3	Sociale infrastructuur	1.337	1.083	1.230	1.268	38
4	Schuldhelpverlening	105	90	98	100	2
5	Wmo - begeleiding	1.096	1.229	1.471	1.343	-128
6	Wmo - rolstoelen, vervoer en woonvoorzieningen	1.017	1.134	959	1.171	212
7	Wmo - huishoudelijke hulp	1.484	1.454	1.526	1.613	87
8	Wmo - eigen bijdragen	-632	-445	-464	-450	14
9	Persoonsgebonden budgetten jeugd en Wmo	840	466	512	550	38
10	Jeugdwet	4.909	5.250	5.511	5.686	175

Nr.	Onderwerp	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2018	Verschil 2018 (+ = voordeel en - = nadeel)
11	Beschermd wonen	1	0	58	96	38
12	Innovatiebudget	0	242	125	250	125
13	Bedrijfsvoeringsimpuls	0	252	187	265	78
	Inkomensregelingen					
14	Bijstandsuitkeringen BUIG	5.986	6.283	6.387	6.300	-87
15	Rijksbijdrage BUIG	-5.424	-6.114	-6.969	-6.766	203
16	Overige bijstandsuitkeringen	158	204	485	102	-384
17	Re-integratie	365	431	246	363	117
18	Sociale werkvoorziening	1.777	1.685	1.814	2.017	203
	Gemeentelijk armoedebeleid					
19	Bijzondere bijstand	426	381	361	363	2
20	Inkomensregeling Chronisch Zieken en Gehandicapten	164	166	160	180	20
21	Armoedebestrijding kinderen	0	89	147	201	54
22	Overige maatregelen w.o. kwijtschelding belastingen en Stichting Jongeren Actief	150	180	246	212	-34
	Capaciteitskosten					
23	Capaciteitskosten	4.570	3.008	3.385	3.794	410
	Totaal	22.418	21.302	21.821	23.080	1.260

Toelichting op de belangrijkste verschillen

- Op het onderdeel individuele voorzieningen jeugd en Wmo is er in 2018 per saldo een onderschrijding op de budgetten van € 679.000. Hiervoor is op hoofdlijnen een drietal verklaringen te geven.
 - In 2018 wordt er stevig geïnvesteerd in innovatie en bedrijfsvoering, echter in de huidige arbeidsmarkt is het lastig om op korte termijn medewerkers te vinden. Hierdoor lopen de projecten in het kader van bedrijfsvoering en innovatie vertraging op waardoor er op dit onderdeel een onderschrijding is van ongeveer € 203.000.

2. Een tweede verklaring heeft betrekking op de Wmo waarbij meer geïnvesteerd is in begeleiding (€ 128.000) hetgeen geresulteerd heeft in lagere uitgaven voor voorzieningen (€ 313.000).
 3. De derde verklaring heeft betrekking op de beperkt lagere (3 %) kosten voor jeugdwet waarvoor de verklaring voor een groot gedeelte de terugvordering over oudere jaren is en de (eigen) bijdragen.
2. Voor het onderdeel inkomensregelingen is er in 2018 een budgetvoordeel van € 52.000 te melden. Hiervoor zijn de vier belangrijkste verklaringen:
1. Voor de BUIG spelen twee ontwikkelingen te weten de hogere rijksbijdrage van € 203.000, zoals ook elders gemeld, en beperkt niet of nauwelijks op korte termijn beïnvloedbare kosten te weten € 87.000 wat met ongeveer 1,4 % van het uitgavenbudget overeen komt.
 2. Bij het onderdeel sociale werkvoorziening is een budget onderschrijding van € 203.000 te melden die voor het overgrote gedeelte veroorzaakt wordt door het project inrichten van de toekomstige uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening van € 174.000. Dit is ook gemeld in het onderdeel incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.
 3. Dankzij een Europese bijdrage van € 90.000 ontstaan per saldo lagere kosten voor re-integratie van € 117.000.
 4. Door mutaties in de omvang van vorderingen op verstrekte uitkeringen en een hoger risicoprofiel voor de berekeningen van dubieuze debiteuren ontstaat een nadeel van € 401.000.
3. Op het onderdeel capaciteitskosten zien we in 2017 een daling van € 1.562.000 ten opzichte van 2016 door de voorgeschreven wijzigingen vanuit de BBV. Deze zorgde ervoor dat alle overhead kosten centraal verantwoord moet worden en geen onderdeel meer mogen uitmaken van de kosten op de verschillende programma's. In 2018 zien we een stijging van de werkelijke capaciteitskosten van ongeveer € 377.000 en in 2019 zal naar verwachting een verdere stijging optreden van de capaciteitskosten. Dit zal een verdere stijging van de verwachte werkelijke kosten van ongeveer € 400.000 inhouden. De onderuitputting in 2018 wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door de huidige arbeidsmarkt waarin het lastig is om vacatures te vervullen of zelfs om op korte termijn medewerkers op projectbasis te vinden. Verdere toelichting op de capaciteitskosten kunt u vinden bij programma 6 Sociaal Domein en de paragraaf bedrijfsvoering waarin een totaaloverzicht en toelichting is opgenomen van de personele capaciteitskosten.

EMU-saldo

Samenvatting

Het EMU-saldo voor De Ronde Venen voor 2018 komt uit op € 4,1 miljoen. Het betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 4,1 miljoen euro groter zijn de uitgaven.

Algemeen

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waardemutaties, etc.) van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is.

Het EMU-saldo vervult een rol bij de afspraken die in Europees verband zijn gemaakt over het toegestane maximale tekort ervan op nationaal niveau om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden. Aangezien de decentrale overheden onderdeel uitmaken van de sector overheid in de economische statistieken van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Eurostat, is daarbij bepaald dat niet alleen het saldo van de centrale overheid meetelt, maar ook het saldo van de decentrale overheden. In de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) is daarom bepaald dat de verschillende overheidslagen een gelijkwaardige inspanningsverplichting hebben om te voldoen aan de Europese begrotingseisen en daarmee bij te dragen aan een gunstige budgettaire positie voor Nederland.

Het EMU-saldo heeft een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht in het bedrijfsleven. In het bedrijfsleven is het belang van het hebben van voldoende geld (liquide middelen) toegenomen: 'Cash is King' is het daarbij veelgehoorde credo. Om inzicht te geven in de ontwikkeling van de liquide middelen, financiële positie (eigen vermogen en schulden), kwaliteit van het resultaat en de mate waarin een onderneming geld kan genereren, is in het bedrijfsleven een kasstroomoverzicht voorgeschreven. Daarin moet een onderneming laten zien hoeveel inkomsten en uitgaven er zijn uit operationele-, investerings- en financieringsactiviteiten. Voor gemeenten geldt niet de verplichting om een kasstroomoverzicht op te nemen. Onze gemeente neemt dit geconsolideerde overzicht al meerdere jaren op in de paragraaf financiering.

Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2018
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-71
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-3.191
3. Mutatie voorzieningen	-206

Omschrijving	2018
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.237
Berekend EMU-saldo	4.151

Wet normering topinkomens

Algemeen

De Wet normering topinkomens heeft als doel om bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector tegen te gaan. Het uitgangspunt hierbij is dat de hoogste leidinggevenden niet meer mogen verdienen dan een minister.

Topfunctionarissen zijn de hoogste leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling, die leidinggeven aan de gehele rechtspersoon of instelling. Voor de gemeente zijn dit de gemeentesecretaris en de griffier.

Wettelijk is bepaald dat verantwoord wordt over de jaren 2017 en 2018.

Voor het jaar 2018 geldt als algemene bezoldigingsmaximum € 189.000. Deze norm heeft de gemeente De Ronde Venen niet overschreden.

Wet normering topinkomens - verantwoording 2018

	E.H.M. Schreurs	M. de Graaf
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.667	€ 84.849
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.885	€ 13.640
<i>Subtotaal</i>	€ 129.553	€ 98.489
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 189.000

	E.H.M. Schreurs	M. de Graaf
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 129.553	€ 98.489
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.

Wet normering topinkomens - verantwoording 2017

	E.H.M. Schreurs	M. de Graaf
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 112.661	€ 92.282
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.591	€ 13.183
<i>Subtotaal</i>	€129.252	€105.464
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 181.000	€ 181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 129.252	€ 105.464
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten en de Financiële verordening gemeente De Ronde Venen 2016. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personele lasten

Personeelslasten zijn toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en verlofaanspraken. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Dividendopbrengsten

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Algemene uitkering

Voor de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Dit was de septembercirculaire gemeentefonds 2018.

Eigen bijdragen CAK

Bij de WMO vraagt de gemeente een eigen bijdrage aan de burger. De oplegging en inning is landelijk belegd bij het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Middels een rapportage van de huisaccountant van het CAK heeft de gemeente voldoende zekerheid over de juistheid van de eigen bijdragen. Echter, over de volledigheid bestaat onvoldoende zekerheid. Eventuele niet verantwoorde eigen bijdragen worden ingeschat als niet materieel.

Vaste activa

In het onderdeel vaste activa zijn opgenomen:

1. Immateriële vaste activa
2. Materiële vaste activa
3. Financiële vaste activa

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Voorbeelden hiervan zijn nieuwe inzichten in de technische en/of de economische levensduur van activa. Duurzame waardevermindering van vaste activa boeken wij af.

Naast de BBV bevat ook de Financiële verordening gemeente De Ronde Venen en de Nota activeren, waarderen en afschrijven 2017 - 2020 belangrijke bepalingen voor de waardering en afschrijving van vaste activa. Deze bepalingen zijn onder meer:

- Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden.
- Als eerste jaar van afschrijving wordt genomen het jaar volgend op het jaar waarin het activa tot stand is gekomen.
- De kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van disagio, kosten van onderzoek en ontwikkeling worden ten laste van de exploitatie gebracht.
- Activa worden afgeschreven naar een boekwaarde van nihil. Er wordt geen rekening gehouden met een restwaarde.

Bij de samenvoeging van de administraties in 2010 van de voormalige gemeenten Abcoude en De Ronde Venen zijn de vaste activa zonder aanpassingen in afschrijvingstermijn en/of -methodiek opgenomen.

1. Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa vallen bijdragen aan activa in eigendom van derden.

2. Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa vallen:

1. investeringen met een economisch nut;
2. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
3. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

1. Investeringsactiva met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op basis van de verwachte gebruiksduur wordt de jaarlijkse waardevermindering (afschrijving) verwerkt. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Vanaf 2018 worden de schoolgebouwen afgeschreven in 40 jaar in plaats van 60 jaar. In 2018 is de functie van de basisschool De Trekvogel verandert van onderwijshuisvesting naar overige gebouwen.

2. Overige investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of voor de begraafplaatsen, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Deze investeringen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

3. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investeringen die geen mogelijkheid hebben om middelen te genereren maar wel duidelijk een maatschappelijk doel hebben zoals wegen, bruggen en groenvoorziening vallen onder de noemer "Investeringen met een maatschappelijk nut". Deze categorie van investeringen geldt vanaf 2017 voor alle gemeenten.

3. Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen en leningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van aflossingen. Het gemeentelijk beleid en de uitvoering van de deelnemingsovereenkomst met Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) heeft als doel de beschikbaar gestelde middelen langlopend in te zetten en om deze via SVn structureel en revolverend te benutten voor startersleningen.

Viottende activa

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Van de bouwgronden in exploitatie zijn actuele grondexploitaties aanwezig. Zodra sprake is van een verwacht verlies dan wordt daarvoor een verliesvoorziening getroffen, die op de voorraden in mindering wordt gebracht.

Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Hierdoor wordt de winst genomen naar rato van de voortgang van het complex (POC-methode).

Gereed product en handelsgoederen

Gereed product en handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen (Uitzettingen met een rentetypische looptijd kleiner dan één jaar)

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Aan de hand van een individuele beoordeling is voor de verwachte oninbaarheid een voorziening in mindering gebracht op de vorderingen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen staan opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Balans per 31 december 2017 en 2018

Balans van de gemeente De Ronde - Activa- bedragen x € 1.000			
		31 december 2017	31 december 2018
Vaste activa			
01	Immateriële vaste activa	100	100
	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	100	100
02	Materiële vaste activa	80.158	83.350
	Investerings met een economisch nut	45.567	47.192
	Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	31.899	31.338
	Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.692	4.820
03	Financiële vaste activa	2.112	2.131
	Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	133	133
	Overige langlopende leningen	1.979	1.998
	Totaal vaste activa	82.370	85.581
04	Voorraden	13.655	12.418
	Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	13.650	12.412

Balans van de gemeente De Ronde - Activa- bedragen x € 1.000

		31 december 2017	31 december 2018
	Gereed product en handelsgoederen	5	6
05	Uiteenzetting met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	16.478	13.532
	Vorderingen op openbare lichamen	8.319	8.205
	Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.750	0
	Overige vorderingen	5.409	5.327
06	Liquide middelen	243	21
07	Overlopende activa	967	1.559
	De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
	Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	969	1.559
	Totaal vlottende activa	31.345	27.530
	Totaal generaal	113.715	113.111

Balans van de gemeente De Ronde - Passiva- bedragen x € 1.000

		31 december 2017	31 december 2018
--	--	---------------------	---------------------

Balans van de gemeente De Ronde - Passiva- bedragen x € 1.000

		31 december 2017	31 december 2018
	Vaste passiva		
08	Eigen vermogen	36.369	36.295
	Algemene reserve	20.657	23.625
	Bestemmingsreserves	9.557	9.999
	Gerealiseerd resultaat	6.155	2.671
09	Voorzieningen	4.479	4.273
10	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	57.310	48.564
	Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	57.310	48.564
	Totaal vaste passiva	98.158	89.132
11	Netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	13.052	22.376
	Bank	0	12.829
	Overige schulden	13.052	9.547
12	Overlopende passiva	2.505	1.603
	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.332	1.505
	De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	170	72
	Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	2	26

Balans van de gemeente De Ronde - Passiva- bedragen x € 1.000

	31 december 2017	31 december 2018
Totaal vlottende passiva	15.557	23.979
Totaal generaal	113.715	113.111
13 Het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	125.750	142.441

Toelichting op de balans

Algemeen

De toelichting op de bedragen in de balans zijn vermeld per € 1.000.

01 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Bedrag
Stand per 31 december 2017	100
Investeringsen	-
Desinvesteringen	-
Afschrijvingen	-
Bijdragen van derden	-
Duurzame waardeverminderingen	-
Stand per 31 december 2018	100

Toelichting:

De investering betreft het sporthuis Abcoude. De verdere uitvoering vindt plaats in 2019/2020.

02 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa		
	31 december 2017	31 december 2018
• Investeringsen met een economisch nut	45.567	47.192

Materiële vaste activa		
	31 december 2017	31 december 2018
• Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	31.899	31.338
• Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.692	4.820
Totaal	80.158	83.350

Toelichting:

De BBV schrijft voor onderscheid te maken tussen investeringen met een economisch nut en met een maatschappelijk nut. Investerings met een maatschappelijk nut zijn activa die geen economisch, maar een maatschappelijk nut hebben. Het gaat hierbij uitsluitend om investeringen in de openbare ruimte: (water)wegen, straten, pleinen, viaducten, geluidswallen, parken en openbare verlichting.

Er zijn geen investeringen in erfpacht uitgegeven.

Over de voortgang van de investeringen is een aparte rapportage in deze jaarrekening opgenomen.

De boekwaarde van de investeringen heeft over 2018 het volgende verloop.

Materiële vaste activa	31 december 2017	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame afwaar- dering	31 december 2018
Gronden en ruimten	8.346	25	-344	0	0	0	8.027
Woonruimten	37	0	0	-4	0	0	33
Bedrijfsgebouwen	27.836	249	-229	-1.424	0	0	26.432
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	38.958	6.531	0	-1.633	-32	0	43.824
Vervoermiddelen	635	260	0	-99	0	0	796
Machines, apparaten en installaties	2.904	397	0	-388	0	0	2.913
Overige materiële vaste activa	1.442	30	-9	-138	0	0	1.325
Totaal	80.158	7.492	-582	-3.686	-32	0	83.350

Toelichting:

De desinvesteringen hebben betrekking op verkoop van percelen en bedrijfsmiddelen.

03 Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	31 december 2017	Investering	Aflossing	31 december 2018
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:				
• BNG Bank	93			93
• Vitens N.V.	40			40
Totaal kapitaalverstrekkingen	133			133
Overige langlopende leningen - Startersleningen SVn	1.979	19		1.998
Totaal	2.112	19	0	2.131

Toelichting:

Mutaties binnen de startersleningen die worden beheerd door Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) zoals ontvangen rente en beheervergoeding leiden per saldo tot een toevoeging aan het fonds.

04 Voorraden

Voorraden	31 december 2017	31 december 2018
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie:		
• Waarvan boekwaarden	17.838	16.438

Vorraden		
	31 december 2017	31 december 2018
• Waarvan verliesvoorziening	-4.188	-4.026
Gereed product en handelsgoederen	5	6
Totaal	13.655	12.418

De grondexploitaties worden binnen de wettelijke termijn van tien jaar afgerond. Een nadere toelichting per project is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid. Deze toelichting is gebaseerd op de rapportage actualisatie grondexploitaties 2019. Deze rapportage wordt apart door de raad besloten.

	De maricken	Land van Winkel	Vinkeveld	Stations- locatie Mijdsrecht	Totaal
Boekwaarde per 31 december 207	10.482	4.525	-1.722	4.553	17.838
Vermeerderingen	1.586	2.757	952	290	5.585
Verminderen	-3.442	-5.257	-1.071	0	-9.770
Tussentijdse winstneming 2018	1.214	1.244	327	0	2.785
Boekwaarde per 31 december 2018	9.840	3.269	-1.514	4.843	16.438
Nog te maken kosten	8.271	4.036	1.134	654	14.095
Nog te realiseren opbrengsten	-22.827	-8.582	0	-1.471	-32.880
Inzet verliesvoorziening	-	-	-	-4.026	-4.026
Geraamd eindresultaat	-4.716	-1.277	-380	0	6.373

05 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31 december 2017	31 december 2018
Vorderingen op openbare lichamen	8.319	8.205
Rekening-courantverhouding met het Rijk	2.750	0
Overige vorderingen	5.409	5.327
Totaal	16.478	13.532

Toelichting:

Zie voor een nadere toelichting op de rekening-courantverhouding met het Rijk de paragraaf Financiering.

Schatkistbankieren

De gemeente mag per kwartaal een deel van de liquide middelen buiten het schatkistbankieren houden. Het verloop hiervan over 2018 is opgenomen in onderstaande tabel.

	1e kwartaal 2018	2e kwartaal 2018	3e kwartaal 2018	4e kwartaal 2018
Op dagbasis buiten 's Rijksschatkist gehouden middelen	36	43	1.898	15
Drempelbedrag	680	680	680	680
Ruimte onder het drempelbedrag	644	637		665
Overschrijding van het drempelbedrag			1.218	

Toelichting:

Uit de bovenstaande berekening blijkt dat in drie kwartalen binnen de ruimte is gebleven en dat in één kwartaal er sprake is van een overschrijding van het drempelbedrag. Hierop staat geen sanctie van het Rijk.

06 Liquide middelen

Liquide middelen	31 december 2017	31 december 2018
BNG Bank	160	0
ABN AMRO Bank N.V.	65	0
Rabobank	11	18
Kas	7	3
Totaal	243	21

Toelichting:

Het saldo van BNG Bank vertoont een tekort op 31 december 2018. Dit tekort is zichtbaar in het onderdeel kortlopende schulden.

07 Overlopende activa

Overlopende activa	31 december 2017	31 december 2018
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	967	1.559
Totaal	967	1.559

08 Eigen vermogen

Eigen vermogen							
	31 december 2017	Bestemming resultaat 2017	Verschuiving tussen reserves	Toevoeging	Onttrekking	Vermindering i.v.m. afschrijvingen op activa	31 december 2018
Algemene reserve	20.657	6.155	-824	3.946	-5.988	-321	23.625
Bestemmingsreserves	9.557		824	0	0	-382	9.999
Totaal reserves	30.214	6.155	0	3.946	-5.988	-703	33.624
Resultaat 2017	6.155						
Resultaat 2018							2.671
Totaal eigen vermogen	36.369	6.155	0	3.946	-5.988	-703	36.295

Toelichting:

In de jaarrekening 2018 zijn overzichten opgenomen waarin de aard en reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan is toegelicht.

09 Voorzieningen

Voorzieningen					
	31 december 2017	Toevoeging	vrijval	Aanwendingen	31 december 2018
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	230	0	0	0	230
Onderhouds-egalisatievoorzieningen	2.692	490	0	509	2.673
Voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.557	50	0	236	1.371
Totaal	4.479	540	0	736	4.273

Toelichting:

In de jaarrekening 2018 is een apart overzicht opgenomen waarin de aard en reden van de voorzieningen zijn toegelicht.

10 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden	31 december 2017	31 december 2018
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	57.310	48.564
Totaal	57.310	48.564

Toelichting:

De rentelasten van de bovengenoemde leningen over 2018 is € 1.415.000. In de paragraaf Financiering is meer informatie opgenomen over de omvang van de leningen en de daarbij behorende rentekosten en de toerekening van rente aan investeringen en bouwgronden in exploitatie.

11 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31 december 2017	31 december 2018
BNG Bank	0	12.829
Overige schulden	13.052	9.547
Totaal	13.052	22.376

Toelichting:

Op 31 december 2018 was het saldo van de kredietfaciliteit van de BNG Bank volledig gebruikt. Hierdoor is in 2019 een langlopende geldlening aangegaan.

12 Overlopende passiva

Overlopende passiva	31 december 2017	31 december 2018
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.332	1.505
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	170	72
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	2	26
Totaal	2.505	1.603

Opbouw geormerkte ontvangen rijksbijdragen

Opbouw van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

	Bron	31 december 2017	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	31 december 2018
• Onderwijsachterstanden beleid 2011 - 2018	Rijk	163		-100	63
• Vergoeding zwerfafval	Overige Nederlands e Overheids- lichamen	7	2		9
Totaal		170	2	-100	72

13 Borg- of garantstellingen

Nr.	Naam van de instelling	% van de borg	Oorspronkelijk	31 december 2017	31 december 2018
<i>Woningbouw:</i>					
1	Stichting Groenwest	50%	160.013	121.713	135.923
2	Hypotheekfonds overheidspersoneel	100%	928	843	657
<i>Sport, welzijn en zorg:</i>					
3	Stichting Abcouder Sport	100%	206	166	0

Nr.	Naam van de instelling	% van de borg	Oorsponkelijk	31 december 2017	31 december 2018
4	VV CSW	100%	23	18	18
5	FC Abcoude	100%		75	70
6	Hockeyvereniging Abcoude	100%	310	150	0
7	Stichting openbare bibliotheek Angstel, Vecht en Venen	100%	339	32	16
8	Zonnehuisgroep Amstelland	100%	2.000	860	0
9	Zonnehuisgroep Amstelland	100%	550	376	0
10	Stichting dorpscentrum Wilnis	100%	68	10	5
11	Stichting dorpscentrum Wilnis	100%	1.060	364	300
12	Stichting Ons Dorpshuis (De Boei)	100%	1.750	1.099	1.026
13	Stichting dorpshuis Baambrugge (De Vijf Bogen)	100%	140	44	26
14	Borgstelling zwembad Abcoude	100%	4.400	0	4.400
Totaal				125.750	142.441

Toelichting:

- WSW neemt de betaalverplichtingen voor een lening over wanneer de corporatie (ondanks de voordelige financieringsvoorwaarden) de rente en aflossing op een door WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Alleen als WSW deze betaalverplichting niet uit de overige buffers in de zekerheidsstructuur kan voldoen, moeten Rijk en gemeenten bijspringen. Op grond van hun rol als achtervanger moeten zij in dat geval renteloze leningen aan WSW verstrekken, en wel onder de volgende afspraken:
 - Het Rijk verstrekt in alle gevallen de helft (= 50%) van de renteloze leningen.

- De zogenoemde “schadegemeenten” verstrekken samen een kwart (= 25%) van de renteloze leningen. De schadegemeenten zijn de gemeenten die vermeld zijn in de leningen waarvoor WSW de betaalverplichting overneemt.
- Alle gemeenten die achtervanger zijn van WSW (met inbegrip van de schadegemeenten) verstrekken samen het resterende kwart (= 25%) van de renteloze leningen.
- WSW is nog nooit aangesproken op de borg en schat het risico van de gemeenten en het Rijk in als zeer klein.
- Door landelijke wetgeving is het hypotheekfonds overheidspersoneel vervallen en zijn er geen nieuwe garanties verstrekt.
- De borgstelling zwembad Abcoude is de meest recente borgstelling.

Overzicht niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Algemeen

In de toelichting op de balans worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen vermeld. Dit betreft meerjarige financiële verplichtingen zoals langlopende huurcontracten en diensten. In onderstaand overzicht zijn meerjarige contracten opgenomen voor verplichtingen groter dan € 50.000.

Financieel overzicht

Aard van de dienstverlening		Indicatie van de jaarlijkse contractwaarde	Indicatie van de totale verplichting vanaf 31 december 2018 tot einde contract	Looptijd inclusief eventuele verlengingen
1	Huisvuilinzameling	980.000	7.845.000	31 december 2026
2	WMO hulp bij het huishouden	1.559.000	5.066.000	31 maart 2022
3	Leerlingenvervoer	601.000	3.357.000	31 juli 2024
4	Exploitatie veerpont	248.000	2.233.000	31 december 2027
5	Brugbediening	646.000	2.127.000	16 april 2022
6	Huisvuilverwerking	907.000	1.816.000	31 december 2020
7	Inkoop energie (DVEP)	126.000	378.000	31 december 2021
8	WMO Taxivervoer	426.000	1.118.000	15 augustus 2021
9	Schoonmaak gemeentelijke gebouwen	153.000	459.000	31 december 2021
10	Asfaltonderhoud			31 december 2019

Aard van de dienstverlening		Indicatie van de jaarlijkse contractwaarde	Indicatie van de totale verplichting vanaf 31 december 2018 tot einde contract	Looptijd inclusief eventuele verlengingen
	raamcontract	456.000	456.000	
11	Zaaksysteem Inproces	75.000	447.000	15 december 2024
12	Afvalverwerking	118.000	393.000	30 april 2022
13	Elementenverharding raamcontract	368.000	368.000	31 december 2019
14	Riolering raamcontract	333.000	333.000	31 december 2019
15	Maaien ruw gras en slootonderhoud	250.000	312.000	31 maart 2020
16	Onkruidbeheersing op verharding	448.000	1.494.000	1 mei 2022
17	Financieel systeem	17.000	153.000	1 januari 2028
18	Eigendommenverzekering	81.000	203.000	1 juli 2021
19	Schuldhelpverlening	148.000	148.000	31 december 2019
20	Onderhoud openbare verlichting	146.000	146.000	31 december 2019
21	Inspectie en reiniging van riolering	92.000	100.000	31 januari 2020
22	Kringkoop en textiel	95.000	95.000	31 december 2019
23	Wagenparkverzekering			31 december 2020

Aard van de dienstverlening		Indicatie van de jaarlijkse contractwaarde	Indicatie van de totale verplichting vanaf 31 december 2018 tot einde contract	Looptijd inclusief eventuele verlengingen
		33.000	66.000	

Overige niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Bij de bestuurlijke behandeling van de programmarekening 2017 is toegezegd om niet wettelijk afdwingbare rechten en verplichtingen zoals terugbetaling van precario zichtbaar te maken in de jaarrekening. Dit onderdeel is de uitwerking hiervan.

Voor de jaren 2019 - 2021 is rekening gehouden met een korting op de lokale heffingen vanwege de opgelegde precario aan Stedin. Hiervoor is in de ramingen € 1,0 mln. per jaar opgenomen ten laste van de algemene reserve.

In 2018 is besloten om de jaarlijkse opbrengst van Vitens volledig terug te betalen aan de inwoners. Dit zal eveneens plaatsvinden in de jaren 2019 - 2021. Hiervoor is een aparte bestemmingsreserve gevormd die jaarlijks wordt gevoed met de opgelegde precariobelasting van € 0,6 mln. In een informatienota van januari 2019 is de raad geïnformeerd over de uitvoering hiervan.

Bijlagen

Bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uiteringen

Algemeen

Gemeenten en provincies zijn verplicht om elk jaar aan de Rijksoverheid te melden of en hoe ze het geld hebben besteed van doeluitkeringen. Dit vindt plaats via de methodiek SiSa (Single information, Single audit). In de praktijk houdt dit in zowel een eenmalige informatieverstrekking als accountantscontrole.

De gemeente De Ronde Venen legt over 2018 verantwoording af over de volgende doeluitkeringen:

1. Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)
2. Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet
3. Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)

Sisa-bijlage 2018

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019						
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
			€ 102.478	€ 259.161	€ 52.366	€ 163.123
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid
S2W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2018 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			1.1 Participatiewet (PW)	1.1 Participatiewet (PW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04
			€ 5.780.583	€ 44.502	€ 439.280	€ 1.894
S2W	G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2018 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			1.4 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	1.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10
S2W	G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2018 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	€ 96.198	€ 51	€ 0	€ 77.096
			Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04
			€ 42.255	€ 91.900	€ 7.703	€ 34.321
S2W	G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2018 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
			€ 0	€ 0	Ja	€ 10.310
			€ 0	€ 0	Ja	€ 0

Overzicht van taakvelden naar programma's

Algemeen

Het volgende overzicht laat de baten en lasten per taakveld zien, waarbij rekening is gehouden met de verdeling over de programma's. De indeling van de taakvelden geldt voor alle gemeenten en vergroot daarmee de vergelijkbaarheid.

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-11 Crisisbeheersing en brandweer	TV-11 Crisisbeheersing en brandweer	-3	2.607	2.604	-4	2.543	2.539	-4	2.758	2.754	-7	2.598	2.590
TV-12 Openbare orde en veiligheid	TV-12 Openbare orde en veiligheid	-42	363	322	-37	404	367	-37	548	511	-43	465	421
Resultaat		-45	2.970	2.926	-41	2.947	2.906	-41	3.305	3.264	-50	3.062	3.012

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-21 Verkeer en vervoer	TV-21 Verkeer en vervoer	-537	7.077	6.540	-179	7.041	6.862	-375	7.558	7.182	-470	7.451	6.982
TV-22 Parkeren	TV-22 Parkeren	0	70	70	0	69	69	0	79	79	0	66	66
TV-24 Economische havens en waterwegen	TV-24 Economische havens en waterwegen	0	405	405	0	388	388	0	388	388	0	396	396
TV-25 Openbaar	TV-25 Openbaar	-36	179	143	-5	148	144	-5	215	211	-18	229	210

vervoer	vervoer												
Resultaat		-573	7.731	7.158	-184	7.646	7.462	-380	8.239	7.859	-488	8.142	7.654

Programma 3 Economische zaken

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-31 Economische ontwikkeling	TV-31 Economische ontwikkeling	0	173	173	0	224	224	-91	274	183	-91	275	184
TV-33 Bedr. loket en bedr. Regelingen	TV-33 Bedr. loket en bedr. regelingen	-126	124	-3	-125	157	32	-125	157	32	-110	154	44
TV-34 Economische promotie	TV-34 Economische promotie	-417	42	-375	-398	161	-237	-398	171	-227	-463	127	-336
Resultaat		-543	338	-205	-523	542	19	-614	602	-12	-664	556	-108

Programma 4 Onderwijs

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-41 Openbaar basisonderwijs	TV-41 Openbaar basisonderwijs	0	99	99	0	108	108	0	108	108	0	98	98
TV-42 Onderwijshuisvesting	TV-42 Onderwijshuisvesting	-100	1.096	996	-91	1.351	1.260	-341	1.572	1.231	-331	1.830	1.498

TV-43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	TV-43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-274	1.903	1.629	-221	2.107	1.886	-318	2.310	1.992	-427	2.304	1.876
Resultaat		-374	3.098	2.724	-311	3.566	3.255	-659	3.990	3.331	-759	4.232	3.473

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-51 Sportbeleid en activering	TV-51 Sportbeleid en activering	0	246	246	0	254	254	0	242	242	0	141	141
TV-52 Sportaccommodaties	TV-52 Sportaccommodaties	-329	2.175	1.846	-332	2.051	1.719	-332	2.072	1.740	-337	2.182	1.844
TV-53 Cultuurpresentatie, prod.partic	TV-53 Cultuurpresentatie, prod.partic	-20	242	222	0	213	213	0	214	214	0	208	208
TV-54 Musea	TV-54 Musea	0	58	58	0	53	53	0	52	52	0	48	48
TV-55 Cultureel erfgoed	TV-55 Cultureel erfgoed	-129	302	173	-7	180	173	-7	201	193	-10	262	252
TV-56 Media	TV-56 Media	0	695	695	0	701	701	0	708	708	0	704	704
TV-57 Openbaar groen en recreatie	TV-57 Openbaar groen en recreatie	-26	3.067	3.041	0	3.287	3.287	0	3.336	3.336	-7	3.491	3.484
Resultaat		-504	6.785	6.281	-339	6.741	6.402	-339	6.823	6.484	-354	7.036	6.682

Programma 6 Sociaal domein

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-61 Samenkracht en burgerparticip.	TV-61 Samenkracht en burgerparticip.	-123	2.988	2.865	-41	2.929	2.888	-41	3.028	2.986	-90	3.034	2.943
TV-62 Wijkteams	TV-62 Wijkteams	-3	1.397	1.394	0	1.639	1.639	0	1.679	1.679	0	1.531	1.531
TV-63 Inkomensregelingen	TV-63 Inkomensregelingen	-6.223	8.251	2.029	-6.965	8.508	1.543	-7.122	8.792	1.670	-7.055	8.805	1.749
TV-64 Begeleide participatie	TV-64 Begeleide participatie	0	1.773	1.773	0	1.731	1.731	0	2.115	2.115	0	1.888	1.888
TV-65 Arbeidsparticipatie	TV-65 Arbeidsparticipatie	-70	674	604	0	882	882	0	942	942	-124	778	654
TV-66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	TV-66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-165	2.037	1.872	-117	2.035	1.917	-161	2.057	1.895	-200	2.064	1.864
TV-671 Maatwerkdienstverlening 18+	TV-671 Maatwerkdienstverlening 18+	-457	3.620	3.163	-495	3.749	3.254	-450	3.882	3.432	-465	3.844	3.379
TV-672 Maatwerkdienstverlening 18-	TV-672 Maatwerkdienstverlening 18-	-44	5.055	5.011	0	3.675	3.675	0	5.312	5.312	-94	5.106	5.012
TV-681 Geescaleerde zorg 18+	TV-681 Geescaleerde zorg 18+	0	72	72	0	198	198	0	198	198	0	152	152
TV-682 Geescaleerde zorg 18-	TV-682 Geescaleerde zorg 18-	0	1.052	1.052	0	1.411	1.411	0	1.305	1.305	0	1.158	1.158
TV-71 Volksgezondheid	TV-71 Volksgezondheid	0	1.465	1.465	0	1.526	1.526	0	1.547	1.547	-11	1.501	1.490
Resultaat		-7.083	28.385	21.302	-7.619	28.282	20.663	-7.774	30.855	23.080	-8.040	29.861	21.821

Programma 7 Milieu en duurzaamheid

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-72 Riolering	TV-72 Riolering	-4.428	2.891	-1.537	-4.630	3.175	-1.456	-4.630	3.175	-1.456	-4.591	3.135	-1.456
TV-73 Afval	TV-73 Afval	-4.325	2.896	-1.429	-4.355	2.895	-1.460	-4.355	2.900	-1.455	-4.524	3.069	-1.455
TV-74 Milieubeheer	TV-74 Milieubeheer	-37	1.424	1.387	-7	1.256	1.249	-7	1.317	1.310	-1	1.327	1.327
TV-75 Begraafplaatsen en crematoria	TV-75 Begraafplaatsen en crematoria	-291	270	-22	-367	305	-62	-259	305	46	-327	294	-33
Resultaat		-9.081	7.480	-1.601	-9.359	7.630	-1.729	-9.250	7.696	-1.554	-9.443	7.826	-1.617

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-81 Ruimtelijke ordening	TV-81 Ruimtelijke ordening	-47	1.369	1.322	-17	1.745	1.728	-90	1.858	1.768	-9	1.551	1.542
TV-82 Grondexpl. (niet- bedr.terreinen)	TV-82 Grondexpl. (niet- bedr.terreinen)	-18.897	13.871	-5.026	-13.685	9.761	-3.924	-12.348	10.430	-1.919	-9.949	7.000	-2.948
TV-83 Wonen en bouwen	TV-83 Wonen en bouwen	-2.279	1.677	-602	-1.662	2.055	393	-2.348	3.178	830	-1.796	2.253	457

Resultaat	-21.223	16.917	-4.306	-15.365	13.561	-1.804	-14.787	15.466	680	-11.754	10.804	-950
-----------	---------	--------	--------	---------	--------	--------	---------	--------	-----	---------	--------	------

Programma 9 Bestuur en ondersteuning

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-01 Bestuur	TV-01 Bestuur	0	1.848	1.848	0	1.933	1.933	0	2.185	2.185	0	2.121	2.121
TV-02 Burgerzaken	TV-02 Burgerzaken	-949	1.071	123	-803	1.037	233	-803	1.052	248	-874	1.019	144
TV-03 Beheer ov. gebouwen en gronden	TV-03 Beheer ov. gebouwen en gronden	-2.392	1.245	-1.146	-162	383	221	-322	619	296	-700	793	92
TV-04 Overhead	TV-04 Overhead	-161	12.048	11.887	-51	13.125	13.075	-613	13.562	12.949	-702	13.024	12.322
Resultaat		-3.501	16.212	12.712	-1.016	16.478	15.462	-1.738	17.417	15.679	-2.276	16.956	14.680

Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-05 Treasury	TV-05 Treasury	-232	-14	-246	-198	3	-195	-269	64	-205	-293	76	-217
TV-061 OZB woningen	TV-061 OZB woningen	-5.517	435	-5.081	-5.264	478	-4.786	-5.524	478	-5.046	-5.579	482	-5.097
TV-062 OZB niet-woningen	TV-062 OZB niet-woningen	-2.052	0	-2.052	-1.973	0	-1.973	-1.898	0	-1.898	-2.064	0	-2.064

TV-063 Parkeerbelasting	TV-063 Parkeerbelasting	-6	0	-6	-6	0	-6	-6	0	-6	-8	0	-8
TV-064 Belastingen overig	TV-064 Belastingen overig	-2.586	462	-2.124	-2.698	2.379	-319	-2.575	3.555	980	-2.578	1.850	-728
TV-07 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	TV-07 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	-43.887	0	-43.887	-46.060	0	-46.060	-46.640	0	-46.640	-46.570	0	-46.570
TV-08 Overige baten en lasten	TV-08 Overige baten en lasten	0	172	172	0	220	220	0	212	212	0	43	43
TV-09 Vennootschapsbelasting (VpB)	TV-09 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	-80	-80	0	126	126	0	126	126	-1	69	68
Resultaat		-54.281	975	-53.306	-56.199	3.206	-52.993	-56.912	4.435	-52.477	-57.092	2.520	-54.572

Inzet reserves en resultaat van de rekening van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Stortingen	Ontrekkingen	Saldo	Stortingen	Ontrekkingen	Saldo	Stortingen	Ontrekkingen	Saldo	Stortingen	Ontrekkingen	Saldo
TV-010 Mutaties reserves	TV-010 Mutaties reserves	3.208	3.048	160	5.702	6.163	-461	5.817	12.210	-6.393	5.488	8.233	-2.745
TV-011 Res. v.de rek. van baten lasten	TV-011 Res. v.de rek. van baten lasten	6.155	0	6.155	818	0	818	58	0	58	2.671	0	2.671
Mutaties reserves		9.363	3.048	6.315	6.520	6.163	357	5.875	12.210	-6.335	8.158	8.233	-74

Begrippenlijst

Inleiding

Bestuurlijk is toegezegd om de gebruikte (financiële) begrippen in de programmabegroting in de programmarekening in een overzicht op te nemen. Hieronder is voor de eerste keer dit overzicht opgenomen.

Begrippenlijst

Begrip	Definitie
Accres	Groei van het gemeentefonds.
Achterstallig onderhoud	Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden en niet (meer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, hetgeen vaak leidt tot hogere herstelkosten.
Activeren	Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed met meerjarig nut dat vanaf dat moment als bezitting kan worden beschouwd.
Afschrijven	Het op een methodische wijze in de boekhouding (verslaglegging en verslaggeving) tot uitdrukking brengen van de waardedaling van een kapitaalgoed over een bepaalde periode.
Algemene (dekkings)middelen	Uitkering uit het gemeentefonds en de gemeentelijke belastingen.
Annuïtaire afschrijvingssystematiek	methode om de rente en afschrijvingslasten van een investering toe te rekenen. Kenmerkend voor deze methode is dat de jaarlijks lasten (rente en afschrijving) gelijk blijven.
Apparaatskosten	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat en, ICT- kosten, huisvestings- en facilitaire kosten, inclusief externe inhuur. De griffie en bestuur vallen niet onder deze definitie.

Begrip	Definitie
Begrotingstekort	Een begrotingstekort treedt op wanneer de lasten hoger zijn dan de baten.
Beïnvloedbare ruimte	Begrotingsruimte waar de raad invloed op heeft.
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)	Provinciale en gemeentelijke wetgeving in zake besluiten, begroten en verantwoorden.
Bezetting	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.
BTW Compensatie Fonds (BCF)	Fonds bij het Rijk waar provincies en gemeenten betaalde btw kunnen terugvorderen.
Componentenbenadering	De componentenbenadering houdt in dat op verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele verwachte gebruiksduur van die delen.
Directe opbrengstwaarde	Waarde van een kapitaalgoed bij directe verkoop.
Dividend	Een deel van de winst dat aan aandeelhouders wordt toegekend.
Egalisatie reserve	Reserve om tot een gelijkmatige lastenverdeling te komen.
EMU-saldo	Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid. Niet alleen de financiën van de Overheid tellen mee maar ook van decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren. De lidstaten van de EU hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo.
Exogene factoren	Factoren/ontwikkelingen van buitenaf waar geen invloed op uitgeoefend kan worden.
Exploitatie(begroting)	Begroting van lasten en baten.
Externe inhuur	Onder externe inhuur wordt verstaan*: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winst oogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een

Begrip	Definitie
	arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
Gemeentefonds	Rijksfonds waaruit gemeenten jaarlijks de algemene uitkering ontvangen.
Groot onderhoud	Uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object.
Investeringsen	Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.
Investeringsen met een economisch nut	Investeringsen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
Investeringsen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Investeringsen met een economisch nut, waarvoor een bestemmingsheffing kan worden geheven. Bijvoorbeeld riool- en afvalinvesteringsen.
Investeringsen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte	Investeringsen die geen economisch nut opleveren (geen middelen genereren en/of verhandelbaar zijn), bijvoorbeeld wegen.
Investeringsen, levensduur verlengend	Investeringsen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw.
Investeringsen: nieuwe- of uitbreidingsinvesteringsen	Investeringsen ten behoeve van nieuwe activiteiten of ten behoeve van de uitbreiding van bestaande activiteiten. Bijvoorbeeld een nieuw gemeentehuis resp. een uitbreiding van een bestaand gemeentehuis.
Klein onderhoud	Preventieve maatregelen en dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau.

Begrip	Definitie
levensduur verlengende investeringen	Dit zijn investeringen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw. Het gaat hier dus niet om (groot)onderhoud. Onderhoud is niet levensduurverlengend, maar dient om het actief gedurende zijn levensduur in goede staat te houden.
Lineaire afschrijvingssystematiek	Methode om de rente en afschrijvingslasten van een investering toe te rekenen. Kenmerkend voor deze methode is dat afschrijving gedurende de begrote levensduur gelijk blijft, maar dat door de rentetoerekening over de boekwaarde (aanschafprijs minus afschrijving) de lasten in totaliteit jaarlijks dalen.
Loon- en prijscompensatie	Beschikbaar gesteld budget om loon en prijsstijgingen op te kunnen vangen
Macrobudget	Landelijk budget voor bijvoorbeeld de Wet Werk en Bijstand
Meerjarenperspectief	Zie perspectief
Meerjarenraming	Zie perspectief
Netto budget/lasten	De lasten na aftrek van de baten die worden afgedekt vanuit de algemene (dekkings)middelen (zie toelichting algemene dekkingsmiddelen).
Overhead	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces
Perspectief	Het financiële huishoudboekje van de gemeente voor een periode van vier jaar
Programmabegroting	De programmabegroting geeft een overzicht van de begrote lasten en baten van de gemeente. In de programmabegroting vindt u per beleidsprogramma terug wat het college/raad wil bereiken, wat zij daarvoor gaan doen en wat het mag kosten.
Programmarekening	Na afloop van het jaar stelt het college de programmarekening (ook wel jaarrekening genoemd) vast. In de jaarrekening staat in hoeverre de plannen zijn gerealiseerd; wat daarvoor is gedaan en wat het heeft gekost.

Begrip	Definitie
Renovatie	Renovatie of renoveren is herstellen en wanneer nodig gedeeltelijk vernieuwen van een investeringsgoed, waardoor het beter bruikbaar wordt naar de huidige maatstaven en normen.
Restwaarde	De restwaarde is de schatting, tegen het prijspeil van het moment van ingebruikname, van de opbrengst die na de gebruiksduur nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.
routine investeringen	Dit zijn investeringen ter vervanging van bestaande activa met als doel de bedrijfsvoering op het huidige peil te houden. Het betreft voornamelijk investeringen in automatisering, meubilair, huisvesting, voertuigen en materieel.
Schattingwijziging	Een wijziging (door nieuwe inzichten) van een verwachte toekomstige gebruiksduur.
Single information Single audit (SiSa)	Systematiek voor het verantwoorden van onder andere specifieke uitkeringen tussen overheidsinstanties.
Social Return on Investment (SROI)	Methodiek om het maatschappelijke rendement van een investering in beeld te brengen.
Stelselwijziging	Een wijziging van de vrij te kiezen waarderings-(activerings-)grondslag.
Taakmutatie	Extra geld uit het gemeentefonds voor de uitvoering van nieuwe en/of bestaande taken.
Uitbreidingsinvesteringen	Investeringen ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe activiteiten of expansie van de huidige activiteiten. Bijvoorbeeld, uitbreiding bestaand rioolstelsel, uitbreiding bestaand gemeentehuis
Vastgoed	Een onroerend goed of een onroerende zaak dat zich kenmerkt door vereniging met de grond. Vastgoed omvat de grond en de opstal.
Vastgoed met een bedrijfseconomische functie	Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie gaat het om vastgoed dat door de decentrale overheid wordt aangehouden om bewust winst te realiseren en/of waarde stijgingen te realiseren. Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie bestaat de mogelijkheid dat een duurzame waardevermindering moet worden verantwoord.

Begrip	Definitie
Vastgoed met een maatschappelijke functie	Maatschappelijk vastgoed is vastgoed: • waarin maatschappelijke diensten aan burgers worden verleend of door burgers zelf worden gecreëerd, • waarvan de exploitatie (gedeeltelijk) door publieke middelen mogelijk wordt gemaakt, • waarin vraag (burgers) en aanbod (instellingen) fysiek bij elkaar komen en • waar iedereen (voor wie het bedoeld is) toegang toe heeft.
Verbonden Partij	Een privaat of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk- als financieel belang heeft.
Vervangingsinvesteringen	Investeringen ten behoeve van de vervanging van een bestaand actief als gevolg van economische veroudering of slijtage. Een bijzondere vervangingsinvestering is een rehabilitatie van een weg. Dit betreft een vervanging op basis van einde levensduur, waarbij groot- en klein onderhoud (economisch) niet meer toereikend is. De weg wordt weer volledig nieuw aangelegd op het oorspronkelijke structurele en functionele niveau, zonder aanpassingen in vormgeving of gebruik. Er is sprake van een nieuw actief met een nieuwe levensduur. Indien de oude weg nog een boekwaarde heeft, dient deze boekwaarde geheel afgeboekt te worden.
Waarderen	De waarde die toegekend wordt aan het geactiveerde kapitaalgoed c.q. de investering op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
Weerstandsvermogen	Het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

Gebruikte afkortingen

Inleiding

Bestuurlijk is toegezegd om bij de begroting en programmarekening een overzicht op te nemen van de meest gebruikte afkortingen in beleidsstukken. Hieronder is voor de eerste keer het toegezegde overzicht opgenomen.

Gebruikte afkortingen

Afkorting	Voluit
AB	Algemeen Bestuur
AED	Automatisch Externe Defibrillatoren
AMA	Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVO	Algemeen Voortgezet Onderwijs
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BB	Bijzondere bijstand
BBV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BCF	BTW compensatiefonds
BDU	Bijzondere Doeluitkering
BHV	Bedrijfshulpverlening

Afkorting	Voluit
BIE	Bouwgrond in exploitaties
BIZ	Bedrijfsinvesteringszone
BKR	Bureau Krediet Registratie
BKR	Beeldende Kunstenaars Regeling
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOS	Buurt, Onderwijs en Sportvereniging
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAD	Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CPB	Centraal PlanBureau
CVZ	Centrum Voor Zorgverzekeringen
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DB	Dagelijks bestuur
Diftar	Gedifferentieerd tarief afvalstoffenheffing
DigiD	Digitale Identiteit

Afkorting	Voluit
EKD	Elektronisch Kind Dossier
EMU	Economische en Monetaire Unie
Esco	Energie Service Companies
ESF	Europees Sociaal Fonds
EZ	Economische Zaken
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijds Ontslag
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GS	(College van) Gedeputeerde Staten
Hbh	Hulp bij huishouden
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
HHT	Huishoudelijke hulp toelage

Afkorting	Voluit
HRM	Human Resource Management
IBA	Individueel Behandelingssysteem voor Afvalwater
ICT	Informatie en communicatie technologie
loaw/z	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/gewezen zelfstandigen
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KCC	Klanten Contact Centrum
KGA	Klein gevaarlijk afval
KvK	Kamer van Koophandel
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KWO	Koude Warmte Opslag
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LHBT	lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders
LLV	Leerlingenvervoer
LNV	Landbouw, Natuur en Visserij
MBO	Middelbaarberoepsonderwijs
mGBA	Modernisering Gemeentelijke Basis Administratie
MIP	Meerjarig InvesteringsProgramma

Afkorting	Voluit
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MTO	Medewerkersteredenheidsonderzoek
MOP	Meerjaren Onderhoudsplanung huisvesting
NUG	Niet Uitkerings Gerechtigden
NUTW	Nog uit te voeren werken
NVM	Nederlandse Vereniging van Makelaars
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OGZ	Openbare Gezondheidszorg
OHV	Onderwijshuisvesting
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum
ORRA	Online Raadpleegbare Reisdocumenten Administratie
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerend Zaak Belasting
PGB	Persoonsgebonden Budget
PS	Provinciale Staten
PvA	Plan van Aanpak
PvE	Programma van Eisen

Afkorting	Voluit
PVO	Praktijk Vormend Onderwijs
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RUD	Regionale UitvoeringsDienst
RUDDO	Regeling uitzettingen en Derivaten Centrale Overheden
RWS	Rijkswaterstaat
SHV	Schuldhulpverlening
SROI	Social Return on Investment
SSC	Shared Service Centre
SVLO	Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland
SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen
V&W	Verkeer en Waterstaat
VAVO	Volwassenonderwijs
VMBO	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs

Afkorting	Voluit
VNG	Vereniging voor Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRI	VerkeersRegelInstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWA	Voedsel en Waren Autoriteit
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wet FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wet HOF	Wet Houdbare OverheidsFinanciën
Wet OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie

Afkorting	Voluit
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WI	Wet Inburgering
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WIJ	Wet Investeren In Jongeren
Wlz	Wet Langdurige Zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Wet Onroerendzaakbelasting
Wpg	Wet Publieke Gezondheid
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVG	Wet Voorziening Gehandicapten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWI	Wonen, wijken en integratie (onderdeel Ministerie van VROM)
Wwik	Wet Werk en inkomen kunstenaars

Afkorting	Voluit
ZAT	Zorg en adviesteams
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandige Zonder personeel
ZZP	Zorgzwaartepakket

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant over 2018

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente De Ronde Venen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeente De Ronde Venen te Mijdrecht gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2018 (pagina 186 tot en met pagina 194); en 2. de balans per 31 december 2018; 3. de toelichting (pagina 268 tot en met pagina 284) met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (pagina 260 tot en met pagina 263); 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 286); en 5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 287 tot en met pagina 294).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 185 tot en met pagina 284 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeente De Ronde Venen op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader zoals vastgesteld d.d. 21 februari 2019.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente De Ronde Venen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 937.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 46.800 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ de bijlagen zoals opgesomd op pagina 5 van de jaarstukken.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
► met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader vastgesteld d.d. 21 februari 2019.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid

waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 27 juni 2019

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. H.C.J. Bot RA
